

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

WWW.VNTHUQUAN.NET, 2006

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 1

CÔ CHỦ NHỎ VÀ NGƯỜI MẸ ĐẸP

Ồ, Tomoko, bà cứ tưởng là cháu đang chơi một mình cơ đấy!

Cháu may cái gì thế?

Nghe giọng bà ngoại, Tomoko ngược cặp mắt tròn lên nhìn bà và trả lời, môi dưới bặm lại do làm việc quá tập trung:

– Cháu may mấy cái nệm bà ạ.

– Nệm à? Cho búp bê của cháu phải không?

– Bà ơi! Bà cho cháu một ít bông.

– Mai bà đưa cho.

– Bà cho cháu một ít bông để nhồi, bà ạ!

– Bông để nhồi, có đúng không?

Bà ngạc nhiên và vui mừng về tiết kiệm bầm sinh của đứa cháu ngoại.

Người phụ nữ xấp xỉ bốn mươi này đang trong thời kỳ giới tính nở rộ, với những đường cong nhẹ nhàng và làn da trắng mịn,

trông hầy còn trẻ mà đã là bà rồi.

Tsuna, bà ngoại, góa chồng từ hai năm nay, Ikuyo, con gái duy nhất của bà, phải lòng Seikichi, cậu con trai độc nhất của nhà Tazawa, một gia đình khá giả làng bên, thôn Umehara. Nhưng vì cả hai đều là con một, nên cả hai gia đình đều không muốn thấy con mình rời nhà ra đi. Cha của Ikuyo thì một mực đòi giữ bằng được con gái mình, còn Seikichi thì cứ khẳng khẳng đòi cưới Ikuyo, và cuối cùng thì đám cưới đã được quyết định với điều kiện là đứa bé đầu tiên sinh ra sẽ là người thừa kế của nhà Sunaga. Vì vậy, nếu Ikuyo sẽ là Ikuyo Tazawa thì Tomoko lúc sinh ra sẽ mang họ của nhà Sunaga. Vì đứa trẻ và cha mẹ nó mà cả ba đều sống chung dưới mái nhà Sunaga.

Nhưng lúc nó chưa đầy ba tuổi thì cha nó bị viêm phổi cấp tính và qua đời, Ikuyo góa chồng lúc xấp xỉ hai mươi và đến nay thế là vừa tròn ba năm.

Tomoko quá bé nhỏ so với tuổi, nhưng vẻ mặt nhìn nghiêng xinh xắn, đôi mắt to tròn và môi dưới bặm lại không hợp với bộ mặt của một bé gái:

trông nó có vẻ nghiêm nghị, điều hiếm thấy ở tuổi thơ.

Thế rồi Ikuyo, lúc này mới hai mươi ba tuổi, đã quyết định đi thêm bước nữa với Keisuke, con trai ông trưởng thôn và sẽ từ giã nơi nàng sinh ra và lớn lên để đi theo chồng, tin này đã làm cả làng phải ngạc nhiên.

Bà Tsuna không ngớt lời than phiền, chắc chắn là bà không hiểu con gái mình lắm. Đòi thuê nhà ai lại tái giá để rồi đến sống với người chồng góa vợ trong một căn nhà buồn bã, quạnh hiu, thay vì ở lại nhà với bà.

– Nếu Tomoko làm vương chân mẹ thì con sẽ mang nó đi theo, Ikuyo đáp.

Gia đình người ta cũng đã chấp nhận điều này rồi. Còn con, nếu như con cố ý để nó ở lại đây, là vì nó thuộc nhà Sunaga. Xin mẹ đừng hiểu sai ý định của con.

– Thế mà mày không nghĩ rằng mày không có quyền làm như vậy với thằng Seikichi đáng thương đã chết rồi sao?

– Anh ấy đã ra đi trước con và bỏ con ở lại một mình. Lỗi là ở anh ấy!

– Và để đến sống ở một cái nhà đầy ắp trẻ con, mày không biết là mày sẽ gặp bao nhiêu chuyện rắc rối ư.?

– Anh ấy đã hứa với con là sẽ không làm điều gì để con phải lo lắng.

– Cho dù nó có thề thốt, hứa hẹn nhiều, muốn nói gì thì nói, hễ cưới xong là mày không tránh khỏi rắc rối với bố mẹ chồng mày đâu. Có lẽ là mày không tin rằng mọi việc rồi cũng sẽ dễ dàng như hồi mày còn sống ở đây với Seikichi?

– Mẹ!

Ikuyo đột ngột ngừng may và ngẩng đầu lên:

– Mẹ ghen với con nên mới nói với con như thế, phải không nào?

Hai gò má Ikuyo một thoáng đỏ ửng. Tsuna nín thở, rồi im bật. Một mối hận thù hừng hực cháy giữa hai mẹ con đều là những người đàn bà góa bụa. Bà tự hỏi đã có lần nào trong đời mình được đưa con gái trái chứng, trái nết luôn làm phiền lòng bà, luôn đòi bà sắm cho những kimono mới đối xử như một người mẹ chưa? Ikuyo được thừa hưởng của dòng dõi những người phụ nữ nhà Sunaga cái gien khéo léo trong thêu may, nhưng khi từ còn bé nàng luôn may vá là chỉ để cho mình dùng. Ngay cả sau cái chết của Seikichi, những lần gã bán vải đưa hàng đến nhà, nàng luôn say sưa chọn vải, chọn màu, mắt sáng lên vì thích thú. Và cách ăn mặc kỳ quặc của nàng với những chiếc kimono mô-đen nhất đã làm cho cả làng trở mắt ngạc nhiên. Bà Tsuna ngồi lặng yên, đôi mắt hần học nhìn soi mói chiếc kimono màu sắc rực rỡ, đặt trên đầu gối của Ikuyo. Trong lần đám cưới đầu của con gái, bà vui vẻ, nhanh nhẹn sử dụng cây kim mũi chỉ để giúp nàng chuẩn bị bộ áo xống trong ngày tân hôn, nhưng lần này, bà đã tự hứa với mình là sẽ không giúp nàng gì nữa hết để may chiếc kimono của cô dâu.

Không hay biết gì về mối bất hòa giữa mẹ và bà ngoại, Tomoko, mặt quay về phía vườn rực sáng ánh chiều tà, say sưa khâu nệm cho búp bê. Nó có nghe phong phanh về chuyện tái hôn của mẹ,

nhưng chẳng hình dung được những ảnh hưởng mà sự kiện này có thể gây ra cho nó, và điều nó sung sướng nhất trong chuyện cưới xin này là mẹ đã hào phóng cho nó những mảnh vải vụn đẹp nhờ vậy mà nó đã có thể hoàn thành được chiếc giường mà lâu nay nó hằng mong muốn sắm cho búp bê của mình.

Tomoko đương mãi mê ngắm nhìn con búp bê nằm dài trên giường nệm thì bỗng có tiếng ông chú ruột Shinya:

- Người nhà Tazawa có đến gặp tôi để nhờ tôi nói với chị trả Tomoko cho họ, vì nó là đứa cháu nội duy nhất của họ.
- Nhưng mọi việc đã được định đoạt trước khi sinh Tomoko. Nó sẽ là người thừa kế của nhà Sunaga! Giọng bà ngoại the thé.
- Nhưng họ nói rằng bây giờ chuyện ấy phải thay đổi. Người nhà Tazawa không ngờ là Seikichi lại chết trẻ đến thế.
- Tôi cũng không ngờ. Nếu nó không chết sớm thì con Ikuyo đã không phải tái giá làm gì!

Nói xong bà Tsuna liền cao giọng gọi cháu:

- Tomoko! Cát búp bê. Tốt, cháu bà ngoan lắm.

Bà ngoại không muốn để Tomoko nghe người ta nói xấu về mẹ nó.

Về phần Tomoko, nó ngoan ngoãn vâng lời bà, thu dọn đồ chơi và đi về phòng của ngoại. Hai bà cháu ngủ chung một phòng. Đã từ lâu nó không ngủ chung phòng với mẹ nữa, nó muốn ngủ và thức dậy bên cạnh ngoại Tsuna.

Khi đi ngang qua một cái phòng tối tăm trong đó kê bàn thờ, nó đặt bàn tay lên tấm vách trượt trên bánh xe, nhưng nó đột ngột dừng lại, sửng sốt vì một mùi hương lạ tỏa trong phòng. Mắt nó quen dần với bóng tối, nó nhìn về phía phòng của mẹ, đặt túi đồ chơi xuống đất và rón rén đến gần. Hé mở các tấm vách, nó nhìn vào trong.

– Tomoko! Gì thế? Ikuyo kỏi khi trông thấy con gái đẩy các tấm vách và đi vào phòng.

– Mẹ, khói!

Người mẹ trẻ bật cười, rồi đột ngột nhúu lông mày và bảo

Tomoko kéo tấm vách lại.

– Đúng là khói chứ gì nữa, tao đốt hương để xông áo kimono của tao đây.

Bị ngẹt thở vì khói, Tomoko đưa mắt nhìn mẹ với vẻ trách móc –
Hừm, thơm đấy chứ?

Một mùi hương thơm dịu dịu lan tỏa khắp phòng. Có lẽ mũi của Tomoko đã quen dần với hương nồng đó, nhưng tâm trí nó thì băng khuâng.

Nó nhìn gương mặt xinh đẹp của mẹ qua màn trắng:

mũi dọc dừa khảm trên một cái mặt thanh tú, cặp mắt hình quả hạnh nhân, lông mi đen và dày. Đôi môi mỏng với những đường cong đều tựa như phác họa bởi bút lông và làm lu mờ thiếu sót nhỏ nhoi của một cái cằm hơi ngắn. Nhưng đáng chú ý nhất là bộ

tóc đen như mun của nàng. Tomoko ngất ngây trước sắc đẹp
lộng lẫy đó và sung sướng có một người mẹ đẹp.

– Con nói cái gì mà kỳ quặc thế ...

Ikuyo khẽ nói khi thấy Tomoko ngắm nghía mình một cách
nghiêm nghị, rồi nàng lại miệt mài xem xét áo kimono của mình.
Tự hào về cắt may giỏi, nàng tự tay may lấy hết mọi áo xống của
mình mà không phải nhờ vả bất cứ ai. Không bao giờ nàng để ý
đến bếp núc, nhà cửa hoặc giặt giũ, còn chuyện kim chỉ thì khỏi
phải hỏi thúc nàng. Từ hồi thơ ấu, và khi đã là người vợ, người
mẹ, và cả khi goá bụa, nàng luôn miệt mài cắt may mà chẳng bao
giờ thấy chán mệt.

Ngay từ khi chưa lấy chồng, Ikuyo Sinaga đã có thói quen gọi
người bán vải rong đến nhà. Và chính từ gã này mà dân làng biết
được là cậu con trai của gia đình Keisuke Kosaka đã phải lòng
Ikuyo từ lâu nay. Và ngay sau khi vợ chết, để anh ở lại một mình
với ba đứa con, Keisuke vội vã một lần nữa xin cưới nàng.

Hôn lễ được ấn định vào ngày giỗ đầu của chồng trước của
Ikuyo. Nhưng điều kỳ lạ là không phải Keisuke bị dân làng chỉ
trích, mà lại là nàng, có lẽ thái độ của người đàn bà đó đã chọc
tức họ từ lâu nay.

– Như vậy là nó mặc áo cưới màu trắng ba lần cả thầy! Các bà
mĩa mai nhận xét.

Tuy nhiên trong lần đám cưới đầu tiên của Ikuyo, cách đây bảy

năm, nàng là người đầu tiên ở làng mặc áo dài trắng, và đã được các dân làng thực tình chiêm ngưỡng. Các bà trong làng còn nhớ như in những bộ quần áo tang mà nàng mặc trong ngày chôn cất Seikichi Tazawa. Ở giữa những phụ nữ đủ mọi lứa tuổi và ăn mặc toàn đồ đen đó, Ikuyo với chiếc áo tang truyền thống đã nổi bật lên do tuổi thanh xuân và sắc đẹp của mình. Chiếc kimono trắng đó nói lên quyết định của nàng sẽ không bao giờ tái hôn nữa, đã khiến nàng thu hút cảm tình của toàn thể dân làng. Mọi người trong nháy mắt đã quên hết những lời đàm tiếu nhắm vào Ikuyo khi cô còn bé để hết lời ngợi khen nàng như một người phụ nữ đức hạnh nhất làng. Người duy nhất còn nhớ đến hình ảnh người vợ trẻ đã không nhỏ giọt nước mắt nào trong buổi mai táng chồng mình, đó là bà Tsuna. Chính bà Tsuna đó đã cúi đầu trước bộ áo tang trắng của con gái mình và tự nhủ là kẻ quá cố Seikichi thật là may mắn đã có một người vợ tiết hạnh, rồi bà khóc than cho số phận hẩm hiu của con gái từ nay về sau sẽ phải sống cô đơn trên thế gian này. Hiệu quả do chiếc kimono tinh khiết đó gây nên mạnh mẽ đến mức là lúc đó chính bản thân mẹ nàng cũng không nghĩ rằng Ikuyo goá bụa còn quá trẻ để có thể giữ trọn được suốt đời tiết hạnh của mình.

Sau khi mặc chiếc kimono trắng trong ngày cưới, tượng trưng cho người phụ nữ sẵn sàng theo chồng một cách trung thành, rồi lại mặc chiếc kimono trắng tang tóc, nói lên lòng quyết tâm

không bao giờ tái hôn của nàng, trước mắt mọi người, Ikuyo đã trở thành một phụ nữ mà từ nay cho đến hết đời sẽ chỉ có một cuộc sống, cuộc sống của một người mẹ toàn tâm toàn ý che chở cho đứa con gái bất hạnh mà người chồng quá cố đã bỏ lại.

Bởi vậy khi mà đến lượt mình trở thành goá bụa, đầu óc bà Tsuna còn rất xa vời với ý nghĩa là một ngày nào đó có thể là Ikuyo sẽ rời bỏ gia đình. Hôm mai táng chồng, bà không mặc kimono trắng. Bà cảm thấy xấu hổ nếu bà bắt chước con gái mình, và ở tuổi bà làm gì có chuyện tái hôn cơ chứ. Bà có cảm tưởng như mình được giải thoát trước cái chết của chồng, hơn bà những hai mươi tuổi, và rốt cuộc bà nghĩ rằng bà đã hiểu tại sao Ikuyo không nhỏ một giọt nước mắt nào trong lúc mai táng Seikichi. Có lẽ bà Tsuna cảm thấy phấn khích được tự do và một tương lai xán lạn đang mở ra trước mắt hai mẹ con bà. Đã nhiều lần, sau cái chết của chồng mình, bà đã mơ tưởng đến một mái ấm với nhiều phụ nữ, trong một bầu không khí gia đình rực rỡ bay vút lên không trung và lượn lờ giữa các tầng mây, tựa như bà vừa giải quyết được một điều bí ẩn và cuối cùng đã hiểu được tại sao Ikuyo đã ngừng than khóc hoặc biểu lộ sự buồn bã từ khi chồng chết, và tỏ ra rất sung sướng trước công việc may vá.

Vậy cho nên bà đã đứng lặng và miệng há hốc khi Ikuyo báo với bà ý định bỏ mặc bà ở lại với những cảm nghĩ về tự do của bà; và bằng một giọng rất tự nhiên, tựa hồ như đang tuyên đoạn

một bức thông điệp, nàng cho mẹ biết ý định của nàng tái hôn với con trai ông trưởng thôn. Rồi, không cần được sự đồng ý của mẹ, nàng bắt đầu nói với bà ta về những dàn xếp cần thiết. Chính vào lúc này, người bán vải rong đến chào bà Tsuna, vừa siết chặt tay bà vừa cười và nói:

– A, tin vui, xin chúc mừng!

Ngày hôm đó, cả làng được biết tin qua miệng người bán vải rong.

Ikuyo hình như chẳng quan tâm gì đến những khả năng nghề nghiệp của Keisuke, vì hôm qua bà Tsuna hỏi nàng để biết do đâu nàng có ý định lấy anh ấy, thì câu trả lời thật là quá rõ:

– Anh ấy biết Tôkyô!

Nhưng trước đó thì nàng trả lời với mẹ:

– Keisuke là người duy nhất hỏi con làm vợ trong khi con đang buồn rục xương trong cô đơn.

Bà Tsuna cứ nghĩ con gái mình sung sướng và hài lòng khi được may thoả thích những chiếc áo kimono mà nàng muốn. Thật là làm to. Làm sao bà có thể tin được rằng một con chim xinh đẹp đủ lông đủ cánh để bay vút lên trời xanh lại có thể đỗ yên trên cành cây được? Không sớm thì muộn con chim đó sẽ bay đi.

Vào thời kỳ này, ngoài cái mặt đẹp của mẹ mình sau màn khói hương, bé Tomoko còn giữ được kỷ niệm về những tiếng lải nhải của bà ngoại về chuyện đám cưới. Thực vậy, không chút giữ ý

giữ tứ, bà Tsuna tuôn ra trước mặt cô cháu gái nổi đàng cay của mình.

– Tomoko, mẹ cháu sắp rời bỏ bà cháu ta, bỏ lại đây mẹ già của nó!

Tomoko có cảm tưởng như là mối thù hận sâu kín của bà ngoại đã xâm nhập vào cơ thể ấu thơ của nó. Lời lẽ của bà có một tiếng vang đáng thương hại đến lạ kỳ. Những tiếng khóc than của bà để lộ rõ dụng ý than thân trách phận bị con gái bỏ rơi. Bà đã trút tất cả nỗi thống khổ của chính mình lên đầu đứa cháu gái còn quá trẻ để có thể hiểu được. Về phía Tomoko, nó bắt đầu quan sát cái thế giới của những người lớn tuổi và em tự hỏi tại sao đám cưới của con gái lại làm cho người mẹ bị choáng đến như thế. Nhìn thấy bà ngoại khóc lóc và than vãn như vậy, tâm hồn ngây thơ của nó nghĩ suy một cách trực giác rằng thái thái độ của mẹ nó không đậm đà tình mẫu tử cho lắm. Do không tự kiềm chế mình được mà bà Tsuna đã nói thẳng thừng rằng Ikuyo đã mất hết đức tính của một người mẹ.

Mặc dù cha cháu đã sống ở đây, trong nhà này của bà, nhưng Ikuyo vẫn không nghe lời mẹ nó. Đứa con gái không xứng đáng đó sẵn sàng từ bỏ nhà của mẹ nó! Bây giờ chồng nó đã chết, nó cóc cần gì đến mẹ! Nó chỉ nghĩ đến hạnh phúc riêng tư của nó. Đồ con bất hiếu! “Đồ con bất hiếu”, những từ đầy hận thù và hằn học đó đã để lại trong tâm trí của Tomoko một dấu ấn sâu sắc, và

luôn luôn ám ảnh nó trong suốt cả cuộc đời.

– Bà ơi! Bà đừng khóc nữa, có cháu đây mà.

Tsuna càng khóc dữ, và khi đã khóc chán, bà trở lại lẳng điệu và bắt đầu nghĩ đến áo xống mà Tomoko sẽ mặc trong ngày cưới của mẹ nó.

– Bà sẽ tô son và đánh phấn cho cháu để cho mẹ cháu nhớ nó chút đỉnh là nó còn đưa con gái. Cháu có cái mũi thật giống như mũi bố cháu, Tomoko à!

Hôm đám cưới, bà trang điểm cho cháu bà thật hết ý, và khi cô trông thấy Tomoko, mọi người đều trầm trồ:

– Ô, con bé kháu khỉnh quá! Như một con búp bê!

– Nó đẹp mê hồn với chiếc kimono ấy! Ai đã may cho cháu chiếc áo đẹp này thế? A ha, bà cháu may à! Ủ hừ!

Những lời ngợi khen Tomoko chứa đựng những ác ý đối với cô dâu.

Điều làm phật ý quan viên hai họ nhất, đó là trán của Ikuyo không có chiếc băng vải truyền thống của các cô dâu. Ông chú Shinya, ngồi cạnh bà Tsuna, buột miệng hỏi to:

– Thế chiếc mũ cưới của cô dâu đâu?

Tsuna trả lời, lòng dạ ê chề nhục nhã:

– Tất cả những việc này, tôi chẳng có hay biết gì hết!

– Thế bác không biết tí gì về lễ phục đám cưới của chính con gái bác sao?

Còn tôi, phải chăng là tôi phải đợi đến cái tuổi cổ lai hy này để trông thấy cảnh cô dâu không chít khăn vải trên trán chẳng?

Cả những lời ong, tiếng ve của bà con hai họ lẫn những cảm nghĩ của ông chú Shinya đều không lọt khỏi mắt Ikuyo. Nhưng nàng vẫn giữ được bình tĩnh, một sự bình tĩnh uy nghiêm, và tiếp tục phớt lờ tất cả mọi người. Qua Keisuke, nàng biết được rằng ở Tôkyô không một cô dâu nào chít khăn vải ở trán. Và nàng tin một cách lờ mờ vào sự hiểu biết của chàng về điều này. Đây là lần đầu tiên nàng tìm kiếm một chỗ dựa nội tâm của con người sẽ là chồng nàng đó.

Bữa tiệc kết thúc nhưng những lời đàm tiếu vẫn còn rôm rả.

- Một cô dâu không chít khăn, ai lại thế bao giờ cơ chứ!
- Phải, à mà lại một đám cưới thứ hai của cô ta nữa chứ ị!
- Nghe đâu, cô ta đã hai lần mặc áo cưới màu trắng?
- À, À phải, vận đồ trắng lần đám cưới thứ hai của mình! Rõ là kỳ quặc!

Đây cũng là đám cưới thứ hai của cậu con trai ông trưởng thôn, cho nên nghi lễ đơn giản đi nhiều. Nhưng ai không trách móc gì họ, thấy cả cô dâu lẫn chú rể đều là những rở rả cặp lại và gia đình của cô dâu cũng không được bằng vai phải vế với gia đình của chú rể, hai vợ chồng đều đã có con, đám cưới đơn giản là chuyện bình thường. Nhưng Ikuyo lại ăn mặc quá lòe loẹt, không tương xứng với một đám cưới quá giản tiện, đầu lại không chít

khăn vải, cho nên ai cũng tỏ vẻ bất bình. Và khi nàng thay chiếc kimono lỏng lẫ với những tay áo dài sát đất thì tất cả, kể cả bà Tsuna, đều há hốc cả mồm r:

chỉ những cô gái còn trẻ mới mặc kimono với những ống tay áo dài sát đất.

Từ xa Tomoko nhìn vóc dáng tuyệt vời của mẹ mình, mắt không hề chớp.

Phải chăng người phụ nữ đẹp cực kỳ đó lại là mẹ nó? Phải chăng đó là hình ảnh “người con gái bất hiếu”?

Sau lễ Phật, Tomoko đã cùng Keisuke uống cạn một ly rượu saké nhằm thắt chặt mối quan hệ mới giữa cha và con.

Cái nhìn mà nó khao khát chờ đợi nay đang hướng về nó, nhưng chỉ trong một khoảnh khắc mà thôi. Rồi với một nụ cười thanh thản và một cái gật đầu khe khẽ, Ikuyo đứng dậy để đi thay áo cưới lần thứ ba. Nàng đã cười với con gái, với những người đến mời nàng thay áo, hay nàng cười vì thích thú được trưng ra chiếc kimono mới? Nào ai biết được.

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 2

CÂY THỊ TRONG VƯỜN NHÀ NGOẠI

Tomoko áp sát vào ngực chiếc giỏ con bằng rom mà nó vừa tết xong và khom người luồn qua cái cửa nhỏ cạnh chiếc cổng đen nhà ông trưởng thôn.

– A, Tomoko!

– Tomoko kia kìa!

Bọn trẻ chơi trong vườn liền chạy đến với nó. Chúng là con của bà cả:

Thằng con trai lên sáu và đứa con gái lên bốn.

– Chị đan cái giỏ này đấy à, Tomoko?

– Chúng ta đi hái mơ đi.

– Ủ phải đấy, đi hái mơ nào!

– Ô, nhìn này, các cành nặng trĩu mơ kìa! Tomoko kêu lên.

– Vâng, nhiều! Cậu bé kiêu hãnh nói.

– Tomoko, chị lấy mang về nhà chị thật nhiều vào! – Cô bé kháu

khinh bi bỏ.

Một giọng lạnh lùng làm chúng sửng sốt.

– Chúng bay làm gì ở đây thế?

Chúng ngừng đầu lên:

Ikuyo đang dứ dẩn nhìn chúng.

– Chúng con đang chơi, Tomoko ngây ngô trả lời, vẻ sợ hãi.

– Ra ngoài vườn mà chơi, Ikuyo vừa cục cằn nói vừa nhìn

Tomoko và hai đứa con chồng, trán nàng có một vết hằn thẫm ở phía trên lông mày, má nàng hõm sâu, chiếc kimono mặc cầu thả, chuyện lạ đối với nàng:

mới có một tháng mà khó nhận ra được nàng.

– Ikuyo, Ikuyo!

Tiếng của Keisuke từ xa vọng đến.

– Ikuyo, em ở đâu đấy?

Ikuyo nhú lông mày, quay lưng về phía bọn trẻ, mở tấm vách trượt rồi đóng sầm nó lại và biến mất.

– Tomoko, chị về đây à? Thằng bé ngơ ngác hỏi.

Tomoko quay lại lắc đầu, mặt tái mét và luồn qua chiếc cửa nhỏ.

– Chị sẽ trở lại chơi với chúng em nhé!

– Chị Tomoko!

Nhưng Tomoko vội vã ra về, đôi chân thoăn thoắt rảo bước nhưng đầu óc nó như bị sương mù phủ kín. Thái độ lạnh nhạt vừa rồi của Ikuyo thật rất xa vời với thái độ của một người mẹ.

Kể cả khi chưa tái hôn, nàng chưa bao giờ dịu dàng với con gái. Nhưng Tomoko đã hoàn toàn quên điều này. Điều làm nó bận tâm nhất là hình ảnh của Ikuyo hiện nay rất xa vời với hình ảnh một người mẹ xinh đẹp, dịu hiền trong ký ức của nó.

Về đến nhà nó thấy bà ngoại đang nhuộm răng đen ở hiên.

– Tomoko, cháu ở đâu này giờ đây?

– Cháu đây mà.

Tomoko vừa đánh trống lảng vừa đi ngang qua mặt bà để vào nhà. Chiều dần buông. Nó cầm đèn ra hiên để lau chùi các bóng. Ở đây nó gặp phải một ông khách không mời mà đến, chú Shinya Sunaga.

– Xin báo với bác là con Ikuyo đang mong chờ một tin vui đây.

– Sao, Ikuyo?

– Từ giờ đến cuối năm nó sẽ sinh con, hình như thế. Nghe nói thằng Keisuke cứ bám sát nó như đĩa đói, điều này cũng chẳng có gì là lạ!

– ...

– Thế nó không đến nói với bác chuyện này à? Thật lạ quá!

Mừng thầm khi nhìn thấy nét mặt bức dọc của bà chị dâu, ông Shinya đứng dậy ra về, nện mạnh đôi guốc gỗ xuống nền nhà.

Bà Tsuna ngo ngác dõi theo ông, rồi tĩnh tâm lại, bà quay người đột ngột:

– Tomoko, cháu ở đây à? Cháu làm gì thế?

– Cháu đang lau chùi bóng đèn. Nó bẩn quá bà ạ.

Vừa rồi nó không có ý nghe trộm, nhưng vì ông chú bị nặng tai, thường phải nói rất to, nên nó đã nghe được câu chuyện giữa bà và ông chú. “Ikuyo đang đợi tin vui. Từ nay đến cuối đến cuối năm nó sẽ có một đứa bé”. Má đang chờ đợi một đứa bé! Tin này làm nó bị sốc mạnh. Lâu nay bà Tsuna đã cấm không cho nó nhắc tới Ikuyo trước mặt bà, cho nên chẳng bao giờ Tomoko nói với bà là đôi khi nó đã đến nhà ông trưởng thôn vào lúc trưa. Tuy nhiên, lần này nó muốn nói với bà là mẹ nó đã mang thai. Tomoko vốn rất thích em bé, và mỗi khi nghe tin bên hàng xóm có đứa bé vừa chào đời thì nó mừng vui khôn xiết, tựa như tin vui đó là của chính gia đình mình, nhưng lần này nó có những tình cảm trái ngược nhau một cách kỳ lạ:

một niềm vui mênh mông trước ý nghĩ về cuộc sống mới bé bỏng đó, và đồng thời một nỗi buồn man mác, không tên. Nó có linh tính rằng mẹ trước đây đối với nó đã xa vời vợi nay lại sắp sửa đi xa hơn nữa cho đến khi không một ai có thể đến gần được. Ngày nào nó cũng tắm với bà ngoại, nhưng chiều nay, bà bảo nó đi tắm một mình. Lấy lý do bị cảm, bà bảo người chị làm chuẩn bị giường cho bà và đi nằm ngay, trong khi Hachirô, anh đây tớ trẻ đi kiểm tra xem nước tắm của Tomoko có đủ nóng không.

– Cô chủ nhỏ, nước tắm có vừa không?

Anh hỏi to từ phía lò nấu. Nhưng Tomoko trả lời mà không nói

đến độ nóng của nước:

– Chú đừng gọi cháu là cô chủ nhỏ, mà chỉ gọi cô chủ thôi.

– Tôi không thể gọi cộc lốc như thế được.

– Tại sao vậy?

– Trước cô, có một người mà tôi vẫn thường gọi như vậy.

– Ai thế?

– Mẹ cô, cô chủ nhỏ ạ.

Tomoko tiếp tục kỳ cọ với một cái túi nhỏ đựng cám gạo.

– Cô chủ nhỏ ...

– Sao?

– Hôm nay cô có gặp mẹ cô không?

– ...

– Thời gian này người ta không thấy bà ta ra khỏi nhà. Không biết bà nhà có ốm đau gì không?

– Mẹ cháu sắp có em bé.

Ngạc nhiên, Hachirô tiếp tục cho củi vào lò, chẳng nói chẳng rằng.

– Hachirô?

– Dạ?

– Nước nóng quá, bỏng cả da cháu đây này!

Trong gian phòng có trải mười chiếc chiếu, bà Tsuna nằm dài trên chiếc giường rộng nhất, mắt thao láo nhìn vào chỗ trống, đèn ngủ vẫn còn chong.

– Ngoại ơi! Tomoko thì thăm, chú Hachirô đun nước tắm sôi sùng sục làm cháu suýt bị bỏng bà ạ.

– Thế ư.

Vẻ dửng dưng của bà ngoại làm Tomoko lo lắng.

– Ngoại ồm à, ngoại?

– Bà đau bụng.

Kê đầu lên chiếc gối bằng sành, bà nhớ lại buổi trò chuyện với chú em chồng. Shinya đã kể cho bà về Ikuyo bị gia đình chồng ngược đãi làm sao. Điều này cả làng đều tiên đoán trước cả rồi, và Tsuna là người đầu tiên nghĩ tới chuyện đó:

tình thương và lòng thù hận đối với người con gái độc nhất của bà càng lúc càng sâu đậm khiến mình mảy mả quặn đau. Ấn mạnh các đầu ngón tay vào hai bên bụng để cố nén cơn đau, bà Tsuna nghĩ tới tình cảnh thai nghén của con bà.

– Đồ bất hiếu!, bà rên rỉ. Chính bà cũng không hiểu vì sao bà lại căm ghét Ikuyo đến như vậy.

– Hachirô, Hachirô! Chú không có ở đây à, chú Hachirô?

Chàng trai Hachirô lanh lợi nên được Tomoko quý mến, nhưng hôm nay nó nghe gọi nhiều lần mà cũng chẳng buồn trả lời.

– Chú ở đâu, Hachirô? Cháu gọi chú đứt cả hơi rồi đây.

– Thừa cô chủ nhỏ, Hachirô trả lời, mặt sa sầm, má cô đến kia kia.

– A, ở đâu thế?

– Ở trong vườn ấy. À không, bà ở phòng ngoài, đang trò chuyện với cụ.

Vừa nghe xong, Tomoko liền chạy ngay đến tiền sảnh, bước vội lên các bậc tam cấp và đứng sững lại chỗ vách ngăn. Ikuyo đứng ở đó nhìn mẹ một cách lạnh lùng. Bà Tsuna đang ngồi ở mép chiếu, không buồn bảo nàng vào. Giữa họ, trên nền nhà, có một bọc vải vừa ném xuống đó.

– Tao là người quyết định về ăn mặc của Tomoko. Công hơi đâu mà mày để ý đến những chuyện không liên quan gì đến mày nữa! Về bọc bọc, bà Tsuna cố gắng kiềm chế để không bật ra những lời lẽ nặng nề.

– Con chẳng phải bận tâm về chuyện ăn mặc của nó nếu biết rằng mẹ nuôi dạy nó đàng hoàng. Nếu như con có mặt ở đây thì nó phải mặc những chiếc áo kimono bằng vải như thế đâu!

– Bây giờ Tomoko đã đi học rồi, con cái các nhà thân hào có mặc kimono với ống tay hẹp đến trường không?

– Cháu nó sẽ mặc những áo mà nó muốn!

– Các con của mày bây giờ là những đứa con của ông trưởng thôn. Tomoko là người thừa tự của nhà Sunaga, và về mặt pháp lý, nó không còn dây liên hệ gì với mày nữa. Vậy thì mày chỉ nên can thiệp vào những chuyện có liên quan đến mày mà thôi.

– Những đứa con không phải do con mang nặng đẻ đau thì không phải là con của con.

- Vậy thì mày hãy chăm sóc tốt đứa bé mà mày sắp có ấy.
 - Mẹ hãy để cho con vào nhà. Chính vì Tomoko mà con phải đến đây.
 - Ngay cả mẹ mày mà mày cũng không coi như một người mẹ thì liệu Tomoko có coi mày như một người mẹ không?
 - Mẹ hay không phải là mẹ thì bà sẽ thấy, Ikuyo vừa nói vừa khoát tay gọi Tomoko.
 - Tomoko, đến đây nào!
 - Chớ có nhúc nhích! Bà Tsuna hét to, làm Tomoko đứng ngây như trời trồng.
- Ikuyo lấy lại bình tĩnh vì khi thấy mẹ mình không kiềm chế được, và nàng lặng lẽ cởi cái bọc vải ra. Trong bọc là một chiếc kimono nay đã trở thành quá lòe loẹt đối với nàng để may cho Tomoko một chiếc.
- Tomoko, đến đây!
 - Đừng có đến, cháu!
 - Đây là chiếc kimono mà mẹ đã tự may cho con. Nào, cầm lấy.
 - Tomoko, bà cầm cháu đây!
- Bị kẹt trong cuộc xung đột giữa mẹ và bà, Tomoko cảm thấy thật khó xử.
- Tuy nhiên giọng nói của mẹ đã cuốn hút em mạnh hơn là cái nhìn điên loạn của ngoại. Và nó bước về phía mẹ, không để ý gì đến sự cấm đoán của ngoại.

– Tomoko! Bà Tsuna hét lên một cách vô vọng khi thấy bàn tay của đứa cháu gái chạm vào mảnh lụa mịn màng.

Định thần lại, nó rút lui, còn Ikuyo thì vừa nhặt mảnh vải vuông dùng để bọc chiếc kimono, vừa đi giật lùi.

– Chào con, Ikuyo vừa nghiêm nghị nói vừa đi ra.

Tomoko đứng lặng, chiếc kimono màu hoa cà trong tay, và in sâu vào trí nhớ của mình hình ảnh của mẹ, lộng lẫy, tóc búi cẩn thận, khác với hôm kia.

Nó nghe có tiếng ai nức nở. Tay bầu vào lò than bằng sứ, trán áp vào đó, bà Tsuna âm thầm khóc.

– Ikuyo, đồ bất hiếu! Đồ bất hiếu! Đứa con bất hiếu ...

Ôm chặt chiếc kimono vào lòng, Tomoko rón rén đi ra. Trên mảnh đất hình vuông, nó bắt gặp Hachirô như người mất hồn đang lơ đãng nhìn về phía mẹ nó vừa mất hút.

Nó đi về phòng mình và lập tức trải chiếc kimono ra. Điều làm nó thích thú nhất, đó là chiếc áo được cắt may đúng theo kiểu kimono của các bà, không có dây thắt ở eo. Ngoại luân xem Tomoko như là một đứa bé con cho nên không bao giờ bà may kimono cho nó mà lại không luồn dây vào trong áo, mặc cho Tomoko phản đối.

Nó mặc thử chiếc áo mới, quay phải rồi lại quay trái, ngấm nghĩa mình từ dưới lên trên. Vì quá bé nhỏ nên khi nó cúi xuống thì hai ống tay áo chạm sàn nhà và khi nó vỗ vỗ tay thì chúng quất

xuống chiếu. Và nếu như không có ai vừa gọi thì có lẽ nó cứ đùa nghịch mãi như thế này.

– Tomoko!

Tiếng bà ngoại làm nó giật mình. Nó nhanh nhẹn cởi chiếc kimono màu hoa cà. Vừa lúc ấy bà Tsuna bước vào phòng. Và ngay lập tức bà nổi máu tam bành khi nhận ra là nãy giờ cháu bà mãi mê đùa nghịch với chiếc kimono thay vì khóc sụt sùi như bà nghĩ.

– Ikuyo ... đưa con bắt hiếu ...

Những tiếng nức nở trở thành những tiếng la hét điên loạn. Bà nắm lấy chiếc áo kimono màu hoa cà và quát mạnh xuống chiếu như đánh một con thú dữ.

Chẳng mấy chốc chiếc áo đã biến thành một đồng giẻ vụn. Mặt tái mét và nín thở, Tomoko sợ hãi nhìn bà. Cảnh điên loạn diễn ra trước mắt làm nó đau khổ hơn là nỗi buồn mất áo do mẹ cắt may. Những từ “đưa con bắt hiếu” mà bà hét lên một cách điên loạn khiến nó nghĩ đến tội lỗi của mọi tội lỗi trên đời. Nó không biết những từ đó nói lên điều gì, nhưng “đưa con bắt hiếu” có thể là cái gì đó rất rùng rợn. Trong trái tim thơ dại của Tomoko đã hằn sâu một điều chắc chắn:

con gái bắt hiếu là kẻ không xứng đáng nhất, bị nguyên rửa nhất. Những ngày tiếp sau, con bão lòng đã lắng dịu, nhưng bà Tsuna luôn luôn trong tâm trạng buồn rầu. Còn Tomoko không còn

bụng dạ nào nữa để trò chuyện với ngoại. Rất lạ là nó không giận vì bà đã xé chiếc áo kimono của nó.

Tuy nhiên, thỉnh thoảng, trên đường đi đến trường, Tomoko lại nghĩ đến chiếc kimono màu hoa cà với những ống tay dài quét chiếu mà lòng đầy tiếc nuối.

Một ngày nắng đẹp, Tomoko đi học về, tay cầm chiếc dù đã gấp lại và chạy nhanh đến phòng bà ngoại.

– Chào bà, cháu đã về!

Bà Tsuna đang nằm trên giường, lưng quay ra phía nó, chẳng nói chẳng rằng.

Đêm hôm đó, thật khuya lắm, Tomoko đột ngột tỉnh giấc. Có lẽ đây là linh tính, chứ thường nó ngủ say mãi đến tận sáng sớm.

Nó lắng tai nghe. Từ nệm bên cạnh, không một hơi thở nào đến tai nó. Nó chong mắt nhìn vào đêm tối và nhận ra rằng ngoại đã không còn ở đó nữa. Nó giống tai nghe, nhưng chỉ nghe có tiếng giọt mưa rơi tí tách.

– Ngoại, ngoại ơi!

Tomoko đứng dậy, không khí ẩm thấp, ngọt ngào tỏa khắp phòng. Một nỗi lo sợ lơ mờ co thắt trái tim con trẻ của nó. Nó linh cảm một điều gì khác thường.

Không thể ngồi yên, nó bước nhanh đến phòng vệ sinh.

– Ngoại, ngoại ơi!

Tiếng nói của nó bây giờ tựa như một lời rên rầu rĩ. Nhà buồn

như chấu cấn giữa một đêm mưa dầm, ở một thời điểm mà bà làm công và cậu đầy tớ đã lần lượt ra về hết, chỉ còn lại có nó và bà ngoại. Và ngoại đã biến đâu mất!

– Ngoại, ngoại ở đâu? Ngoại!

Nó không nghĩ rằng bà lại đi ra ngoài vào một cái giờ muộn màng như thế này. Hẳn là bà đang ở đâu đó ở trong nhà và bị té xỉu. Vừa lúc đó, nó nghe một tiếng động lớn ở phía sau vườn.

Quên cả sợ hãi, nó lao nhanh ra ngoài. Và lúc ấy, dưới cơn mưa tầm tã, trong đêm tối âm u, nó phát hiện ra một hình dáng đang nằm oằn oại trên mặt đất.

– Bà ngoại!

Tsuna đã định tự tử bằng chiếc thắt lưng buộc ở một cành cây thị, nhưng cái cành khô đen sạm đã bị sâu mọt đục gặm còn già lão hơn cả chính bà, đã bị gãy lìa ra khỏi thân cây, và người bà già rơi bịch trên đất ướt sũng.

– Ngoại, ngoại!

Tay và chân bà cựa quậy, vậy là không chết. Vừa lớn tiếng gọi bà, Tomoko vừa sát vai vào lưng bà. Nước mưa không ngớt chảy vào trong chiếc kimono đã bị mở tung. Với ý định làm sao để đưa thật nhanh được bà vào nhà, Tomoko đã tập trung tất cả nghị lực của mình để làm bà tỉnh lại, vì nó biết rằng nó không thể vực được bà đứng dậy và đưa bà vào nhà.

– Ngoại ơi! Cháu van bà, bà đứng dậy đi ...

Có lúc bàn tay của Tomoko chạm vào tấm da trần của ngoại.
Tomoko ướt sũng nước mưa, vừa nhẹ ru bà, vừa cảm thấy như
có một đưng động đập dưới lòng bàn tay mình.

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 3

ĐỒ CON BẤT HIỂU

– Ha ha ha ha!

Bà Tsuna thường hay cười như vậy, cười một cách vô cớ giữa lúc chuyện trò với ai, hoặc ngồi một mình dưới ánh mặt trời. Ở ngoài hiên, cái cười kỳ quặc không hồn, không sinh khí trên cái khuôn mặt vô cảm đó đã từng làm cho Hachirô và bà đầy tớ già kinh hoàng, hồn xiêu, phách lạc.

Ngày hai mươi lăm tháng mười hai, Ikuyo cho ra đời một đứa bé gái. Chú Shinya đến báo tin này đồng thời với những lời chúc tụng năm mới, nhưng bà Tsuna không có phản ứng gì như ông tưởng, vì giữa câu chuyện, bà ta đã bật lên cười không đúng lúc. Ha ha ha ha!

Mọi người trong làng đều biết là bà lão Sunaga đã trở nên điên sau khi tự vẫn không thành. Trước đó, đôi mắt của bà thường long lên sòng sọc, biểu thị một sự giận dữ lạnh lẽo mỗi khi người

ta đề cập đến chuyện con gái bà tái hôn với con trai ông trưởng thôn trước mặt bà, còn bây giờ bà chẳng khi nào có phản ứng gì, ngoại trừ để bật ra một tiếng cười ngây thơ và mập mờ, u uất.

– Bà lão điên thật rồi, Shinya khẳng định.

Tiếng đồn méo mó và bay đến nhà Kôsaka. Không mấy khó khăn để thấy rằng bố mẹ chồng của Ikuyo vốn đã bất bình về tư cách của con dâu mình, nay lại càng xử sự với nàng cứng rắn hơn. Ở thời kỳ đó, sự điên loạn di truyền là một cái có đủ đòi ly dị. Bố mẹ chồng đã công khai lên tiếng đuổi nàng ra khỏi nhà. Kirke thì thiếu bản lĩnh không đủ kiên quyết để bênh vực vợ trước cha mẹ mình, còn lũ con của người vợ đầu thì cư xử với nàng một cách khinh bỉ. Một mối hận thù đối với người mẹ kế có lẽ đã từ lâu âm ỉ cháy trong lòng chúng.

Đã khoảng sáu tháng nay, kể từ ngày xảy ra tai biến đã khiến bà trở nên điên, bà Tsuna hình như đã quên hết chuyện ăn uống. Và cho dù Tomoko và bà đầy tớ già có thay phiên nhau giúp bà ăn, ba bữa ăn trong ngày vẫn kéo dài vô tận.

Một giờ bà chỉ ăn được có ba miếng. Bởi vậy bà đã gầy trông thấy.

Hôm đó, thấy ngoại gầy khủng khiếp, cô bé bỗng lo sợ một tình huống tồi tệ nhất. Tình hình này có vẻ như vô phương cứu chữa. U già và Hachirô cũng chỉ biết đứng nhìn bà một cách sợ sệt, trầm nghĩ giờ lâm chung đã cận kề.

– Ha ha ha ha!

Bà Tsuna đột ngột cười to.

Bà gây dễ sợ, đến mức người ta nghĩ rằng bà sẽ không đứng dậy được, tuy nhiên, sáng sáng bà vẫn đứng dậy được và đến ngồi ở đây, đó trong nhà. Tối đến, bà lên giường và ngủ một cách bình thường.

Với bà ngoại trong tình trạng như vậy ở bên cạnh, Tomoko đã phải sống trong cảnh cô đơn có một không hai. Ở trường, các thầy cô giáo vẫn quý mến nó vì nó được nhiều điểm tốt, nhưng tất cả các bạn bè thì đều dần dần xa lánh nó.

Khi nhìn thấy Tomoko, bạn bè của nó thì thầm với nhau:

“Kìa kìa, đứa con của mẹ điên”. Thế là các cánh cửa sổ lòng của Tomoko lần lượt khép lại. Nó trở thành một đứa bé kín đáo, khi tan học nó lặng lẽ đi về nhà. Còn ở nhà thì nó thôi không nói chuyện lớn với bà u già, còn u thì cũng giảm dần tình cảm với nó, không chiều chuộng và ngợi khen nó như trước nữa. Riêng Hachirô thì vẫn đến chăm sóc nó thường xuyên.

– Cô chủ nhỏ, cô may đây à?

Hachirô gọi nó từ ngoài, rồi đẩy tấm vách ngăn bằng giấy và nhìn vào trong.

Không có việc gì làm, Hachirô ngồi xuống chiếu, hai đầu gối quỳ chụm vào nhau và lơ đãng nhìn Tomoko vừa tiếp tục may.

Rồi nín thở, anh cất tiếng hỏi, môi khô bỏng:

– Cô chủ nhỏ, thời gian gần đây cô có gặp mẹ cô không?

– Mẹ ư?

– Phải.

Tomoko khẽ lắc đầu. – Lạ thật, gần đây chẳng ai trông thấy bà nhà đâu cả.

– Có lẽ mẹ cháu mới ở cũ nên còn phải kiêng đi lại.

– Hừ ... ừ Hachirô tỏ ra lo ngại cho sức khỏe của bà Ikuyo. Anh tự hỏi đã để được hai tháng rồi mà sao bà chủ vẫn không rời khỏi phòng, và không phải chỉ có Hachirô nêu lên những câu hỏi về việc này, mà cả làng ai cũng thắc mắc như vậy. Có lẽ anh muốn tâm sự với Tomoko về mối lo đè nặng lòng mình.

– Cô chủ nhỏ ...

– Sao?

– Xin cô đừng nói với cụ chủ, nhưng ...

Và anh tiết lộ rằng vừa mới đây anh đã đến nhà ông trưởng thôn, với một cành hoa làm bằng bột tẻ, như cây mà anh vừa tặng nó.

– Tôi nghe đứa bé khóc ...

– Cháu cũng có nghe. Nó khóc nhiều lắm, hử?

Tomoko lắng nghe câu chuyện của Hachirô với một sự quan tâm tăng dần.

– Rồi sao nữa, Hachirô?

Anh rón rén đi đến gần chiếc cửa tò vò trở ở trên mái nhà và nghe rõ tiếng trẻ con khóc đồng thời với tiếng to dần của Ikuyo

đương hét tướng lên:

– Anh im đi! Anh làm tôi điên mất! Nếu tôi mà còn ở trong nhà này thì chắc chắn là tôi cũng kết thúc như mẹ tôi!

– Em đừng nói bậy nói bạ như thế nữa. Nào, một đứa bé mà khóc như vậy thì có là bình thường không?

– Nhưng tại sao những người phụ nữ lại phải có con cơ chứ?

Thật là rắc rối!

Tất cả những gì anh đã hứa với tôi trước khi cưới đều không thực hiện, và hơn thế nữa, kia kìa, con nhóc cứ quấy rối tôi suốt ngày!

Nếu tôi mà cứ ở lại trong cái nhà này, sớm hay muộn rồi cũng sẽ xảy ra thảm kịch, đó là điều chắc, tôi sẽ tự vẫn và giết luôn đứa bé!

– Ikuyo! Em đừng nói nhảm nữa, anh van em.

– Nhưng chính anh đã nhốt tôi ở đây! Bây giờ anh còn van xin tôi cái gì nữa?

– Nhưng anh đã nói với em rằng đây chỉ là vấn đề kiên nhẫn mà thôi. Kiên nhẫn thêm tí chút nữa thôi mà, Ikuyo?

Đứa bé càng khóc dữ. Lúc đó, Ikuyo hét to, có lẽ như nàng vừa đánh ai đó, đứa bé hay là Keisuke.

– Anh im đi, tôi nói với anh là hãy im đi!

Có một tiếng rầm, tựa như nàng vừa ném vật gì. Hoảng sợ,

Keisuke cố gắng làm nàng nguôi lòng. Đứa bé vẫn khóc dữ.

Chắc chắn là lúc này không phải là cơ hội tốt để gọi Ikuyo và

tặng nàng cánh hoa đang trở bông. Hachirô sợ nổi da gà. Hoảng hốt trước ý nghĩ Ikuyo có thể chìm đắm trong cơn điên loạn như cụ Tsuna, anh vất chân lên cổ chạy một mạch về nhà, bỏ lại cành hoa móc vào một nhánh thông ở cạnh cửa sổ.

– Tôi tự hỏi liệu có phải bà chủ cũng suy sụp như cụ bà nhà ta không. Cô chủ nhỏ, chắc là cô phải lo lắng lắm.

– Chú Hachirô, chuyện này làm chú lo sợ đến thế ư?

– Nhưng đây là bà chủ, tôi đã lớn bên cạnh bà ấy từ khi tôi hãy còn bé tí.

Tomoko cảm thấy khó chịu. Nó cay chua với Hachirô:

– Thật là tởm lợm, người ta sẽ nói là chú phải lòng mẹ cháu.

Chàng trai trẻ chân chất giật nảy mình trước những lời nói đó của cô bé. Anh ngượng đỏ cả mặt, và một lát sau bỏ chạy ra khỏi nhà không một lời chống chế để giấu nỗi hổ thẹn của mình.

Cành hoa làm bằng bột tẻ tiếp tục rung rinh khi anh đóng cửa lại và Tomoko vẫn ngồi yên lặng nhìn nó, thần thờ. Những tình cảm phức tạp mà nó còn quá non trẻ để tự mình hiểu hết được đã khuấy động tâm hồn nó như những con sâu lạ.

Tiếng guốc ai đi qua vườn:

đó là chú Shinya. Bà Tsuna ngồi sưởi nắng ở hiên, nhìn thấy

Shinya và chào chú em chồng trước khi ông ta kịp mở miệng.

Từ một tháng nay, bà ăn đã thấy hơi ngon miệng và nặng thêm được một chút.

– Bà chị dâu à, khủng khiếp quá!

– Chú nói gì thế?

– Ikuyo đã biến đâu mất rồi.

– Hử?

– Bác chớ có hốt hoảng, chưa phải lúc đâu, nhưng mà Ikuyo và chồng nó đã đi, mang theo đứa con của chúng. Thế nó không đến đây để thưa chuyện với bác trước khi đi à?

– Không! Tôi chẳng biết gì về việc ra đi của nó cả.

Thực là đột ngột, không ai ngờ cả. Bọn chúng đã đi Tôkyô, người ta nói như vậy. Với cái thằng Keisuke bắt lức đó thì người ta không thể hiểu được chúng sẽ làm gì để sống. Chúng thật ngốc nghếch. Quên cả bổn phận đối với cha mẹ già của Keisuke! Thời nay, nhân cách của bọn trẻ thật là phi đạo lý!

– Chị dâu à, cả bác nữa, bác có trách nhiệm trong chuyện này.

– Tại sao lại tôi được?

Trong cái nhìn giận dữ mà bà chĩa vào chú em chồng lóe lên ánh sáng mờ đã tắt từ nhiều tháng nay. Nhưng ông Shinya vẫn tiếp tục với cái giọng vừa rồi:

– Họ đã làm khổ Ikuyo vì bệnh tình của bác! Bác phải bình phục nhanh để đến thăm họ. Dù sao thì chính con bác đã đẩy con trai thân thương của họ bỏ trốn lên Tôkyô.

Tsuna lặng thinh cho đến khi chú em chồng ra về, mặt đầy vẻ khó chịu.

Thế rồi chỉ trong vài ngày mà tóc bà trắng xóa, tuy chỉ mới năm mươi mà trông bà như một phụ nữ quá lục tuần.

Bà từ chối không tiếp chú em chồng Shinya, nhưng ông chú vẫn cứ đến và ngồi ở đầu giường bà. Lòng hận thù chồng chất từ nhiều năm này kể từ khi bà đến làm dâu ở nhà Sunaga dồn hết vào đôi mắt nảy lửa, bà quát lên không chút nể nang:

– Cút xéo ngay! Tao không muốn nhìn thấy cái mặt dơ dáy của mày!

Sự cố này đánh dấu một sự đổ vỡ hoàn toàn trong quan hệ chị dâu, em chồng. Người bà con duy nhất còn lại của nhà Sunaga không bao giờ trở lại nữa.

Và người bà con duy nhất còn ở cạnh bà Tsuna là Tomoko, lúc này đã lên chín.

Còn u già thì đã hoàn toàn thái độ khi thấy bà chủ trở thành một người bệnh khó tính, trái nết, và tuy bà vẫn tiếp tục làm việc như trước nhưng u không còn để ý đến bà Tsuna nữa. Hachirô thì có thay đổi tính tình từ hôm Ikuyo bỏ nhà đi Tôkyô, và lúc nào anh cũng như đương ở tận trên cung trăng. Anh không còn thích trò chuyện với Tomoko và không mấy quan tâm chăm sóc bà chủ.

Anh tự giam mình trong mơ mộng như một thanh niên đa sầu, đa cảm.

Sợ tình trạng sức khỏe của bà trở nên trầm trọng, thầy thuốc đã khuyên bà nên vào bệnh viện để điều trị.

– À, các vị muốn tôi rời bỏ nhà này ư? Tên khốn kiếp Shinya sẽ bay đến ngay để chiếm đoạt nhà. Làm sao tôi lại có thể bỏ cái nhà này được? Đây là nhà của tôi, tôi sẽ giữ nó cho đến khi Tomoko trưởng thành. Từ ngày mà cái con bất hiếu Ikuyo bỏ đi, mọi người chỉ nghĩ đến chuyện làm tôi phải rời bỏ cái nhà này. Nhưng chẳng bao giờ tôi rời bỏ nó, chẳng bao giờ! Không phải vì con Ikuyo đã bỏ đi Tôkyô mà tôi sẽ rời bỏ cái nhà của tôi! Và cho dù là nó có trở lại và xin lỗi tôi thì tôi cũng chẳng bao giờ tha thứ cho nó cả. Không có ai lại đem nhà mình đi cho một đứa con bất hiếu!

– Tình trạng sức khỏe của bà ngày một xấu thêm.

– Tomoko! Tomoko!

– Dạ.

– Cháu ở đây à? Cháu không bỏ bà đây chứ? Cháu nói đi!

– Không đâu ạ, cháu ở đây này, ngoại.

– Tốt, tốt ... Cái con Ikuyo bất hiếu. Người ta đã nhiều lần nói với nó là tao ốm, thế mà nó cũng chẳng thèm đến thăm tao. Bé Tomoko tội nghiệp của bà, bây giờ cháu phải thay mẹ cháu.

Ikuyo, đồ con gái xấu xa, đồ bất hiếu, bản thủ!

Chính con Ikuyo, đồ bất hiếu, đã làm tôi đến nông nổi này. Mẹ ốm, nó cũng chẳng quan tâm, đã thế còn mong tôi chết nữa cơ đấy! Nhưng mà hãy thử đến vào lúc người ta chôn cất tao, mà sẽ thấy tao trừng phạt mày như thế nào!

Thấy tình hình khó qua được, Hachirô đã đến gặp Tomoko và họ đã đánh điện ngay:

“Mẹ ồm, về ngay”, nhưng không có hồi âm. Sau mỗi ngày Tomoko và Hachirô lại hy vọng ngày hôm sau Ikuyo sẽ về, và họ cứ ngấp ngó chờ đợi ở đầu ngõ để đón cô nhưng nàng vẫn không trở lại nơi chôn nhau, cắt rốn.

“Mẹ hấp hối, về ngay - Sunaga”.

“Về ngay, con van mẹ - Tomoko”.

Vẫn bật vô âm tín. Liệu Ikuyo có nghe được tiếng mẹ nàng đương ra rửa nguyên rửa mình trên giường mà bà vừa trút hơi thở cuối cùng không?

Những người láng giềng tỏ lòng thương xót cho Tomoko từ nay phải sống cô độc trên thế gian này. Họ đến phúng điếu, kính cẩn nghiêng mình chào cô bé chủ tọa buổi lễ. Tomoko cũng nghiêng đầu đáp lễ một cách vô thức. Khói trắng của hương bay lên không trung và ôm lấy thân hình bé nhỏ, yếu đuối trong chiếc áo tang trắng rộng thùng thình của Tomoko khiến những người đến chia buồn không cầm được nước mắt.

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 4

ĐI TOKYO

Đây là chuyến đi dài ngày và là lần đầu tiên Tomoko đi tàu hỏa. Tuy phải xa quê hương, xa bà ngoại và rời bỏ căn nhà gỗ với biết bao kỷ niệm, vui có, buồn có, nhưng em không cảm thấy buồn vì giấc mơ của đời nó đang chờ đón nó ở Tôkyô: được thấy lại mẹ và sống bên cạnh mẹ!

Nếu như chuyến đi ít làm nó vui, có lẽ là do có bố dượng bên cạnh. Nhưng trong bốn hoặc năm ngày sống gần nhau, em thấy bố dượng Keisuke là một con người hiền lành. Nó tin như vậy. Ông bà trưởng thôn đã không giấu giếm vui mừng khi đón đưa con trai tiêu xài hoang phí trở về nhà một mình mà không mang theo vợ. Nhưng khi biết lý do duy nhất khiến anh trở về nhà là để gặp Tomoko ở nhà Sunaga thì họ lại càng ngạc nhiên hơn là bức mình. Khi họ hỏi anh có quan tâm đến các con của người vợ cả nữa hay không thì anh đã van xin cha mẹ hãy xem như anh

không còn thuộc gia đình Kôsaka nữa. Nó loạn trí rồi à? Con Ikuyo đã làm nó mê mẩn rồi? Ông bà trưởng thôn thực sự đau khổ và không dă động gì đến chuyện đó nữa. Đứa con trai họ xưa kia ngoan ngoãn, phục tùng đến là vậy mà nay đã thay đổi hoàn toàn từ ngày nó tái hôn với cái con Ikuyo. Tuy nhiên, ông trưởng thôn đã nhìn thấy trước điều có thể xảy ra:

Keisuke không có tiền, lại không phải là loại người biết kiếm tiền; sớm hay muộn Ikuyo, vốn thích ăn diện, rồi cũng sẽ chán nó. Và ngày một ngày hai, Keisuke sẽ trở về. Một nhọc sau ba ngày đi từ Tôkyô đến Wakayama, Keisuke cần phải nghỉ ngơi, sau đó anh sẽ đến thăm chú Shinya.

Không bao giờ người ta biết được Shinya và Keisuke đã nói với nhau những gì trong ngày hôm đó. Chắc chắn là Shinya không có một sự cản trở nào đối với sự ra đi của Tomoko vì lẽ một khi cô bé thừa tự trực tiếp của gia đình Sunaga đã đi rồi thì ông ta sẽ chiếm đoạt được cái nhà một cách dễ ợt.

Khi phong cảnh bên ngoài bắt đầu tan biến trong hoàng hôn thì cũng là lúc mà Tomoko cảm thấy một nỗi buồn man mác xâm chiếm lòng nó. Còn Keisuke cũng chìm đắm trong cái buồn xa vắng trong chuyến đi này. Tomoko tròn tròn mắt ngạc nhiên nhìn anh:

dạo ở quê, anh ăn mặc còn chăm chút hơn là lúc này, một người dân Tôkyô thực thụ, càng tới gần Tôkyô thì quần áo anh lại càng

lôi thôi lếch thếch, một điều khá kỳ lạ trước con mắt của Tomoko.

Tối đến, nó bắt đầu cảm thấy mệt mỏi nhưng nó còn phải sắp xếp chỗ ngủ cho con búp bê.

– Tomoko, con cũng phải đi ngủ chứ, không thì con sẽ kiệt sức đấy.

Tomoko không thể không nhìn chăm chăm vào mặt chú Keisuke.

Vậy người này là chồng mẹ đó sao? ... Nó không thể nào tin được. Và cũng khó mà tin rằng đó là con trai ông trưởng thôn.

Anh chàng ta có nước da ngăm đen, phát phì trước tuổi, toàn thân phẳng phất đáng đáp nhu nhược, vẻ mặt trông đáng thương

...

– Tomoko, dậy đi nào!

Tiếng gọi của Keisuke kéo nó ra khỏi giấc ngủ chập chờn. Một toàn cảnh sáng bừng trải dài trước mắt nó.

– Sắp được thấy núi Fuji rồi!

– Cháu cũng đã trông thấy nó.

– À, phải, con nhìn thấy nó từ trong toa-lét chứ gì?

Bực bội, nó bặm môi im lặng. Mặc cho Keisuke ra sức bảo nó ăn cơm hộp mà anh vừa lấy ra, Tomoko vẫn không đụng đến.

– Con cũng búng bình như mẹ con ấy! Keisuke nói và mỉm cười cay đắng.

Con thực không muốn ăn à? Anh cố nài.

Trong lời nói của Keisuke nó không thấy có ác ý gì đối với người con riêng của vợ ông ta. Nó chỉ thấy là ông bố dượng không xứng đôi lắm với người mẹ kiều diễm của nó.

Ở ga Tôkyô không có ai ra đón họ. Keisuke vác lên vai cái rương bằng mây của Tomoko và nắm lấy tay nó lên đường. Tomoko cảm thấy buồn. Vậy đó là ga Tôkyô, nơi mà nó tin chắc là sẽ được gặp mẹ Dưới mắt nó, nhà ga chỉ là một cái vỏ sò mênh mông, trống vắng buồn!

Nhưng rồi nó lại vui. Chẳng mấy chốc nữa là nó sẽ được thấy lại mẹ. Hy vọng đã làm tiêu tan hết mọi mệt nhọc của chuyến đi.

Lòng nó tràn đầy phấn chấn, tim nó đập rộn ràng.

– Sắp đến nơi rồi, Keisuke vừa nói vừa ngoảnh lại. Anh vẫn vác cái rương, mặt nhễ nhãi mồ hôi. Áo sơ mi ướt đầm dính vào lưng, còn áo vét thì anh đã vắt lên rương ngay từ khi bước xuống tàu.

– Chào em Ikuyo, bọn anh đã về! Keisuke vừa nói vừa đặt cái rương lên chiếc chiếu ở cửa ra vào.

– Ikuyo! Em đây à? Tomoko, trông kìa, Yasuko đây.

Keisuke chỉ cho nó đứa bé con đang nằm ngủ ở trong phòng cùng.

– Nó kháu khỉnh đấy nhỉ? Keisuke vừa hỏi vừa ngồi phịch lên chiếu, đối diện với Tomoko, và âu yếm ngắm nhìn con gái.

– Nó thật kháu. Tomoko trả lời và cười vui vẻ.

Cảnh êm đềm giữa người cha, con gái và đứa con riêng bị phá vỡ một cách tàn nhẫn. Từ phía cửa ra vào, một giọng chát chúa vang lên:

– A, mọi người đã về đây à? Sao lâu thế!

Ikuyo đứng đó, trong khung cửa phòng khách bên cạnh, và nhìn họ.

– Chào em.

Keisuke lên tiếng, còn Tomoko thì không biết nói gì vì trái tim nó đang đập mạnh khiến nó không thốt lên được một lời nào; em lặng lẽ đứng dậy và theo Keisuke vào phòng khách.

– Ikuyo, em không nói gì với Tomoko ư?

Sự quan tâm của Keisuke đối với con bé không làm Ikuyo thích thú; mặt nàng sa sầm lại.

– Tại sao mặt mày lại bần thế! Hãy nhìn vào gương xem! Đi rửa mặt mau!

Đó là những lời đầu tiên mà Ikuyo nói với con gái. Như bị thôi miên, Tomoko đi về phía nhà vệ sinh mà mẹ nó chỉ cho. Nó vươn người lên để lấy chiếc gương móc ở xà, soi vào gương và nín thở:

cái mặt tròn trĩnh của nó đầy cáu bẩn. Ở đây người ta không cần phải ra giếng mà chỉ cần vặn vòi. Ngây ngất trước những điều diệu kỳ của Tôkyô, Tomoko hứng nước vào lòng bàn tay và rửa mặt. Vừa rửa mặt nó vừa nghĩ tới cái giọng nói kỳ quặc của mẹ.

Mẹ đã thay đổi triệt để giọng nói, trong khi đó thì Keisuke, đã sống ở Tôkyô lâu hơn Ikuyo nhiều, nhưng anh vẫn giữ giọng nói vùng quê.

Tomoko rửa mặt về thì vô tình nghe được cuộc cãi vã giữa mẹ và bố dượng.

– Thế thì chỉ có cách là anh mang nó đi cùng?

– Chớ có nói bậy. Tomoko đã chín tuổi rồi, anh không thể đưa nó vào nhà tắm nam.

– Được, vậy thì nó sẽ đi một mình. Anh chỉ dẫn nó đến trước cửa nhà tắm thôi.

– Em đừng nói thế, em hãy mang nó đi. Đây là lần đầu tiên con nó đến nhà tắm công cộng, làm sao em lại để cho nó tự xoay xở lấy một mình được?

– Ôi phiền phức quá!

– Ồ không, chúng ta đi nào. Anh sẽ trông Yasuko, còn em thì đưa Tomoko đi, đồng ý chứ, Ikuyo?

– Tomoko! Mày làm sao mà cứ nhìn mãi tao như vậy hả? Chuẩn bị nhanh lên để mà còn đi tắm chứ.

– Tomoko, con đi tắm cùng mẹ con nhé.

Nghe giọng nói của Ikuyo và Keisuke, có lẽ người ta sẽ nghĩ rằng Keisuke là cha đẻ và Ikuyo là mẹ ghẻ của nó.

Tomoko mở rương lấy quần áo sạch mà u già đã xếp vào đây, cầm chậu thau mà mẹ đưa cho và đi theo mẹ. Ikuyo bước nhanh,

điều bộ và nét mặt có vẻ tự hào như có người giúp việc hộ tống. Khi đến trước nhà tắm công cộng, nàng kéo chiếc màn xanh thẫm trên đó có ghi những chữ móc meo “Buồng tắm nữ”. và bước vào. Đi sau mẹ, Tomoko đưa mắt nhìn nhanh vào phía trong. Ở đây có vài phụ nữ đang cởi hoặc mặc quần áo. Ở trong phòng thay quần áo của nhà tắm công cộng, nó tần ngần khi cởi quần áo trước những người đàn bà xa lạ đó. Ikuyo mà vừa rồi không có gì vội vã trong chuyện đi tắm thì bây giờ lại tỏ ra dút khoát khi đã bước qua tấm màn. Và khi nàng cởi bỏ nốt chiếc váy trong thì thân hình trần truồng như nhộng của nàng lung linh nhựa sống như thân hình một cô gái đôi mươi.

– Tomoko! Mày đừng có đứng ngây ra như vậy. Cởi quần áo nhanh lên.

Dứt lời, nàng đẩy cửa phòng tắm và mất hút.

Còn lại một mình, Tomoko dần hồi tỉnh. Nó lấy chậu thau và đẩy cửa phòng tắm. Phòng đầy hơi trắng dày đặc như khói. Một mùi lợm mửa. Nó đưa mắt tìm mẹ.

Chẳng nói chẳng rằng gì với con, Ikuyo vào bồn tắm ngâm mình trong đó.

Tomoko làm theo mẹ. Nước nóng quá, và nó liên tưởng đến Hachirô đã dồn dập ném củi vào lò mặc dù nước tắm đã sôi từ lâu khi anh nghe tin Ikuyo đang mang thai.

– Mẹ

– Gì?

– Mẹ biết không, Hachirô, chú ấy đã bỏ làng đi sau khi ngoại mất. Chú ấy đến Osaka tìm việc, nhưng chú nói với con là chú muốn đến Tôkyô hơn.

Nhưng Ikuyo không có vẻ quan tâm đến số phận của người làm thuê cho nhà mình, nơi mà nàng đã sinh ra và lớn lên. Hoặc là do giọng nói quê mùa của Tomoko đã làm nàng bần chôn. Thực thế, nàng vừa nhác thấy các bà láng giềng ngừng trò chuyện với nhau để vênh tai về phía họ.

– Tomoko, mày đừng có nói cái giọng Wakayama ấy nữa, nếu không thì ở trường người ta sẽ cười cho đấy.

Toàn thân nó ửng đỏ, nhưng không phải vì nước nóng. Nãy giờ các bà quan sát nó vừa nhận xét về nó. Hai bà cạnh nó đang cọ mình với những túi nhỏ đựng cám gạo lên tiếng hỏi:

– Cháu bao nhiêu tuổi rồi, bé!

– ... Chín tuổi ạ.

– Cháu kháu quá!

Ikuyo nói xen vào:

– Cháu nó bé so với tuổi phải không? Đã hai năm nay tôi không được gặp cháu, nhưng người ta nói rằng nó không lớn lên được tý nào. Thất vọng quá!

– Không đâu! Hãy xem này. Nó đẹp, nó giống mẹ nó. Rồi bà sẽ

mừng khi thấy nó lớn lên. Nó sẽ là niềm tự hào của bà, con bé ấy, rồi bà xem. Bà sẽ không hối tiếc về tiền của bà bỏ ra để dạy cho nó ca hát và nhảy múa đâu.

– Đó là bà giáo dạy hát có họa đàn theo, Ikuyo thì thâm vào tai Tomoko.

Khi họ rời khỏi nhà tắm công cộng thì trời đã tối và đường phố trở nên yên tĩnh.

Có lẽ do cảm giác dễ chịu sau khi tắm mà lần này Ikuyo bước đi ung dung với vẻ vui tươi. Nàng vừa được một bà khen ngợi, như người ta đã thường nói với nàng, rằng với sắc đẹp của nàng, lẽ ra nàng đã là một kỹ nữ rồi.

– Mẹ!

Mỗi khi có thể, Tomoko lại nhớ đến niềm hạnh phúc bị lãng quên à nó cảm thấy khi nói “mẹ”, và lại, ở cái tuổi khao khát mong muốn học tập, nó rất muốn biết ý nghĩa của những từ mà hồi nãy đã tình cờ lọt vào tai nó.

– Này nhé, những ngày thất nghiệp là những ngày mà nội thành đông người nhất. Năm nay đã có ngày đầu năm, ngày hội hoa đào, và sắp tới là ngày hội mùa hạ. Và những ngày nghỉ lễ là gần như vậy, có ngày mồng một và ngày rằm, và đến ... Đây, nói chung là như vậy.

Ikuyo nói huyên thuyên và với một giọng pha đôi chút âm điệu của đồng quê, Tomoko cho rằng đó là một biểu hiện tình cảm

của mẹ đối với nó. Tiếp theo, Ikuyo giải thích cho nó ý nghĩa của một số từ mà nàng đã dùng:

– Nội thành là khu phố Yoshiwara. Ở đây có các cô gái làng chơi xinh đẹp và các kỹ nữ. Ngoại thành là nơi có những nhà ở như nhà của chúng ta.

Cơ may nào đã đưa Keisuke và Ikuyo đến ở ngay cạnh khu phố của những lạc thú? Dù sao thì Ikuyo, với chiếc gáy xoa phấn và nước hoa, cũng rất hài lòng với môi trường ở đây.

Keisuke đang sống cuộc đời bình thường của một công chức: anh ra đi từ sáng sớm và mãi đến chiều tối mới về. Anh làm việc ở một cửa hàng sách của khu phố Kanda. Trong khi đó thì Ikuyo lượn lờ trong nhà mà không có việc gì đặc biệt để làm. Còn Tomoko thì ngoài những giờ học ở trường, nó giúp mẹ chăm sóc Yasuko và làm việc nhà rất chăm chỉ, nhờ vậy mà Ikuyo có được nhiều thì giờ rỗi rãi theo học lớp dạy đàn shamisen.

Với tiền lương ít ỏi của Keisuke thì khó mà thỏa mãn được những ham muốn của Ikuyo. Về ở và ăn thì họ không thiếu bất cứ thứ gì, nhưng không đủ khả năng thuê người làm thì thực không thể chịu nổi đối với người đàn bà khó tính nhất của gia đình Sunaga. Tuy nhiên, những người láng giềng đã được nghe đồn về sự may vá của nàng, và nhờ hữu xạ tự nhiên hương mà người ta đổ xô đến đặt hàng cho nàng. Việc này cũng chỉ đưa lại cho nàng được một ít tiền, tuy vậy Ikuyo cũng tự hào là đã tự

mình kiếm ra tiền. Nhưng cho dù cả khu phố có ca ngời sắc đẹp của nàng, và cho dù nàng có nhà ở ngay cạnh Yoshiwara, thì nàng cũng vẫn chỉ là một người phụ nữ sinh ra và lớn lên ở thôn quê ở trong một gia đình cổ xưa, thiếu giáo dục, và không được học hỏi bất cứ một môn nghệ thuật nào nhằm tô đẹp, làm vui cho cuộc đời, tóm lại không là ai khác ngoài người vợ bình thường của Keisuke Kôsaka.

Đã từ lâu Ikuyo nuôi tham vọng làm nghề buôn bán như phần lớn dân cư ở một khu phố thấp hèn. Mẹ của Keisuke cho cậu quý tử một trăm yên trong dịp anh về thăm nhà ngắn ngủi và số tiền đó lẽ ra là phải giúp thực hiện dự định ấy, nhưng một trăm yên đã bị mất trên đường, trở về Tôkyô như Keisuke đã thú thật với Ikuyo. Đó là dịp để họ cãi cọ nhau.

– Tại sao người ta lại có thể đàn độn tới mức là bỏ một số tiền lớn như vậy vào trong túi xách được!

– Ừ, đúng thế.

– Như vậy có nghĩa là ta không thể làm gì được nữa hết, ta lại trở về như trước chứ gì?

– Anh thật sự đau khổ về chuyện này.

– Tôi thì đã chán ngấy cuộc sống bần cùng này rồi! Anh không hiểu à?

– Anh hiểu, anh hiểu. Chính vì vậy mà anh đã về Wakayama.

Anh nghĩ rằng anh sẽ làm em sung sướng khi anh trở về với số

tiền đó, nhưng thực là chẳng may gì cả! Chắc chắn là bọn chôm chia đã lấy cắp số tiền của anh trong lúc anh ngủ!

– Tiền thì cất trong thắt lưng, có thể thôi. Ngốc nghếch lắm thì mới không giữ tiền ở trong người!

– Đúng vậy.

– Anh thì cứ mặc sức mà nói! Còn tôi, tôi biết làm gì?

Nói đoạn, Ikuyo đứng dậy, mặt hầm hầm, còn Keisuke thì cúi đầu, bộ dạng thảm hại. Chưa bao giờ Tomoko hình dung một cảnh tượng như vậy. Tâm hồn trẻ non của nó còn giữ mãi kỷ niệm về một người phụ nữ với một sắc đẹp lộng lẫy và một sự điềm tĩnh uy nghiêm, mặc toàn trắng trong lần tái hôn. Tomoko hoàn toàn bị mất phương hướng, không tài nào thiết lập được mối quan hệ giữa người đàn bà có cái gáy xoa phấn đang đứng trước mặt nó và người mẹ xưa kia.

“Đàn ông đều như vậy cả ư?” nó tự hỏi vì bị choáng trước cử chỉ phục tùng của Keisuke, hiển mình không điều kiện cho vợ.

Quyết định mạnh mẽ duy nhất mà anh đã có trong đời, quyết định tái hôn với Ikuyo, đã đẩy anh vào cuộc sống này, phù hợp với những ước mong, hoài bão của vợ anh, nên anh không có bất cứ lý do gì để thù oán nàng về chuyện đó. Tomoko thấy mẹ mình thật sung sướng. Và không nghi ngờ gì nữa, Ikuyo đã tận hưởng niềm hạnh phúc được trách mắng chồng mình và xem anh như một kẻ ngốc nghếch khờ dại.

Ở trường mà Tomoko vào học sau kỳ nghỉ mùa hè, có nhiều học sinh khu phố Yoshiwara. Một em bé cùng lớp với Tomoko đến trường với chiếc gáy xoa phấn trắng, và trong một môi trường như vậy thì những từ như học làm kỹ nữ hay là kamuro (bé gái giúp việc cho một kỹ nữ) đã nhanh chóng gia nhập vốn từ vựng của Tomoko. Ở trường, nó ngồi cạnh con trai của bà chủ chứa, con gái của bà chủ quán nước, và có hôm đương học thì một anh hề, người tháp tùng các kỹ nữ đến những nơi hẹn hò, ló đầu vào lớp tìm một bé gái có chiếc gáy xoa phấn, cho thấy là toàn khu phố, ở phía trong thành hoặc phía ngoài thành đều sống nhờ vào hoạt động của Yoshiwara, và dân chúng ở khu phố không hề nghĩ rằng khu ăn chơi là một nơi bẩn thỉu, hoặc là một nơi bị loại ra khỏi thế giới của họ.

Một bé gái mà Tomoko bắt bạn đã nói là lớn lên nó sẽ trở thành một cô gái làng chơi sang trọng như bà Eizan nổi tiếng.

Một hôm cô bé đó thì thầm rằng hôm nay là “ngày lễ” và nó kiếm được nhiều tiền. Tim Tomoko đập rộn rã lúc cô bé rủ nó cùng về khi tan trường. Hôm đó đúng là ngày hội những người chết. Tay trong tay, hai đứa bé len lỏi qua làn sóng người, mỗi đứa cầm trong tay con búp bê của mình.

Về đến nhà, sau khi chào tạm biệt bạn, Tomoko nghe tiếng khóc dữ dội của đứa em gái, Ikuyo đương ngồi trang điểm trước gương, và không để ý gì đến đứa bé. Nàng có vẻ như vừa tắm

xong, mùi hương thơm nức. Tomoko thích nhìn mẹ trang điểm hơn là bận tâm chăm sóc đứa bé.

Nó tự nói với mình rằng cả Keisuke lẫn Ikuyo đều rất buồn trước cuộc sống hiện tại, nhưng nó có cảm tưởng Ikuyo là người buồn nhất vì nghèo quá không thể thuê mướn đầy tớ được nên bắt buộc phải quản lý gia đình một mình. Hạnh phúc nhất của Ikuyo bây giờ là thoa phấn mặt và tô son môi vì nàng không còn thích thú ngồi may kimono và luôn luôn mặc những chiếc áo mới. Nàng ngắm mình trong gương một cách nghiêm trang, điều này làm nảy sinh ở Tomoko sự kính trọng lẫn sợ sệt.

Bất thành linh Ikuyo trông thấy con gái mình ở trong gương.

Tomoko lễ phép cúi mình, hai bàn tay đặt lên chiếu.

– Con chào mẹ.

– À, mày đã về. Vào xem con Yasuko có cần gì không.

– Vâng ạ

– Này, mày cầm cái gì ở trong tay đấy?

– Thừa chiếc bánh bột tẻ ngày hội đấy ạ. Bạn Omitsu đã cho.

– Đưa tao xem nào.

Nàng đưa chiếc bánh đến gần gương và nhìn nó một lúc, rồi tiếp tục trang điểm mà không bình luận gì. Tomoko không có thì giờ để ngồi không, nó đi vội sang phòng bên, nơi Yasuko vẫn còn khóc tướng cả lên.

Nó bế em lên và đi sang phòng mẹ. Ikuyo đã trang điểm xong, và

bây giờ nàng đang bận nhìn một cách hồ hững cái bánh có hình cô gái làm bằng bột tẻ đặt trên lòng bàn tay. Cảm thấy sự có mặt của hai chị em Tomoko ở sau lưng mình, nàng nói với chúng, mắt vẫn không rời chiếc gương:

– Cô ta đẹp quá!

Và nàng lại ngắm nghía không biết chán cái bánh hình cô kỹ nữ.

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 5

MẸ BÁN CON CHO NHÀ CHỨA

Hôm đó, khi về nhà, Tomoko trông thấy ở ngưỡng cửa một cái mâm với hai cái bát. Ở trước bậc cửa ra vào là một đôi guốc gỗ vút bừa bãi. Ikuyo và Tomoko sinh ra và lớn lên ở nông thôn, trong một gia đình địa chủ nhỏ, đã có thói quen tỉ mỉ, kỹ lưỡng do một nền giáo dục theo kiểu cũ đưa lại, còn Keisuke thì khi nào cũng ngăn nắp. Bởi vậy khi Tomoko nhìn thấy những chiếc guốc gỗ đó, nó có cảm tưởng chủ nhân của chúng là một những cậu thả, và nó không thể lớn tiếng nói “Chào mẹ, con đã về” như thường ngày.

Một điều lạ là ngày hôm đó Yasuko không khóc. Thường thì khi nó trở về nhà, từ xa nó đã nghe con bé khóc như muốn nói:

“Chị Tomoko, chị về nhanh lên!” và thế là hôm nào nó cũng chạy vội vào nhà. Nhưng hôm đó thì lại khác.

– Chính vì vậy mà ... Nếu anh ấy biết ...

Một giọng đàn ông vẳng đến tai nó đứt quãng.

Nó nhẹ nhàng bước vào nhà. Chân chừ một lúc, nó tự hỏi là có nên sắp xếp lại cho ngăn nắp đôi guốc của khách không, nhưng càng nhìn đôi guốc nó lại càng thấy khó chịu về sự cầu thả của khách, cho nên nó quyết định sắp xếp chúng lại cho ngăn nắp.

– Ai đấy? Ikuyo giật mình hỏi. Nàng quay người lại, nhận ra Tomoko, rồi lại tiếp tục chuyện trò với người khách lạ.

– Cháu chào ông ạ. Con chào mẹ!

Ngạc nhiên khi thấy Tomoko kính cẩn cúi đầu về phía mình rồi về phía mẹ nó, người đàn ông đột ngột ngưng nói và nhìn Ikuyo như để yêu cầu nàng giải thích, nhưng nàng vẫn quì trên chiếu mà chẳng nói gì.

Tuy nhiên, Tomoko cảm thấy là sự hiện diện của nó đã làm họ lúng túng như một làn sương nhẹ là là bay trong căn phòng nhỏ, bởi vậy nó vội vàng mất hút vào trong phòng cùng. Nhưng điều nó trông thấy khi bước vào đây làm nó đứng ngây tại chỗ:

Yasuko nắm chân con búp bê gần như tơi tả, một tay đã bị giật đi, chiếc kimono màu hoa cà bị rách nát, các mảnh giẻ rách tăn mác trên nền nhà.

Nó đã mang con búp bê này từ nhà đi và giữ gìn rất cẩn thận khi ở trên tàu hỏa.

– Yasuko!

Tomoko cảm thấy máu dồn lên đầu, nhưng tự thấy không thể nổi

giận hoặc khóc được vì một kỷ niệm hãi hùng vừa hiện ra trước mắt. Nó nhớ lại khoảnh khắc mà bà ngoại trong cơn điên loạn đã xé tan tành chiếc kimono màu hoa cà.

Trước mặt nó chiếc kimono mà mẹ đã cắt may chỉ còn là một đồng giẻ vụn khủng khiếp. Và cảnh đó lại diễn ra trước mắt nó. Vừa tìm nhặt các mảnh vụn, Tomoko vừa buồn rầu nghĩ đến số phận hẩm hiu đã dành cho chiếc kimono đó.

Nhưng ai đã đưa con búp bê của nó Yasuko?

Yasuko bây giờ đã biết đi và vớ được cái gì là đập phá hoặc vò xé. Mọi đồ vật trong nhà đều để ngoài tầm tay của nó, như là đặt trên nóc tủ, trên các giá, trong các ngăn kéo, hoặc được treo lên cao, và Tomoko trước khi đi học đã tự tay sắp xếp sách vở, bút vào một túi vải, thắt miệng lại và đặt lên giá. Ngoài ra, từ khi đến ở trong nhà này, nó thôi không chơi búp bê như trước nữa vì phải còn trông nom Yasuko.

Trước khi Yasuko phá hỏng con búp bê như vậy, ắt là phải có kẻ nào lấy nó ở trên tủ và đưa cho con bé.

Nghĩ đến chuyện này làm nó mơ mơ màng màng, hay đúng hơn là sợ hãi.

Tomoko trông như người mất hồn, tay trái cầm con búp bê, tay phải cầm những mảnh kimono rách bươm.

– Tomoko!

– Dạ

– Tomoko!

– Dạ

Nó vội vàng đứng dậy khi tấm cửa kéo ra.

– Mà làm gì đây?

– Vâng ...

– Sao, vâng à? Mà không thấy rằng em mà đang khóc ư? Nó làm ồn quá, ai mà chịu được?

– Con xin lỗi mẹ.

– Khi mà chưa về, nó có khóc lóc gì đâu. Nếu nó cứ tiếp tục hét tướng lên thì mà dẫn nó đi ra ngoài một lúc, nó khóc ở đây làm tao nhức đầu lắm.

– Thừa mẹ, vâng.

Biết là sắp được đi chơi với chị, Yasuko hớn hờ lắm. Còn

Tomoko thì lòng nặng trĩu buồn vì phải để lại con búp bê tội nghiệp với một cánh tay bị kéo rời khỏi thân.

Người đàn ông và Ikuyo nhìn nó nhưng không nói gì. Mặt ông ta ửng đỏ vì rượu.

Tomoko mở cửa đi ra, nhưng vừa rẽ vào phố nhỏ thì suýt va phải một thanh niên bung những chiếc hộp bằng gỗ mà các quán cơm thường dùng để đựng những món ăn mang đến tận nhà của khách hàng. Tomoko tự hỏi có phải anh ta đến lấy hai cái bát mà nó trông thấy ở cửa ra vào hay là anh ta mang tiếp đến những món ăn phụ?

Ngày hôm đó Tomoko nhớ quê da diết và ôn lại những chuyện xa xưa mà lâu nay nó không hề nghĩ tới. Và nó vừa khẽ hát bài hát ru con vừa nhẹ nhàng vừa đung đưa bé Yasuko trên lưng:

Bé ngủ đi.

Bé của ta, ngủ đi.

Mẹ của bé đã biến mất.

Tựa như một đám mây.

Nhưng bà ta đang ở bên nó.

Mẹ của bé đang ngủ say.

Đã lâu rồi nó không hát bài này. Nhưng giờ đây nó đã hiểu rõ được ý nghĩa của những lời ru. Câu hát làm nó cảm động nhất là: “Mẹ của bé đã biến mất tựa như một đám mây”. Tomoko có cảm nghĩ mới mẻ về mẹ, người đã từng biến mất khỏi cuộc đời nó tựa như một đám mây và nó đã gặp lại mẹ nó sau hai năm để cùng chung sống dưới một mái nhà. Nó ngạc nhiên là không cảm thấy lòng mình xốn xang mãnh liệt như thuở nào, khi chỉ còn mình nó với bà ngoại trong căn nhà cũ xưa mênh mông hiu quạnh, buồn bã chờ mong được thấy lại mẹ mình. Khi khẽ ca lần nữa bài hát ru con này, nỗi sợ hãi lại thấy mẹ mình biến đi như một đám mây đột ngột xâm chiếm lòng nó. Mẹ sẽ ra đi, mẹ sẽ ra đi ... Linh tính này đè nặng lên ngực nó, và tìm nó như nhức nhối khi cố gắng xua tan nó đi.

– Tomoko!

Một giọng vang lên từ phía sau. Nó quay đầu lại và trông thấy Keisuke, tay ôm chiếc hộp đựng bữa ăn trưa của anh.

– Chào ba.

– Yasuko ngủ rồi à?

– Vâng ạ.

– Con có muốn ba ẵm nó không?

Đứng né sang một bên đường, Keisuke bế bổng Yasuko khỏi lưng cô bé.

– Ba, chiếc thắt lưng ...

– Ủ nhỉ.

Tomoko cởi chiếc thắt lưng trên người Yasuko và đưa cho Keisuke.

– Buộc thắt lưng như thế này mới đúng chứ nhỉ, anh vừa nói vừa nhìn Tomoko và vô cớ bật cười to. Cái cười bộc lộ nét căn bản trong cá tính anh, tốt bụng và hiền lành, nhưng đồng thời cũng có cái gì đó rộng tuếch, yếu đuối và nhu nhược. Tomoko đi sau anh, tay ôm cái hộp đựng bữa ăn trưa, miêng lẩm bầm những từ vừa nói:

– Ba, chiếc thắt lưng ...

Chính nó cũng không nhớ là nó đã gọi bố dượng bằng “ba” từ bao giờ nữa.

Cả Ikuyo lẫn Keisuke chẳng khi nào bảo nó phải gọi như vậy, nhưng Tomoko nghĩ rằng bố dượng là một người cha. Từ “má”

đối với nó có một âm vang cực kỳ mạnh mẽ, và nó cảm thấy mỗi dây liên hệ vững chãi với cái từ đó, cho dù từ nay về sau mỗi dây liên hệ có lung lay thêm ít nhiều tựa như một ngày đó nó sẵn sàng tan vỡ, con với từ “ba”, nó không mấy may cảm thấy một mối liên hệ gợi nhớ đến quá khứ. Người cha thực sự của nó, Seikichi Tazawa, đã qua đời khi nó mới lên ba, vì vậy nó không cảm thấy giữa người đó và mình có mối liên hệ máu mủ thực sự. Tomoko thỉnh thoảng phải chạy để đuổi kịp Keisuke, vừa chạy vừa nghĩ mung lung. “Ba ... ba ... ba ...” nó khẽ nói lên từ này với chính mình nhưng không cảm thấy có chút thân thiện nào cả.

– Tomoko ...

Khi mở cửa vào phòng ngoài, Keisuke quay lại vẻ mặt mệt mỏi:

– Có ai vừa đến nhà?

Anh vừa hỏi vừa chỉ cái khay vẫn ở trước cửa, với hai cái bát to và những đồ đựng khác nhỏ hơn, có nắp đậy. Nhận thấy có người đến thăm trong lúc mình vắng nhà thì quả là không mấy thú vị đối với một người chồng ra đi từ sáng sớm và mãi đến chiều tối mới trở về.

Câu hỏi của ông bố dượng làm Tomoko chưng hửng, nó ngược nhìn ông không trả lời, cũng không lắc đầu. Vẻ căng thẳng trên mặt bố dượng đủ để ngăn nó trả lời một cách thành thật.

– Ồ kìa!

Ikuyo đang đứng ở phòng ngoài, nghe tiếng chân của họ, đã

ngạc nhiên kêu lên.

– Chào em, Keisuke vội vàng cất tiếng với vẻ phạm tội của một kẻ bắt lương bị bắt quả tang. Anh cởi giày và đi vào nhà, tay vẫn ẵm con gái.

– Em nhìn kìa, nó ngủ say quá, anh vừa nói vừa đến gần Ikuyo và chỉ đứa bé.

– Người anh đầy bụi, anh đi vào thay quần áo đi, Ikuyo trả lời anh với vẻ ghê tởm và chẳng thèm để ý gì đến con bé đang ngủ say.

– Tomoko!

Ikuyo hét to và bước đến gần nó.

– Hãy mang trả các thứ này đi!

Tomoko vội vàng bung mâm đi ra. Nó nghe tiếng cửa đóng sầm ở sau:

Ikuyo cúi kính khi thấy Tomoko lúng túng tay bung mâm, tay giữ thất lung áo.

– Em chào anh ạ!

– Chào em, anh trai trẻ đáp lại như mọi ngày.

Tomoko đặt cái mâm trên quầy hàng và quay gót đi về phía cửa nhưng anh chàng nhanh chân đi theo em:

– Em có thể thanh toán tiền được không?

Tomoko không hề nghĩ đến chuyện này nên em rất ngạc nhiên và sợ hãi.

– Em sẽ đưa ngay tiền trả anh, Tomoko vừa nói vừa chạy nhanh về nhà.

Em gặp Ikuyo trong nhà bếp, đang vo gạo, mặt rầu rĩ vì phải làm cơm.

– Thừa mẹ

Nàng bực dọc quay lại khi nghe giọng rụt rè của Tomoko.

– Gì vậy?

Dạo này Ikuyo thường hay xẵng giọng với người nhà.

– Ở quán người ta bảo con trả tiền.

Ikuyo dừng tay đột ngột để nhìn Tomoko, trán cau lại và mắt lóe lên giận dữ.

Rồi chẳng nói chẳng rằng, nàng ngược nhìn lần cuối cùng

Tomoko đang đứng chết khiếp ở giữa nhà và đi lao vào phòng khách, quên cả lau tay.

– Tôi cần tiền.

Keisuke ngược cặp mắt hoảng sợ lên nhìn vợ và trả lời, khi đã hiểu ra điều nàng vừa nói:

– Anh hết nhẫn rồi.

– Nhưng tôi cần tiền, tôi nói là tôi cần tiền.

– Thế tiền anh đưa hôm nọ không còn à?

– Làm sao mà còn cơ chứ!

– Dĩ nhiên rồi, nếu như em mua rượu?

– Thế tại sao tôi lại không được mua rượu!

– Anh không nói là em không nên mua rượu, nhưng tại sao trong nhà bếp lại có rượu khi mà anh không bao giờ dùng đến nó cả.

– Chà, một chai rượu bé tí, có đáng là bao! Cho dù là không mua rượu thì tôi cũng chẳng biết làm sao mà thừa tiền.

Trong khi họ cãi vã nhau như vậy thì Tomoko khốn khổ vẫn đứng chờ trong nhà bếp, cả nó và món tiền nợ của quán ăn đã bị lãng quên!

Việc này cho thấy sự mở đầu cuộc sống nghèo túng của họ.

Ikuyo ăn tiêu hoang phí mà chẳng đếm xỉa gì đến thu nhập quá ít ỏi của Keisuke, đến nỗi họ không có tiền để trả tiền gạo cuối mỗi tháng. Trong khi đó thì bọn đàn ông thường hay lui tới nhà Ikuyo khi chồng đi vắng. Có hai ba gã thay phiên nhau đến ăn nhậu mà chẳng quan tâm gì đến chuyện thanh toán tiền nong với quán ăn.

Tomoko phải chịu đựng những lời ong tiếng ve của chòm xóm láng giềng về mẹ mình. Nó ngạc nhiên khi thấy họ bĩu môi nhũn mày trước hạnh kiểm của Ikuyo và chế giễu cha dượng của nó, cho ông ta là một gã ngốc nghếch.

Gia đình Keisuke ngày một chìm sâu vào những khó khăn chật vật vô phương cứu vãn.

Từ ngày đến Tôkyô, Ikuyo luôn bắt Tomoko phải có kiểu tóc của những cô gái giúp việc các kỹ nữ, tóc cắt vuông vắn ngang vai.

Vào thời kỳ này, nó có thói quen là nhâm nhi lộn tóc trong khi nói. Có thể nó làm như vậy để quên cái đói, nhưng với thói quen

này, nó đã gây cho những ai trông thấy nó cảm tưởng về một em bé khốn khổ trong gia đình. Và có thể vì vậy mà một thầy giáo của trường Matsushiyama mà Tomoko đã theo học từ sáu tháng nay cảm thấy nó đang gặp rắc rối và rất lo cho nó. Thầy quyết định đến thăm gia đình nó.

Ngày hôm đó Ikuyo ăn mặc khá đứng đắn, cổ áo kimono không để hở như ngày thường. Nàng ngồi chỉnh tề ở tư thế quì, ngực ưỡn ra, với dáng dấp một người mẹ đầy quyền uy, đã gây được ấn tượng cho thầy giáo. Còn Tomoko thì mọi thất vọng mà nó cảm thấy trong những ngày vừa qua đối với mẹ trong phút chốc đã tan biến hoàn toàn.

– Tôi thực sự buồn phiền vì cháu Tomoko đã làm thầy lo lắng. Cháu nó chưa hội nhập được vào lối sống của thị thành. Mong thầy thông cảm mà cho cháu tiếp tục theo học ở trường thêm một thời gian nữa. Chúng tôi nghèo, cái khó bó cái khôn, tôi thực sự cảm thấy xấu hổ.

Thầy giáo nhanh chóng ra về, tâm trí rồi bời, không còn hiểu ra làm sao nữa khi đứng trước người mẹ với giọng nói rần rỏi làm tiêu tan mọi lo âu của anh.

Dạy ở một trường có nhiều trẻ em của phường Yoshiwara, thầy đã có dịp đến thăm các gia đình mà trình độ dân trí quá thấp, và được thấy những em học sinh sống trong những căn nhà trần trụi, nghèo rớt mùng tơi, cho nên thầy hết sức ngỡ ngàng khi không

thấy cảnh đó ở nhà bé Tomoko.

Cuộc viếng thăm của thầy giáo đã củng cố thêm ở Ikuyo một quyết định không may mắn xuất phát từ tình cảm mẹ con. Từ ngày đó, người ta thường thấy nàng đi cùng con gái đến nhà tắm công cộng. Ở đây, mỗi khi nàng bắt gặp bà giáo dạy hát hoặc một người phụ nữ trung niên có vẻ như là một kỹ nữ thì nàng luôn phô con gái ra, bảo con đi xách nước tắm cho họ. Tomoko thấy những lời lẽ họ thì thầm với nhau thật là kỳ quặc.

– Tốt nhất là cho cháu bắt đầu học một vài môn nghệ thuật giải trí.

– Nó là một đứa bé thông minh, và lại cháu mảnh dẻ và chưa đến mười tuổi.

Bà chủ ất sẽ vui mừng là không phải gửi cháu đến trường lâu.

– Học nghề sẽ gây ra nhiều vấn đề cho người mẹ và cả cho chính bản thân người con.

Do nghe đi nghe lại nhiều lần những mẫu chuyện như vậy mà Tomoko dần dà tin chắc là sẽ có một sự thay đổi lớn lao trong đời mình.

Thế rồi nó rời Tôkyô bằng tàu hỏa cùng với Keisuke vào một ngày đầu xuân.

Trời trở rét. Thực là khó khăn cho Tomoko đã quen với khí hậu ẩm áp của quê hương. Nó cảm lạnh, sổ mũi liên hồi. Nó nhớ lại lời trách móc của bạn cùng lớp Omitsu khi trông thấy nó chùi

mũi với giấy làm bằng rom:

– Cử chỉ của bạn không hay lắm đâu!

Omitsu giúp việc cho một kỹ nữ, nó lên lớp với cái cổ thoa phấn trắng như các bà lớn và tóc cuộn bông. Tomoko rời Tôkyô quá gấp gáp nên không kịp chào bạn.

Sáu tháng đã trôi qua và hoàn cảnh của Tomoko đã có nhiều thay đổi, còn với Keisuke, bố dượng, thì thật khó mà nhận ra được ở anh người con trai của một vị thân hào hàng tỉnh. Không có một biểu hiện nào về lo âu, bức bối, về thần kinh bị kích thích, có lẽ là do một sự đàn độn bẩm sinh nào đó. Tuy vậy, ở anh có một cái gì đó thật hãi hùng tựa như một cái cặn nguy hiểm lắng đọng trong lòng anh. Giờ đây, ngồi đối diện với anh trong toa tàu, Tomoko rung mình khi nhận thấy bố dượng mình chỉ trong một thời gian ngắn mà đã thay đổi hoàn toàn.

Sau hai giờ lắc lư trên tàu, họ xuống ga Shizuoka ở chân núi.

Keisuke lại xách cái rương của Tomoko đầy ắp kimono. Nó nhớ lại lời nói của mẹ khi giúp nó sửa soạn hành lý:

“Con thấy đấy, mặc dù chúng ta rất nghèo túng nhưng mẹ không đụng gì đến các áo kimono của con”. Tomoko không biết nói gì mà chỉ tự hỏi rằng đây có phải là lần cuối cùng nó được nhìn thấy mẹ, người mẹ đã bị nghèo khổ đè nặng lên hai vai. Lòng nó xao xuyến khi từ giã lần thứ hai người mẹ mà nó vừa mới tìm thấy, người mẹ mà trái tim thơ dại của nó đã bao lần thổn thức.

– Con biết đấy, mẹ không bán con đâu. Chỉ đơn giản là vì ở đây không kiếm được nhiều tiền. Tốt hơn hết là con phải học nghệ thuật làm một kỹ nữ. Vì sau này con sẽ chán chường như mẹ con nếu con không làm nên trò trống gì. Khi một phụ nữ không gặp may với những người đàn ông thì bà ta sẽ là một người bỏ đi nếu không biết làm gì.

Để chia tay, mẹ đã căn dặn nó cố gắng học tập để trở thành một kỹ nữ tốt, những điều mà mẹ nó nói về những người phụ nữ “không gặp may với những người đàn ông” đã để lại trong tâm hồn nó một tiếng vang buồn bã nhất mà mỗi lần nhớ tới nó không khỏi tủi lòng.

Buộc phải chạy cho kịp bố dượng, Tomoko không còn thì giờ đâu nữa nghĩ về Tôkyô. Thỉnh thoảng nó nhớ đến con búp bê bị gãy tay và chiếc áo kimono bị Yasuko xé tan tành. Nó không hề nghĩ đến sự trớ trêu của số phận, nhưng lờ mờ nhận ra là quan hệ của nó với mẹ có cái gì đó như tình trạng của con búp bê.

Họ đi được một quãng đường dài, qua các đường phố giá lạnh khi Keisuke quay người lại, mặt đỏ ửng và thở hổn hển:

– Ba lấy phải cúm của con rồi. Anh vừa nói vừa cười, và nhờ thế mà con khỏi được cúm!

Anh cố gắng vui đùa nhưng không được, anh rất đau khổ vì phải xa đứa con riêng của vợ anh. Khi bố dượng có vẻ buồn rầu thì Tomoko cũng buồn theo, và lòng nó se lại và chẳng hiểu vì sao.

Nó thương hại cha dượng, cầu mong mẹ mình sẽ xử sự với ông thân thiện hơn, và Keisuke cảm thấy mũi lòng trước tình cảm mà anh cho là kỳ lạ của một đứa bé còn rất bé bỏng.

Keisuke rảo bước và Tomoko vẫn chạy sau anh cho đến khi họ đi vào những đường phố vắng người hơn và đến trước cổng phường Nichômachi.

Tomoko và Keisuke bước qua cổng, ngõ ngang. Trong khoảng đất kín cổng cao tường, ở bên phải và bên trái là những dãy nhà chứa. Và mặc dầu hoàng hôn chưa buông xuống, người ta thấy nơi này nơi kia sau các lưới sắt những cô gái đang ngồi chờ khách.

Keisuke dừng lại trước một ngôi nhà có cổng vào khá rộng với tấm biển có chữ sơn trắng “Nhà Kanô”.

– Đây rồi, Keisuke nói với Tomoko, chắc chắn là anh đã hoảng sợ vì những cảnh anh vừa trông thấy.

– Xin lỗi, có ai không ạ?

– Có ...ó!

Họ đợi khá lâu mới có người trả lời, và bà người làm xuất hiện.

– Chúng tôi từ Tôkyô đến. Tôi là Kôsaka.

Bà người làm mất hút dần về phía cuối nhà mà không quên ném cho anh một cái nhìn hoài nghi, và mặc dầu anh đã nói anh từ Tôkyô đến, nhưng cái giọng địa phương của Keisuke đã phản lại anh. Các cô bé ăn mặc sắc sỡ lần lượt xuất hiện, lặng lẽ, không

cười nói âm ỉ. Có lẽ sự xuất hiện của một ông khổng lồ đi bên cạnh một cô bé nhỏ thó làm các cô ở đây chú ý.

Một nhóm gần ba cô hầu gái chăm chú nhìn Tomoko, rồi chúng bạo dạn dần lên và đi lại gần nó.

– Này, bạn từ đâu đến đây? Một đứa bắt đầu nói, giọng chững chạc.

– Từ Tôkyô.

Các cô bé tròn tròn mắt. Chúng ngạc nhiên thì thầm với nhau:

“Từ Tôkyô!

Bạn ấy từ Tôkyô đến!”.

– Đi đi, bọn nhóc, đến giờ ăn trưa rồi! Người hầu gái hồi nãy ra lệnh và chỉ đường cho Keisuke và Tomoko. Trên đường đi đến phòng bà chủ, Tomoko chợt nghĩ đến số phận của mình. Có lẽ từ nay trở đi nó sẽ giống số phận của những người hầu gái ấy, và nó tự nói với mình:

“Cả ta nữa, trong cái thành phố xa lạ này ta sẽ có chung số phận như Omitsu. Mẹ đã nói với ta phải cố gắng trở thành một kỹ nữ hoàn hảo. Nhưng trong một nhà đầy rẫy gái bán dâm như nhà này thì e là ta sẽ phải làm đầy tớ mất”.

– Đây là phòng của ông bà chủ, người đầy tớ gái lễ phép nói và mời họ ngồi trước tám vách ngăn.

Cánh cửa kéo từ từ mở rộng, để lộ ra một gian phòng lộng lẫy.

Ông chủ Jirozaemon Kanôya và bà vợ ngồi ở giữa nhà, sau chiếc

lò sưởi lớn và quay lưng ra phía khách. Cả hai ông bà ngược mắt về phía cánh cửa vừa mở, nhìn những người khách một cách kiêu kỳ. Keisuke và Tomoko cúi đầu và chấp tay lại.

– Bé con, mày tên gì?

– Tomoko Sunaga.

Bà chủ quay mặt về phía chồng rồi hỏi tiếp Tomoko:

– Mày bao nhiêu tuổi?

– Mười tuổi.

– Đứng dậy tao xem nào.

Tomoko làm theo lời bà.

– Quay nghiêng sang đây.

Tomoko quay nghiêng mình.

– Ngồi xuống.

Tomoko ngồi xuống và đặt hai tay lên đầu gối theo đúng khuôn phép.

Bà chủ có vẻ vừa lòng về cách ăn mặc của nó.

– Mày có thích các môn nghệ thuật giải trí không?

– Có ạ.

– Mày đã học được những gì rồi?

– Chưa học được gì cả.

– Vậy thì làm sao mà cháu tin là các môn nghệ thuật sẽ làm vừa lòng cháu?

– Nếu cháu được học thì cháu tin là cháu sẽ thích lắm.

Tomoko cố gắng trả lời lưu loát để được nhận xét tốt. Nó linh tính thấy rằng mình đang đứng trước một ngã rẽ quan trọng của đời mình.

– Cái con bé này biết ăn nói, bà chủ khẽ trao đổi với chồng, nhưng ông thì chỉ ngồi rít mạnh tẩu thuốc và lặng thinh.

– Ông to lớn mà con gái ông thì lại nhỏ thó, bà chủ nói với Keisuke. Nó chưa đến mười tuổi đâu, bảy tuổi là cùng. Nó có thể làm đầy tớ được.

Tomoko rùng mình trước thái độ trịch thượng của bà chủ. Nhưng Keisuke đã phản ứng một cách chính xác, rõ ràng, một điều khá hiếm hoi đối với anh.

– Nó không phải là con tôi.

– Vậy chắc là con nuôi?

– Không, cháu là con riêng của vợ tôi.

– À ra thế. Của vợ ông ư? Bà ta hỏi và đột ngột cười phá lên.

Con riêng của vợ ông, ông muốn nói như vậy chứ gì?

– À à ... vâng ... đúng thế ...

Không nhận thấy tiếng “con riêng” đã làm cho trái tim của Tomoko đau nhói, bà chủ cân nhắc một cách ích kỷ lợi lộc mà tình hình này có thể đưa lại cho bà. Hẳn là con bé hơi nhỏ nhưng nó có những nét đẹp, nhất là nó khá thông minh, điều này thể hiện rõ qua cách ứng xử của nó ... Mười tuổi, như Ochoma, ta có thể bán nó cho những hợp đồng thuê mướn người làm ở ngoài,

vả lại con bé có vẻ biết điều ...

– Ông hãy nói với bà nhà là cứ yên tâm đi.

– Xin đa tạ bà.

– Tôi cũng cảm ơn ông đã cất công đến đây. Một học viên mới do bà con dẫn đến chứ không phải là người mách mồi là điều xưa này hiếm.

Cuộc tiếp xúc đầu tiên của Tomoko với ông bà chủ cơ sở kỹ nữ kết thúc như vậy. Bé gái với bộ tóc giả, Ochoma, đang học nghề kỹ nữ, từ nay sẽ là bạn của Tomoko. Từ nay Tomoko ở trong cái phòng âm thấp, không có cửa sổ, ngồn ngán những đồ vật dơ bẩn và mất trật tự.

– Bà chủ bảo rằng ngày hôm nay cha em phải rời khỏi nơi đây.

Trong thời gian qua, Keisuke đi đi lại lại trong phòng khách ở tận cuối nhà dành riêng cho những cô gái, nghe nói vậy thì thở phào nhẹ nhõm và chuẩn bị ngay hành lý để ra về.

– Tomoko, hãy giữ gìn sức khỏe đấy nhé.

Tomoko kêu lên một tiếng không cố ý khi thấy cái lưng rộng của Keisuke khuất dần:

– Ba, ở trong tù ...

Keisuke lặng lẽ quay người lại, mặt râu rĩ:

– Cha biết. Có gì không?

– Có một cái hộp đựng con búp bê của con.

– Con quên mang đi à? Con có muốn cha mang đến không?

– Không, cha đưa cho Yasuko.

– Cho Yasuko à? Tốt lắm. Cảm ơn con nhé.

Keisuke đi khuất lâu rồi mà Tomoko vẫn còn đứng nguyên tại chỗ. Nó rất tiếc là không nghĩ đến chuyện gọi cho mẹ một đôi lời.

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 6

CHỒNG BÁN VỢ

Đường đi từ Nichômachi đến trường cấp một Shintôri gồ ghề chạy qua các thửa ruộng. Mùa cây anh đào trở bông đã hết. Những bông hoa trắng xóa sắp sửa tàn tạ. Tomoko vừa vào học lớp năm trường cấp một và nó là cô học trò bé nhất lớp, nhưng may mắn là búi tóc của nó đã làm cho nó già đi và tránh nhầm lẫn với học sinh lớp hai hoặc lớp ba.

Trên đường đến trường, thỉnh thoảng nó gặp lính của trung đoàn Ôtemachi đi thành từng nhóm nhỏ. Họ có thói quen hễ có phép là bỏ nhào đến phường Nichômachi vì khu phố của lạc khoái này khi nào cũng đón tiếp hào phóng các thương gia, binh lính, những khách nước ngoài và bất cứ ai muốn tiêu khiển. Ở đây còn xa mới có được sự quây quần rữ thanh tao và thân mật của Yoshiwara.

Khi các nhóm binh lính chạy vượt qua, Tomoko ngược mắt nhìn

ngọn núi Fuji đứng sừng sững và thanh bình giữa đồng bằng tím ngắt mênh mông như vô tận. Tuyết trắng trên đỉnh Fuji ít dần từ mùa hoa nở rộ, làm những ngọn núi kém thanh khiết và thiêng liêng hơn.

– Mẹ

Tomoko nghĩ đến mẹ mỗi khi nó nhìn ngọn núi Fuji; tuyết trắng trên đỉnh núi làm nó nhớ đến chiếc gáy thoa phấn của mẹ, màu tím hoa cà của bình nguyên ở dưới chân núi gợi cho nó màu áo kimono mà Ikuyo yêu thích. Sự hồi tưởng lại khá khác xa với con người thực tế Ikuyo, nhưng sự liên tưởng giữa núi Fuji và mẹ chỉ mới hình thành ở Tomoko của nó mà thôi. Bây giờ sống xa mẹ từ một năm nay, nó lại bắt đầu lý tưởng hóa người mẹ ấy, người mẹ chỉ còn trong trí tưởng tượng mà thôi.

Từ ngày đến Nichômachi, Tomoko đã viết nhiều thư cho mẹ, nhưng Ikuyo, là loại người không ưa cầm bút, đã không có thư hồi âm. Keisuke thì có gửi cho nó một thiệp chúc mừng năm mới, nhưng chỉ có một lần thôi. Ông ta chỉ nói là phải làm việc cho tốt và phải chú ý đừng để bị cảm lạnh, và không nói gì về gia đình. Tomoko đã sờ nắn tấm thiệp cho đến rách, và tự hỏi không biết đến ngày nào nó mới được nhận tin về mẹ mình. Ngày tháng càng trôi đi thì kỷ niệm về mẹ nó đang ăn uống phê phỡn với những người khách lạ tại nhà, hoặc đang than phiền về sự nghèo túng của mình với những chiếc kimono bằng nhiễu và vá đụp lại

càng mờ nhạt, và trí tưởng tượng của nó lại càng tô đẹp thêm hình ảnh người mẹ chưa bao giờ dịu dàng với nó, hình ảnh một người mẹ hiền lành và tốt bụng như ngọn núi Fuji. Do luôn ngắm nhìn ngọn núi trong khi nghĩ về mẹ trên đường đến trường nên Tomoko đã hiến dâng cho mẹ một tình yêu tha thiết như tình yêu mà nó dâng lên ngọn núi thiêng liêng.

Mặc dù vừa mới chuyển đến trường Shintôri của khu phố Komagatacho, Tomoko cũng đã có được nhiều điểm tốt, và điểm hạnh kiểm của nó luôn nhất trường, nhưng cuối học kỳ không được bầu nhất lớp. Thầy hiệu trưởng tỏ ý tiếc nhưng Tomoko vốn tính bình thản, chẳng buồn bực về sự không may của mình. Khi ở cạnh chồng, bà chủ luôn có thái độ, cứ chỉ bình tĩnh, nhưng hễ vắng mặt ông, bà liền nổi máu tam bành làm mọi người chung quanh phải hoảng sợ, ngoại trừ Tomoko, chẳng bao giờ nó nao núng, lo âu.

Ochobo là một con bé kỳ quặc, bà ta thích thú nói như vậy.

Ochobo là tên của Tomoko trong thời gian học nghề kỹ nữ.

Trước khi Tomoko đến đây thì bé Ochoma được giao việc phục vụ phòng khách, nhưng nay thì việc đó chuyển sang Tomoko.

Thái độ và cử chỉ đẹp, lúc nào cũng khoan thai, chuẩn mực của Tomoko đã khiến bà chủ rất hài lòng.

Bà là vợ hai của ông chủ, bà rất sùng bái và say sưa dạy môn Shamisen.

Nhiệt tình giảng dạy như vậy dĩ nhiên là bất lợi cho học trò đến mức các kỹ nữ của nhà Kanô phát run lên vì quá sợ mỗi khi bà chủ báo cho họ giờ học về Shamisen. Khi thấy Tomoko là một đứa bé biết điều thì bà quyết định sẽ chuyên tâm vào việc dạy dỗ cho nó. Những ngày kinh khủng nhất là khi nó phải ôm chiếc Shamisen từ lúc rạng đông cho đến tận khuya, ít nhất là hai giờ sáng, để gảy các dây đàn không chút nghỉ ngơi. Vai và lưng của nó thường cứng đờ như những thanh gỗ. Ngoài ra, các móng tay bị khóa sâu không ít lần bị tứa máu.

Mỗi lần nó chơi sai, bà chủ lại đánh không thương tiếc hai đầu gối nó, và có khi bà lại còn giúi đầu nhọn của chiếc gậy bằng ngà vào đùi nó.

– Thật khủng khiếp khi nhìn thấy bà giận cá chém thớt, trả thù sự không chung thủy của chồng mình lên con bé Ochobo khốn khổ ấy!

– Nhưng Ochobo thật là kiên nhẫn, nó chẳng nhỏ một giọt nước mắt nào.

– Đó là một đứa bé biết đề phòng, cảnh giác, và nhìn mọi việc như một người lớn, nhưng nó quá cứng đầu cứng cổ quá.

– Bà chủ rèn luyện nó một cách nghiệt ngã như vậy nên nó học tập tốt là chuyện dĩ nhiên, nhưng dù sao đi nữa thì học đàn Shamisen cũng thật là khủng khiếp.

– Nó sẽ trở thành một giám định viên, đây là điều chắc chắn.

Chưa đầy một năm mà nó đã chơi đàn khá thế!

– Nhưng ở trường thì nó lại học không thành đạt lắm.

– Đúng thế, thầy giáo của nó nói nó không được xếp nhất lớp vì nó sống chung với các gái điếm.

Nói chung học sinh đang theo học ở các cơ sở đào tạo kỹ nữ sau bốn năm học hết chương trình cơ bản thì phải rời trường cấp một, nhưng bà chủ cho phép Tomoko tiếp tục học ở trường này cho đến khi mãn khóa, có lẽ là do bà kinh ngạc thán phục khả năng làm việc của nó.

Tuy nhiên, đối với Tomoko, trường học là nơi được ban phép lành, ở đây nó sẽ thoát được trong chốc lát sự tập luyện tàn ác mà nó phải chịu đựng và có được đôi phút nghỉ ngơi. Những thầy cô giáo hà khắc nhất thì vẫn còn khá hiền lành so với bà chủ, và những bài tập đọc và tập viết khó nhất cũng quá đơn giản với những khó khăn phải nhớ các đoạn hát sau một lần nghe chúng. Tomoko là một kẻ cô độc thường sống xa lánh với nhóm trong giờ ra chơi, đứng một mình ở góc vắng, nhưng các nam sinh phát triển sớm đã để ý đến nó. Chắc chắn là chúng đã phải lòng nó, nhưng cách thức bày tỏ tình của chúng lại quá sỗ sàng.

– Đây, cậu còn trình đây chứ? Một hôm một trong đám nam sinh hỏi nó.

Nhưng trước sự ngỡ ngàng của nó, mấy thằng quý tử dần dần chấm dứt sự giễu cợt. Tomoko am hiểu khá chính xác những

chuyện về giới tính và tình dục do những câu chuyện giữa các cô gái bán dâm mà ngày nào nó cũng phải nghe, nhưng nhìn chung, trong bầu không khí đặc thù của khu phố ăn chơi, người ta thường nói đến tình dục một cách vui vẻ, thoải mái, và tình yêu được xem như là một lạc thú lành mạnh. Tuy nhiên, những điều bộ nhả nhót của bọn nam sinh đã làm nó đau lòng. Chính từ lúc ấy mà nó bắt đầu hoài nghi và quan niệm thế giới tình dục như cái gì đó tục tĩu.

Từ mất trinh hay là mizuaga không mới lạ gì đối với Tomoko. Những gái đồng trinh nói chung là không được hoan nghênh lắm trong đám gái hư hỏng vì người ta nói rằng họ dễ dàng bị nhiễm bệnh, nhưng trong giới kỹ nữ thì ngược lại, các cô gái đồng trinh được bảo vệ cẩn thận cho đến ngày được một ông chủ chính thức tiến hành sự phá trinh của họ theo nghi lễ.

Luôn luôn phải chứng kiến cảnh sống trụy lạc của các cô gái hư hỏng của nhà Kanô, Tomoko, hãy còn là một đứa bé, tất nhiên là tiêm nhiễm phải một số thói quen hoặc cung cách nói năng của họ, nhưng khi đã phát hiện ra điều đó, bà chủ đã quở mắng nó gay gắt. Còn các ông chủ của loại trường hỗn hợp đó thực sự xem các kỹ nữ và các cô gái điếm là hai loại khác nhau. Đặc biệt các kỹ nữ của khu nhà kín phải sống hoàn toàn cho nghệ thuật và nếu họ luôn có những quan hệ mật thiết với khách thì luật pháp sẽ đuổi họ ra khỏi khu ăn chơi. Bà chủ Kanô cực kỳ nghiêm ngặt

đối với sự giáo dục các kỹ nữ của bà, trước hết là Tomoko, nhưng đối với các gái bán dâm thì bà độ lượng hơn nhiều. Dù sao thì các cô gái này cũng sẽ trở về làng mình sau hai hoặc ba và cùng lắm là năm năm học nghề. Chẳng cần phải bận tâm đến che chở cho chúng khi nghĩ về tương lai, chẳng cần phải vất vả đào tạo họ làm gì.

Tan học, Tomoko trở về trường một mình theo con đường vòng vèo qua các thửa ruộng. Nó quay đầu lại phía sau nhiều lần để nhìn ngọn núi Fuji. Tay phải mang chiếc bảng con bằng đá đen, tay trái dùng đưa lên phía trước. Sau hơn một năm thực hành, móng tay của ngón trỏ đã trở nên cứng hơn các ngón khác và dấu các dây đàn và dấu các dây đàn đã in hằn trên đó. Ta có trở thành một kỹ nữ hoàn hảo như mẹ dặn dò ta được không? Nó tự hỏi mình, ta có trở thành một kỹ nữ hoàn hảo như bà chủ thường quả quyết được không?

Khi đi học về, qua cổng khu phố Nichômachi, nó luôn luôn nhìn vào văn phòng hành chính, và nếu có ai ở đó thì nó lễ phép chào. Ngày lại ngày, ở trường về, Tomoko đã trở thành Ochobo, con bé học nghề kỹ nữ của nhà Kanô như thế đấy.

Nó đi vào bằng cửa sau dành cho nhân viên của trường và để cặp sách ở buồng chung dành cho các kỹ nữ, còn buồng bên cạnh có ván ngăn cách là buồng của các cô gái bán dâm, gọi là “phòng khách lớn”. Mỗi cô gái có một phòng riêng mà họ dùng để tiếp

khách, nhưng khi không có khách thì họ ngủ ở phòng khách lớn. Đây còn là nơi họ đến nghỉ ngơi trong ngày khi mệt mỏi. Người thì nằm dài trong tư thế cầu thả, hờ hênh, miệng nhấm nháp những hạt đậu tằm đường, kẻ thì ngủ li bì cho đến chiều tối, tựa như thiếu ngủ sau một đêm bị vắt kiệt cả sức.

Trong các buồng riêng của họ, nệm lông được bọc lụa, còn ở phòng khách lớn thì chỉ có các nệm bông bọc vải thường. Khi đến giờ phô mình sau tấm lưới mắt cáo để khách chọn thì phòng khách lớn sôi nổi hẳn lên. Các cô gái bắt đầu dậy, đi ra, đi vào vui vẻ lắm. Cửa trở ra hành lang vẫn còn mở, và Tomoko, đi học về, thường đưa mắt nhìn cảnh bề bộn trong phòng, và thấy thái độ cũng như cung cách nằm ngủ của các cô gái thật là đáng thương.

Chiều hôm ấy, trên đường đi về phòng mình, bất thành linh Tomoko nghe được câu chuyện của hai gái bán dâm đang đứng ở hành lang:

– Cậu nói tên gì?

– Kokonoe.

– À, Kokonoe! Tên gì mà cầu kỳ thế! Chàng – Chắc hẳn đám này là một viên ngọc quý đối với ông bà chủ, còn về tuổi tác thì tớ sẵn sàng đánh cược là cô ả chẳng trẻ đến như vậy đâu.

– Nhưng không có bằng chứng nào cả thì cậu làm sao mà cá cược được?

– Tớ tin điều tớ nói!

Tomoko cũng chưa bao giờ nghe nói đến cái tên Kokonoe này.

Đến trước phòng ông bà chủ, nó chắp hai tay và cất tiếng:

“Xin chào, con là Ochobo, đã về!”.

– À hà, tốt lắm.

Ochoma ra mở cửa. Nó cùng tuổi với Tomoko nhưng đến học việc ở nhà Kanô trước Tomoko hai năm, và vì kết quả học tập ở trường cấp một của nó kém nên sau bốn năm, nó phải rời trường. Cả ở bộ môn Shamisen, Tomoko cũng nhanh chóng đuổi kịp và vượt nó, đến mức Ochoma tội nghiệp bị đẩy lùi vào hậu trường, và những gì nó làm không chút may mắn vừa lòng bà chủ. Khi vắng Tomoko thì bà ta sử dụng nó như một người đầy tớ.

Lúc này không có việc gì làm, Ochobo và Ochoma lặng lẽ quì gối trong một góc phòng. Đứng im như vậy để chờ lệnh của bà chủ là một công việc của chúng. Đây là dịp để chúng học cách ngồi chuẩn xác, không động đậy trong hàng giờ liền.

Ông bà chủ tiếp tục câu chuyện bị bỏ dở:

– Ông có nói gì đi nữa thì chúng ta cũng đào đâu ra được những cô gái đẹp đến như vậy, mặc dù cô ta không được trẻ cho lắm.

– Khi người phụ nữ không còn trẻ nữa thì đến một lúc nào đó, sắc đẹp của cô ta suy sụp rất nhanh.

– Nhưng từ nay cho đến khi cô ta suy sụp thì cô ta cũng đã trả được hết nợ rồi. Chúng ta đã ký kết được một giao kèo hời.

– Hừm ...

– Có thể là cô ta không trẻ như cô ta nói, nhưng ông có cái nhìn của nam giới và ông rành lãnh vực này hơn cánh phụ nữ chúng tôi.

– Ôi chao, cãi cọ với nhau về giá trị của cô ta thì phỏng ích gì khi mà chúng ta đã mua cô ta rồi.

– Hẳn thế, hẳn thế.

– Nhưng đó là một viên ngọc mà người ta chưa biết có bán lại được không, vấn đề là ở chỗ đó.

– Được, được, tôi bảo đảm với ông như vậy. Cô ta là ngoại lệ. Và mới vào nghề, như cô đã nói ...

– Hừm ...

Một lát sau, có tiếng chân người đi đến, và giọng người đầy tớ gái vang lên:

– Xin lỗi ông bà chủ, cô Kokonoe đã đến.

Bà chủ đưa mắt ra lệnh, Ochoma và Tomoko liền đứng dậy, và mỗi đứa đặt bàn tay lên mỗi quả đấm cửa và mở rộng ra.

Một cô gái mới lạ, theo sau là cô đầy tớ và mụ mối lái bước vào đứng đợi, hai tay chấp lại như trên sân khấu. Cô ta ngừng lên, đôi môi đỏ hé nở một nụ cười mơn trớn với ông chủ. Tomoko nhận ra mẹ mình! Chưa bao giờ nó lại kinh ngạc đến như vậy. Nó có cảm giác một tiếng kêu thét như muốn bật ra khỏi miệng nhưng bị chặn lại và tắt dần ở cổ họng. Có ai nhận thấy sự sững

sốt của mình không?

Bà chủ nhìn qua loa người vừa mới đến, rồi với một giọng chứa đựng một ẩn ý khác với sự nịnh hót đơn thuần, bà thốt lên:

– Cô đẹp lắm!

Tiếng rõ khê của chiếc tàu cũng ngừng bật. Có lẽ đó là dấu hiệu cho hay rằng ông chủ cũng bị xúc động trước sắc đẹp của người đàn bà trẻ.

Người phụ nữ nói năng bình tĩnh và chững chạc khiến người ta khó mà nghĩ rằng đây là cuộc hội kiến đầu tiên của cô. Thoa phần dày và cách chải tóc rất hợp với khuôn mặt có đôi mắt to và cái cằm nhỏ của nàng. Khi Kokonoe cúi đầu một lần nữa trong sự hòa hợp rực rỡ của các màu thì Ochoma kéo cánh cửa lại, theo thông lệ, còn Tomoko đứng ngây tại chỗ.

– Ochobo!

Giọng the thé của bà chủ làm nó chột tỉnh và kéo ngay cánh cửa lại. Ikuyo kịp nhìn thấy nó.

– Có chuyện gì vậy Ochobo?

Nhận thấy tâm trạng kỳ lạ của Tomoko, ông chủ bèn ngừng quan sát người phụ nữ và lên tiếng hỏi.

– Vâng ạ

– Sao lại vâng? Bà chủ vừa nói vừa quan sát nó. Ông chủ hỏi mà có chuyện gì vậy cơ mà.

Tomoko nước mắt đầy tròng như chìm đắm trong xúc động do

bất thành linh nhìn thấy mẹ. Nhưng nó cảm thấy ngượng ngùng vì mẹ ăn mặc quá hở hang.

– Anh, cô ta từ Tôkyô đến! Bà chủ chợt nảy ra một ý. Mà quen biết với người này phải không?

– Vâng, Tomoko trả lời, bị đồn đến đường cùng.

– Ai vậy?

– Mẹ cháu.

Ngay cả ông chủ, vốn tính thờ ơ, cũng suýt nữa thì để rơi chiếc tẩu vì quá kinh ngạc. Còn bà chủ thì tưởng rằng lỗi tai bà đã phản bà, và lặng thinh, miệng mở to.

Mày nói gì? Bà chủ hỏi khi đã trở lại bình tĩnh. Rồi bà sai

Ochoma mở tráp của bà và lấy ra bản giao kèo ký với Keisuke.

– Hình như bà ta không cùng họ với mày, phải không Tomoko?

– Chúng con không có cùng họ. Mẹ con là Ikuyo Tazawa, không, con muốn nói là Kôsaka, còn con là Sunaga.

– Kỳ quặc thật, tại sao vậy?

– Sunaga là em họ của mẹ con lúc trẻ, vì mẹ là người con độc nhất của gia đình nên con đã trở thành người thừa kế của nhà Sunaga, và sau đó thì mẹ con kết hôn với một người họ Kôsaka

...

Tomoko bắt đầu lú lẫn khi giải thích, nhưng bà chủ chẳng bận tâm về chuyện này. Bà đang xem xét các giấy tờ mà Ochoma vừa lấy từ tráp ra. Một lúc sau bà quay sang phía chồng và căn

nhân:

– Phiền phức quá, bà mới đã nói dối chúng ta. Cô ấy đã khai man tuổi, vì Ochobo mười một tuổi rồi ... Cho gọi chị ta lại.

– Không cần thiết. Chính chúng ta đã đánh giá sai. Bây giờ mà ta làm âm ỉ lên phỏng có ích gì? Chi bằng là ...

Ông chủ đưa mắt nhìn Tomoko một cách xoi mói.

– Ochobo!

Có ạ.

– Mà không bao giờ được gọi Kokonoe bằng “má”, cho dù là nhầm lẫn, nghe chưa?

– Thừa vâng ...

Nó trả lời như một cái máy, toàn thân như tê dại.

– Người đàn ông đã đưa mày đến đây có phải là chồng của mẹ mày không?

– Đúng ạ.

– Trông ông ta đàn độn quá. Nhưng vì có lẽ ông ấy biết mình bị vợ cấm sừng nên mới nổi máu tam bành.

– ...

Cho dù không bị cấm đoán nhưng Tomoko cũng không có dịp nào để gọi mẹ bằng má. Kokonoe được nhận vào làm với điều kiện là phải nói bớt đi năm hoặc sáu tuổi. Thỉnh thoảng hai mẹ con gặp nhau ở hành lang hoặc trong một buổi dạ hội nhưng chẳng bao giờ Ikuyo chuyện trò với con gái. Nàng đã trở thành

kỹ nữ, ít nói và hay chú ý làm ra vẻ ta đây.

Trái lại với nỗi e sợ của ông chủ, ngay từ những ngày đầu mới đến, Kokonoe đã nổi tiếng; sắc đẹp mê hồn của nàng đã trở nên phương tiện thành đạt mà nhà Kanô rất lấy làm tự hào; sự lộng lẫy của nàng đã khiến các khách qua đường phải tròn xoe mắt và trầm trồ khen ngợi.

Lần đầu tiên xuất hiện trước khách làng chơi, chỗ qui định cho Kokonoe là cạnh tường nữ thần hạnh phúc Kichijo. Trong khi các cô gái trẻ hành nghề bán (dâm kém Kokonoe đến khoảng mười tuổi), hai tay bầu vú vào lưới mắt cáo, ra sức mời mọc khách, hoặc ỡng ẹo gọi người quen, thì Ikuyo lại ngồi đường hoàng trong ánh hào quang rực sáng của sắc đẹp mình, tựa như nàng đã hoàn toàn quên mình đang phải phô lên ở đây như một môn hàng tầm thường, điều này đã góp phần làm cho khách làng chơi có cảm tưởng nàng thuộc một nòi giống khác với nòi giống các cô điếm rẻ tiền.

Tháng tiếp theo, Ikuyo trở thành “ái phi” của nhà Kanô, là một kỹ nữ kiếm được nhiều tiền nhất trong một tháng của ông bà chủ. Ông bà rất vui vẻ trước thắng lợi của vụ làm ăn vừa rồi và họ đã trở thành đối tượng ganh ghét của các ông chủ khác. Nhưng khi bà chủ đến tiệm vải để đặt cho Kokonoe một bộ trang phục quý hiếm cực kỳ lộng lẫy nhằm hạ gục những địch thủ của nhà Kanô thì người bán vải thua với ông bà là cô Kokonoe đã đích thân tới

đây chọn và đặt mua cái này, cái nọ. Điều này làm phật lòng bà chủ lắm.

Nhưng hạnh kiểm của Kokonoe ngày một xấu đi. Hình như nàng sinh ra là đã không có tình người, và các cô gái của nhà Kanô thường hay nói xấu nàng mỗi khi họ ngồi gần nhau.

– Bà ta đã ăn nằm với bất cứ ai! Khi vắng khách thì đến lính tráng bà cũng không từ. Xì!

Nhưng sự khinh bỉ đối với Kokonoe không hề làm nàng nao núng. Nếu như việc chấp nhận ăn nằm với bất cứ người đàn ông nào đã làm cho nàng bị cánh phụ nữ khinh bỉ thì ngược lại cánh mày râu lại tìm thấy ở đây hạnh phúc và danh dự vì nàng không ban ân huệ cho riêng ai trong số họ. Bởi vậy mà vừa mới đây Kokonoe đã đạt đến tột đỉnh vinh quang của nghề nghiệp.

Mỗi cô gái điếm của nhà Kanô có một buồng với tám chiếc chiếu, còn ái phi thì được một buồng với mười chiếc chiếu và một cái giường. Những cô gái thành đạt như Kokonoe thường có một gã mối lái giàu kinh nghiệm chọn lựa cho họ những vị khách hào phóng và thuộc tầng lớp trên. Bằng cách này, Ikuyo có thể nhanh chóng có được một cuộc sống xa hoa nhờ lương cao và những bổng lộc mà khách đến mua vui để lại cho nàng lúc ra về. Một hôm nàng mở ngăn kéo đầy ắp phiếu ăn ở khách sạn lấy ba, bốn cái và vút xuống chân Tomoko đang ngồi ở phía trước nàng:

– Này Tomoko, cầm lấy để đi mua cái gì ngon ngon mà ăn.

Đã hai năm nay bây giờ nó mới lại được nghe mẹ gọi đến tên mình. Tomoko rất cảm động, không kịp nhặt các phiếu ăn rải rác quanh chân, nó ngừng đầu lên về phía Ikuyo:

– Mẹ

Nhưng rồi đến cuối tháng bỗng nhiên Kokonoe cảm thấy khó ở và nghỉ hành nghề suốt cả ngày. Đã hai tháng nay nàng làm việc quần quật, bởi vậy bà chủ đâm lo, bà tự vấn mình phải chăng là nàng bắt đầu tỏ ra thất thường, đồng bóng.

Nhưng theo ý kiến của nhiều người trong nhà thì có lẽ nàng đang hành kinh, đơn giản thế thôi.

Một hôm ở nhà ăn, người đầy tớ gái chăm sóc Kokonoe đến báo cho Tomoko là ái phi nhắn nó đến gặp nàng ở phòng bệnh nhân.

– Ê, Ochobo, mày chuyển lời chúng tao tới mụ ta là ở đây không ai đại dột làm việc cho đến ngã bệnh đâu! Tomoko bước vội lên cầu thang, tai vẫn còn nghe những tiếng cười nhạo báng mẹ mình, nó chạy dọc theo hành lang đến tận cánh cửa có gắn tấm biển mang tên “Kokonoe”. Theo phép tắc của nhà Kanô, nó quỳ ngoài hành lang ở trước cửa và trình trọng báo cáo:

– Kính thưa bà ái phi, tôi, Ochobo đã có mặt.

– Cho vào, Ikuyo bình tĩnh ra lệnh trong tư thế nằm nghiêng trên tấm nệm kê ở cạnh giường.

– Bà cảm thấy trong người thế nào ạ? Tomoko vừa hỏi vừa lễ phép chấp tay chào.

- Ta buồn nôn quá.
 - Bà có cần con xuống nhà tìm thuốc không ạ?
 - Không. Ta thấy khó chịu trong người lắm. Nói đoạn, nàng cố gượng dậy, đi đến gần lò sưởi, mở một ngăn kéo và lấy ra ba tấm phiếu ăn.
 - Tomoko ...
 - Mẹ
 - Mày cầm lấy các tem phiếu này và giấu kín kéo tay mách mỗi nhìn thấy đây.
- Tomoko vội vã vâng lời và nhét các phiếu vào dưới ngực.
- Yasuko có khỏe không ạ?
 - Khỏe lắm.
 - Thế còn ba?
 - Tomoko!
- Ikuyo nghiêm sắc mặt nhìn nó:
- Tao sẽ không tha thứ cho mày nếu mày còn hỏi tao như vậy nữa.
 - Con xin vâng.
 - Mày không thể nào biết được là tao thích quan hệ với một người đàn ông xa lạ hơn là với một người chồng mà tao ghê tởm.
 - ...
- Ikuyo lão đảo đứng dậy và đi mở rộng cửa sổ ở đằng tây.
- Nắng đột ngột tràn ngập căn buồng làm nổi bật những đường hằn

sâu trên mặt Ikuyo khiến Tomoko nhớ lại những cảnh ngộ đã đưa đẩy mẹ mình đến chốn lầu xanh này:

“Anh hãy bán tôi cho mẹ Tú Bà!”. Nàng thóa mạ Keisuke, còn anh thì không giữ được kiên nhẫn nữa, mặc dù anh vốn hiền lành, hiền lành đến mức hầu như là đàn độn, anh đã giao vợ mình cho một tay mối lái.

“Không đâu mẹ ạ, không đâu, con sẽ chẳng bao giờ hỏi tin tức về ba nữa!”, Tomoko vừa tự nói với lòng mình như vậy vừa nhẹ nhàng, sợ sệt đi đến bên mẹ.

Nhưng tình trạng của Ikuyo không được cải thiện gì. Và ái phi Kokonoe, sau hai tháng rực sáng như một ngôi sao, nay đã không thể nào trở lại phô mình câu khách được.

Vừa tròn hai tháng kể từ khi thay đổi mùa và bụng của Ikuyo đã to ra một cách khác thường.

Bà chủ đồn dập hỏi nàng. Theo Ikuyo thì không thể nào nàng mang thai từ khi nàng đến ở nhà Kanô, và sau một cuộc khám nghiệm, bác sĩ đã đi đến kết luận là nàng đã có thai trước khi đến đây mà nàng không biết.

Hổ thẹn vì đã có nhiều sai lầm về con người của Ikuyo, bà chủ không dám nhìn chồng trong một thời gian.

– Tao không thể tin được mày, Ochobo. Nói gì thì nói, mày cũng vẫn cùng huyết thống với mẹ mày, bà nói với Tomoko khi giận dữ. Con nhà tông không giống lông thì cũng giống cánh mà!

Ikuyo bị đuổi khỏi phòng dành riêng cho ái phi và dồn vào một góc nhà ở tầng hai. Nàng bị nhốt vào đây cho đến ngày sinh đẻ.

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 7

TRẺ SƠ SINH, VÔ DANH, VÔ PHÚC

Cối xay chè quay chậm chậm và phát ra những tiếng kêu kéo kẹt. Trục đá có chu vi khoảng năm mươi phân quay mãi không ngừng dưới sức đẩy của cánh tay khăng khiu trắng muốt của Ikuyo. Nàng đang nghiền dập lá chè, mặt dờ dẩn, nhể nhại mồm hôi, không son phấn. Mặt nàng xanh xao, hom hem với cái cổ quá ngắn, tương phản với cái bụng quá to.

Trong cái xó xỉnh mà từ nay Ikuyo sẽ sống ở đây, một bên chát đầy đồ đạc bằng gỗ, một chiếc lò sưởi và một cái bàn thờ nhỏ, còn bên kia là đồng chăn nệm và một chiếc chiếu cũ. Ikuyo lặng lẽ ngồi đó, nặng nhọc đẩy tay trục cối xay. Nàng không có ai để trò chuyện, không có gì để tự nói với mình mà chỉ có cái nóng khủng khiếp.

Cái bụng to của Ikuyo phình ra dưới cặp vú, lại không có gió, khiến mồ hôi nàng vãi ra như tắm. Đương mang thai lại phải lăn

cối xay chè trong một xó nhà kín như bưng vì sợ gió lửa vào sẽ làm bay hương chè, là một việc làm cực kỳ gian khổ. Tuy nhiên nàng không hề hé răng than vãn.

– Mẹ!

Tomoko nhẹ nhàng bước lên cầu thang và lách vào cái xó nơi mẹ ở. Không khí ẩm ướt và oi bức cùng với mùi nồng nặc của chè khiến nó khó thở, khó nói.

Ikuyo chẳng buồn ngoái cổ lại, lặng lẽ quay chiếc cối xay kéo cà kéo kẹt đơn điệu.

Tiếng kêu âm vang đến tận xương tủy nó cho dù nó còn ở xa, đã làm tim nó nhức nhối. Tiếng kêu đó phải chăng đã chứa đựng mọi đau buồn và than thở thâm lặng của Ikuyo?

– Mẹ, mẹ có muốn nghỉ một lúc không?

Nghe gọi đến lần thứ hai, cuối cùng rồi Ikuyo cũng ngừng lại và quay cái mặt nhợt nhạt về phía Tomoko.

– Mẹ nhìn này, con mang cho mẹ món sushis (Sushis là bánh bột tẻ cuốn trong một lát cá sống) đây. Toàn là những lát cá thịt trắng. Và con sẽ mang đến ngay cho mẹ nước chè để mẹ uống.

– Không, đừng có cho chè vào, tao van mày! Nước là được rồi. Rót vào ấm.

Vâng mẹ ạ

Tomoko vội vã đi xuống cầu thang để không ai trông thấy nó và một lát sau đã quay trở lại. Ikuyo đã cất gài hết các sushis.

– Mẹ không ăn sushis à?

– Không, dở quá, tao không nuốt nổi.

Buồn rầu, Tomoko lặng lẽ rót nước vào chén của mẹ.

Thời gian đầu, mỗi ngày Ikuyo xuống nhà ăn ba lần, hai tay đỡ ngang cái bụng to của mình, nhưng Tomoko không chịu nổi cái cảnh mẹ mình bị các bạn cũ chỉ trích, dè bĩu, hoặc không thể nhìn mẹ vừa dùng các món ăn dân dã vừa nhăn mặt, bởi vậy nó đã sử dụng hết các phiếu có được để mua cho mẹ những thức ăn ở các tiệm ăn của khu phố.

Nhưng việc Tomoko mang thức ăn đến cho mẹ rồi cũng bị lộ và đến tai bà chủ.

– Tao không để mẹ mày chết đói đâu. Hãy chấm dứt những chuyện đại dột của mày đi!

Tomoko bị la mắng một trận ra trò và còn bị trừng phạt nữa.

Những ngày tiếp theo, Ikuyo không đụng đến một tí gì ở nhà ăn nên nó đâm lo và lại lén đi mua thức ăn ở các quán cơm bên cạnh. Nhà Kanô từ lâu nay đã biết Ikuyo và Tomoko là hai mẹ con nhưng không phải vì thương Tomoko mà lại rủ lòng thương cả Ikuyo. Đã gieo gió thì phải gặt bão. Thỉnh thoảng những kỹ nữ lớn tuổi và các tay cò mồi đã bí mật chuyển đến nàng qua, Tomoko những thức ăn thừa của các bữa tiệc. Có hôm, gã cò mồi đã tận tâm phục vụ nàng lúc cô còn là ái phi bí mật mang lại cho nàng một bữa ăn thịnh soạn nhưng Ikuyo không thèm dùng cối

xay chè để cảm ơn anh ta. Chuyện này được truyền khẩu nhanh chóng trong đám gái điếm và càng làm tăng thêm mối ác cảm đối với nàng. Họ ghê tởm khi phải ngồi ăn cơm chung với Ikuyo do da nàng có vẻ dơ bẩn và xanh xanh của mồ hôi trộn lẫn bụi chè dính chặt ở các móng tay, cánh tay và cổ. Không có ai muốn ngồi chung bàn với nàng, nhưng lại không có ai sẵn sàng mang bữa ăn đến cho nàng, cuối cùng thì Tomoko lại phải đi đi, về về mang cơm cho mẹ vất vả, cực nhọc lắm để cung cấp những bữa ăn vừa ý cho mẹ.

Ikuyo không hay biết gì về những cực nhọc của con gái mình, hay nàng vả vờ như không nhận ra điều đó, và ngày càng có nhiều yêu sách đối với Tomoko.

Ikuyo nói huyền thuyên với con gái về những thèm muốn của nàng:

– Từ ngày tao phải sống trong cái xó xỉnh này, tao thèm bánh ngọt quá chừng, tao luôn mơ thấy ăn bột đậu đỏ trộn đường của Surugaya, hoặc những chiếc bánh ngọt to tròn, nhét đầy nhân bột đậu trắng.

Dù rất muốn thỏa mãn cơn thèm của mẹ nhưng Tomoko lấy đâu ra tiền để mua những chiếc bánh ngọt nổi tiếng của Wakayama mà mẹ đòi ăn!

Sau khu phố Nichômachì là đồng quê. Tomoko lần theo con đường gồ ghề chạy qua các thửa ruộng dưới trời nắng chói chang

và đi đến tận chân cầu Abegawa để mua những chiếc bánh ngọt bằng bột gạo của địa phương ở cửa hàng Sekibeya, rồi cho tất cả vào một cái hộp và trở về nhà Kanô trong tâm trạng bức bối.

Cuối cùng rồi Ikuyo cũng ăn hai hoặc ba chiếc bánh ngọt một cách chán ngán, vừa ăn vừa chê bánh dở, mùi vị không đúng với những thứ mà nàng thèm.

Rồi nàng đặt chúng lên chiếu, không ngó ngang gì đến chúng nữa.

Tomoko giàn giụa nước mắt, do bức bối nhiều hơn là buồn phiền. Nhưng nó không thể nào diễn đạt được tâm trạng của mình và nó chuyển sang chuyện khác.

– Mẹ nhìn kìa, núi Fuji mới đẹp làm sao!

– Khi mà ngày nào người ta cũng nhìn nó thì thấy nó cũng như bất kỳ cái gì, Ikuyo trả lời với một giọng quả quyết rồi nàng lại tiếp tục xay chè.

Tomoko về đến phòng ông bà chủ mà tiếng cót két của cối xay chè vẫn còn vang vọng đến tai nó. Không phải tiếng vang của nỗi buồn mà nó cảm nhận khi nhìn thấy chính mẹ mình buộc phải xay chè trong một xó xỉnh tối tăm, cũng không phải tình cảm đau xót khi thấy hành động đầy tình mẫu tử của mình bị hắt đổ cùng với những chiếc bánh ngọt đang kêu kèn kẹt trong lòng, không phải, mà là một sự nhức nhối bị nén lại quá lâu đã làm bụng nó quặn đau. Chính nó cũng không biết cảm giác đột ngột

đó ập đến từ đâu và như thế nào.

Từ hôm đó nó không tài nào ngủ được, lòng dạ rối bời; nó tự hỏi cái cảm giác đau đớn lạ lùng đó từ đâu đến và sẽ đưa nó đến đâu?

Sáng hôm sau Tomoko mới nhận ra là nó có kinh lần đầu tiên trong đời.

Nhưng nó đã không vì thế mà ngạc nhiên, hoảng sợ vì sống trong khu phố ăn chơi nó đã được báo trước về những hiện tượng này rồi. Giả như bà ngoại còn sống thì có lẽ bà đã tổ chức ăn mừng sự kiện trọng đại này với cơm gạo ngày hội, nhưng giờ đây nó chỉ là Ochobo đơn độc, là một con bé học nghề kỹ nữ mà đến ngay việc báo tin cho mẹ biết nó cũng không làm được, và Ochoma, người bạn cùng phòng với nó cũng không nhận ra được là từ nay Tomoko đã là một thiếu nữ dậy thì.

Sự thay đổi sinh lý của nó đã làm giảm bớt số lần nó đến thăm mẹ. Tại sao vậy? Chính Tomoko cũng không hiểu nữa.

Cuối cùng rồi mùa nóng gay gắt cũng qua đi, nhưng Ikuyo vẫn bị dày ải trong cái xó nhà, chỉ mặc một chiếc áo cũ rách trong khi mọi người trong nhà đã thay kimono hai lớp. Bụng nàng bây giờ to đến mức chạm cả vào cối xay, việc lên xuống cầu thang trở nên khó khăn. Tomoko thì không mấy khi đến giúp đỡ mẹ, có lẽ là để khỏi phải thấy cảnh đau lòng, vì trước kia mẹ đẹp thế mà nay trông tiều tụy, xấu xí kinh người. Tuy nhiên Ikuyo không hề

nhận xét để khỏi làm mất lòng con gái mà chỉ lặng lẽ đẩy cần cối xay và trút mọi tủi nhục lên chiếc trục đá.

Ở tầng trệt người ta đã quen với tiếng kèn kẹt của cối xay âm vang suốt ngày, và họ đã dần dần quên bằng sự có mặt của một gái điếm đang mang thai và sống trong cái xó nhà đó.

Vào một ngày đẹp trời, nhà Kanô đóng cổng chính và mọi người lặng lẽ đi xem kịch. Mỗi năm hai lần, vào dịp thu hay xuân, tất cả các nhà chứa đều tổ chức cho các cô phục vụ một ngày nghỉ ngơi, vui chơi giải trí.

Các cô chung diện những đồ trang sức lộng lẫy và đi đến nhà hát theo nhóm ba hoặc năm người. Ochobo và Ochoma cũng được phép đi xem; chúng nắm tay nhau đi đến nhà hát, vẫn mặc quần áo như mọi ngày, vì không được báo trước nên không kịp thay quần áo đẹp.

Trên đường về, đi cạnh Ochoma mắt đỏ ngầu vì cảnh thương tâm người con đi tìm mẹ, Tomoko cảm thấy rất bức bối.

– Câu chuyện buồn quá Ochobo nhỉ?

– ...

– Mình không cầm được nước mắt. Các chị cũng khóc sụt sùi đấy.

– ...

Ochoma nhìn Tomoko này giờ vẫn cứ lặng thinh, rồi đột ngột nói:

- Đúng cậu là một đứa khô khan tình cảm, Ochobo à!
- Tại sao?
- Mình đã có lần nghe những người khác nói như vậy, mà thật là đúng thế.
- Cậu chưa hề nhỏ qua một giọt nước mắt nào, kể cả khi xem vở kịch buồn như vậy, không phải ư?
- Không, nó chỉ làm mình thêm bức bối, thế thôi.
- Mình không thể hiểu nổi sao lại có người không khóc trước những đau khổ của Otsuru bất hạnh ấy!
- Mình không thích vở kịch đó!
- À ra vậy!

Xưa này Ochoma vốn dĩ là một cô bé không mấy lanh lợi bỗng nhiên có vẻ như vừa hiểu ra được điều gì mà mắt nó sáng lên:

- Có phải là vì bà Kokonoe, đúng thế chứ gì?

Tomoko im lặng. Và khi đi vào con đường quanh co giữa các cánh đồng mà từ đây người ta nhìn thấy thành phố, nó đột ngột quay người nhìn bầu trời phương bắc. Ngọn núi Fuji lại bị phủ một lớp tuyết dày, và Tomoko đã khám phá ra là về mùa thu nó không còn dáng dấp của một người mẹ nữa.

Mười ngày sau, Ikuyo ở cũ. Cái thai đã được chín tháng cho nên sự kiện này không có gì là bất ngờ. Nhưng khi Ikuyo bắt đầu cảm thấy nổi đau đầu tiên và không thấy có ai đến, cho dù nàng đã kêu gọi nhiều lần, thì nàng liền vội vàng chạy xuống cầu

thang, nhưng khi xuống được đến nơi thì đã bị vỡ nước ối. Lúc này trời vừa tối, là giờ mà khách đến đông, cả nhà cuống cả lên.

– Có chuyện gì thế?

– Một đứa bé vừa chào đời!

– Trai hay gái?

– Trai.

– Một bé trai mà mẹ là một gái điếm, lại đẻ ở một nhà chứa ắt sẽ là một kẻ ăn chơi đàng điếm đây!

Tomoko đã chuẩn bị để đến phòng khách và đang chỉnh lại dây đàn Shamisen thì một cô người ở đâm xỏ vào phòng.

– Bà Kokonoe, khủng khiếp, khủng khiếp!

Không hiểu chuyện gì mà khủng khiếp như vậy, Tomoko lao đến cầu thang và leo bốn bậc một, và nhận ra được do đâu mà có sự náo động khác thường này. Nó lảo đảo, tự hỏi không biết có phải tấm thân nặng nề của mẹ đã ngã quỵ ở cầu thang không. Hốt hoảng, nó nhảy xỏ vào phòng mẹ đúng vào lúc những tiếng oe oe của đứa bé mới sinh vang lên.

Phải ít phút sau thì những người có mặt ở đây mới nhận ra sự hiện diện của Tomoko, mặt mày tái mét.

– Mà làm gì ở đây thế hở? Chỗ này cấm trẻ con không được vào. Ra ngay!

một kỹ nữ thuộc lớp đàn chị quát to và gọi bà giúp việc. Tôkyô –
Chị đưa Ochobo xuống nhà hộ.

– Này bé con, mày đã trông thấy hết hả? Bà ta hỏi và nắm lấy tay Tomoko dẫn đi, nhưng khi nhận thấy người nó cứng đờ như một thanh gỗ thì bà nhú lông mày lại. Bà nhìn thấy trong sự im lặng của Tomoko một câu trả lời chính xác liền dìu nó đi xuống nhà dưới.

Tomoko có vẻ như người mất hồn. Một đứa em trai cùng máu mủ vừa chào đời, nhưng nó không mấy may vui mừng mà chỉ bị đảo lộn đến tận nơi sâu kín của tâm hồn. Điều nó vừa nhìn thấy làm nó bị choáng váng. Cảnh tượng vừa đập vào mắt nó to dần, to dần trong trí óc trẻ thơ của nó. Một sinh mạng chào đời như vậy ư? Các phụ nữ sinh con, đẻ cái như vậy ư? Mẹ ta đẻ ta đẻ ra ta cũng vậy ư?? Nhắc đi nhắc lại mãi sự khám phá mới mẻ này làm nó đau khổ ghê gớm. Ở lứa tuổi của Tomoko mà những hình ảnh về ngày chào đời và cảnh làm mẹ vẫn còn đầy thơ mộng thì thực tế sinh lý của sự kiện này đến với nó là một sự dã man, tàn bạo không thể chịu đựng được.

Lúc này Tomoko ở trong trạng thái gần như điên rồ, tựa như nó không còn là nó nữa.

Ikuyo sinh nở dễ dàng. Đứa bé bình thường, người mẹ bình phục nhanh chóng, tóm lại mọi việc đều diễn ra suôn sẻ, nhưng Tomoko không hề có ý định đến thăm mẹ và đứa em cùng mẹ khác cha. Chỉ nghĩ đến chuyện trông thấy mẹ hoặc em bé cũng đã làm nó sợ khiếp vía rồi.

Trong thời gian bảy tháng Ikuyo bị cấm trong cái xó tối tăm, những người sống trong nhà đã gần như mất hết mọi ý niệm về sự có mặt nàng ở nơi đây.

Nhưng nay đứa trẻ sơ sinh cứ khóc thét suốt ngày đêm làm cho cả nhà ai cũng bức mình khó chịu.

Tiếng khóc của đứa bé làm Tomoko nhớ lại cái ngày nó còn nhỏ khi nó nghe Yasuko khóc, khóc mãi ở nhà ông trưởng thôn, và cũng làm nó nhớ đến bà ngoại đã chết vì điên, chết trong hận thù và nguyên rủa người con gái đã quay lưng lại với bà:

“Đồ con bất hiếu, đồ bản thủ, xấu xa!” Và Tomoko rùng mình.

Nó cũng là “đứa con bất hiếu” có phải không? Phải! Mẹ ở cũ mà con lại không đến thăm để trông nom giúp đỡ. Đúng là đồ bất hiếu rồi còn gì nữa!

Và nó nhận thức được là từ nay về sau nó phải năng đến thăm mẹ.

Rồi đến cái ngày nó ló đầu vào nhà bếp rụt rè nói:

“Hôm nay cháu sẽ mang khay cơm cho bà Kokonoe”.

Tay bưng khay, Tomoko chậm rãi, cẩn thận bước lên cầu thang.

Khi đến trước cửa phòng ở cuối cầu thang, nó quì xuống bất động như nó đã từng làm khi mẹ còn ở cái phòng dành cho “ái phi”. Nó ngập ngừng định gọi nhưng trong phòng yên ắng dễ sợ. Có lẽ mẹ và em bé đã ngủ.

Nó bưng khay lên rồi lại đặt xuống và giông tai nghe.

– Ai ngoài ấy đấy? - Tiếng Ikuyo.

– Con đây ạ, Tomoko vội vàng trả lời và kéo cánh cửa.

– Mà dậy sớm thế?

– Giờ này đâu có phải để ngủ ạ?

Ikuyo vẫn không thay đổi tính nết. Nàng gầy dễ sợ và có lẽ như lấy lại thói quen làm đom.

– Mẹ có khỏe không ạ?

– Chà, chà, tao đã có thể đứng dậy được rồi nhưng vì chưa làm việc được nên tao thích nằm nghỉ ở đây hơn.

Tomoko cảm thấy nhẹ nhõm khi mẹ không trách móc gì nó vì tội không đến thăm nàng sớm hơn. Nó đảo mắt nhìn khắp phòng rồi ngạc nhiên hỏi mẹ:

– Mẹ

– Gì?

– Em bé đâu rồi ạ?

– À, bà chủ đã mang nó đi rồi.

– Mang đi rồi? Nhưng đi đâu?

– Úi chà, làm sao tao biết được? Mà đi mà hỏi bà chủ ấy!

Nó ngơ ngác nhìn mẹ “ Sao lại có thể như thế được?” Em tự hỏi mình. Còn Ikuyo thì có vẻ như hoàn toàn quên bằng câu hỏi của con gái vừa nêu lên cho nàng.

– Mẹ.

– Hử?

– Em bé tên gì?

– Chưa đầy bảy ngày thì bà chủ đã cho người mang nó đi rồi, còn đi đâu tao cũng chẳng cần biết.

– Nhưng, mẹ

– Mày im đi! Ikuyo nhìn nó với đôi mắt hần học. Nếu thằng bé còn ở đây thì chúng ta, cả mày lẫn tao, rồi sẽ ra làm sao? Mày thử nghĩ xem. Tách thằng bé ra khỏi tao là tốt hơn hết, nó sẽ sung sướng hơn ở đây với tao. Tao chẳng bao giờ yêu nó cả. Nghe đến đây, Tomoko có cảm tưởng như là một con quái vật dữ dằn vừa bổ nhào xuống nó, xuống đưa em cùng mẹ, đưa em chưa có tên đã bị quắp đi xa trong những vuốt nhọn ... Nhìn mẹ dùng thìa xĩa vào các miếng bí đỏ một cách chán ngán, Tomoko không còn đủ can đảm để nói nữa. Hình ảnh người mẹ không mấy may mong muốn, đợi chờ đứa con mà bà vừa dứt ruột đẻ ra đã cho nó thấy bề khổ vô cùng tận của mẹ và làm nảy sinh trong lòng nó lòng thương xót người mà lâu nay nó không chút tình cảm nào. Như vậy là đứa trẻ sơ sinh mà nó loáng thoáng trông thấy khi nó vừa mới chào đời đã được tắm rửa, mặc quần áo bảnh bao, rồi mang đi xa, đến cả việc gặp chị nó, người chị đang hồi hộp chờ đợi nó, lòng ngập tràn yêu thương, cũng không được. Chỉ còn lại với Tomoko một nỗi buồn man mác và một cảm giác bơ vơ. Điều an ủi duy nhất mà nó có thể mơ tới là được khóc cho nỗi bất hạnh này trong vòng tay mẹ cũng bị khước từ, và trước cái

cảnh Ikuyo hoàn toàn dừng dưng đối với sự mất mát của đứa con mình, Tomoko chỉ còn có cách là dần sâu hơn nữa vào nỗi cô đơn.

Chẳng bao lâu sau, Tomoko được biết là đứa bé không tên mà Ikuyo đẻ ra đã bị giao cho một đoàn kịch lưu động, nhưng nó không biết ai là cha mẹ nuôi của thằng bé. Trên đường đi đến trường, ngày nào nó cũng tạt qua Teramachi, tới khu đất trống mà trước đây các ngành hát thường đến đây dựng sân khấu để biểu diễn và nay lại vắng tanh. Nó muốn cất tiếng gọi em mình, nhưng không một âm thanh nào thoát ra từ cổ họng:

đứa bé không có tên. Nó đứng lặng rất lâu, lòng bùi ngùi luyến tiếc.

Thế rồi một hôm, khi nó trở lại Nichômachì, thúc đẩy bởi một trực giác đột ngột, nó đi vòng để vào cửa chính nhà Kanô và đưa mắt nhìn về phía trước.

Giọng chào mời khách của gã cò mời có vẻ chối tai hơn ngày thường.

– Mời các vị hãy đến đây, đến đây, đến đây, các vị hãy nhìn kia, hãy lại gần đây, hãy bước vào theo tiếng gọi của trái tim!

Đứng sau tấm lưới mắt cáo là người đẹp Kokonoe! Nhiều tháng nay vắng mặt, bây giờ nàng mới trở lại phô mình trước các khách hàng. Họ dừng lại, nín thở và ngạc nhiên. Không ai nghĩ rằng nàng vừa mới ở cũ. Nàng ngồi đó, trước pho tượng nữ thần

Hạnh phúc, rạng rỡ, uy nghi và tự tin vào mình hơn bao giờ hết. Tomoko cũng sừng sốt. Người mẹ đã từng xay chè trong cái xó xinh tối tăm ấy, người mẹ đã sinh hạ một đứa bé với một cử chỉ tục tĩu ấy giờ đây xinh đẹp trở lại, tựa như một ảo ảnh. Bà đã thay đổi hình dạng thành một phụ nữ trẻ đẹp, như chưa từng sinh con, chưa một lần đau khổ. Rõ ràng là những đồ nữ trang đẹp đã khiến mẹ nó vui mừng hơn hở. Nhưng giờ đây Tomoko đã hiểu ra rằng cuộc sống quá ư là phức tạp cho nên thật không đơn giản khi có một người mẹ đẹp đến như vậy. Hôm ấy, lần đầu tiên nó nghĩ đến chất phụ nữ của mẹ. Người đàn bà đó có thật là người đã đẻ ra nó không? Bà ta trông có vẻ như chưa bao giờ có con. Nó không tin rằng người phụ nữ lẳng lơ, với những đồ trang sức đắt tiền, bình thản và tràn đầy sức sống, có vẻ như đoán được tâm tính của khách hàng lại chính là mẹ nó.

Đúng vào lúc mẹ nó sắp sửa rời tấm lưới mắt cáo thì từ trong hàng rào những kẻ hiếu kỳ cất lên những lời nhạo báng:

– Ô. Ô. Bà già lại muốn làm ra vẻ gái tơ!

Câu nói đó nhắm vào ai vậy? Chỉ có Ikuyo là đã quá tuổi ba mươi. Vậy câu nói đó nhắm vào Ikuyo chứ ai nữa? Cánh phụ nữ thì hò hét, cười thích thú, còn cánh đàn ông thì nãy giờ bị người đẹp Kokonoe hớp mắt hồn, nay mới hé cười gượng gạo.

Các khách hàng lần lượt bỏ đi, gã môi lái cố gắng một cách vô vọng giữ họ lại nhưng bất lực.

Tomoko đã chứng kiến toàn bộ cảnh tượng đó và nó đứng lì
như chôn chân tại chỗ. Nó thấy là không thể ở lại được, nhưng
đồng thời cũng muốn nhìn mẹ mình chút xíu. Chắc hẳn là mẹ đã
nghe những lời phỉ báng, những tiếng cười bỉ ổi đó nhưng bà vẫn
trơ như đá, lạnh như đồng.

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 8

TRỞ LẠI TOKYO

Chính vào lúc này bà chủ vừa nghe chồng nói tràng giang đại hải vừa lặng lẽ lau chùi lò sưởi. Bàn tay bà có nước da màu vàng sáp, các ngón tay búp măng trong bốn năm qua đã trũng phật, dầy bảo, kèm cặp Ochobo để đưa em vào khuôn phép. Biết bao lần bàn tay đó đã đánh em? Biết bao lần những ngón tay xinh đẹp đó đã véo em? Nhiều lắm, không kể xiết được. Tomoko quan sát, tựa như một ảo ảnh đang xa dần, cái bàn tay màu vàng sáp đang cầm giẻ lau đánh bóng nắp lò sưởi mà rùng mình ớn lạnh.

– ... Đây, thật khó cho chúng tôi khi phải để cháu ra đi sau nhiều năm nuôi dạy cháu, bà chủ tiếc lắm, nhưng chuyện này không phải do chúng tôi quyết định. Cháu cần phải biết là nhà Kanô cũng phải tuân thủ một số điều lệ đã ban hành ở Nichômachì từ những ngày xa xưa, ông chủ trịnh trọng nói.

– Thừa vâng.

– Thông thường thì cháu và mẹ cháu phải được xóa nợ, nhưng như cháu biết đấy, mẹ cháu đã nghỉ việc vì đau ốm và phải còn làm việc ở đây một năm nữa.

Sau này cháu phải có bốn phen chăm sóc mẹ cháu vì bà chẳng còn thân thích nào nữa ngoài cháu ra, bởi vậy tốt hơn hết là cháu nên vào một cơ sở đào tạo kỹ nữ thật sự hơn là ở lại làm thành viên của nhà Kanô.

– Thừa vâng.

– Cháu có may mắn được ở lại học việc lâu đến như vậy là vì cháu đã làm việc nhiều so với tuổi cháu. Nếu cháu được nhanh chóng trở thành một kỹ nữ tiếng tăm sau khi chuyển sang một cơ sở khác thì các đàn chị của cháu cũng mừng lắm đấy. Sự ra đi của cháu sẽ đem lại tốt lành cho cháu, cháu có thấy như vậy không?

– Thừa có.

Tomoko trả lời nhưng nó không mấy chú ý đến những lời nói của ông chủ.

Tomoko đã hiểu ngay được chuyện này khi ông chủ cho gọi nó lên, còn bà chủ thì nét mặt căng thẳng. Cách đây ít hôm, các chị cả chỉ kháo nhau về chuyện này, ai sẽ đi và đi đâu, chỉ có Tomoko là giữ im lặng vì em không quen biết ai để có thể đổi chỗ học hoặc đổi nghề. Nó nghĩ tới bạn cũ Ochoma, năm ngoái

đã chuyển sang một nơi khác và lặng nhìn vào khoảng không vô định với một tâm trạng bất an về một tương lai mờ mịt.

Giờ đây, trong lúc ông chủ đang thuyết giáo thì có điều gì đó lóe lên trong tim nó. Cảm giác bồn chồn, mơ hồ đột nhiên biến mất, và nó bắt đầu cảm thấy bùi ngùi. Không phải nó cảm thấy vui mừng được giải thoát khỏi bàn tay vàng sấp ấy với những trận đòn đã giáng tới tấp xuống người em. Rồi bỏ nhà Kanô đối với nó không những là được giải thoát khỏi ông bà chủ, mà còn được giải phóng khỏi mẹ nữa. Bởi vậy, khi ông chủ nói em phải cưu mang mẹ vì nó là chỗ dựa duy nhất của bà thì nó cảm thấy chân tay bủn rủn và hoảng sợ. Điều này sẽ chẳng bao giờ xảy ra nếu như mẹ nó xử sự như mọi người mẹ bình thường và quan hệ của họ là quan hệ giữa mẹ và con gái.

Tomoko cảm thấy khó chịu. Nó không thể khẳng định là quan hệ này bắt đầu nảy nở từ bao giờ, nhưng gần đây nó không thể chịu đựng được ý nghĩ Ikuyo thực sự là mẹ nó.

Bây giờ đến lượt bà chủ nói:

– Ochoma không ở đây nữa, và bây giờ cháu cũng bỏ đi mất chỉ còn lại mình ta, ta buồn lắm. Nhưng vì lợi ích của cháu, ta đành phải nuốt nước mắt vậy thôi.

– ...

Tomoko chẳng bao giờ thích kiểu chuyện trò mau nước mắt như vậy, và bà chủ càng nói càng giống một diễn viên kịch, đến nỗi

nó thấy lặng thinh là thượng sách.

– Ta chỉ yêu cầu cháu là đừng quên ơn ta đã truyền cho cháu nghệ thuật làm kỹ nữ. Cho dù cháu ở đâu với tuổi thanh xuân và tài nghệ của cháu, cháu cũng sẽ không thua kém ai về mặt biểu diễn nghệ thuật này.

– ...

Hình như bà chủ hiểu lầm rằng Tomoko cứ khẳng khẳng chẳng nói chẳng rằng là vì nó buồn rầu trước sự chia tay sắp tới. Bỗng nhiên bà sụt sịt:

– Ôi! Ta không cầm được nước mắt mỗi khi ta nghĩ rằng ta sắp phải xa cháu, người mà ta coi như là con đẻ. Cháu thật dễ thương. Úi chà, do số phận cả!

Đang là một con quý dữ đột nhiên biến thành một con cừ non, những sự thay hình đổi dạng nhanh như trở bàn tay đó luôn luôn làm cho Tomoko kinh ngạc mặc dầu nó đã quá biết tính khí hai mặt của bà.

– Cháu phải đích thân nói lại với Kokonoe toàn bộ chuyện này, vì trước mặt cô ấy, chúng tôi vẫn luôn tỏ ra là không hề biết các người là hai mẹ con.

– Được ạ.

Việc này đối với nó thật là khó. Từ hai năm lại đây, ít khi nó gặp mẹ, và mỗi lần gặp đều là ở phòng ăn, hoặc trong lúc tiếp khách làng chơi, chẳng mấy khi nó đặt chân vào phòng mẹ. Khoảng

cách giữa hai mẹ con cùng sống dưới một mái nhà mà không nhìn thấy nhau có lẽ còn hơn nếu họ sống xa nhau. Tomoko bước từng bậc một của cầu thang mà lòng nặng trĩu ưu phiền. Phòng riêng của Kokonoe ở cuối hành lang. Đây là một cái phòng buồn tẻ, xấu xí đối với một phụ nữ đã từng một thời là “ái phi”, từng ở phòng đẹp nhất của nhà Kanô. Tomoko quì xuống trước cửa phòng để báo sự có mặt của mình:

– Xin lỗi mẹ, con là Ochobo! Mẹ đang có khách ạ?

Nó gọi mãi nhưng không nghe trả lời. Nó quyết định đẩy cửa bước vào phòng vì nó nghĩ dù sao thì đây cũng là phòng của mẹ mình, có lúc nào mẹ đi vắng thì cũng chẳng sao.

Trong ba năm hành nghề, Ikuyo đã mua tất cả những vải vóc mà nàng thích và tự cắt may lấy. Bà chủ đã nhắc cho nàng biết khoản nợ của nàng đã tăng lên nhiều nhưng nàng cứ tỉnh bơ. Ở nhà Kanô, Ikuyo là người nhiều kimono nhất, và toàn là loại vải sang trọng, đắt tiền, mặc dầu là nàng ít có dịp để diện.

– Anh, may về rồi à?

– ...

– May ngọc quá! Ai bảo may nhen lửa lò sưởi, cứ chuốc khô vào thân thôi.

Người ta sắp đưa than hồng đến rồi mà.

Tomoko sững sốt nhìn mẹ. Ikuyo vừa tắm xong, tay còn cầm chiếc khăn ướt.

Nàng mặc chiếc kimono màu vàng chanh, dây thắt hờ trên ngực. Cái màu vàng chanh rất thông dụng trong giới diễn viên kịch múa nhưng không phải là màu phổ biến. Thịnh thoảng Ikuyo mặc như vậy xuống phòng ăn và làm cho mọi người phải kêu lên. Mỗi lần như vậy Tomoko lại cảm thấy xấu hổ và khó chịu. Tuy nhiên, màu vàng chanh lại rất thích hợp với làn da trắng mịn của Ikuyo, và điều này đã làm tăng thêm ác cảm của những người trong nhà đối với nàng. Một số kẻ đã nói toạc rằng một gái mại dâm mà những nét duyên dáng quyến rũ đã lụi tàn thì sức mấy mà mê hoặc được khách làng chơi? Nhưng Ikuyo trơ trơ như đá.

– Có chuyện gì vậy, mày lại vừa bị bà chủ mắng phải không?

– Đâu ạ, nhưng ...

Nó định nói với mẹ về tình hình mà nó vừa được biết, nhưng lại thôi.

– Con gái gì mà kỳ vậy! Nhưng mày đến đây để làm gì chứ?

– Con sắp chuyển sang một cơ sở khác.

Vừa ngắm nghía mình trong gương, Ikuyo vừa sắp xếp lại cho trật tự lại các lọn tóc. Nàng không có vẻ gì là ngạc nhiên trước tin này cả.

– À tốt! Nàng chỉ nói có thế thôi.

– Cuối tháng con sẽ rời nhà Kanô.

– Mày sẽ đi đâu? Ikuyo vừa hỏi như với một người xa lạ vừa lấy

mấy ngón tay xoa mạnh vào môi dưới.

– Đi Tôkyô ạ.

– Tôkyô hả?

– ...

– Nơi nào ở Tôkyô?

– Ở Akasaka ạ.

– Đi Tôkyô thật ư? May mắn quá đấy.

Tomoko không còn biết trả lời ra làm sao trước câu nói đầy dai
nghiến ấy của mẹ. Nó không thể nào giả vờ nói năng như một
người con gái cúc cung tận tụy với mẹ như bà Kanô đã căn dặn,
nhưng bỏ ra về thì nó lại thấy phân vân lúng túng.

– May thật là may mắn được đi Tôkyô! Ikuyo nhắc lại, mắt lơ
đềnh vào khoảng không trống vắng. Khi nào thì may đi?

– Ngày cuối cùng của tháng này, hoặc ngày đầu của tháng tới.

– Sớm thế ư?

– Vâng ...

– Vậy chúng ta sắp sửa chia tay nhau rồi!

Tomoko ngược mắt ngạc nhiên nhìn mẹ. Nàng nói với một giọng
giống hết giọng của bà chủ khi bà vừa nói vừa thở dài:

“Do số phận cả!”.

Với rượu saké láng bóng trên mặt, chiếc kimono lờ lợt, hờ
hang và dáng ngồi lả lơi trước gương; Ikuyo không có vẻ gì là
một người mẹ, tuy nhiên giọng nói cảm động của nàng đã làm

Tomoko bối rối, nước mắt chực tuôn rơi.

– Rốt cuộc, ta chẳng giúp được gì cho mày.

– Mẹ, con ...

– Hãy cẩn thận khi đến chỗ ở mới. Thịnh thoảng nhớ gửi thư cho tao, nhớ không?

– ...

– Tao cũng chẳng muốn ở đây, tao muốn đi Tôkyô lắm, nhưng đối với tao, thế là hết!

– Không, không đúng như vậy đâu, mẹ ạ, con sẽ trở lại để đón mẹ đi.

– Mày đến Akasaka, đó là một khu phố nổi tiếng về kỹ nữ. Tao tin rằng, rời khỏi đây, tương lai của mày sẽ tốt đẹp. Biết mày sung sướng sẽ giúp tao có đủ can đảm để chịu đựng cuộc sống nơi đây, cho dù chỉ còn lại có mình tao. Tất nhiên không phải tao hoàn toàn sẵn lòng ở lại trong một nơi như thế này nhưng ...

– Con sẽ nhanh chóng trở lại đón mẹ đi, mẹ

Nước mắt giàn giụa, Tomoko bầu chặt vào thành lò sưởi. Rốt cuộc rồi nó cũng nói năng lễ độ với mẹ như bà chủ đã căn dặn, nhưng lẽ ra nó phải vui mừng về những lời lẽ đó phát ra một cách tự nhiên thì Tomoko lại bị dày vò vì bởi những tình cảm trái ngược nhau. Khi mà cơ hội rời bỏ người mẹ tồi tệ đó rốt cuộc đã đến thì nó lại buông mình theo cơn sốt nước mắt.

– À, tao sẽ tặng mày một chiếc kimono đẹp mà mày có thể mặc

ngay cả ở Akasaka. Chính tao đã thiết kế mẫu.

Ikuyo lão đảo đứng dậy và đi về phía tủ để quần áo, nhưng nàng đã đâm phải gấu áo khiến nàng ngã lăn đến chỗ Tomoko. Nó hoảng sợ, nín thở và nghĩ rằng đây là một biểu hiện buồn rầu của người mẹ sắp phải giã từ con gái. Nhưng Ikuyo đã xoay một chân lên phía trước để đứng dậy. Cặp đùi trắng của nàng có lúc đã lộ ra tận bẹn. Nó sững sốt không phải vì đôi chân trắng muốt của mẹ mà vì hương thơm tỏa lên từ dưới váy của nàng. Tomoko tròn tròn đôi mắt ngạc nhiên vì cái mùi êm dịu ấy. Em cảm thấy nước mắt mình cạn dần như thủy triều đang xuống.

– Ô kìa, mày nghĩ gì thế?

Ikuyo đặt chiếc kimono gói ghém cẩn thận trước mặt nó.

– Nhìn này, tao cho mày đây.

Khi mới đến nhà Kanô, Ikuyo là người lễ độ nhất, nhưng ba năm sống ở đây đã biến đổi nàng thành một người ăn nói thô lỗ, nhất là khi nàng nói năng với Tomoko. Giữa cô Kokonoe của nhà Kanô và Ikuyo ở cái thời mà người ta còn gọi nàng là bà trẻ của nhà Sunaga, không còn có điểm giống nhau nào nữa.

Thấy Tomoko say sưa ngắm nghía chiếc kimono, Ikuyo tỏ vẻ khó chịu:

– Ê, tao cho mày chiếc áo đấy, tao đã nói rồi mà.

– Con cảm ơn, rất cảm ơn mẹ.

Tomoko quỳ xuống, hai bàn tay úp lên chiếu để cảm ơn mẹ,

trong khi đó thì một kỷ niệm đau buồn hiện ra trong trí nhớ của nó. Nó nhớ lại chiếc kimono mà mẹ đã mang đến nhà bà ngoại để tặng nó nhưng ngoại đã cắt cái áo đó ra làm nhiều mảnh trong một cơn điên loạn. Tomoko đứng lặng, mắt nhìn đăm đăm chiếc áo mà mẹ vừa cho nó.

– Con gái gì mà khó ưa thế!

Tay cầm chiếc kimono màu hoa cà, Tomoko suy nghĩ, đắn đo không biết cô nên đứng dậy và ra hay không, và tự bảo với mình rằng có lẽ còn lâu lắm nó mới được gặp lại mẹ.

– Tomoko – Ikuyo gọi con gái.

– Gì ạ?

– Hình như mày vừa phải đi chụp ảnh!

– Vâng ạ.

– Mày đã nhìn thấy ảnh chưa?

– Rồi ạ.

– Mày có được tấm nào không?

– Không ạ. Có lẽ bà chủ đã gửi những tấm ảnh đó đến chỗ giới thiệu tìm việc làm rồi.

– Tốt. Ảnh chụp thế nào? Ikuyo có vẻ quan tâm đến chuyện chụp ảnh này.

– Người ta nói với con là ảnh rất giống con. Nhưng chuyện gì thế ạ?

– Không, chẳng có gì cả. Ở đây người cũng sắp tổ chức chụp

ảnh. Tao rồi cũng phải chụp.

Ikuyo vừa nói vừa đưa mặt lại gần chiếc gương và ấn các ngón tay vào hai khóe mắt.

– Nếu những đường nhăn nheo này mà hiện rõ nét trên ảnh chụp thì sẽ phiền cho tao lắm đây.

Bộ mặt của Ikuyo đượm một vẻ buồn man mác, không phải già nhưng cũng chẳng trẻ, mà chỉ là một bộ mặt của kẻ đã có một cuộc sống bùn nhơ, trụy lạc, tương phản với màu trắng hồng của phấn son. Tại sao những cuộc đời đen tối nhất, buồn bã nhất, như cuộc đời của các gái điếm lại cần phải tô son, trát phấn?

Hay là Ikuyo thoa phấn trắng lên mặt vì cái đen tối của đời nàng đã làm nàng sợ hãi? Cho dù là phận làm con, nhưng Tomoko cũng không thể tự kiềm chế để khỏi rùng mình khi nhìn thấy người đàn bà đang lo sợ cái già ập đến.

Ngày Tomoko lên đường đi Tôkyô, bà chủ cho làm lễ Đạo Thần để tẩy uế bằng ngọn lửa. Tomoko đến dự, bận kimono bằng lụa thường.

Rạng đông ló dạng – Cháu phải chú ý giữ gìn sức khỏe nghe.

Tomoko gập người cúi chào bà chủ.

– Cháu xin cảm ơn bà đã chăm sóc dạy bảo cháu trong mấy năm qua.

Ra khỏi nhà, gả mỗi lái rảo bước đi trước, Tomoko lễ độ theo sau. Bất chợt nó dừng lại trước cổng chính:

ảnh của tất cả các gái điếm của nhà Kanô được trưng lên ở đây. Trong tất cả các bức ảnh, chỉ có khuôn mặt của Kokonoe là nổi bật hơn cả. Nhìn thấy mẹ với cặp mắt ươn ướt, cái mũi dọc dừa, đôi môi thanh tú, nụ cười rạng rỡ, mọi sợ hãi tưởng tượng của Tomoko đều bị quét sạch và những nỗi kinh hoàng của cô cũng dần dần lắng dịu.

– Mày nhanh lên chứ, tàu sắp đến rồi. Tay mới lái ngoảnh đầu lại và giục Tomoko. Vừa lúc ấy em cất tiếng gọi to:

– Bà chủ, bà chủ!

– Có chuyện gì thế hở? Bà Kanô hốt hoảng chạy ra hỏi to.

Tomoko nói lắp bắp:

– ... Xin bà vui lòng chăm sóc mẹ cháu giùm!

Dứt lời nói lại nhảy xổ ra ngoài, đi thẳng đến đường cái và không đưa mắt nhìn tấm hình của mẹ nó nữa. Nó ra sức chạy, dùng đưa hai tay. Khi đến được nhà ga Shizuoka, nó có cảm tưởng như là tay trái của nó đã dài ra:

ống tay áo của nó bị rách, treo lủng lẳng ở bàn tay đỏ ửng vì giá rét.

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 9

TRỞ THÀNH PHỤ NỮ LÚC RẠNG ĐÔNG

Chính Tomoko cũng không biết nó đã chuyển từ nhà Kanô ở Shizuoka sang nhà Tsukawa ở Akasaka trong hoàn cảnh nào. Nó chỉ biết là khi nó đặt chân vào nhà Tsukawa thì ngay từ những ngày đầu ở đây nó đã được nuông chiều. Bà chủ, một kỹ nữ còn đang hành nghề, có tiếng tăm, tên là Tarômaru, đã để ý đến nó và đem lòng thương mến nó, không khác nghiệt với nó như bà chủ nhà Kanô. Tarômaru không đẹp lắm nhưng nhờ có tài, thông minh và kiên nhẫn mà đã có một địa vị cao quý. Đối với những bé gái đang hầu hạ bà thì bà thích nhất là những đứa thông minh. Bởi vậy mà bà đã từng nói “Ta đã tìm được người thay thế ta” Và từ hôm đó, Tomoko bắt đầu công việc tập sự đầy đủ, chặt chẽ hơn lần tập sự ở nhà Kanô. Trong năm đầu, bà Tarômaru dạy cho nó múa, hát đệm đàn và ca kịch. Trong thế giới “những cây liễu và những bông hoa”.

thịnh hành một số cung cách suy nghĩ kỳ quặc và khó hiểu. Chẳng hạn người ta quan niệm rằng mất trinh do một số đối tác giàu sang, quyền quý sẽ tô đẹp thêm cho cuộc đời kỹ nữ của mình; một kỹ nữ bị mất trinh bởi quý tộc hoặc một nhân vật quan trọng trong giới tài chính sẽ có nhiều hy vọng dễ dàng tìm được một người bảo kê quan tâm săn sóc mình.

– Con bé này có cái gì đó thật kỳ lạ. Khi một kỹ nữ nhẹ dạ tham dự vào buổi dạ hội thì không khí trở nên náo nhiệt, vui nhộn, đúng thế, còn nó, nó không phải loại người nhẹ dạ, và khi người ta thấy nó ngồi lặng trong suốt buổi dạ hội thì ai cũng phải mỉm lòng thương.

Khi nghe bá tước Hidekimi Kônamì, khách quen của nhà Tsukawa, nhận xét về Tomoko như vậy thì bà Tarômaru mở cờ trong bụng.

– Thừa ngài bá tước, ngài có định nhận làm người bảo kê cho cô bé không?

Bà quì xuống hỏi ngài bá tước nhưng ngài trả lời ngay:

– Không đâu! Nó là một đứa trẻ con.

– Không đâu ngài. Nó có vẻ là một đứa trẻ con vì trước nó bé nhỏ, nhưng nó sắp bước sang tuổi mười lăm rồi. Mọi người cứ đối xử với nó như với một đứa con nít làm tôi nẫu cả ruột.

– A, thực thế ư, sắp mười lăm tuổi rồi à?

Ở Shimbashi cũng như ở Akasaka, ai cũng biết bá tước Kônamì

với cuộc sống phóng dăng của ông. Ông có dáng dấp một người lão trước tuổi và các kỹ nữ đều coi ông như một người đáng tin cậy nhất. Ngài bá tước có một địa vị xã hội cao, chịu chơi và hào phóng trong chi tiêu. Ngài như cá gặp nước trong khu phố ăn chơi. Theo ý bà chủ nhà Tsukawa thì không có xứng đáng đứng ra làm lễ phá trinh của Tomoko hơn là bá tước.

Ít lâu sau, bá tước Kônami báo cho bà Tsulxava biết là ông chấp thuận theo những mong muốn của bà. Và trong một căn phòng của quán trà đạo Mikawa, Tomoko với chiếc kimono mặc theo sự hướng dẫn của Goromaru, đã qua đêm trong vòng tay của bá tước và đã trở thành phụ nữ vào lúc rạng đông. Sau khi được một người đàn ông rất thông thạo những chuyện mây mưa đôi xử khéo léo và tế nhị, Tomoko có đủ thì giờ để thả mình vào những suy nghĩ. Em đã biết trước là mình sẽ bị dành cho chuyện này cho nên em không ngạc nhiên gì cả, tuy nhiên sự thành thạo của lão già khi chung chăn gối không làm em quên tuổi tác của ông ta. Và trong lúc làm tình lần đầu tiên, em đã thầm mong lão bá tước sẽ biết giữ gìn sức mình. Bởi vậy, khi lão ngủ lịm đi thì em thở phào nhẹ nhõm, và trườn ra khỏi giường, rón rén đi rửa ráy như các bà đã căn dặn.

Trong lúc chỉnh lại áo lót dưới ánh đèn dầu leo lắt, em ngạc nhiên là đã thoáng nghĩ về mẹ ở Nichômachì, và một nỗi buồn man mác đã xâm chiếm lòng em khi em liên tưởng đến cuộc đời

làm gái bao. Em ngã vật xuống chiếu, vừa thỏn thức vừa ấn vào miệng những đầu ống tay áo kimono cho khỏi bật lên tiếng khóc. Lão già thức dậy và nhẹ nhàng bảo em lại nằm bên cạnh để ngủ tiếp.

Tomoko ngoan ngoãn nằm sát vào lão nhưng những giọt nước mắt vẫn tiếp tục lăn trên má em. Bá tước vuốt ve hai bờ vai nó nhằm xoa dịu nỗi buồn của em.

Tomoko nằm dài, áp người vào bá tước, không nghĩ ngợi gì đến sự thay đổi của cơ thể mà nó vừa phải chịu đựng. Em nghĩ về mẹ đang héo hon ở cái khu phố Nichômachì xa vời vợi. Ta sẽ kéo mẹ ra khỏi nơi đó, Tomoko tự hứa với mình trong khi em áp sát mặt vào ngực bá tước để không bật lên những tiếng nức nở.

Tuy nhiên nó đã không thể nói với mẹ là sẽ đón mẹ về với em.

Nó đã hoãn đi hoãn lại việc trả lời sau khi nhận được thư mẹ báo tin là nợ của mẹ đã được bà chủ Tarômaru hoàn lại. Điều này đã làm bà rất ngạc nhiên và nói với nó “Cháu ghét mẹ cháu lắm à?” Và phải đến lúc nó đi ăn nằm lần đầu tiên với một người đàn ông thì nó mới tự nói ra được với lòng mình là nó không thể bỏ mặc mẹ sống thêm một ngày nào nữa trong cái khu phố ấy.

Chỉ ba mươi phần trăm của cái giá quá đáng mà bá tước Kônami đã chi cho nhà Tsukawa để được phá trình Tomoko cũng thừa đủ để đưa mẹ đang ở Shizuoka về đây và thuê cho bà một cái phòng trong khu phố dọc bờ sông. Luật lệ của nhà Tsukawa là một cô

tập sự cho dù đã đạt được qui chế của một kỹ nữ chính thức chỉ có được độc lập sau ba năm hành nghề, cho nên hiển nhiên là Tomoko không thể đến sống chung với mẹ được.

Ít lâu sau, toàn khu đã hay biết về những quan hệ giữa Tomoko và bá tước.

Bà chủ nhà Tsukawa đặt may cho em một chiếc kimono mới, bố trí cho em chơi đàn Shamisen ở các buổi tiệc cốt để người ta chú ý nhiều đến nó, nhờ vậy mà chẳng bao lâu, chỉ một năm sau đến đây nó đã trở thành một kỹ nữ được mời nhiều nhất.

Đến mùa xuân năm sau, qua trung gian của bà Mikawa, bá tước Kônami báo trước cho mẹ là ông ta đã sẵn sàng công khai bảo kê cho Tomoko, nhưng bà còn cần đến em vì nó là một tạp sự viên “làm ăn” tốt. Và lại sự thành đạt của nhà này một phần là do tiếng tăm về em là không nhẹ dạ trước yêu cầu của khách hàng. Nhưng bá tước tiếp tục quan sát Tomoko và có lẽ như là đã nhìn thấy ở nó những phẩm hạnh hiền hòa. Khi bà chủ trà lâu Mikawa hỏi bá tước tính nết gì ở người con gái ấy làm ông thích thú nhất, thì ông trả lời ngay không chút lưỡng lự:

– Do một câu chuyện mà Nôzawa đã kể cho tôi. Ông Nôzawa này là một vị tai to mặt lớn của giới tài chính đương thời. Ông ta không có tước vị quý tộc nhưng quyền lực và nhân cách của ông đã khiến ông được xem như người ngang hàng với bá tước Kônami và là người có tiếng tăm ở khu phố. Nếu Nikekimi

Kônami là một ông già thuộc dòng dõi quý tộc thì Nôzawa là một kẻ bình dân bất tri, và ông ta còn lấy thế làm tự hào. Ông uống rượu thành thần, và mỗi khi say khướt thì lại dở trò cường bức ôm hôn bất kỳ kỹ nữ nào, cóc cần quan tâm đến việc cô ta có phải là tình nhân của bạn mình hay không. Trong cái thế giới mà đồng tiền ngự trị, các kỹ nữ được Nôzawa ôm hôn sau đó đều được nhận một khoản tiền hậu hỹ.

Khi thấy Tomoko thay đổi kiểu tóc, Nôzawa đã tuyên bố:

“Anh, cô em bây giờ là phụ nữ rồi! Phải ăn mừng sự kiện này đi chứ, đến đây ta xem nào!” Thế là bắt đầu một cuộc rượt đuổi thú vị khiến cả cử tọa vui nhộn hẳn lên, đến mức là người nào cũng muốn chạy đến giúp Nôzawa một tay để ngăn cản không cho Tomoko chạy ra hành lang và tẩu thoát. Nôzawa say mềm, nhưng ông to lớn và khoẻ mạnh khiến Tomoko bị dồn đến đường cùng, không thể tự vệ được nữa.

Nhưng khi cái mặt đỏ gay của ông sát đến mặt em thì bất thành linh Tomoko lấy đầu ống tay áo áp lên miệng và nhắm nghiền mắt lại.

– Chính ông Nôzawa nói với tôi:

Tomoko là người phụ nữ duy nhất của khu phố mà ông ta chưa bao giờ được hôn. Và ông ấy còn nói:

“Nếu ngài không chăm sóc đặc biệt con bé này thì tôi sẽ làm cho cô ta trở thành sở hữu của tôi, cho dù phải dốc hết tiền bạc vào

đó!”.

Bá tước vừa nói như vậy vừa nheo nheo đôi mắt và cười thỏa mãn.

Bà chủ Tsukawa, bà chủ quán trà đạo Mikawa các kỳ nữ đều ngợi khen Tomoko về sự khởi đầu vượt xa mong muốn đó.

Nhưng Tomoko thì vẫn thản nhiên bước đi trong những con hẻm của Akasaka với chiếc kimono xinh đẹp.

– Chào các vị! Chúng tôi xin giới thiệu cô Tiểu Mẫu Đơn của nhà Tsukawa!

Hãy nhiệt liệt đón chào cô ta!

Đám quảng cáo dừng lại trước mỗi trà lâu và sau cùng đến gần khu phố Tango, trước nhà đào tạo kỹ nữ với chiếc biển báo “Nhà Fuji Narumoto”.

Tomoko đang cặm cùi đi thì bỗng ngoái đầu về phía cái nhà chỉ có một tầng, hơi lúi vào trong góc phố. Em thấy mẹ đang đứng ở ban công, tựa người vào lan can và nhìn đám người đi qua.

Ikuyo vẫn còn đứng ở ban công, uể oải, chán chường. Trông thái độ bà không có vẻ gì là của một người mẹ đang đứng chờ ở đây để được ngắm nhìn con gái mình trong trang phục ngày hội. Tuy nhiên khi mắt bà bắt gặp mắt của Tomoko, bà mỉm cười. “Ôi muộn quá rồi” Tomoko nghĩ vậy và vội vàng cúi đầu xuống đi tiếp.

Một lát sau anh hề đi cạnh Tomoko qua lại nói với Goromaru:

- Này bà cả, bà có trông thấy cái bà đẹp cực kỳ ở tầng hai cứ nhìn mãi chúng ta không?
- Làm sao ta lại không để ý đến bà ta được? Một người quyền rũ như vậy lại nhìn chúng ta!

Tomoko đau lòng khi nghe tiếng cười phụ họa của Okane và Goromaru. Rõ ràng là cả ba người đều biết người phụ nữ đó là ai và cuộc chuyện trò của họ có vẻ như là vô hại nhưng lại ám chỉ em. Tomoko vô cùng phẫn nộ.

Về đến nhà hàng Tsukawa, em đến chào bà chủ.

- Chúc mừng cháu. Đã lâu lắm nay chúng ta mới có một buổi trình diễn lộng lẫy như vậy. Cháu hãy hết lòng phục vụ ông chủ của cháu, mọi thành công là nhờ ông ấy cả.

Rồi bà lịch lãm nói thêm:

- Cháu cứ ăn mặc như thế này để đi gặp mẹ cháu, ta tin rằng bà ta sẽ bị choáng trước sắc đẹp và cách ăn mặc của cháu đấy.
- Vâng ạ

Em đang bước trên những đường phố vắng tanh thì một giọng đàn bà gọi em bằng tên cô dùng trong thời kỳ tập sự:

- Maruya!

Em quay lại thì nhìn thấy bốn cô tập sự viên của nhà Tomi Harumoto:

- Cậu đi đâu đấy? Thôi đến quán trà đạo Yaokau với chúng tớ đi, đến chơi cho vui, chẳng có tiền thù lao gì đâu. Mọi người ở đây

sẽ rất vui mừng được thấy một kỹ nữ cực kỳ xinh đẹp như cậu.

– Đồng ý, nhưng mình sẽ đến muộn một tý, được không?

Về đến nhà mẹ, em kéo mạnh cửa phòng và trông thấy Ikuyo chậm rãi quay đầu lại:

– Anh, con đây à?

– Mẹ! Sao mẹ ăn mặc như thế này mà cứ phô mình ở cửa sổ giữa ban ngày ban mặt thế?

– Tao ăn mặc như thế này thì có gì là lộ lãng?

– Chỉ có những người đàn bà sống bê tha thì mới ăn mặc như vậy! Con sẽ đưa cho mẹ tiền, nhưng con van mẹ, mẹ hãy đi mua một chiếc kimono bằng vải thường. Thế mẹ không có gì để mặc cho đứng đắn, hợp với tuổi mẹ sao?

– Nhưng tao thích mặc cái màu này. Mà biết rằng xưa nay tao không dùng đồ bằng vải bông, nó không hợp với tao.

Dù hợp hay không thì con xin mẹ mặc cho, mẹ hiểu rồi chứ ạ?

Con không muốn nhìn thấy mẹ với những trang phục sắc sỡ như vậy. Mẹ thử đặt mình vào địa vị của con. Như vậy là mẹ không hiểu là người ta sẽ nói gì khi thấy một người mẹ mặc chiếc kimono loè loẹt như vậy trong ngày giới thiệu về con mình ư?

Rã rời, sức lực cạn kiệt, Tomoko ngồi bệt xuống chiếu, hết sức nản lòng về thái độ của mẹ. Bao lần rồi, kể từ khi mẹ trở lại Tokyo, em đã lưu ý mẹ về trang phục quá sắc sỡ của bà, nhưng sau bốn năm sinh sống trong một lầu xanh, những năng khiếu

thăm mĩ của bà đã chìm đắm vào sự tầm thường. Ikuyo vẫn tiếp tục mặc như hồi ở nhà Kanô, tựa hồ như bà muốn phô ra quá khứ làm dĩ của mình.

Sao mỗi lần trách móc mẹ, Tomoko lại thấy hối hận. Em tự nói với mình là đx xử sự không đúng với mẹ. Còn Ikuyo thì khi nào cũng thản nhiên trước những lời chỉ trích của con gái, như ngọn gió thổi qua rừng liễu, và bà không hề chú ý thay đổi thái độ cư xử của mình, không mảy may phản ứng trước những nhận xét nặng nề vừa rồi của con gái. Bởi vậy mà bà đột nhiên hỏi Tomoko một câu chẳng ăn khớp gì với nội dung đang trao đổi giữa hai mẹ con:

- Mày đã được hưởng chế độ năm mươi phần trăm rồi phải không?
 - Sao? Tại sao mẹ biết được điều đó?
 - Chính bà Tarômaru đã nói như vậy với tao lúc tao đến nhà hàng Tsukawa.
 - Mẹ đến đó để làm gì?
 - Tao muốn được trông thấy mày.
 - Nhưng để làm gì cơ chứ?
- Con giận của em lại dâng lên:
- Thế mẹ đã nói gì với bà ấy?
 - Tao chẳng nói gì hết.
 - Thế bà ấy đã nói gì với mẹ? Mẹ cứ giấu con mãi.

– ...

– Mẹ trả lời con đi! Có gì quan trọng mà mẹ cứ phải giấu con?

– Chẳng giấu gì mày cả. Bà ta chỉ cho tao một ít tiền ...

– Mẹ nói sao? Tomoko rất ngạc nhiên, hai hoặc ba lần nêu lại câu hỏi. Thế bà ấy đưa cho mẹ bao nhiêu?

– Hai mươi yên.

– Nhiều thế à?

Tomoko quá biết tầm quan trọng của các món nợ, dù là hai mươi yên. Hai mươi yên này sẽ thành tám mươi yên hoặc hơn nữa, một trăm yên. Đó là món nợ mà em sẽ phải trả cho bà chủ. Trong xứ sở của cây liễu và hoa, mọi tiền những ai có thể kiếm ra tiền thì không có gì là phi nghĩa, phi nhân cả.

– Mẹ hãy nghe con, từ nay trở đi con cấm mẹ đến nhà Tsukawa để vay tiền.

Nếu mẹ cần tiền thì mẹ cứ nói với con, con sẽ xoay xở để cấp đầy đủ cho mẹ.

Và mẹ phải chấm dứt ngay việc là cà ngoài phố suốt ngày.

– Tomoko, tao chán lắm, chẳng có việc gì để làm cả. Mày thì ít ra cũng còn có những hợp đồng với khách, còn được sống trong cảnh làm ăn tấp nập của bà Tsukawa. Cho nên mày không thể hiểu được tâm trạng của những kẻ ăn không ngồi rồi như tao. Và nếu tao có ra phố tý chút thì mày lại mắng mỏ, đến cả đứng ở cửa sổ nhìn ra đường phố cũng bị cấm đoán.

Tao chẳng thích thú gì đi xem hát, tao đến Tôkyô vì trên đời này tao chỉ còn lại có mình mày thôi, nhưng tao có cảm tưởng mình như là một tù nhân! Ngay đến cả ăn mặc theo ý thích của tao, mày cũng cấm đoán.

– Mẹ

– Mày là tất cả những gì tao có trên đời này, bởi vậy mà tao đã cố giữ im lặng, nhưng khi mày ăn nói với tao độc ác như thế, thì tao tự bảo với mình là đến nước này thì treo cổ tự tử quách đi cho rồi!

– Mẹ, mẹ đừng nói như vậy, xúi quẩy lắm đấy.

– Nhưng đó là sự thật! Trên đời này không có gì tồi tệ hơn là một đứa con bất hiếu!

Tomoko rung mình kinh hãi khi nghe Ikuyo nói lên những lời ấy.

Những kỷ niệm đau buồn gắn liền với những câu nói đó:

bà ngoại treo cổ trên cành thị, chiếc kimono bị xé tan tành, xác bà với hai hàm răng vừa mới nhuộm lại. Tất cả những ký ức rung rợn đó nay hiện ra như một con quái vật đang chực xông vào nó.

Ngoại đã chết trong lúc nguyên rửa con gái bà, và giờ đây mẹ nó đau khổ thốt lên ý muốn treo cổ nếu nó còn xử sự như một đứa con bất hiếu. Tomoko cảm thấy toàn thân như mọc da gà và tím bầm như xác chết của ngoại. Kéo mẹ mình ra khỏi chốn lầu xanh để rồi giam lỏng bà ư? Nhưng em còn có thể làm gì hơn được?

Em cảm thấy hoàn toàn bất lực trước sự không hài lòng của mẹ.

Vô cùng nản lòng, mịt mù tương lai!

Vừa bước xuống cầu thang trong tâm trạng đầu óc trống rỗng,

em vừa xem xét lại thời gian biểu của em trong ngày:

năm giờ sáng ngủ dậy và luyện tập đàn shamisen để sau đó biểu diễn trước bà chủ, rồi nếu có chương trình giải trí thì em phải chuẩn bị, đến tối thì em phải tháp tùng chị cả để giúp chị trong những hợp đồng. Và mãi đến hai hoặc ba giờ sáng thì em mới được đi ngủ.

Chợt Tomoko chợt nhớ đến lời hứa với các kỳ nữ quán Tomi Harumoto. Vén áo kimono, em chạy vội đến trà lâu Yaokan, nơi các quân nhân thường hay lui tới. Một kỹ nữ nói với em là ở đây không có tiền thù lao, cái chính là chị em đến để vui chơi.

– Cảm ơn các bạn đã có nhã ý mời tôi! Em nói khi đến nơi.

– A chào bạn. Đến đây, đến đây!

Các anh chàng mà em gặp ở đây đều là những học viên trường sĩ quan, binh chủng bộ binh. Họ vừa tranh luận sôi nổi vừa nốc sakê ừng ực. Các cô kỹ nữ gọi Tomoko ríu rít.

– Tiểu Mẫu Đơn! Đến đây, đến đây.

Rồi họ tranh nhau giới thiệu em:

– Đây là Tiểu Mẫu Đơn của quán Tsukawa. Bạn ấy hôm nay đã trở thành kỹ nữ rồi đấy.

– Cô ta mới xinh đẹp làm sao! Một thanh niên đã ngà ngà say thốt lên và nhìn em chăm chăm không chút ngượng ngùng.

Họ có cả thấy năm người, vừa từ khu phố Ichagaya chạy bộ đến tận Akasaka. Họ có vẻ am hiểu phụ nữ và khá thoải mái với họ, trừ một cậu đang ngồi tựa lưng vào tường và chẳng nói chẳng rằng gì hết. Tomoko có ý định trở về ngay quán Tsukawa nên không muốn lần lượt đến ngồi cạnh bạn trai, theo tục lệ của những buổi dạ hội, nhưng có cái gì đó ở người thanh niên ưu sầu này đã cuốn hút em đến lại gần anh. Gã có bộ mặt điển trai, rậm nắng, với cái nhìn đầy nghị lực, một cái miệng biểu lộ sự cương nghị đến lạ kỳ.

– Rất vui mừng ...

Khi anh vừa ngồi xuống thì bạn anh phá lên cười và hét tương lên; – Xông vào đi, Ezaki! Dừng cảm lên!

– Cuộc hội ngộ của tài hoa và sắc đẹp!

– A, a, a!

– Cô em trông dễ thương quá!

Không chút bối rối trước những lời bông đùa đó, Ezaki liếc mắt nhìn trộm Tomoko, vẻ mặt lúng túng trẻ con.

– Cô tên gì?

– Tiểu Mẫu Đơn.

– A, Tiểu Mẫu Đơn? Anh thì thăm và nói tiếp:

Tên hay đấy.

Tim Tomoko đập rộn ràng bởi lẽ đây là lần đầu tiên một người đàn ông nói với em như vậy. E rằng cuộc chuyện trò chỉ vừa mới

bén đã lụi tàn, em cố nghĩ một điều gì xứng với một học viên trường sĩ quan bộ binh để nói, nhưng tất cả những ý tứ nảy ra trong óc em cũng chỉ vồn vện là:

– Tên thực của em là Tomoko Sunaga. Tomo với hai hình mặt trăng bên cạnh ...

Em đã quên mất vai trò kỹ nữ của mình, và lúng túng không biết nói gì nữa.

May là Ezaki đã lên tiếng:

– Tôi là Fumitake Ezaki. Fumi có nghĩa là “văn chương” và take nghĩa là nghệ thuật quân sự.

Một lát sau cả hai đều phì cười – Ê, nhìn kìa, Ezaki đang ba hoa chích choè với người đẹp! Thật là quá thể, nó chiếm lấy cô ả một mình.

Những phản ứng mạnh mẽ dậy lên từ cuối phòng, và Tomoko đáp lại:

– Các anh nhầm to rồi, chính em đã chiếm anh ấy đấy!

Nói xong, bỗng nhiên em thấy xấu hổ quá về câu ứng đối đó. Em đứng ngây như phỗng, không biết nói gì, với một cảm tưởng lâng lâng hoàn toàn mới lạ.

– Chiếc kimono này đẹp tuyệt – Ezaki buông ra lời nhận xét sau một thoáng im lặng. Cả anh nữa cũng đương cố tìm chuyện để nói.

– Thật ư?

Ép chặt các ống tay áo lên ngực, Tomoko gửi đến anh một nụ cười ngây thơ rạng rỡ.

Em cảm thấy rất hài lòng là ngày hôm nay em đã mặc chiếc kimono đẹp đến thế. Tại sao? Em cũng chẳng biết.

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 10

MÔI TÌNH ĐẦU

Chiếc tủ bằng cây gỗ đồng kêu kèn kẹt mỗi lần Ikuyo mở hoặc đóng ngăn kéo. Ngồi trong phòng mình, Tomoko nghe tiếng kêu đó vọng lại mà bực cả mình.

Ngày hôm đó, khi lại nghe cái tiếng chát chúa của các ngăn kéo bị kéo ra đẩy vào, Tomoko tức điên lên, nhảy xổ vào phòng mẹ và sùng sộ:

– Mẹ, phải thay kimono mấy lần trong một ngày thì mẹ mới vừa ý?

– Nhưng tao không có ý định thay mà chỉ sắp xếp chúng lại thôi mà.

– Xin mẹ cố gắng bớt làm ồn ào với những chiếc ngăn kéo ấy giúp con. Con đau đầu quá. Tiếng ồn đó cứ gõ liên hồi vào thần kinh con, làm con không chịu nổi.

– Ai đã làm mày đau đầu hả?

– Mẹ nói gì?

Ikuyo lặng lẽ chăm chú nhìn con, rồi dừng dừng đi lấy hộp kim chỉ và ngồi thêu.

Từ ngày Tomoko rời nhà Tsukawa để ra lập nghiệp riêng thì những lo lắng, khó khăn của một thế giới bấp bênh đã dồn dập đến với em. Và điều em lo nhất, đó là tiền, vì mặc dầu được bá tước che chở, giúp đỡ nhưng em không thể xin ông giúp một số tiền lớn mà không chứng thực được lý do. Em phải tự điều tiết lấy các khoản chi tiêu mà trước đây bà Tsukawa đảm nhiệm.

Ngoài ra cô phải hoàn trả cho bà chủ những khoản chi tiêu mà em hoàn toàn không biết, phải thanh toán ngay lập tức những hóa đơn ma đột ngột xuất hiện trong sổ mua hàng của mẹ.

Tomoko cũng phải trả tiền giấy phép đặt tên biển hiệu Hana Tsukawa. Ngôi nhà em xây cất vượt xa số tiền dự tính. Sau cùng là khoản tiền mà em phải trả cho hai cô tập sự và hai cô kỹ nữ. Chỉ nghĩ đến việc xoay xở cho đủ tiền để trang trải mọi phí tổn đó cũng đã đủ làm Tomoko đau đầu, ngán ngẩm rồi.

Nhưng bù lại em cũng được nhiều thứ.

Tên tôi, nhà tôi, kimono của tôi, cái váy của tôi, tất cả những gì trong nhà này đều là của tôi hết! Mãi đến bây giờ Tomoko mới có thể nói được với mình như vậy mà lòng đầy tự hào, phần khởi và vững tin rằng cái nhà mà ta có quyền nói “nhà tôi”, cho dù đó là một túp lều tranh, còn giá trị hơn bất cứ lâu đài nào.

Từ ngày ngoại qua đời, em luôn luôn phải sống chung với những người xa lạ, và ý nghĩ có được một mái nhà của riêng mình ở tuổi hai mươi làm em sung sướng đến rơi nước mắt.

Không những em có thể sống một mình theo sở thích, mà em còn là cô chủ nhỏ của quán Hana Tsukawa và cai quản những kỹ nữ cùng trang lứa.

Thấm thoát đã gần ba năm rồi kể từ cái ngày đầu họ gặp nhau. Tomoko và Ezaki quen nhau được ba năm rồi nhưng vẫn giữ được sự trong sáng trong quan hệ của họ. Giữa khoảng thời gian từ mùa xuân đến tháng chín, khi chàng ra trường, họ gặp nhau chỉ có ba lần, sau đó thêm ba lần nữa, sau khi chàng được phiên chế về một trung đoàn, và nhân dịp này chàng xuất hiện ở Yokan trong bộ trang phục mang hàm thiếu úy với một thanh kiếm dài lung lẳng bên hông. Đến lần gặp này, mỗi họ cũng chưa hề lướt khê lên nhau.

Trong phòng khách, Tomoko đang chơi đàn Shamisen, còn Ezaki, vốn không thích âm nhạc, thì ngồi nghe, lưng tựa vào tường. Tomoko vẫn nghiêm nghị và căng thẳng như mọi khi, lúc tập dượt Ezaki vốn ít hoạt bát, anh nói với Tomoko ít đến nỗi người ta phải tự hỏi là anh có bao giờ nói chuyện với phụ nữ không. Khi mới quen biết nhau, trong những lần gặp gỡ ngắn ngủi, họ mới nói sơ sơ với nhau về cuộc sống của từng người. Ezaki có thể ngồi im không nói năng gì trong một thời gian cực

kỳ lâu, nhưng tình thương, sự trù mến toát ra từ sự im lặng của anh đã đi sâu vào lòng Tomoko.

– Em có biết không, em chơi đàn Shamisen hay lắm – anh đột ngột nói như vậy với Tomoko.

– Sao bây giờ anh nói với em như vậy?

– Anh cũng không biết nữa, nhưng hôm anh về nhà, anh thấy gần nhà anh người ta dạy hát có đệm đàn.

– Lâu chưa?

– Có lẽ là lâu rồi, nhưng đến nay mới nhận ra.

– Thật thế ư?

– Điều này đã gợi cho anh nỗi nhớ nhà, và anh đã đi ra để nghe được rõ tiếng đàn Shamisen, nhưng không kịp hiểu tại sao, tiếng đàn đó lại không giống tiếng đàn của em.

– Có lẽ ai đó đang tập luyện?

– Anh không biết. Nhưng nhờ vậy mà anh mới biết là em chơi đàn đặc biệt hay.

Lời khen vụng về nhưng chân tình của anh đi thẳng vào lòng cô khiến cô rất đổi vui mừng. Cô khẽ nghiêng đầu cảm ơn anh và nghĩ rằng niềm vui đó sắp tiêu tan, cô lặng lẽ ôm lấy cây đàn.

Khi có mặt anh, Tomoko luôn chơi đàn Shamisen theo phong cách trữ tình. Thời gian gần đây cô đã làm chủ được cây đàn và điều này đã cho phép cô đem lại cho âm điệu du dương một chiều sâu mới.

Chiều nay lòng em âu sầu mòn mỏi chờ anh, tuyết rơi thấm ướt các nụ hoa mang màu lợt phớt dễ phai và em mong chờ các bông mẫu đơn nở rộ

Câu ca làm dịu nỗi buồn này đã khuấy động lòng cô đúng vào lúc cô lòng tự hỏi lòng họ còn được ở bên nhau bao nhiêu năm nữa. Thế rồi Ezaki đến gần cô và đặt tay lên vai cô ...

Những cuộc gặp gỡ của họ đều diễn ra như thế cả:

Tomoko chơi đàn, còn Ezaki thì vừa nghe tiếng nhạc du dương vừa đắm mình trong mơ màng cho đến khi có ai đó vào phòng khách.

Có lần cô trách nhẹ:

– Em rất buồn khi thấy anh lúc nào cũng như xa em vời vợi.

Lúc đó toàn thân Ezaki đông cứng lại, còn Tomoko thì chờ đợi, mặt cúi gằm, lòng quặn đau về thân phận kỹ nữ của mình.

Run rẩy trong đôi tay rắn chắc của Ezaki, Tomoko vẫn còn e thẹn tự vấn mình là những lời vừa thốt lên có xứng đáng với một người con gái không? Vừa lim dim đôi mắt dưới những vuốt ve nhẹ nhàng của Ezaki cô tự hỏi liệu mỗi dây quý giá có mất đi mà không để lại dấu vết nào không! Nhưng trong khi mà lý trí nói với cô như vậy thì toàn thân cô run lên ngậy ngất. Tình yêu chân thật và mạnh mẽ của Ezaki không giống tí nào sự thèm khát của lão già thường ôm ấp cô với kỹ thuật của một kẻ quen trác táng. Chưa bao giờ cô thấy tuổi thanh xuân lại đẹp đến thế. Ghì chặt

Ezaki với tất cả sức lực, cô cảm nhận một cuộc đời mới đang đến với cô.

Họ không thể gặp nhau luôn ở quán Yaoka được nên họ thường lui tới những nhà hèn hò ở khu phố Fushimi, gần doanh trại của Ezaki. Tuy vậy, vì cô hay vắng mặt trong các giờ học Shamisen hoặc các cuộc hẹn với khách hàng để đi gặp Ezaki cho nên họ khó mà che được mắt của nhà Tsukawa. Bà Tarômaru đã nói thẳng với Tomoko:

– Một kỹ nữ có giá như mày mà lại chịu bán mình cho một thằng thiếu úy quèn à? Nếu bá tước Kômani mà biết chuyện này thì ông ta sẽ cười mày là đã cặp bồ với một gã hèn mọn đến thế! Mày phải chấm dứt mọi quan hệ với Ezaki đi. Bằng mọi cách tao sẽ ngăn cản mày tìm gặp Ezaki.

Nhưng đã hoàn toàn mù quáng. Cô ra khỏi nhà Tsukawa và đi thẳng đến Tanimachi, vội vã leo cầu thang dẫn đến căn phòng Ikuyo đang ở.

– Mẹ, chiếc kimono của con đâu?

– Mẹ không biết!

– Sao?

– Nó không còn đây nữa.

– Tại sao vậy?

Khi đi ra ngoài, vì để tôn trọng Ezaki, cô luôn chú ý không để lộ mình là một kỹ nữ và rất sung sướng khi được ăn mặc như một

phụ nữ bình thường. Đạo Tarômaru chưa phát hiện ra mối quan hệ của họ thì những ngày cô có hẹn gặp Ezaki, từ sáng sớm cô đã chuẩn bị trước, làm tóc và chọn kimono càng giản dị càng tốt.

– Mẹ đưa con chiếc kimono đó. Con bận lắm.

Ikuyo vẫn ngồi im.

– Được lắm. Nếu mẹ không muốn trả con chiếc áo thì con sẽ tự lấy. Mẹ dịch ra.

Vừa nói, Tomoko vừa cục cằn nắm lấy hai vai mẹ và đẩy mạnh mẹ ra khỏi tủ com-mốt để lấy chiếc kimono, vội vã mặc vào và chẳng nói chẳng rằng chạy bỏ ra khỏi nhà, mặc cho mẹ đương gào thét một cách vô vọng:

– Tomoko! Con sẽ về chứ, Tomoko? Về với mẹ đi con! Mẹ chỉ còn có mình con trên đời này! Chớ quên tao là mẹ mày!

Nhưng Tomoko không quay đầu lại. Cô đương phát điên lên vì sốt ruột và giận dữ. Một người mẹ chân chính lẽ ra phải biết con gái mình thích gì nhất trên đời này chứ, đằng này mẹ ta chẳng hỏi han gì về người mà ta yêu, lại còn tìm cách ngăn cản ta đi gặp anh ấy. Sự việc đã quá rõ, người mẹ mà trước đây ta cứ tưởng là đồng minh đáng tin cậy nhất của ta thì nay cũng chống lại ta, là kẻ thù của ta.

Lòng giày vò bởi những ý nghĩ đắng cay. Tomoko rảo bước đến nhà trọ của Ezaki. Anh không hề bối rối khi thấy cô bạn đến.

Anh mời cô vào rồi lặng lẽ nhìn nàng. Tomoko cũng giữ im lặng.

– Em rất khổ tâm, cuối cùng rồi cô cũng lên tiếng.

– Không sao.

– Em sẽ đi ngay.

– Thế ư? Tốt thôi.

Cô không hiểu tại sao mình lại đến đây và đau lòng cảm thấy trong cuộc sống nề nếp của Ezaki không có mấy chỗ dành cho nàng. Fumitake Ezaki, con của một bác sĩ quân y, lớn lên trong một gia đình khắc nghiệt, không thể nào chuộc lại một kỹ nữ sau khi vừa được thăng thiếu úy.

Cuộc viếng thăm đột ngột và ngắn ngủi của Tomoko khiến Ezaki phân vân, bối rối. Anh đề nghị tiễn nàng một đoạn đường.

– Chúng ta đi tham quan miếu Yasukumi nhé.

– Em là một kỹ nữ, chắc anh đã biết, nhưng không phải là một phụ nữ nhẹ dạ.

– Anh biết.

– Anh có định cưới em không? Không, em muốn nói không phải bây giờ mà sau này, một ngày nào đó. Nếu anh muốn em đợi thì em đợi suốt cả đời.

– Đúng là anh đang nghĩ cách nào để cưới được em. Anh không có tiền tài và danh vọng, và anh cũng không biết là rồi anh có thể chuộc lại được em không.

Tomoko bối rối và hoang mang. Phải chăng số phận của một kỹ nữ luôn luôn bị thảm như trong các vở kịch trên sân khấu?

Những ý nghĩ đó cũng đang giày vò Ezaki; anh hỏi Tomoko đang ngược mặt lên nhìn anh:

- Thế em không bỏ được cái nghề kỹ nữ à?
- Em sẽ rời bỏ khu phố ăn chơi, em sẽ không cần phải trốn tránh ai, em sẽ trả hết nợ để được tự do cho dù phải làm việc đến cạn kiệt cả sức lực.

Cô nói lên những ý nghĩ đó với nụ cười thoáng lướt trên môi.

Trái tim son trẻ của nàng căng đầy hy vọng vào tương lai sau khi Ezaki hứa là sẽ cưới cô.

Vào thời kỳ này, bá tước Komani như có linh tính là mình sắp vĩnh biệt cõi trần nên đã nói với Tomoko là sẽ giải quyết cho cô được chuộc lại tự do, nhưng cô từ chối, mặc dầu đây là cách nhanh nhất để cô có thể đoạn tuyệt với cái nghề của mình.

- Em muốn làm việc, như ông thấy đấy. Nếu ông muốn giúp em thì tốt nhất là xin ông tạo điều kiện cho em trở thành một kỹ nữ độc lập. Ông có thể làm như thế được không ạ?

Hiểu rằng mong muốn rời bỏ khu phố ăn chơi là rất khó thực hiện được, Tomoko đành trả lời với ước mong thực tế hơn là được trở thành kỹ nữ độc lập để rồi một ngày nào đó cô có thể tự nguyện đoạn tuyệt với nghiệp chương này.

Sau một thời gian đắn đo, cân nhắc, cuối cùng cô quyết định mua đất và sáu tháng sau cô đã có một cái nhà đơn sơ của riêng mình.

Vào thời buổi khó khăn, Akasaka đang trong cảnh xé chiều, duy

chỉ có cơ sở của Tomoko là vẫn đông khách. Đó là nhờ tiếng tăm và uy quyền của bá tước Kônamî, chỗ dựa vững chắc cho Tiểu Mẫu Đơn. Từ thực tế này, Tomoko đã hiểu ra rằng muốn điều hành cuộc sống theo ý muốn của mình thì trước tiên phải có quyền lực. Và trong cái thế giới mà cô đang sống, quyền lực là duyên dáng, là tiền bạc và các môn nghệ thuật, cho nên dù đã trở thành cô chủ nhỏ của quán ăn Hân Tsukawa, Tomoko vẫn tiếp tục tập luyện hăng say hơn bao giờ hết:

chơi đàn Shamisen, múa, hát.

Nhưng muốn học múa, học hát có đệm đàn thì phải có tiền đóng học phí.

Những khoản chi tiêu bất thường cứ nối tiếp nhau từ sau khi làm xong nhà, và cô thường khá vất vả mới xoay đủ được tiền cho ăn ở của chính mình. Nhưng mặc cho những âu lo đó, Tomoko vẫn bí mật đi gặp Ezaki mỗi khi có dịp. Thật vậy, dù là sống và làm việc độc lập, cô cũng không thể gặp gỡ anh một cách thoải mái được.

Đã lâu lắm rồi nay Tomoko mới trở lại sống dưới cùng một mái nhà với mẹ cô. Lúc này Ikuyo chỉ mới xuýt soát tứ tuần, còn quá trẻ mà đã phải chịu một cuộc sống ẩn dật trong một căn phòng chật hẹp, bí bức, cho nên nàng dồn nén, ắp ủ những giận hờn và lặng lẽ quan sát nhân phẩm của con gái. Nàng giởng tai nghe trộm điện thoại, xem trộm những lá thư của Ezaki. Và khi

Tomoko trách những về chuyện này thì nàng lại nổi xung:

– Mày nói gì? Cái gã Ezaki ấy mà làm lái xe cho bá tước

Kônamì thì cũng chẳng đáng.

Ở trong cái nhà này, những kỹ nữ, những cô học việc, những người đầy tớ, tất cả đều là những người xa lạ, thế mà tại sao họ, những người ruột thịt, lại không thể để cho con tim của mình xích lại gần nhau được? Tomoko tự hỏi mà lòng buồn vô hạn. Cô có ý định tạo điều kiện cho mẹ được đào tạo về công việc nội trợ nhưng với tính khí đồng bóng và ích kỷ, Ikuyo không muốn nhận bất cứ sự đào tạo nào. Bà cũng không thể giúp cô quản lý chi tiêu của nhà Hana Tsukawa. Bà đã tỏ ra là một người hoàn toàn vô tích sự. Công việc kim chỉ là tất cả những gì mà bà có thể làm được.

Tiếng tăm lừng lẫy của Tomoko trong giới thượng lưu chứng minh sự thành đạt diệu kỳ của cô đồng thời cũng làm dấy lên một làn sóng ghen tuông từ phía các bạn đồng nghiệp. Tiếng lành đồn xa, tiếng dữ đồn xa, người ta kháo với nhau rằng nhà kỹ nữ mới mở chỉ là cái vỏ bề ngoài che đậy một nơi hành nghề ô uế, rằng nhà Hana Tsukawa là một ổ trụy lạc. Tomoko rất buồn về những lời vu khống đó. Nhưng điều làm cô đau khổ nhất là cuộc đời gái điếm trước đây của mẹ đã để lại dấu ấn trên người cô như dấu đóng trên da bằng miếng sắt nung đỏ mà muôn đời cũng không thể xóa đi được, cũng sẽ làm oen ố cuộc đời cô.

Để trở thành vợ một quân nhân, là một kỹ nữ đã là một trở ngại rồi, nhưng nếu gia đình của Ezaki biết cô là con của một gái điếm cũ thì trở ngại thực khó mà vượt qua được, cho dù mối tình của Ezaki đối với cô có bao la như biển cả, có sâu thẳm như đại dương. Ý nghĩ đó làm cô ngất lịm!

Nhà đã xây xong. Cô đã trở nên độc lập. Cô đã đi được bước thứ nhất trong việc thực hiện lời cô hứa với Fumitake Ezaki. Nếu cô quay lại nhìn tất cả những gì mà cô phải chịu đựng đến bây giờ thì nỗi đau đớn đã qua đi đó có vẻ như quá ít, và có lẽ những âu lo đang chờ đợi cô rồi cũng như vậy thôi. Giờ đây cô không còn việc gì phải làm nữa ngoài việc dốc hết sức lực vào thành công của nhà hàng Hana Tsukawa. Nghĩ đến đây, tinh thần chiến đấu của cô lại vượt lên trên mọi buồn lo và đau khổ. Cô đang nghĩ ngợi mông lung về người yêu, về mẹ, về công việc làm ăn thì bỗng sa sầm mây mặt và ngã lăn trên chiếu. Chỉ trong vài phút toàn bộ nhà Hana Tsukawa bị chấn động nền móng và đổ sập trong một tiếng rầm khủng khiếp. Động đất! Phải mất một thời gian cô mới ý thức được biến cố vừa xảy ra.

Cô bắt lực nhìn nhà của mình bị phá sập hoàn toàn.

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 11

*Năm Tháng Dài Lâu, Với Ta Sao Chỉ Là Nước Mắt Và U Sầu!
Ta Có Mỗi Đôi Mắt Mà Phải Nhìn Bao Nỗi Thương Đau
Thơ Đan Mạch*

Mùa thu năm ấy, sau khi cơn bão tan, bầu trời lại xám lạng, huy hoàng. Ở Wakayama, tai họa ập lên Kantô dường như đã xa vời vợi. Mặt hướng về ngọn núi Ryumon nổi bật lên ở chân trời, Tomoko nghĩ đến sự kiện đó như nghĩ đến một cơn ác mộng. Đã mười năm rồi cô chưa được thấy lại làng quê. Rảo bước trên con đường chính của Nishioshō, cô tự hỏi mình đã đi trên đường này bao lần rồi. Ở đằng tây là nhà ông trưởng thôn và ở giữa là nhà của bà ngoại. Tomoko nhớ lại tất cả những lần cô đi trên con đường này hồi cô còn bé, trong khoảng thời gian từ ngày mẹ tái

giá, cái ngày mà ông trưởng thôn đuổi cô ra khỏi nhà, trong khi cô nghe vang vọng lại từ xa tiếng khóc thét của đứa em gái cùng mẹ khác cha, cái ngày mà cô lấy có hái mơ trong vườn cùng với các con của Keisuke để được nhìn thấy mẹ mình đang bị giam lỏng, rồi cái ngày cô rời làng đi Tôkyô ...

Tomoko vừa đi thăm bố dựng Keisuke Kôzaka về.

Keisuke nổi nghiệp cha làm trưởng thôn nhưng chẳng có quyền hành gì. Ông không giữ một vai trò cụ thể nào trong cuộc sống của dân làng. Ông chỉ còn là một người ốm liệt giường liệt chiếu trong một căn phòng không có ánh mặt trời để trông nom ngôi nhà cũ kỹ, tối tăm mà xưa kia anh từng ở. Từ nhiều năm nay ông bị lao phổi. Có lẽ con người hiền lành nhu nhược đó trước đây đã bị dồn đến tận chân tường nên mới bán vợ cho một lâu xanh ở Shizuoka. Cái thân hình to lớn của ông nay đã sụp đổ hoàn toàn do bệnh hoạn.

Khi Tomoko đến, bà già giúp việc đưa cô đến tận giường người ốm.

– Xin chào!

Dưới ánh sáng lờ mờ của căn phòng, cô nhận ra cái bóng đen của Keisuke, râu che khuất cả mặt, nằm trên chiếc giường ẩm thấp. Ông ta nằm quay mặt về phía cô, da màu đất tái mét, hai mắt lõm sâu.

– Con đây à, Tomoko? Ông ngập ngừng hỏi.

– Vâng, con đây ạ. Lâu lắm con không thư từ gì cho ba ... Con đau khổ và áy náy lắm ...

Bồ dương của cô ngày nào, nay chỉ là cái bóng không hồn, bệnh hoạn.

– Trận động đất ở Tôkyô khủng khiếp quá nhỉ?

– Vâng, tất cả đều bị tàn phá, nhà cửa bị sụp đổ chỉ trong nháy mắt ... Nhà con ở không bắt lửa ngay nên con có thể cứu vãn được vài đồ đặc quí giá, còn thì mất hết ...

– Con trở về nhà Sunaga?

– Con định về trú tạm ở đó một thời gian, cho đến khi Tôkyô được xây lại dần.

– Tomoko!

– Dạ?

– Ikuyo thế nào?

– Thừa khỏe ạ.

– Tốt. Ở Shizuoka, sức khỏe của bà ấy không sao chứ?

– Không ạ.

– Việc giải quyết của ba đạo ấy không tốt. Ba không khỏi giật mình kinh hãi mỗi khi ba nghĩ tới chuyện đó. Nhưng ba đã phải chịu sự hình phạt rồi. Con hãy lại gần đây để nhìn thấy rõ tình trạng của ba.

Nói tới đây, ông cất lên một tiếng cười giả tạo mà Tomoko không thể nào đáp lại được.

- Tomoko!
- Dạ?
- Con lớn lên nhiều đấy. Con đẹp lắm! Hãy để ba ngắm nhìn con một lúc.
- ...
- Ba tưởng là con lấy chồng rồi.
- Con đã trở thành kỹ nữ.
- A! Thế hử. Chắc là con đã phải lao tâm khổ tứ lắm mới có được kết quả này nhỉ?
- Trận động đất đã làm cho con trở về điểm xuất phát ba ạ.
Keisuke gãi gãi chòm râu bằng những ngón tay cẩu đen. Ông không có vẻ gì lo lắng buồn rầu cho số phận lận đận của đứa con riêng của vợ mình. Ông biết là nó đẹp nhưng nó còn kém xa mẹ nó.
- Mẹ con đang ở nhà Sunaga à?
- Vâng ạ.
- Mẹ con không của gì những người bệnh hoạn ... Ông lắm bầm giữa các kẻ răng, rồi nói tiếp:
- Con có tin là mẹ con đã đến thăm ba không?
Rảo bước trên đường về, Tomoko vẫn vẫn còn bối rối bởi câu hỏi của Keisuke. Cô tự hỏi là cô sẽ nói gì với mẹ về cuộc viếng thăm này. Cuối cùng rồi cô cũng thấy thanh thản khi bước qua cái cổng nhỏ của ngôi nhà cô ở thời thơ ấu. Thả mình trước gió

thu, cô nhìn thấy rất rõ nét những đường viền của núi Rijumon.

– Tomoko! Tomoko!

Đứng ở hiên, Ikuyo gọi con gái.

Tomoko rất đỗi ngạc nhiên khi ngắm nhìn mẹ. Mẹ cô còn trẻ quá chừng, dù là đã tứ tuần, với làn da óng ả, bộ tóc đen nhánh và thân hình thanh mảnh, gọn gàng.

– Tomoko, về nhanh lên. Có khách đấy, là người mà lâu lắm mà chưa gặp lại!

Trong phòng khách, một người đàn ông đang ngồi trong tư thế lúng túng, hai đầu gối sát vào nhau. Khi Tomoko bước vào phòng, người khách liền đặt hai bàn tay lên chiếu, chạm trán xuống đất chào cô một cách thô kệch, thật thà.

– Mà có biết ai đây không? Ikuyo hỏi con gái rồi cười vui vẻ.

– Cô chủ trẻ, lâu lắm nay tôi mới được gặp cô! Trông cô lớn lên nhiều.

Khuôn mặt ông còn trẻ nhưng giọng nói và cách diễn đạt thì đúng là của một ông già. Tomoko lưỡng lự, nhưng khi nghe đến các từ “cô chủ trẻ” thì ngay lập tức Tomoko nhớ ra ngay: chỉ có Hachirô, người đầy tớ cũ, mới gọi người con gái thừa kế duy nhất của nhà Sunaga bằng chức vị thân mật đó.

– Chú Hachirô!

– Vâng ạ, cô đã nhận ra tôi, mừng quá! Ngày trước cô là một đứa trẻ cực kỳ thông minh. Tôi vui mừng cô đã thành đạt trong cuộc

sống.

Tomoko vừa quan sát ông vừa tự nói với mình:

– Đúng là chú ấy!

Trông ông ta cười nheo cả hai mắt. Tomoko như thấy lại những nét của chàng trai ngày nào dưới bộ mặt rỗ như quả cam và nhớ lại lần chú lên sang nhà ông trưởng thôn để nhìn trộm mẹ cô, và thế là những kỷ niệm thời thơ ấu dồn dập dâng lên trong cô như những bọt khí nổi vỡ trên mặt nước.

– Chú Hachirô, cuộc sống của chú từ ngày cháu rời làng lên Tôkyô như thế nào? Cháu nghe nói là chú đã bỏ quê đến sinh sống ở Ôsaka?

– Đúng vậy đấy ạ. Tôi đi học việc tại một hiệu đồng hồ ở đấy, và từ năm ngoái tôi đã có một cửa hàng riêng, nhỏ thôi.

– May là chú đã chọn Ôsaka, chứ ở Tôkyô nhà và cửa hiệu, tất cả đều sụp đổ tan hoang!

– Tôi không biết nói sao cho hết nỗi vui mừng được thấy bà và cô thoát nạn và mạnh khỏe!

– Mà biết không, Ikuyo vui vẻ nói với con, chú Hachirô cứ lo sợ không biết chúng ta có kịp chạy khỏi kimono không, và ông đã về đây từ lâu để dò hỏi tin tức chúng ta đấy.

– Thế ư?

– Có lẽ bà và cô không tin tôi do lâu nay tôi chẳng thư từ gì cho bà và cô, nhưng tôi rất lo. Tôi không bao giờ quên được cụ, bà

và cô!

Nghe ông nói. Ikuyo không nhịn được cười, một cái cười vô cớ, hồn nhiên khiến Tomoko phải ngạc nhiên nhìn bà.

– Thế chú lập gia đình chưa?

– Cảm ơn cô, tôi đã được hai đứa, đều là con trai cả, thật là buồn!

– Chú tự sửa lấy đồng hồ?

– Vâng, tôi có học nghề này, và tự xoay xở lấy.

Ông vừa dứt lời Ikuyo liền đưa cho Tomoko xem chiếc đồng hồ bà đang đeo ở cổ tay, tựa như bà đã chờ đợi này giờ cơ hội này:

– Mày nhìn này. Đây là quà của chú Hachirô đấy.

Ông khách nghe Ikuyo nói vậy thì nhún vai cười ngượng:

– Bà cứ nói quá lời, có gì đâu ạ, một chút quà mọn gọi là ...

Nhìn thấy mẹ vội vội vàng vàng đeo vào tay chiếc quà tặng đó, ngẩng nhìn mặt kính không biết chán, nheo nheo đôi mắt ngập tràn hạnh phúc như là vừa được tặng một món đồ trang sức quý giá, Tomoko cảm thấy hơi khó chịu.

– Tomoko, Ikuyo nói sau khi khách ra về, chú Hachirô nói nếu vì một lý do gì mà chúng ta không ở được đây thì ông ta sẽ rất vinh hạnh được đón tiếp chúng ta về Ôsaka ở. Giá như chúng ta đi đến đó nhỉ.

– Mẹ!

– Sao?

- Mẹ có ý định rời nơi đây mà lại không đến nhà ông trưởng thôn à?
- Tại sao tao lại phải đến đó? Ikuyo đáp lại vẻ cáu kỉnh.
- Ông ấy ốm liệt giường liệt chiếu và rất muốn được gặp mẹ đây.
- Ông ấy bị lao phổi phải không?

Giọng bà lạnh lùng khiến Tomoko rất ngạc nhiên và ghê rợn.

- Nhưng dù sao đi nữa thì mẹ
- Nếu lão ta còn gây cho tao những chuyện bức dọc vì tao và lão đang cùng có mặt ở đây thì tao sẽ đi đến với Hachirô ngay lập tức!

Nói xong bà vùng vằng đứng dậy và đi xuống bếp.

Lòng căm thù của Ikuyo đối với Keisuke do ông ta đã đẩy bà vào cái thế giới dĩ điểm của khu phố ăn chơi trụy lạc đã vượt xa tất cả những gì mà Tomoko có thể hình dung được. Bởi vậy không có gì phải ngạc nhiên trước thái độ của bà đối với chồng, một thái độ bị chi phối bởi lòng hận thù. Ăn miếng trả miếng.

Nhưng còn thái độ của bà đối với con gái, Yasuko, thì sao?

Một hôm Tomoko đang luyện tập đàn shamisen trong vườn, trước bữa ăn chiều, thì bỗng cô thấy có ai lấp ló ngoài cổng:

một cô sinh viên mặc đồng phục màu xanh da trời. Tomoko liền đứng dậy đi ra cổng, nghĩ bụng chắc là Yasuko.

Nhưng khi nhìn thấy cô lại gần, người kia liền bỏ chạy.

- Yasuko! Yasuko! Em đấy à?

Cô vừa rảo bước vừa gọi nhưng cô gái vẫn cắm đầu chạy.

Tomoko có cảm tưởng là chính giọng hát của cô đã lôi cuốn đưa em cùng mẹ khác cha đến trước cổng nhà Sunaga nhìn trộm vào vườn, bởi vậy ngày hôm sau cô lại chơi đàn và hát thật to.

Bỗng cô nhác thấy bộ đồng phục màu xanh da trời. Cô ngừng hát và cất tiếng gọi:

– Yasuko! Đột ngột nghe ai gọi mình, cô gái trẻ đứng ngây như phỗng.

– Phải em đấy không, Yasuko? Em vào đi chứ.

Tomoko đi lại gần một cách tự nhiên, do ý thức được vai trò chị cả của mình.

– Nào, vào đi. Em đến gặp mẹ phải không?

Yasuko khom người đi qua chiếc cổng nhỏ và đi lại gần

Tomoko. Tuy nó mới mười bốn tuổi mà đã cao quá chừng, rất giống mẹ. Đó là cảm tưởng đầu tiên của cô về em mình.

– Mẹ ơi!

– Có gì vậy? Sao lại hét tướng lên thế? Ikuyo cúi kính hỏi và xuất hiện ở cửa ra vào, ngơ ngác.

– Yasuko đẩy mẹ ạ

– Ai?

Hình ảnh về cuộc hội ngộ của mẹ và con gái, cả hai đều đẹp mê hồn bỗng chốc hiện ra trước mắt Tomoko như một giấc mơ.

Ikuyo đứng ở cửa, nổi bật trên nền xám của căn nhà cũ kỹ, và

Yasuko trong bộ đồng phục xanh da trời dưới bóng hoàng hôn một chiều thu lạnh.

Cả hai đều im lặng, hơi thở bị ngắt quãng bởi cuộc gặp gỡ đột ngột sau mười năm xa cách. Lẽ ra Ikuyo là người lên tiếng đầu tiên, nhưng bà có vẻ bối rối và né tránh cái nhìn của Yasuko đang nhìn mẹ chăm chăm. Cuối cùng rồi bà cũng cất được tiếng nói, nhưng lại nhìn Tomoko:

– A, này, Tomoko bao giờ chúng ta trở lại Tôkyô đây? Tomoko rất đỗi sững sốt, ngược mắt lên ngơ ngác nhìn mẹ. Tại sao bà lại nói chuyện đi Tôkyô vào lúc này?

– Mẹ!

Cô định trách mẹ nhưng quá muộn rồi Yasuko đã quay gót bỏ chạy và chẳng mấy chốc mà đã mất hút sau các lùm cây.

Tomoko chạy theo nó vài ba bước, nhưng rồi suy nghĩ lại, cô quay về phía mẹ:

– Tại sao mẹ lại không nói gì với Yasuko? Ít ra thì cũng vài lời chứ, còn hơn là mẹ nói trống không như thể tổng khứ nó vậy ...

Tomoko rất phần nộ, tựa như cô là nạn nhân của sự độc ác đó.

– Nhưng ... đời thừa nhà ai lại đến thăm đột ngột như vậy chứ!

Làm tao khó xử quá đi mất, vả lại tao có cảm tưởng là cái con bé đó không phải là đứa bé mà tao đã đẻ ra. Cũng thật là kỳ.

– Kỳ gì, hai người giống hệt nhau như hai giọt nước mà lại!

Ikuyo bỏ đi vào nhà, miệng lầm bầm:

– Đúng, đẹp thật!

Tomoko đi ra cổng, nhưng không thấy tăm hơi đâu. Mặt trời mùa thu rực rỡ đang lặn dần ở phía bên kia đường cái bụi mù.

Tomoko đứng lặng, mắt nhìn vào khoảng không, lòng buồn rười rượi. Cô không thể nào hiểu nổi thái độ vừa rồi của mẹ đối với đứa con gái thứ hai của bà. Yasuko có tội tình gì, có làm gì sai trái với bà để bà không thềm nhìn mặt con, không thềm nói với nó một lời nào?

Điều này làm cô rất khổ tâm.

Vài ngày sau Tomoko tạm nghỉ tập đàn Shamisen để biên thư cho Fumitake Ezaki. Cô đã viết, rồi xóa, tẩy và vứt nhiều tờ nháp mới hoàn thành được lá thư:

“Anh Ezaki thân mến, Em hy vọng là anh không ốm đau gì với cái rét của mùa thu. Từ ngày xảy ra thảm họa, em không biết anh ở đâu và làm gì. Còn về phần em, em phải tìm nơi trú thân nay đây, mai đó trong một thời gian dài, vì vậy em đã không cho anh biết được tin tức về em. Mong anh thứ lỗi cho em.

Trận động đất đã biến thành tro bụi nhà hàng mà em thiết tha mà em xây dựng, một nhà hàng của riêng em. Thời gian em rất đau khổ về biến cố này, có lẽ đây là cơ hội tốt để mình dứt khoát với cái nghề kỹ nữ”.

Cô đã thảo được bức thư đến đó, nhưng rồi cô nhận ra rằng cái từ “kỹ nữ” có thể có những hậu quả không hay nếu có ai đó, không

phải là Ezaki, xem lá thư này trước anh. Cô không muốn viết điều gì có thể phương hại đến đường công danh của anh. Cô thay đổi ý kiến và xé tờ nháp không biết đã bao nhiêu lần rồi.

Thực sự đau khổ về sự yếu kém của mình trong viết lách thư từ, cuối cùng rồi cô cũng thảo được một bức thư cực kỳ đơn giản:

Xin anh tha thứ cho em là lâu lắm không cho anh biết tin tức gì về em.

Hiện giờ em đang ở một nơi khá an toàn theo địa chỉ dưới đây.

Em rất mong nhận được tin tức của anh. Mong anh giữ gìn sức khỏe.

Rất chân thành.

Cô gửi thư về trung đoàn của Ezaki, và viết tên người gửi “Tomoko Sunaga”.

Cô sung khi dùng tên thật. Nhưng cô nhớ lại có lần nghe ai đó nói rằng khi người ta đọc thư của người gửi là một phụ nữ trước đám đông và tùy theo nội dung, người nhận thư phải chịu phạt do một sĩ quan cao cấp thi hành. Và thế là cô viết lại bức thư đó dưới một văn phong nam tính hơn.

Buồn vì không nhận được tin.

Hiện nay tôi đang ở một nơi khá an toàn theo địa chỉ dưới đây.

Cho biết tin của anh. Hãy chú ý giữ gìn sức khỏe”.

Viết xong cô đặt bút ký tên sau một hồi lâu lưỡng lự, một cái tên đàn ông:

“Tomoichi Sunaga[/navy][[/i]]”. Khi dán phong bì, cô cảm thấy tim đập rộn ràng:

đây là bức thư tình đầu tiên cô viết.

Tomoko có thói quen đi dạo quanh nhà và nghỉ chân dưới cây thị ở sau vườn nhà Sunaga bây giờ đang nặng trĩu quả xanh.

Kỷ niệm đau buồn về bà ngoại treo lủng lẳng trên cành cây thị đó dưới trời mưa tầm tã lại hiện về trong trí nhớ của cô.

Ngoại ơi, chúng con lại trở về đây này, sau bao năm nơi đất khách quê người. Và ngoại thấy đấy, cả người con gái mà ngoại đã yêu đến mức ghét bỏ cũng trở về với căn nhà xưa ngoại ạ.

Nhưng không còn bóng dáng ngoại ở đây nữa, chỉ toàn là những người lạ trong nhà Sunaga. Vì lẽ đó mà cháu phải ra đi đấy bà ạ.

Mẹ thì đã đi Ôsaka từ hôm qua, vui vẻ đến kỳ lạ. Mẹ đã nói với cháu là cháu muốn về đâu và làm gì thì cứ việc, đã có chú

Hachirô chăm sóc mẹ trong thời gian ở Ôsaka, nhưng cháu phải trở về Tôkyô vì ở đây cháu không thể kiếm ra tiền được. Ngoại biết đấy, cho dù cháu có về lại Tôkyô thì toàn bộ cơ ngơi của cháu cũng đã biến mất hết, và cháu cũng chưa có một ý định gì cho tương lai cả ... Ngoại ơi, ngoại đã sống trọn đời trong chỉ một nhà và ngoại đã chết ở đó. Có lẽ vì vậy mà chúng con, con gái và cháu gái của ngoại đã bị buộc và phải sống lang thang mãi mãi ...

Nhiều lần trong ngày, cô ra cổng ngó vào thùng thư, và đứng

trong vườn canh người bưu tá đến. Cuối cùng thì vào một ngày đẹp trời ông ta đến, mang theo một phong bì khá dày cộm.

– Cô Tomoko Sunaga, cô có thư.

Tomoko xem xét phong bì trước khi bóc thư, tim đập rộn ràng, và nhận ra rằng người gửi thư không phải Fumitake Ezaki mà là Hidekimi Kônami.

Tomoko thất vọng, nhưng cũng vui mừng là có được tin tức về Tôkyô. Nội dung của bức thư có vẻ như do người quản trị hoặc thư kí viết, rất là hành chính.

Lão đã kịp gặp ngài Nôzawa, và họ có nói đến Tomoko. Ngài Nôzawa đã khuyên lão nên mua một mảnh đất phía Tsukiji, và lão đã mua trên ba nghìn mét vuông đất ở khu phố này. Lão nghĩ rằng chừng này cũng đủ lắm rồi, cho dù những kế hoạch tương lai của Tomoko có sao chẳng nữa, và bá tước mời cô trở về Tôkyô chừng nào mà cô muốn. Tôkyô còn lâu mới được xây dựng lại, và không có gì đặc biệt mà phải vội vã. Lão muốn gửi cho cô một ngân phiếu để cô chi tiêu, nhưng bưu điện và các phương tiện truyền thông còn lâu mới được phục hồi và chất lượng tồi nên không đảm bảo lắm; lão đã ủy thác cho ngài quận trưởng của Wakayama chuyển cho cô năm trăm yên tiền mặt, và mời cô đến gặp ông ta, mang theo thư bảo đảm này.

Về nhanh Tôkyô! Xây dựng nhanh những nền móng của cuộc đời mới với ba nghìn mét vuông đất ở Tsukiji ...!

Ikuyo ở nhà Hachirô gần mười ngày và hôm nay bà đã về.- Chào mẹ. Ở Osaka có vui không ạ? Tomoko hồ hởi đón mẹ sau chuyến đến thăm ông quận trưởng. - Thật tuyệt vời. Có lần tao bảo thích ăn lươn, thế là chiều nào ông ta cũng đãi tao món lươn xào!

Ikuyo vừa cười vừa kể lại sự đón tiếp nhiệt tình của Hachirô.

– Tao còn đến nhà hát nữa cơ.

– Chú Hachirô cũng đi với mẹ à?

– Chắc chắn là thế rồi. Ông ta nghỉ việc để đưa tao đi.

– Mẹ quấy rầy chú ấy quá đấy.

– Đâu có, ông ta lại thích như thế. Tao có đòi hỏi ông gì đâu và ông cũng chẳng bị bắt ép phải làm gì. Xem này ...

Bà vừa nói vừa kéo ra ba hay bốn gói, có vẻ như là những gói vải đủ màu sắc sẽ đang được ưa chuộng.

– Chính ông ấy đã tự mua những thứ này.

– ...

Tomoko bực cả mình, chẳng thèm động đến các tấm vải. Cô hỏi, giọng châm biếm:

– Thế ai sẽ mặc những thứ này?

– Dĩ nhiên là tao rồi. Chú Hachirô nói là các loại vải này hợp với tao lắm.

– Mẹ hãy trả ngay cho ông ấy tất cả những thứ này đi! Ikuyo giật mình và ngừng đầu lên, và ngạc nhiên về câu nói hơn là giọng gay gắt của Tomoko.

– À, không, rắc rối quá! Ai lại trả quà tặng bao giờ. Tao không đồng ý.

Chẳng đề ý đến thái độ căng thẳng của con gái, Ikuyo bỗng phá lên cười khi nhớ lại một câu chuyện:

– Này Tomoko, mày có biết không, Hachirô được gia đình vợ nhận làm con nuôi vì họ không có con trai, và thế là ông ta trở nên người thừa tự của gia đình đó. Còn vợ ông thì đau ốm luôn, cứ nằm liệt giường liệt chiếu trong suốt cả thời gian tao ở đó. Hachirô nói với tao rằng sự có mặt của trong nhà ông đã làm rạng rỡ cho ông lắm lắm

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 12

CON ĐƯỜNG CỦA BÓNG TỐI

Kín đáo ra bằng cửa sau của trà lâu Mikawa, Tomoko trông thấy một ông kéo xe đang ngồi xỏm trước cửa chờ khách.

– Cho tôi đến Tsukiji.

– Vâng, mời bà lên.

Lắc la lắc lư trên chiếc xe kéo qua các đường phố tối tăm của Tôkyô vào lúc giữa đêm, Tomoko không khỏi nghĩ đến mối quan hệ giữa cô và bá tước Konami. Thật chẳng thích thú gì!

Giờ đây cô đã có một quán ăn xây theo kiểu Nhật, quán Hanaya, tọa lạc bên bờ sông Tsukiji trên một diện tích khoảng chín trăm mét vuông, và cô vẫn là người tình của bá tước.

Tuy nhiên lão chưa bao giờ ngủ qua đêm ở Hanaya. Có lẽ lòng tự ái quý tộc kỳ quặc, hoặc do trà lâu Mikawa đã làm tắt thấy để giữ chân vị khách béo bở này, bởi vậy cho nên mỗi lần lão muốn gặp Tomoko thì lão đến Mikawa và cho gọi cô đến. Tomoko

không thể chống lại ảnh hưởng rộng lớn vượt cả ra ngoài.

Akasaka và đền tậ Tsukiji của bà chủ trà lâu này.

Họ quen nhau như thế này đã từ ba năm nay rồi. Và trong ba năm ấy cuộc sống của Tomoko có những đổi thay cực kỳ to lớn. Nhưng sự thay đổi đó gây ấn tượng nhất, đó là sự xé chiều của bá tước:

từ nay ông ta là một lão già. Cho dù lão có chải chuốt cẩn thận bộ tóc trắng óng ánh với lòng trắng trứng thì nó vẫn thừa thớt và ngả sang màu vàng nhạt trông đến dễ sợ. Bộ tóc đẹp mà lão từng tự hào, nay chỉ còn là một kỷ niệm xa xưa. Mắt và răng của lão đang trong tình trạng rất đáng lo ngại, và mỗi lần Tomoko đến trà lâu Mikawa, cô đều mang theo những thức ăn, đồ uống mà lão thích. Bá tước tỏ ra sung sướng như một đứa bé trước những cử chỉ ân cần đó của cô, và lão rơm rớm nước mắt mỗi khi cầm đĩa gắp thức ăn do cô làm ở nhà đưa đến.

Lung còng xuống, tay trái run run cầm bát cơm, tay phải cầm đũa với những ngón tay cứng đờ, ông già lóng ngóng và com.

Bác sĩ và người quản gia của bá tước luôn trực ở phòng bên cạnh. Tomoko cảm thấy ngột thở khi nhận ra bà con gần với bá tước đang khắc khoải đón chờ cái chết sắp ập đến với lão.

Thời gian gần đây, sự quyến luyến với cuộc sống của lão già hình như tăng lên gấp bội trong mỗi lần họ gặp nhau. Ông già của hiện tại đã quên bằng môi tình dịu ngọt mà ông đã bộc lộ với

cô trong quá khứ, giờ đây ông đang ôm cô mà chính là ông đang ôm ghi cuộc sống bằng tất cả sức tàn lực kiệt của mình. Từ nay, vai trò của Tomoko là giữ lại thế gian này một ông già hấp hối, một cái xác không hồn!

Khi chút lực tàn đã cạn kiệt, lão bá tước lăn ra ngủ li bì như một đứa trẻ vừa bú hết bầu sữa mẹ. Rồi ông lại mở mắt sau vài giờ nghỉ ngơi. Trong suốt thời gian đó, Tomoko nằm dài cạnh lão, cạn kiệt sức lực đến mức hoài nghi mình có còn giữ được cơ thể của một người phụ nữ không, và lòng bị xâm chiếm bởi ảo ảnh là linh hồn của lão già với những màu sắc thê lương đã làm vấy bẩn làn da trắng ngần và gặm nhấm xác thịt tươi trẻ của cô.

Vào lúc nửa đêm, bá tước bước lên xe để trở về tư dinh ở Aoyama với sự bảo vệ và chăm sóc của bác sĩ và người quản gia. Thói quen này do lệnh của gia đình để tránh xảy ra chuyện tồi tệ nhất.

Ngồi trong xe kéo giữa đêm khuya thanh vắng, Tomoko cảm thấy rất đau khổ. Ông già đang cố bầu víu vào sự sống và có vẻ như chẳng bao giờ muốn chết đó đã đưa đi đưa lại cái lưỡi háu sắc trên khắp da dẻ của Tomoko và hút cạn nhựa sống tuổi thanh xuân của cô. Cô chủ quán Hanaya thông minh và cần mẫn không còn nữa. Thay thế cho con người đó là một phụ nữ trẻ kiệt sức đang nhắm nghiền đôi mắt và thả mình vào những tình cảm ê chề nhục nhã và cay đắng thất vọng.

Cô không thể quên món nợ của cô với bá tước; cô không thể quên ông ta là ân nhân của cô, đã biến đổi cô từ một người con gái không nơi nương tựa thành một bà chủ khách sạn.

Khi đi qua cầu Mihara, cô để mặc cho gió từ sông phả vào mặt. Đó là gió tháng chạp. Gió làm trái tim cô vùng dậy. Cuối năm là một mùa thuận lợi cho các nhà kinh doanh và Tomoko, đứng ở lối dẫn vào nhà, uốn người ra và hít thở không khí trong lành, Tomoko đã trở lại là cô chủ nhỏ cương nghị của Hanaya.⁷ – Cô đã về, chắc là cô mệt lắm phải không?

– Cảm ơn.

Tomoko vừa nói vừa trả tiền xe và lấy lại tác phong chừng chạc trang nghiêm của một bà chủ nhà hàng.

– Chào mọi người, tôi đã về!

– Chào cô!

Vừa lúc ấy người đầy tớ gái đón cô ở cổng báo tin cô có khách.

– Ai thế?

– Dạ thưa ông Ezaki.

Ezaki đến thăm cô ở khách sạn không phải là hiếm, và mọi người đều biết anh là tình nhân của cô chủ. Nhưng lời lẽ lúng túng của người đầy tớ gái khiến Tomoko hiểu ngay là có chuyện gì bất thường vừa xảy ra. Nhưng cô nghĩ gì thì gì, trước hết là tắm cái đã.

Tắm xong, cô vừa mặc chiếc kimono có hình cây trúc, cây mơ

vừa thở dài.

Cô hồi hộp. Nhưng rồi cái mát dễ chịu của hành lang dưới bàn chân trần làm dâng lên trong cô một cảm giác lâng lâng của tuổi thanh xuân.

Ezaki chờ cô ở phòng khách, anh ngồi theo đúng lễ nghi trên chiếc gối đệm, có vẻ như anh đã ngồi cứng đờ như vậy khá lâu rồi. Lửa lò sưởi tắt ngấm; phòng lạnh quá chừng.

– Xin lỗi đã làm anh đợi quá lâu. Nếu biết anh đến thì em sẽ về sớm hơn.

Vừa nói cô vừa lấy xô than vào mhen lò sưởi. Một lát sau tro trắng bay lên, lượn lờ, rồi những ngọn lửa màu da cam lan đến các cục than đen và lớn dần.

Tomoko chăm chú nhen lửa, hay đúng hơn, cô giả vờ làm như vậy. Cô cảm thấy lúng túng. Cô ý thức được rằng cuộc thăm viếng lần này của Ezaki có vẻ khác thường, nên cô cố tình dè dặt nhen lửa để chờ anh lên tiếng trước.

– Em đi đâu về đây? Ezaki hỏi.

– Bà chủ Mikawa cho gọi em. Em rời khỏi phố ăn chơi được ba năm rồi nhưng cả bây giờ nữa, mỗi khi bà ấy gọi thì em vẫn phải đến dù biết làm như vậy chẳng hay ho gì.

Tomoko bình tĩnh trả lời và đưa mắt nhìn nhanh Ezaki trong khi cô cho thêm than vào lò.

– Có lẽ anh đói, để em nướng bánh bột tẻ anh ăn nhé.

– Không.

Anh xằng giọng trả lời làm cô hoảng sợ. Rõ ràng là anh đang bức bối và lo lắng điều gì trong khi chờ đợi Tomoko.

– Anh làm sao thế?

– ...

– Có chuyện gì xảy ra ư?

– ...

– Sao anh chẳng nói gì vậy? Cô nhẹ nhàng hỏi anh.

– Anh không thể lấy em làm vợ! Cuối cùng thì Ezaki cũng nói, theo cách riêng của anh, suy nghĩ kỹ rồi nói lên kết luận của những nghĩ suy, rồi lặng thinh đột ngột sau câu nói ngắn gọn đó. Tomoko không tin ở tai mình nữa. Cô lặng lẽ ngẩng nhìn khuôn mặt với nước da đặc biệt đẹp và cái trán đầy nghị lực của anh đang sa sầm lại. Anh ngồi đó, trong ánh hào quang của tuổi trẻ, lông mày nhíu lại, không thay đổi tư thế ngồi, mặc gió lạnh đêm đông.

Tomoko có cảm tưởng như tim cô ngừng đập. “Anh không thể lấy em làm vợ được”. Những từ này có phản ánh chính ý muốn của anh không, hay là chúng chỉ biểu thị sự thất vọng của anh do bị gia đình từ chối quan hệ giữa anh và cô? Thật khó hiểu, vì sau khi nói một cách khó khăn như vậy, anh lại im lặng. Tomoko rất đau khổ khi phải xét đoán các từ này, “anh không thể lấy em làm vợ được”. Cô dịu dàng hỏi:

– Tại sao?

– Anh không thể trả lời được.

– Nhưng tại sao cơ chứ?

Câu hỏi của cô tỏ ra yếu ớt.

– Anh đã chán em rồi, phải thế không? Chán một phụ nữ không thuộc dòng dõi quý tộc mà chỉ là một chủ quán ăn?

Tomoko vừa nói vừa quì xuống và nhích lại gần anh.

– Em thực sự tin vào lý do em vừa nêu ra?

– Vậy thì lý do nào?

– ...

– Anh đã có một người đàn bà khác?

Cô hối tiếc về những lời vừa nói ra, nhưng quá muộn rồi. Ezaki đột ngột ngừng cao đầu và chăm chăm nhìn cô, hai môi run run, rồi khạc nhổ:

– Làm sao mà một phụ nữ như em lại có thể ăn nói như vậy được?

– Vậy em đã làm gì sai trái nào?

– Em quên bá tước Kônami rồi à?

– Anh đã biết rõ ràng ông ta là ông chủ của em khi em còn là một kỹ nữ kia mà. Chính thế giới các cây liễu và những bông hoa muốn thế. Còn gì bình thường hơn đối với Tiểu Mẫu Đơn của nhà Tsukawa là có một người quyền thế che chở? Vả lại anh cũng hiểu điều đó chứ, phải không nào? Thực sự là em không tin

đến bây giờ mà anh còn trách em về chuyện này.

Vừa mạnh mẽ phản ứng lại cô vừa đứng dậy trong một tư thế chững chạc.

Một sự im lặng đột ngột. Mồ hôi lạnh lạnh chảy dài trong lớp áo kimono của Tomoko. Cô tự bào chữa cho mình bằng những lời hay ý đẹp nhưng cô biết rõ là mình vừa đến với ông ta, bá tước Kônamî. Cô tự lừa dối mình một cách vô vọng:

giờ đây bá tước không còn là người nữa mà chỉ là một vật vô tri vô giác đương chờ chết; ghen tuông, cố chấp làm gì ta chẳng có gì phải hổ thẹn cả.

Nhưng nói thì nói vậy mà thôi chứ cô không thể nào là không hổ thẹn được.

– Anh khổ tâm lắm.

Bỗng nhiên Ezaki xin lỗi, hai vai so xuống. Sự tồn tại của bá tước, điều “bí mật” mà ai ai cũng biết từ dạo cô còn là Tiểu Mẫu Đơn và sự kiện cô mở khách sạn này nhờ sự nâng đỡ của bá tước, là những đề tài cấm kỵ mà cả hai đều thận trọng né tránh. Và bây giờ Ezaki là người đề cập đến chúng trước và cảm thấy mình phải chịu trách nhiệm nên vừa rồi anh đã xin lỗi cô.

Nếu anh ấy đã chịu trách nhiệm thì tại sao ta phải phòng thủ?

Phải chuyển sang thế tấn công đi chứ, Tomoko tự bảo với mình.

– Thực ra là ...

Lần này chắc là anh ấy sẽ nói điều anh ấy cần phải nói. Tomoko

lại quỳ xuống chiếu và chờ đợi, đầu cúi.

– Cuối cùng rồi gia đình anh cũng đã cho điều tra về em bởi một thám tử tư.

– ...

– Anh rất đau khổ về chuyện này. Nhưng mục đích chỉ đơn giản là để biết nguồn gốc của em. Cha mẹ anh cũng biết em là kỹ nữ, và những người ở quê anh cũng am hiểu rằng một kỹ nữ luôn luôn có một ông chủ đỡ đầu. Anh đã nói với cha mẹ anh về em cách đây năm năm, và đối với các cụ, việc điều tra chỉ là một sự thỏa hiệp. Trong số các bạn của anh cũng có những binh sĩ mà vợ là kỹ nữ. Thêm nữa, cha mẹ anh rất tin con mình, và sau năm năm chúng ta yêu nhau, các cụ đã sẵn sàng đặt niềm tin vào em.

– Em thì lại nghĩ rằng đoạn tuyệt với nghề kỹ nữ cũng đủ để trở thành vợ anh rồi. Chính vì vậy mà em đã nỗ lực ...

– Vừa rồi anh có nói với em:

anh không muốn nhắc đến chuyện đó nữa ...

– Bá tước Kônami không còn sống được bao lâu nữa.

– Em thật ngốc nghếch. Anh không ám chỉ ông ấy đâu!

– Vậy thì anh muốn nói ai? Anh nói đi.

– Anh không muốn nói với em về người đó.

Tomoko hơi chột dạ. Từ đáy lòng cô biết không nên tiếp tục hỏi anh ấy về người đó nữa nhưng cô lại không kiềm chế được mình.

– Em muốn biết người đó là ai, anh nói đi! Cô van nài.

Rồi đột ngột cô ôm choàng lấy hai đầu gối anh và vùi mặt lên ngực anh.

– Anh sẽ không nói cho em biết về người đó. Về phía anh, bố mẹ anh đã gây cản trở, còn em thì mẹ em ...

Nghe đến đây dường như máu đột nhiên đông lại trong các tĩnh mạch của cô. Sự xác nhận tình hình đó đã đánh gục cô.

– Thế là vì mẹ em!

– Đúng thế phải không anh?

– Anh đã nói là anh sẽ không cho em biết về người đó.

– ... Như vậy là bà ấy?

Tomoko tiếp tục lẩm bẩm mà không suy nghĩ về ý nghĩa những lời cô nói ra, tựa như cô đã bị mất trí.

– Như vậy là bà ấy, phải không? Như vậy là bà ấy? ... Mẹ ta, vậy mẹ ta ...

Điều gây trở ngại cho hôn nhân của họ còn hơn cả cái quá khứ kỹ nữ của cô, đó là quá khứ xấu xa của mẹ cô. Tình hình này khiến Tomoko thừa nhận rằng trong toàn bộ câu chuyện quan hệ giữa Ezaki và cô có một sự công bằng nào đó theo luật nhân quả Phật giáo về những hành động của con người. Cô nhớ lại những lời nói xấu xa nhắm vào nhà hàng Tomoko trong những ngày đầu mới khai trương, dư luận đã xem cơ sở của cô là một nơi ăn chơi trụy lạc chỉ vì sự có mặt của Ikuyo. Cô ghét cay ghét đắng cái quá khứ bẩn thỉu của mẹ. Chỉ một lời nói đơn giản của Ezaki

cũng đủ làm cho cô nắm được ẩn ý đồng thời cũng khiến cô mất hết nghị lực để tự bào chữa. Tiền sử của mẹ cô đã làm cho cô có một sự đánh giá bất lợi cho sự mong muốn trở thành vợ một quân nhân chuyên nghiệp.

Trước sự suy sụp của người yêu, Tomoko nhìn thấy sự ngạc nhiên và thất vọng mãnh liệt mà anh đã trải qua khi nghe quyết định của cha mẹ anh. Anh không phải là người nhu nhược, nhưng một binh sĩ của hoàng đế phải sống có phẩm cách và Fumitake Ezaki, trong suốt cả cuộc đời mình, sẽ không thể hiểu được Tomoko đã sống như thế nào. Anh, anh không biết đau khổ là gì.

– Em rồi sẽ ra sao đây? Tomoko hỏi, mắt nhìn như người mất hồn, giọng nói tựa như đang nói với một người xa lạ.

– Đối với anh, thật là quá bất ngờ, anh hoàn toàn bối rối. Nhưng cha mẹ là cha mẹ và con cái phải kính trọng họ. Ít ra thì đó là cách suy nghĩ của anh. Bởi vậy anh tin là chúng ta không thể nói đến đám cưới được nữa. Để được cấp trên của anh chấp thuận thì trước hết anh phải được cha mẹ anh đồng ý.

– Và anh thấy như thế là thích hợp với anh?

– Anh không nói như vậy.

– Anh cứ nói thật đi. Chắc chắn là anh đã do dự trước khi nghe tin này.

– ...

– Có còn điều gì khác nữa mà anh không thể nói được với em?

Em cũng đoán được điều đó rồi, nào, anh nói đi.

– Tomoko ...

– Anh không muốn nói cho em biết điều đó chứ gì?

– ...

Chưa bao giờ không nói với cô rằng anh đã thừa chuyện với bố mẹ một cách công khai về ý định cưới cô làm vợ. Sự khám phá ra quá khứ của mẹ cô đã dẫn anh đến việc từ bỏ đề nghị đám cưới chưa bao giờ cô nghĩ là anh có thái độ như vậy khi đã biết tính tình anh.

Trong khi Tomoko đóng cửa lò sưởi thì Ezaki vẫn giữ im lặng, không tán thành cũng không phủ nhận những điều cô vừa nói.

Tomoko lại càng thất vọng khi cô có linh tính rằng anh ấy sẽ cưới một người khác. Xưa nay trực giác của cô chưa bao giờ lừa cô. Cô không còn can đảm để trách móc anh, cô ngồi im lặng, mắt nhìn những ngọn lửa nhỏ bốc lên từ những đồng than hồng.

– Anh đi đây, Ezaki đột ngột đứng dậy và tuyên bố. Tomoko không tìm cách giữ anh lại, nhưng trong một cử động tự phát, hai tay cô bỗng đeo bám vào cổ anh một cách trù mến, vô vọng.

– Nếu như em không thể là vợ anh thì đó là do số phận, con đường em đi luôn luôn là con đường của bóng tối. Chẳng bao giờ em tin rằng em có thể ngẩng cao đầu mà đi giữa thanh thiên bạch nhật!

– Em đừng nói vậy, Tomoko.

– Em không có ý định thổi vào anh một sự hy vọng quá đáng, vì vậy ...

Ezaki gỡ đôi bàn tay cô và giữ chúng trong tay anh.

– Thôi, anh đi đây.

Tomoko không giữ anh lại, nhưng lòng cô quặn đau khi nhìn anh chậm rãi xỏ giày, đôi vai chắc nịch, cơ thể cường tráng và tuổi trẻ sục sôi trong từng cử chỉ của anh.

Tomoko kinh hoàng nghĩ lại câu nói thiếu suy nghĩ của cô lúc này:

“Con đường của em luôn luôn là con đường của bóng tối. Chẳng bao giờ em tin rằng lần này em có thể ngẩng cao đầu mà đi giữa thanh thiên bạch nhật”. Tại sao em lại nói như vậy?

Phải chăng em đã đi con đường của bóng tối từ ngày em đến khu phố ăn chơi của Shizuoka? Không, có lẽ em đã đặt bước chân đầu tiên lên con đường đó từ ngày mà em bỏ quê nhà Wakayama lên Tôkyô. Không, còn trước đó nữa, từ cái ngày mà mẹ em đi bước nữa, lấy con trai ông trưởng thôn, người đã đẩy mẹ em vào con đường tối tăm đó. Những sự hồi tưởng đó đã khiến em nhớ đến quá khứ, đến cái chết của bà ngoại. Những lời nguyên rủa của ngoại là đã vượt qua Ikuyo để rồi ập lên đầu của đứa cháu ngoại? Tomoko như bị số phận quật ngã. Em ngồi lặng rất lâu trên lối vào nhà giá lạnh.

Thế là hết, tất cả đều đã hết ... Cô nhận ra điều này ngay vào ngày hôm sau.

Những ngày tiếp theo, cô sống trong sự mệt mỏi, chán chường, và không đủ can đảm để đến thăm Ezaki. Cô tự trách mình về sự thiếu sâu sắc trong tình yêu và thiếu nghị lực cắt đứt mọi quan hệ với bá tước Kônamì, ngay cả khi em hồi tưởng lại những kỷ niệm êm đềm về những tối bên anh, vòng tay ôm ghì nhau mãnh liệt, đắm say và so sánh với sự lạnh lùng, bất lực của lão bá tước. Mặc dù cô chủ nhỏ mệt mỏi vì sầu muộn nhưng nhà Hanaya vẫn đông nghịt khách vào lúc cuối năm này. Hôm trước ngày đầu năm, lúc chạng vạng tối, Tomoko bước ra khỏi cửa hàng làm tóc và vội vã trở về khách sạn để bày biện các bánh ngọt làm bằng bột gạo ở các phòng, cả phòng của mẹ nữa.

– Mẹ.

Cô gọi mẹ, nhưng hoài công. Phòng mẹ trống vắng.

Một lát sau Ikuyo trở về, vẫn đẹp như xưa. Tomoko không khỏi nghĩ đến tuổi của mẹ. Bà đã tứ tuần rồi, nhanh quá!

– Mẹ vừa đi tắm về?

– Ừ, hôm nay tao tắm hai lần. Ngày mai bước sang năm mới rồi.

– Con mua về cho mẹ những chiếc bánh ngọt bằng bột gạo tẻ để mẹ trang hoàng phòng mẹ.

– Cảm ơn.

– Hôm nay cô người ở bận đi làm tóc để đón năm mới nên không

đến chuẩn bị giường cho mẹ được. Nhưng không sao, con sẽ làm cho mẹ.

Vừa trải nệm và mở tủ lấy chăn, gối, Tomoko vừa nghĩ đến quá khứ ô nhục của mẹ và cảm thấy mối hận thù của em đối với mẹ tiêu tan nhanh chóng.

Cô đã mất người yêu, còn mẹ thì lâu nay sống thiếu vắng chồng. Nỗi buồn không thể chịu đựng nổi đã giúp cô hình dung được nỗi cô đơn của mẹ trong mười năm qua. Càng nghĩ cô lại càng thấy mình là một đứa con độc ác.

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 13

SỰ BUỒN TẺ CỦA NHÀ THIỀU VẮNG ĐÀN ÔNG

Năm nay trong thùng thư nhà Hanaya có rất ít thiệp chúc mừng năm mới.

Thiệp của Keisuke Kosaka gửi cho cô làm Tomoco buồn khuâng.

Hai năm trước đây cô có đến thăm ông trên giường bệnh, sau đó cô đã gửi biếu ông một hộp rong biển làm ông vô cùng cảm động, và từ dạo ấy đến nay năm nào ông cũng gửi thiệp chúc mừng cô gái riêng củ vợ.

– Có thiệp của nhà ông trưởng thôn đấy mẹ ạ.

– Thế à? Ikuyo hỏi một cách thờ ơ rồi lại tiếp tục ngồi thêu.

Trong khi đó thì Tomoko cặm lằm quyết toán chi tiêu củ năm ngoái. Thỉnh thoảng cô lại nhìn sang bên mẹ. Dưới mắt cô, bà là người nông nhất tể giới. Cô khó mà hình dung được là mẹ đã cho ra đời ba đứa con, đó là cô, Yasuco mà lâu nay vẫn song

trong nhà ông trưởng thôn, và kể đến là ...một bé tai bị ruồng bỏ ngay từ khi mới chào đời rồi bán cho gánh hát rong mà Tomoko không biết cả tên lẫn nơi ở hiện nay. nếu như cô có được đưa con với Fumitake Ezaki thì liệu quan hệ của họ có theo chiều hướng khác không? giờ đây người đàn ông xưa đời cô đã xa cô rồi mà lý do chính phải chăng là vì sự hoà hợp của họ đã không đơm hoa kết trái?

Một hôm trời rết đậm, như thường lệ hai mẹ con ngồi đối diện nhau quanh chiếc lồng ấp. Đ thanh bình lặng lẽ trôi. Bỗng chuông điện thoại réo khiến Tomoko phải ngừng làm việc.

– Alô, khách sạn Hnaya đây.

– Tiểu mẫu đơn phải không?

Đầu dây là bà chủ trà lâu Mikawa, trong lúc bối rối, bà đã gọi Tomoko bằng cái tên củ của cô khi còn là kỹ nữ.

– Cháu không biết tin gì à?

– Không ạ.

– Bá tước Kônami đã tạ thế.

– Sao ạ?

– Cháu thực sự không biết gì à?

– Vâng.

Tin này làm tôi rất ngạc nhiên. cháu cũng biết đấy, vào dạo cuối năm, tong ông ta còn khoẻ mạnh lắm.

Cái chết đột ngột của bá tước có vẻ như đã làm cho bà chủ trà

lầu Mokawa bị choáng, nhưng Tomoko thì vẫn giữ được bình tĩnh, mặc cho những cảm xúc khuấy động lòng cô.

Cô nhớ lại cái đêm hôm đó, đêm cuối cùng họ ăn nằm với nhau, chẳng phải là ông đã linh tính về cái chết cận kề mình đó sao?

Trong phòng khách ở tầng hai của trà lầu Mikawa, khi chỉ còn lại mình ông với Tomoko, bá tước đã giữ hồi lâu bàn tay bé bỏng của cô trong tay mình và nói với cô trong nước mắt :

– Lâu nay em chăm sóc tôi rất tận tình, cảm ơn em nhiều.

– Nào, nào, ông nói gì vậy ! Tomoko kêu lên, rồi im lặng thính và nhìn lại gần ông. Cô không ngờ đó là những lời cuối cùng ông nói với cô cách đây mười năm rồi. Khi bàn tay ông già sờ vào người cô, cô thấy tấm lệm như lần trước, nhưng cô không muốn đẩy xa hơn nữa sự liên tưởng của các ý nghĩ, vì cô biết rằng cũng đúng vào tối hôm đó cô đi xe kéo về Hanaya và gặp Ezaki đang đợi cô ở đây.

Đặt ống nghe xuống, Tomoko lơ đãng nhìn vào khoảng không vô định.

– Có chuyện gì vậy? Ikuyo hỏi.

– Bá tước Knami đã từ trần.

– Ông mất hôm nào?

Bà chủ trà lầu không nói cho cô biết điều này, còn cô thì lúc đó quá xúc động nên không kịp hỏi bà ta.

– Ông ta cao tuổi lắm phải không?

– ...

– Mày sẽ chịu tang chứ?

Tomoko ngạc nhiên nhìn mẹ, rồi cô cô lặng lẽ thu mình vào trong chăn. Người đàn ông đã biến cô thành phụ nữ và trong suốt mười năm trời đã giúp cô tạo dựng cuộc đời....(*còn thiếu*)

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 14

TÌNH YÊU VÀ CUỘC SỐNG

Ngồi không chẳng làm gì nhưng Tomoko vẫn nhể nhãi mồ hôi. Cô không khỏi nghĩ tới chuyện đi đến một nơi nào đó có khí hậu ôn hòa hơn để tránh cái nóng khủng khiếp của mùa hè ở Tôkyô, nhưng cái chết của bá tước Kônami đã đặt cô vào một hoàn cảnh hơi khó khăn về kinh tế. Gió nóng thổi từ biển vào đến tận trung tâm thủ đô Tôkyô làm cho cái nóng ở đây trở nên hùng hực. Tomoko băng khuâng liên tưởng tới những lời xì xào đã đến tai cô. Như mùi của biển mà gió nóng mùa hè đã thổi đến tận bờ sông Tsukiji, ngọn gió tình cờ đã mang đến cho cô cái tin về đám cưới của Fumitake Ezaki. Thế là cô con gái ngót nghét ba mươi và người mẹ quá tứ tuần, cả hai đều góa bụa, đã sống những ngày vô vị với cùng một nỗi buồn và cùng một cảnh cô đơn, người thì cắm cung trong nhà, kẻ thì lân la hết nhà này đến nhà khác. Nghĩ như vậy mà Tomoko

cảm thấy tim mình nhức nhối, nhưng mặt khác khi cô nhớ lại sự chân thật của mình trong lần tâm sự với Nôzawa, cô lại cảm thấy mình mạnh hẳn lên. Sống độc thân ít ra cũng có cái lợi và tránh được cái nhọc là người tình của một kẻ đã có vợ.

Nôzawa từ giả khách sạn Hanaya được ít hôm thì bỗng nhiên Ikuyo chạy vào phòng con gái, mặt mày rạng rỡ.

– Tomoko, Tomoko!

Tomoko đang bận kiểm tra sổ sách, ngẩng đầu lên, cau có:

– Chuyện gì vậy?

Vừa lúc đó cô trông thấy người đàn ông đi sau bà Ikuyo.

– Chào cô, mong cô thứ lỗi cho tôi.

Người vừa chào cô không ai khác ngoài Hachirô. Đã bảy năm rồi kể từ ngày họ sơ tán về Wakayama sau trận động đất lớn ở Tôkyô. Cho dù thời gian xa cách khá lâu song cô cũng nhận ra được ngay chú, nay đã ngoại tứ tuần rồi.

– Chú Hachirô đây, Ikuyo khẽ nhắc.

– Con biết ạ. Chỉ có chú ấy mới gọi con là “cô”.

Tomoko sốt sắng mời khách vào nhà và lấy đệm mời bác ngồi.

Nhưng Hachirô, với một ý thức cứng rắn về bốn phận, cực lực từ chối không dùng đệm mà ngồi lên chiếu. Có lẽ ông nhớ đến cái tôn ti trật tự ngày xưa.

– Cháu nghe nói vợ chú vừa mới qua đời?

– Vâng ạ, tôi vừa cúng giỗ thứ ba cho nhà tôi, Hachirô trả lời.

– Chú được mấy đứa con?

– Chỉ có hai thôi, chúng nó đều đã trưởng thành và bây giờ chúng có thể sống tự lập được rồi, và vì bà có nhã ý mời tôi đến thăm Tôkyô ... Bà vừa nói với tôi là cô làm ăn khăm khá lắm và ở đây bà thực sự cảm thấy tốt lắm đấy ạ.

Vừa nghe nói đến chuyện mời mọc, Tomoko đã thấy khó chịu, nhưng nghĩ lại thì chú ấy đã quan tâm chăm sóc cho mẹ cô trong suốt thời gian họ tạm lánh về quê. Bây giờ có mời chú ở lại đây thì cũng là điều phải đạo thôi.

– Rất hân hạnh được đón tiếp chú! Như chú thấy đấy, đây là khách sạn, phòng thì chẳng thiếu. Cháu không thể giúp chú được nhiều, nhưng nếu chú thấy không có gì phiền toái thì chú có thể ở lại đây bao nhiêu ngày tùy chú.

– Rất cảm ơn cô, nhưng tôi còn có cửa hàng ...

– Một cửa hiệu đồng hồ?

– Vâng. Việc kinh doanh tiến triển tốt, nên tôi không thể vắng nhà lâu, bởi vậy, nếu cô cho phép thì tôi xin lưu lại đây dăm hôm thôi ạ.

– Ít thế ư? Tiếc quá! Đành vậy thôi, biết làm sao được? Nếu chú muốn tiêu khiển thì cạnh nhà có rạp hát, tiện lắm. Nay mẹ, mẹ có thể đưa chú Hachirô đi nhà hát nhạc kịch ở Asakusa đấy.

Tomoko đưa ra ý kiến này một cách hững hờ nhưng Ikuyo thì lại cho đây là một đề nghị nghiêm túc.

– Tao cũng có ý định như vậy.

Những ngày sau đó, Tomoko thất họ thường đi với nhau. Cô đưa mẹ một ít tiền vì thấy tiền của bà không đủ để đưa khách đến những nơi giải trí.

Một hôm Tomoko đến phòng mẹ. Khi gần đến nơi bỗng cô khựng lại. Cô tưởng là hồi sáng mẹ và chú Hachirô đã đi xem hát, thế mà bây giờ cô lại nghe họ đang tranh cãi nhau rất sôi nổi.

– Tôi thì thế nào cũng được.

– Nhưng bà hãy nghe ...

– Vậy là anh không muốn chứ gì? Hachirô?

– Tôi không muốn? Bà nói vậy? Bà không biết rằng trước khi bị trưng vào quân đội, tôi đã bao lần khóc, cắn chặt gối mà khóc, vì tôi không thể nào quên được bà, kể cả sau khi bà tái giá với con trai ông trưởng thôn. Thời kỳ này là một cơn ác mộng đối với tôi. Và vì vậy mà tôi đã bỏ đi Osaka cho xa hẳn bà.

– Anh cứ nhắc đi nhắc lại hoài quá khứ để làm gì; tôi chỉ muốn hỏi bây giờ anh định làm gì?

– Tôi luôn luôn chỉ có một ý định. Nhận được thư bà là tôi hồi hả đi đến đây, bỏ mặc cửa hiệu, đúng thế không nào?

Tomoko nhanh chóng định thần và tủm tỉm cười vì đã nhảy dù đúng vào chỗ đang diễn ra cảnh yêu đương của một mối tình già. Nhưng một lát sau, lời đáp của Ikuyo làm cô nghệt thờ.

– Vậy thì anh hãy đưa tôi về Osaka với anh!

- Không, không thể được!
- Đúng như tôi đã nói mà, anh không muốn cho tôi đi cùng!
- Tôi không dám nói một điều như vậy. Nhưng như bà biết đấy, tôi góa vợ, bà nhà tôi vừa mới mất! Còn tôi thì chỉ mới bốn mươi! Tôi không thể bảo đảm được gì hết nếu như người đàn bà tôi hằng yêu tha thiết trong thời trai trẻ sẽ đến sống dưới cùng một mái nhà với tôi.
- Nhưng tôi đã nói với anh là tôi cóc cần gì hết!
- Ô kìa bà!
- Hachirô, anh không thèm muốn tôi à?
- Vậy bà sẽ lấy tôi?

Tomoko không thể dẹp việc sang một bên để đứng đây mà nghe họ chuyện trò, vừa định bỏ đi thì câu hỏi của Hachirô khiến cô loạng choạng suýt ngã nhào ở hành lang.

- Họ sẽ lấy nhau?! Mẹ đã bốn lăm, còn chú chỉ xấp xỉ bốn mươi thế mà chú lại cầu hôn mẹ! Những chuyện thật khó tin thế mà lại đương diễn ra trước mắt cô.

Đám cưới ... Đó là điều cô từng mong ước từ lâu nay. Cô đã mơ tưởng đến chuyện này, và nửa cuộc đời cô đã bị kéo theo chiều ngược lại, buộc cô phải làm người tình của một lão già đã gần đất xa trời, một cuộc tập sự cam go, chẳng mấy hào hứng mà cô chỉ mới được giải thoát cách đây chỉ mới hai năm.

Cô từng khát khao được gặp một người đàn ông yêu cô và muốn

lấy cô làm vợ.

Và kia, gần đây, ngay trước mắt cô, sau tấm vách này, một người đàn ông đang ngỏ lời cầu hôn với mẹ cô!

Im lặng. Ikuyo đã gật đầu đồng ý, đơn giản thế ư?

Một lúc sau Tomoko nghe Hachirô hỏi:

– Ý kiến của bà thế nào?

– Anh muốn tôi nói gì? Tôi chỉ có một đứa con gái, và nó chẳng quan tâm gì đến tôi cả.

– Tôi chỉ sợ là bà sẽ gặp khó khăn khi từ giã nơi ở tuyệt vời này để đến cái nhà xoàng xĩnh của người thợ đồng hồ ở Osaka.

– Hachirô, cái nhà này to thật, nhưng ở đây, trong cái phòng bé nhỏ này, tôi bị mất hết cả tự do. Tôi sống trong cô đơn, cả đến bọn đầy tớ gái cũng chế giễu tôi, thực là buồn! Hachirô, tôi muốn anh đưa tôi đi xa khỏi nơi đây, muốn anh giải thoát cho tôi.

– Xin bà đừng nói vậy, tôi không xứng đáng đâu!

– Hachirô ...

Cho đến lúc này giọng nói của bà vẫn đầy nghị lực, nhưng bỗng nhiên thay đổi và tiếng bà trở nên khàn khàn.

– Anh không thèm muốn tôi à?

– Bà thử nghĩ mà xem, nếu tôi không thèm khát bà thì sao tôi lại tức tốc đi từ Osaka đến đây? Nhưng tôi nghĩ đến sự khác biệt của chúng ta, và tôi tin chắc là tôi yêu mà không hy vọng gì được

yêu lại, bởi vậy tôi rất hoang mang, cảm thấy bị xáo động hết tất cả!

– Hachirô!

– Bà ...

– Bà có chắc là ...

– Ô, im đi nào anh!

Cả hai, tay quấn vào nhau, đều nghe rõ mồn một tiếng chân lướt nhẹ rồi bỏ chạy xa dần ra ngoài hành lang.

Hachirô giật mình và rút bàn tay ra, nhưng Ikuyo vẫn giữ chặt các ngón tay sần sùi có khắc trên làn da xù xì, và nói với một nụ cười thỏa mãn:

– Có gì đâu, con Tomoko đây mà!

Chỉ có màu đỏ thẫm của những quả mận lủng lẳng ở các cạnh là chọc thủng không gian mù mịt của vườn cây và cái nhìn của chúng đã giáng xuống Tomoko trong lúc cô đang ráng hết sức chạy về khu nhà chính. Chạy chậm lại, cô mới nhận ra là toàn thân cô đang run bần bật. Cô muốn ra khỏi Hanya và tiếp tục chạy dọc theo bờ Tsukiji cho đến tận bờ biển.

Khi Ikuyo cùng với Hachirô đến thăm cô vào cuối năm và báo với cô về lễ cưới của họ, mặc dù cô đã chuẩn bị sẵn sàng để tiếp nhận tin này, nhưng cô vẫn bị choáng một lúc không nói được nên lời.

– Thưa cô, nếu cô thấy không có gì bất tiện thì như bà đã đồng ý

với tôi, chúng tôi dự định tổ chức lễ cưới vào một thời gian sớm nhất ạ.

– Chú Hachirô, chú có biết mẹ tôi bao nhiêu tuổi không?

– À, à ..., có ạ

– Chú nói cho tôi nghe nào.

– Bà nhiều hơn tôi năm tuổi ...

– Mẹ tôi đã bốn mươi sáu rồi và sắp bước sang tuổi bốn bảy, cứ cho là năm mươi đi.

– Vâng ạ.

– Tôi không biết chú đã đề nghị gì, nhưng chú thấy thế nào nếu cần phải cân nhắc thêm một thời gian nữa? Tôi không bình luận gì, nhưng chú Hachirô, chú nên trở lại Osaka một mình và suy nghĩ kỹ thêm, chúng ta sẽ nói chuyện lại với nhau sau.

Từ này giờ Ikuyo vừa chăm chăm nhìn con, vừa bĩu môi có vẻ không bằng lòng. Và cuối cùng, không chịu đựng được đã nói xen vào:

– Tomoko, tại sao mày lại ngăn cản đám cưới của chúng tao hả?

Chúng tao không còn bé bỏng nữa, và quyết định này là của cả hai người. Bây giờ mày lại còn ca cẩm gì nữa, lại còn bảo chú ấy hãy trở về Osaka một mình để suy nghĩ!

Tao là mẹ mày, mày phải nhớ điều đó.

Tomoko lại càng điên tiết khi nghe Ikuyo nhắc nhở cô về trật tự kỷ cương.

Nhưng mặc, cô vẫn hăng máu tiếp tục cuộc khẩu chiến.

– Chú Hachirô! Mẹ tôi không còn là cô chủ nhỏ của nhà Sunaga mà xưa kia chú đã từng hầu hạ, cũng không còn là bà góa trẻ đã tái hôn với con trai ông trưởng thôn mà chú đã từng yêu say đắm. Ngoài tôi ra, bà còn có hai đứa con nữa chú có biết không?

– Tôi biết bà ấy còn có bé Yasuko với con trai ông trưởng thôn, nhưng ...

– Khi bà ta sống trong một lâu xanh ở Shizuoka, bà đã ...

– Tomoko, sao mà lại dám ...

Ikuyo muốn cắt ngang câu chuyện, liền xen vào với một giọng the thé, nhưng Tomoko vẫn tiếp tục:

– Chắc chú ấy không biết bà sống trong một nhà chứa ở Shizuoka bốn năm và đã sinh hạ được một bé trai mà tôi không biết là của ông nào và đã từ bỏ nó khi nó vừa chào đời. Còn tôi thì bà đã bán cho nhà chứa đó như tập sự nghề kỹ nữ. Chú Hachirô, vì lợi ích của chú, tôi đề nghị chú suy nghĩ kỹ trước khi quyết định lấy một bà vợ đã cập kê năm mươi. Chú cũng phải nghĩ đến việc giáo dục các con chú nữa chứ.

– Tomoko!

Ikuyo nổi đóa, hét tướng lên:

– Tao là một con điểm đầy, thế mà thì là gì nào? Mà chỉ là một người vợ hầu, ha ...ha ... Mà là người tình của một lão già đã có vợ. Mà xây khách sạn này là tiền của ai? Mà tiến thân như thế

đó. Hachirô, cho dù nó có cố làm ra vẻ ta đây thì nó bao giờ cũng chỉ là một con hầu của một lão già!

Vợ hầu! Những từ này làm Tomoko vừa tủi thân vừa tức điên lên. Trong khi cô lảng mạp mẹ mình thì cô không nhận thấy là bà Ikuyo đã lấy lại được bình tĩnh và trông rất dữ tợn. Cảnh hai mẹ con bêu xấu nhau ắt là đã làm cho Hachirô kinh ngạc. Ý nghĩ này đã giúp Tomoko tự đánh giá bản thân và nghĩ lại thái độ của mình. Cô ngơ ngác vì hồ thẹn. Cô cắn môi và im lặng một lúc, rồi ngẩng đầu lên và nói với Hachirô bằng một giọng khàn khàn:

– Chú Hachirô, xin chú về Osaka cho, và sau này chúng ta sẽ trao đổi lại chuyện lại chuyện đám cưới.

Ikuyo nghe đến đây liền đứng phắt dậy:

– Hachirô, anh vào phòng tôi, hơi đâu mà nói chuyện với một đứa con bất hiếu, coi mẹ nó không ra gì cả!

Cả hai rút lui vào phòng Ikuyo. Tối hôm đó, như Tomoko đã đoán trước, Hachirô không về phòng mình mà ở lại trong phòng Ikuyo. Tomoko đã trải qua một đêm khó khăn, ra sức tự kiềm chế mình để không nhảy xổ vào phòng của đôi tình nhân. Tại sao cô lại cảm thấy nhục nhã đến mức muốn xé nát hết, đến cả chính áo quần của mình? Hồi tưởng lại cảnh mẹ trong đôi tay của Hachirô làm cô buồn nôn. Những ý nghĩ và hình ảnh tiếp theo làm cô khó chịu đến mức muốn lấy kim cài tóc chọc thủng sọ và bới óc ra để vứt bỏ khỏi đầu. Mặt nhấn sâu vào gối, các ngón tay

ấn mạnh vào hai mi mắt nhằm xóa sạch những hình ảnh tởm lợm do trí tưởng tượng vẽ ra. Tại sao việc mẹ có tình nhân đối với cô lại có vẻ quá tục tĩu như vậy?

Nhưng trên những ý nghĩ của cô và những hình ảnh do cô tưởng tượng ra là nỗi đau âm thầm trong lòng. Những kỷ niệm của thời thơ ấu xa xưa lại hiện ra:

Bà ngoại nguyên rửa mẹ, bà treo cổ ở cây thị trong vườn, cái cười điên loạn của bà ... những hình ảnh đó đã làm cô thức trắng đêm.

Ngày hôm sau, Hachirô đến trước phòng của Tomoko, quỳ xuống và nói:

– Xin cảm ơn cô đã cho phép tôi ở lại đây được nhiều ngày.

Theo lời cô khuyên, tôi sẽ trở lại Osaka một mình.

Sau một vài câu chào hỏi xã giao, Hachirô ra về, có vẻ như đã hoàn toàn quên khuấy là mình đã lưu lại qua đêm trong phòng của Ikuyo.

Về phần Tomoko, cô có vẻ tư lự nghĩ rằng cơn sóng gió đã qua, cuộc xung đột đã kết thúc. Cô tự nói với mình là chú Hachirô, với sự khờ dại của một nông dân, trong một lúc si tình đã sa ngã trước những mưu mô chước quỷ của mẹ cô, nhưng cuối cùng cũng đã tỏ ra hiểu biết hơn, có lương tri hơn.

Năm mới đã qua, Tomoko sắp đến cái tuổi hai chín thì vào một ngày đẹp trời, cô nhận được thư của chú Hachirô:

“ ... Từ ngày tôi trở lại Osaka vào cuối năm ngoái, tôi đã có nhiều dịp tranh cãi về ý định tái hôn của tôi với gia đình, với các bạn bè, và người nào cũng tán thành, bởi vậy tôi mong cô vui lòng cho tôi được kết hôn với mẹ cô. Tôi biết rằng tuổi của cô dâu tương lai làm cô bận lòng, nhưng tôi sẽ tổ chức lễ thành hôn theo đúng nghi thức, có đăng ký ở tòa thị chính, điều này sẽ cho phép các con tôi gọi người vợ chưa cưới của tôi bằng “mẹ”, cho nên tôi cũng xin cô yên tâm. Rất mừng là công việc làm ăn của tôi tiến triển khá tốt, tôi không có khó khăn gì về tài chính. Và lại tôi cũng xin cô vui lòng bỏ qua cho sự thất thường này. Và tôi mong rằng hôn lễ sẽ được cử hành tại nhà tôi, ở Osaka, vào ngày mười một tháng ba là ngày tốt. Mong cô vui lòng chấp nhận cho ngày đó.”.

Vậy là ý định kết hôn với Ikuyo của người đầy tớ cũ không bị phủ nhận ngay cả sau khi biết quá khứ xấu xa, tội lỗi của bà, ngay cả khi biết bà đã bỏ rơi các con của bà!

– Tomoko, mày nhận được thư của Hachirô đấy à?

– Vâng.

– Thế nào, Tomoko, mày đã đồng ý chưa hả, nói đi!

– Như vậy mẹ muốn ấy.

– Vậy à, hay quá!

Ikuyo biểu lộ sự vui mừng một cách ngây thơ mà không nhận thấy, hoặc giả vờ không thấy tâm trạng bức bối của con gái.

Những ngày sau họ không nhìn thấy mặt nhau, không gặp nhau tuy là ở cùng dưới một mái nhà.

Một hôm Tomoko bắt gặp mẹ đang tiếp gã bán vải giữa một đồng các sập lụa và kimono sang trọng.

– Mẹ! Chuyện đó có thật không đấy?

– Chuyện gì?

– Chuyện đám cưới của mẹ và chú Hachirô ấy.

– Thật chứ lị, có phải chuyện đùa đâu.

– Vậy còn bao lần cưới mới vừa lòng mẹ?

Nói tới đây nước mắt cô tuôn trào.

– Con đã kiên trì chờ đợi nhiều năm, vâng nhiều năm để được cưới Fumitake Ezaki! Và cuối cùng thì anh ấy đã bỏ con, vì một kỹ nữ thì có thể làm vợ một quân nhân, còn con, một gái điếm thì không! Nếu con là kỹ nữ và là người tình của một người đã có vợ thì đó là lỗi của mẹ! Mẹ thì lấy chồng, rồi lại tái giá, chính vì vậy mà con chẳng bao giờ làm được như vậy, cho dù là chỉ một lần thôi. Mẹ đã lấy mất đám cưới của con, mẹ đã lấy mất của con tất cả những gì có thể đem lại hạnh phúc cho một người con gái bình thường!

Có lẽ đây là cơ hội duy nhất để Ikuyo an ủi con gái. Nhưng người đàn bà đó không có một tý nào bản năng của một người mẹ nên đã giội một gáo nước lạnh vào một người con gái khốn khổ:

– Mà ghen với tao ư?

Tomoko tưởng chừng như tim ngừng đập, nhưng rồi cô đã trấn tĩnh lại được khi trấn tĩnh lại được khi ngắm nhìn các cây liễu rủ lá lướt thướt trong gió chiều dịu hiu, cô hiểu được nhiệm vụ và vai trò của mình trong đám cưới sắp tới của mẹ. Cô chủ của Hanaya cung cấp mọi thứ:

chăn gối, nệm giường, kimono, bàn trang điểm v..v.. nhưng cô không đến dự lễ cưới.

Sau khi tiễn mẹ đi Osaka, Tomoko đã trải qua nhiều ngày đắm mình vào những nghĩ suy buồn bã, chán chường.

Tuy nhiên, người mẹ mà cô ít yêu thương, người mẹ đó khi ra đi để lại cho cô một cảm giác cô đơn khủng khiếp.

Mùa xuân đã đến - Tuyết vẫn còn rơi và tinh thần của Tomoko thì vẫn còn bạc nhược. Ba tháng trước và sau khi mẹ tái giá, thần kinh Tomoko căng thẳng đến mức ăn không ngon, ngủ không yên, và mỗi ngày soi gương cô lại thấy mình già hơn ngày hôm qua. Má cô cóp lại, cổ cô dài ra.

Đúng vào lúc này Shuichi Nôzawa lại xuất hiện trong cuộc đời cô.

– Hình như em có gầy đi?

– Em lo nghĩ nhiều ...

– Cũng lạ là gầy lại làm cho em đẹp hơn.

Tomoko, em đã có lần nói là sẽ không yêu người nào mà không

cưới em. Có thật thế không?

– ...

– Ở tuổi của tôi thì lẽ ra không nên tán tỉnh em, nhưng chúng ta đã quen biết nhau từ hơn mười năm nay rồi. Tôi nghĩ rằng em đã quá biết tôi, còn về phần tôi thì luôn luôn yêu em, có lẽ em chẳng bao giờ nhìn thấy điều này, nhưng quả thực là tôi luôn luôn yêu em.

– ...

Nôzawa nhìn thẳng vào mắt cô và nói:

– Em muốn có con với anh không?

Sau một lúc im lặng và chờ đợi, Nôzawa lại khản khoản hỏi:

– Thế nào, nói đi em.

Tomoko hơi lùi lại sau một tí rồi lễ phép trả lời ông:

– Em vô cùng cảm ơn về sự quan tâm của ông.

Ba ngày sau họ lên tàu thực hiện một chuyến hành hương năm ngày đến chùa ở Kansai, “Đóa hoa sen của Luật Pháp”. Các phụ nữ đến đây để cầu xin một đứa con, hoặc sinh đẻ được dễ dàng, và tin đồn là những lời thỉnh cầu của họ luôn được toại nguyện.

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 15

HY VỌNG ĐẾN RỒI LẠI ĐI

Vào lúc này Tomoko cảm thấy cần phải có một sự chuyển dòng. Cô đã quyết định có một đứa con với Shuichi Nôzawa, và cô đã cạn kiệt cả sức lực một cách vô ích để nguyện cầu và mong ước, đến nỗi cảm thấy mình đang đứng ở bên bờ vực thẳm của sự điên rồ. Một năm, rồi hai năm trôi qua mà chưa thấy có triệu chứng gì, mặc dù cô đã thành tâm cầu nguyện và mang đủ loại bùa mỗi lần ăn nằm với Nôzawa.

Những lời giải thích của Nôzawa cũng đè nặng lên tim cô:

- Vẫn không có gì ư? Tiếc quá!
- Em rất khổ tâm, Tomoko xin lỗi với một giọng buồn rầu và rơm rớm nước mắt.

Nôzawa mỉm cười chua chát rồi nói thêm:

- Điều này không chỉ có phụ thuộc vào em, em biết đấy, đây là quà tặng của trời, em sẽ không đạt được kết quả nếu chỉ có nghĩ

đến chuyện đó. Nào, hãy tin tưởng và cứ tiếp tục tiến hành, cả tôi nữa, tôi còn trẻ, khỏe. Chúng ta chưa thể nói là mọi hy vọng đều tiêu tan.

– Thế mà em đã cầu nguyện rất nhiều, em còn tìm đến một ông thầy tướng số, ông đã nói là em sẽ có nhiều con!

– Khi em đã có được một đứa rồi thì sau đó em sẽ đẻ năm một đây.

– Có lẽ em phải đi gặp bác sĩ?

– Em đừng quá lo lắng, chúng ta còn khối thì giờ. Nôzawa nói với một giọng nhiệt thành, nhưng Tomoko thì lo sợ mình vô sinh.

Một phụ nữ vô sinh! Cô cảm thấy những từ đó có một tiếng vang đầy vô vọng. Phụ nữ vô sinh! Cô không muốn nhìn thấy mình như vậy. Cô không lãnh đạm tình dục, và tuy thân hình bé nhỏ nhưng cô lại có những đường cong rất phụ nữ, một thân hình không chê vào đâu được. Mỗi lần cảm thấy thân hình mình hùng hực trong vòng tay của Nôzawa thì cô lại hy vọng, và lòng tự bảo lòng là không có lý do là không có lý do gì để cô không có con được.

Tomoko hồi tưởng lại:

dạo ấy là vào cuối hè. Khi trời rất oi bức và cô nằm mãi không tài nào ngủ được. Cô khô cả họng nhưng không thể nào đi vào bếp để lấy nước uống. Nằm sấp, hai tay ôm chặt lấy gối. Cô dần

dần lịm đi, và trong cơn mê loạn, cô nằm mơ thấy mình những cơn đau thắt ở bụng dưới dày vò.

Nhưng khi tỉnh dậy, cô vẫn thấy còn đau ở bụng dưới, như vậy là những cơn đau này không phải là một cảm giác, mà là có thật.

Trong phút chốc cô đâm ra nghi ngờ nguyên nhân của những cơn đau thắt ở bụng dưới của mình. Cô nghĩ là mình vừa bị sảy thai.

Nhưng khi xem xét khăn trải giường thì cô không thấy dấu vết máu nào. Cô đứng dậy đi xuống nhà bếp, lấy một ly nước ấm ở vòi và uống lấy uống để.

Uống cạn ly nước cô như tỉnh lại hoàn toàn. Bỗng một ý nghĩ vừa vụt lóe lên trong tâm trí cô.

Đứa con đó, mẹ ơi ... Đứa con đó là của con! Chính là mẹ đẻ thay cho con!

Đó là con của con mà mẹ đã cho ra đời ở trong cái nhà chứa ấy! Lúc mà con trông thấy mẹ đẻ ra nó thì cũng là lúc dạ con của con ngừng hoạt động và đã vĩnh viễn chết. Nói đến đây, cô liền ngồi phệt xuống đất, làm vỡ tan tành ly nước. Tomoko lơ đãng nhìn những mảnh ly thủy tinh tung tóe. Cô nguyên rửa mẹ đến tan nát cõi lòng. Mẹ đã lấy chồng biết bao nhiêu lần rồi? Còn con thì chưa một lần nào! Mẹ, mẹ! Mẹ đã lấy cắp đến cả đứa con duy nhất của con!

Con sẽ chẳng bao giờ sinh đẻ được vì đứa bé mà mẹ đã đẻ ra trước mắt con.

Mẹ! Và trong cơn điên loạn, cô đưa tay vớ lấy một mảnh ly vỡ rồi đặt bàn tay ở giữa hai đùi và kẹp chặt lại. Mảnh thủy tinh sắc nhọn như thanh gươm rạch sâu vào lòng bàn tay và các ngón tay của Tomoko. Bàn tay phải của cô đau buốt, và khi cô giơ cao nó lên thì máu ầm chảy ròng giữa các ngón tay, nhưng cô có cảm tưởng là nỗi đau này không thấm vào đâu so với nỗi đau mà cô cảm thấy trước đây ít phút ở vùng bụng dưới.

Ngày hôm sau và hôm sau nữa, Tomoko mệt lả. Băng dày quấn quanh các ngón tay không cho phép cô chơi được yo-yo, nhưng cô cũng chẳng thiết.

Ý nghĩ về sự vô sinh của mình đã ám ảnh Tomoko và làm cô có lúc như điên loạn. Nôzawa cố làm cô yên lòng:

– Có những người đã sinh con sau mười năm thử nghiệm, lại có những ông già sáu mươi vẫn sinh con được, cho nên không có gì mà vội vã, chẳng tội gì mà vội vã.

– Năm năm nữa nếu em không có thai thì em sẽ cắn lưỡi tự tử!

Và giờ đây đã được năm năm rồi, cô đã bước sang tuổi ba ba. Ở cái tuổi này không thể dễ dàng có một đứa con. Tomoko cảm thấy hoàn toàn chán nản.

Một cô giúp việc đi nhanh trên hành lang trông thấy Tomoko trong phòng khách liền kêu lên:

– À, cô chủ đây rồi!

– Chuyện gì vậy?

– Thưa cô có khách ạ.

Khách đến vào mùa này, lại vào lúc giữa trưa là điều xưa nay hiếm.

– Ai vậy? Tomoko vừa hỏi vừa đứng dậy, nghĩ rằng chắc đây là một khách quen. Nhưng cô đầy tớ trả lời với giọng hoài nghi:

– Khách là một cô còn trẻ.

– Tao hỏi mày người khách tên là gì cơ mà.

– Cô ấy tên là Yasuko, và từ Wakayama đến ạ.

Nghe đến đây Tomoko liền chạy lao ra hành lang, đến tận cổng lớn.

– Yasuko!

Yasuko đứng ở cổng, một chiếc rương nhỏ đặt trên ô đất nện, tay cầm dù và một túi xách. Điều đầu tiên đập vào mắt Tomoko là thân hình tiều tụy của cô em gái. Cô thấy thương cho em đã đến vào một giờ nóng nực nhất sau buổi trưa và có lẽ như vừa bỏ nhà ra đi.

– Yasuko, em đây à? Tomoko reo lên, và không đợi trả lời, cô nắm lấy tay em kéo vào nhà - Em đi ngoài nắng như thế chắc là nóng bức lắm? Nào, chúng ta đi tìm một chỗ khác mát hơn.

– Em ngồi xuống đây! Cứ tự nhiên nhé. Em cởi dây lưng ra. Vừa nói, Tomoko vừa nhìn em mình và ngạc nhiên thấy nó thay đổi ghê quá.

Yasuko ngồi im lặng, tay phe phẩy cái quạt và uống ừng ực cốc

nước chè lạnh mà người hầu gái mang đến. Cô chưa nói một lời nào với người chị mà bao năm nay không được gặp. Còn Tomoko thì chỉ biết nhìn em, miệng há hốc, chẳng nghĩ gì đến chuyện trách móc em về thái độ này.

Yasuko là hình ảnh sống động của mẹ nó, từ cái mũi dọc dừa cho đến tai, đến cả cái cổ hơi ngắn, cái gáy hơi sâu và bộ tóc mượt mà, đen nháy. Trông thấy em mình, Tomoko càng nhớ đến quê hương. Nghĩ rằng Yasuko giữ im lặng có lẽ là do bẽn lễn nên cô cất tiếng trước:

– Yasuko, em đến một mình thôi à?

Yasuko gật đầu.

– Em mới đến hôm nay?

Lại gật đầu.

– Ba có khỏe mạnh không?

Cuối cùng rồi Yasuko cũng phải ngẩng đầu lên nói:

– Cha em chết tháng trước rồi!

– Trời! Thế hả?

Nghĩ đến nỗi đau đớn mà Keisuke phải chịu đựng trước khi trút hơi thở cuối cùng trong gian nhà bí bức thiếu ánh mặt trời, Tomoko không cầm được lòng, âm thầm thương xót cho số kiếp hẩm hiu của ông.

– Chị không nhận được tin về cái chết của cha em, thế mẹ có biết là ba đã qua đời không?

- Có, có biết đấy ạ.
- Chính em đã báo tin này cho mẹ?
- Em đã đến Osaka.

Yasuko ngẩng đầu lên khi nói những lời nói đó, và như con đề thành linh bị vỡ, em kể lại một cách cặn kẽ cuộc hành trình đến Tôkyô của nó.

Ngay sau khi ông Keisuke trở lại nơi chôn nhau cắt rốn thì ông ngã bệnh, bệnh lao phổi mà ai cũng sợ lây lan. Các con bà cả đã xa lánh cha chúng mặc dù họ đương sống chung dưới một mái nhà. Và thế là Yasuko phải đảm nhiệm vai trò hộ lý chăm sóc cha. Em đã qua cái tuổi lấy chồng mà không có một chàng trai nào đến tán tỉnh hoặc cầu hôn.

- Em kiên nhẫn thật, Yasuko à. Chắc là em đã phải chịu đựng nhiều khó khăn, gian khổ nhỉ.

Nói đến đây, Tomoko không cầm được nước mắt khi nghĩ rằng mẹ cô đã lại một lần nữa gieo rắc mầm mống đau khổ cho đứa con gái thứ hai. Như vậy là đứa em còn trẻ dại của cô đã trải qua tuổi thiếu niên, thời kỳ đẹp nhất, vô tư nhất của một đời người, trong gian phòng tối tăm, hơi hám với những công việc chăm sóc một bệnh nhân lao phổi!

Sau cái chết của Keisuke, sự thờ ơ của những người thân trong gia đình đối với Yasuko lại càng gia tăng khiến em cảm thấy là không có chỗ cho em trong cái nhà này. Có lẽ sự buồn rầu không

thể lấy được chồng cũng có một vai trò quyết định rồi bỏ quê hương để đến Osaka tìm gặp mẹ của em.

Nhưng lần này Ikuyo cũng không thân mật gì hơn với em so với lần gặp trước ở nhà Sunaga.

– May đến đây để làm gì hả? Bà vừa nói vừa khinh khỉnh nhìn con gái đương đứng ở thềm cửa hiệu đồng hồ.

– Ba đã mất ...

Ikuyo vẫn thản nhiên như không có chuyện gì xảy ra và cũng chẳng hỏi ông mất ngày nào.

– Thế mẹ đã cho em biết địa chỉ của chị?

– Không. Ông Kuwata đã cho em địa chỉ của chị, lại còn cho em tiền tàu xe và tiền tiêu vặt.

– Mẹ có biết chuyện này không?

– Có, ông ấy đã ghi địa chỉ của chị trước mặt mẹ.

– Yasuko, em có ý định tìm việc làm ở Tôkyô à?

– Khi em bỏ nhà ra đi thì em chỉ nghĩ là sẽ đến ở với mẹ, còn em chẳng nghĩ gì đến Tôkyô cả.

– Em thấy đấy, chị có một khách sạn và sống nhờ vào đó, bởi vậy nếu em muốn đến ở đây với chị thì em phải làm việc như các nhân viên của chị. Giải pháp này có vừa ý em không? Tất nhiên là em sẽ nhận được tiền công cao hơn những nhân viên khác.

Yasuko không tỏ vẻ gì là vui mừng trước đề nghị đó. Em lạnh lùng trả lời rằng thế nào cũng được.

Yasuko ít thân thiện với những chị đầy tớ khác và tỏ ra vụng về trong việc nhà cũng như trong việc tiếp đón khách hàng.

Mặc dù như vậy, Tomoko thấy em mình ngày một bớt quê mùa, cách ăn mặc của nó cũng bớt cầu thả.

– Hình như Yasuko là em bà chủ! Một vài khách hàng đã bắt đầu để ý đến nó.

– Đúng là em ruột của bà?

– Chúng tôi là chị em cùng mẹ, khác cha.

Tomoko ra hãnh diện khi thấy các khách hàng ca ngợi sắc đẹp của em mình và xử sự như một người mẹ có đứa con gái vừa tốt nét lại đẹp người đương cần có người để sửa túi, nâng khăn.

Có hôm Shuichi Nôzawa đã đột ngột nói với Tomoko:

– Em phải canh chừng cô em đấy.

Chưa bao giờ Tomoko nghe ông ta nói xấu về bất cứ ai, hoặc can thiệp vào những chuyện nhà của người khác, cho nên khi ông cảnh cáo như vậy thì cô rất ngạc nhiên.

– Đã xảy ra chuyện gì với em ấy phải không?

– Không biết, nhưng cô bé này có vẻ gây cho em nhiều rắc rối đấy.

Từ câu nói ấy của Nôzawa, Tomoko mới xem xét kỹ lại em mình, thì thấy ngoài sắc đẹp ra, Yasuko không có được một tính tốt nào. Em vụng về, không dịu dàng, dễ thương, nói chuyện vô duyên. Tomoko thấy cần phải gả chồng cho em khi có một đám

tạm tạm, càng sớm càng tốt. Bởi vậy mà gặp khách hàng nào cô cũng nói:

– Ông có thể tìm cho em tôi một người chồng đứng đắn được không? Tôi sẽ cho nó một vài thứ để làm của hồi môn.

Tomoko cho em gái theo học lớp dạy nghệ thuật cắm hoa và trà đạo nhằm đảm bảo cho em một nền giáo dục mà các cô gái Nhật thuộc gia đình tốt cần có trước khi lấy chồng.

Một vài lần Tomoko bắt gặp Yasuko trò chuyện lảng lơ với ông gác cổng và anh đầu bếp. Nhưng có lẽ Tomoko là người cuối cùng ở Hanaya nhận thấy Yasuko đang mang thai. Mấy tuần nay nó cứ nằm lì trong phòng, và chẳng ăn uống gì. Một hôm cô than vãn với người đầy tớ gái:

– Đạo này Yasuko nó thế nào ấy nhỉ? Có lẽ tốt nhất là mời bác sĩ đến.

Nghe cô chủ nói thế nó ngơ ngác nhìn cô.

– Nhưng thưa cô, chị ấy có mang, thế cô không biết ư?

Tomoko bàng hoàng, choáng váng. Yasuko có mang? Tin dữ này không những làm cô sững sốt mà còn hơn thế nữa, nó đã xuyên sâu vào da thịt và làm chấn động cả tâm hồn cô. Cô không có thì giờ để ngẫm nghĩ về sự trớ trêu của số phận đã khiến đứa bé mà cô hằng mong muốn lại được hình thành trong bụng của cô em.

Yasuko nằm liệt giường bốn, năm ngày liền. Tomoko đến ngồi ở đầu giường và nghiêm khắc bảo em ngồi dậy.

– Hình như em đang chờ một đứa bé phải không?

Yasuko im lặng. Thế là câu trả lời đã quá rõ.

– Chị muốn biết cha của đứa bé là ai.

– ...

– Nếu như em yêu anh ta thì chị sẵn sàng làm tất cả để thu xếp êm thấm mọi chuyện.

– ...

– Vậy là một khách hàng?

Sự im lặng buồng bình của Yasuko làm cô cáu gắt.

– Tao ra lệnh cho mày nói cho tao biết tên người đó!

– ...

– Mày tưởng cứ im lặng là xong hết à? Tao không quở mắng gì mày đâu, nhưng mày phải nói cho tao biết ai là cha đứa bé nếu mày muốn tao thu xếp mọi chuyện.

Tomoko gạn hỏi đến kiệt cả sức và cuối cùng thì cô em buồng bình cũng phải nói cho chị biết tên người đàn ông kia.

– Thôi được, tao sẽ đi gặp nó để xem nó có thừa nhận không.

Và quyết định của cô được nhanh chóng thực hiện. Ngay sáng hôm cô ra ga mua vé lên tàu xuôi Hamamatsu. Cô không muốn làm to chuyện và dự định sẽ tìm gặp và trao đổi với thằng đầu cẳng đó để nắm bắt được ý đồ của nó.

Ở Hamamatsu trời xuân ấm áp, Kogane trông vạm vỡ, với dáng dấp xứng với một ông chủ tiệm buôn giàu có.

– Rất vinh dự được đón tiếp bà.

Gã tỏ ra khá lịch sự, nhưng khi nghe Tomoko trình bày thẳng thắn mục đích chuyến đến thăm của cô thì hẳn hơi thay đổi thái độ và lộ rõ nguyên hình một tên sở Khanh.

– Thừa bà, bà làm tôi ngạc nhiên lắm đấy. Tôi chẳng bao giờ nghĩ rằng bà cấp tốc đến đây là để gây chuyện với tôi!

– Gây chuyện với ông à? Yasuko là em ruột tôi, và tôi có ý định tìm cho nó một người chồng đứng đắn. Nhưng bây giờ ông đã làm đảo lộn hết kế hoạch của tôi, thế mà ông cứ dửng dưng như chẳng có chuyện gì xảy ra sao?

– Bà muốn đổ hết trách nhiệm cho tôi à? Thế bà nghĩ em bà còn là một cô gái tân?

Quá lúng túng, Tomoko không nói được lời nào, mặt cắt không còn giọt máu, giận dữ đứng dậy xô ghế ra về.

Vài hôm sau cô nảy ra ý kiến là sẽ nhận làm con nuôi đứa bé sắp chào đời của Yasuko.

– Yasuko, em có thể sinh con mà không phải lo lắng gì, chị sẽ nuôi nó giùm em.

Tim cô rộn rã vì vui khi nghĩ rằng dưới mái nhà này sắp sửa vang lên những tiếng khóc oe oe mạnh mẽ của một trẻ sơ sinh.

Sẽ là trai hay gái nhỉ? Rồi cô vạch ra biết bao nhiêu là dự kiến, làm rồi bỏ, bỏ rồi lại làm, lòng cô mở cờ như chính cô đang chuẩn bị để đón đứa bé sắp chào đời. Trong khi đó thì “diễn viên

chính” lại đương lết cái bụng đồ sộ đến kiệt cả sức, đôi mắt hốt hoảng, hơi thở hỗn hển, với vẻ mặt rất xa vời với vẻ mặt của người sắp làm mẹ, tràn trề hạnh phúc. Nhưng Tomoko thì lại nhìn thấy trong con người bệnh hoạn đó một niềm vui khôn tả. Một thằng cu xinh đẹp với những tiếng hét mạnh mẽ chào đời. Thế rồi vào một đêm cuối hè oi bức, Yasuko cảm thấy những cơn đau thắt ruột ập đến và em được cấp tốc đưa vào bệnh viện Seiroka. Song đứa bé chào đời không cất nổi một tiếng khóc: nó chết lúc sơ sinh!

Tomoko mệt lả, nằm cứng đờ trên chiếc ghế dài kê ở hành lang. Đứa bé mà cô hằng mong đợi đã chết.

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 16

**SỐNG LÀ ĐỂ TRÔNG THẤY NHỮNG NGƯỜI
KHÁC CHẾT**

Sống há không phải là trông thấy những người khác chết? Mọi người đều sinh từ một người mẹ và một ngày nào đó sẽ phải lìa đời, nhưng không một ai lại có cùng một quãng đời với người khác. Một số người, trẻ hơn cô, đã vĩnh biệt thế giới này, còn một số khác, như con của Yasuko, thì đã trở thành người thiên cổ ngay từ khi mới lọt lòng mẹ. Con người, cho dù là sống lâu muôn tuổi, nhưng khi chết đi thì cũng để lại muôn vàn đời sau những tiếc nuối thân thương, chẳng làm sao tránh được lưới gươm của tử thần. Cái chết của bà ngoại Tsuna, cái chết của bá tước Konami, của Keisuke Kôzaka. Và bây giờ, Shuichi Nôzawa. Tomoko nghe tin Shuichi Nôzawa mất do thư ký của ông báo qua điện thoại.

Cái chết của ông quá đột ngột, quá trùu tượng đối với cô. Sau khi quyết định là sẽ không ra khỏi nhà trong ngày mai táng, cô

đứng dậy đi lấy chiếc áo tang mà cô đã mặc hôm mai táng bá tước Konami với danh nghĩa là phu nhân của Nôzawa để được dự lễ và ngồi hồi lâu, mắt nhìn vào khoảng không vô định.

Thấm thoát đã mười hai năm rồi và cô không còn dịp nào nữa để mặc chiếc áo kimono này.

Ít lâu sau Ikuyo đột ngột xuất hiện ở Hanaya.

– Thừa cô, bà ... - người tớ gái báo tin.

– Mẹ tôi ư ...? Từ Osaka đến à? Đi với ai? Một mình hả?

Tomoko liền đứng phắt dậy và dồn dập hỏi. Vừa lúc đó Ikuyo xuất hiện, mặt mày rạng rỡ.

– Mẹ! Lâu lắm con mới được gặp lại mẹ.

Không nói không rằng, Ikuyo ngồi phệt ngay giữa phòng, vẻ buồn rầu.

– Tao có thể ở lại đây ít hôm được không?

– Nếu mẹ muốn, nhưng mẹ cho con biết có chuyện gì vậy?

– Hăng khoan, để tao tắm đã, rồi tao sẽ kể hết cho mày nghe.

Tomoko lặng lẽ ngắm nhìn mẹ. Bà ta trông vẫn trẻ, nhưng hơi mập. Bà mặc một chiếc kimono sang trọng, ngón tay đeo nhẫn ngọc bích to.

– Đã bao năm rồi chúng ta chưa gặp lại nhau hử mẹ?

– Cũng phải đến mười năm rồi ấy nhỉ.

Tomoko muốn hỏi thăm tin tức về Hachirô nhưng cô cứ phân vân không biết gọi ông ta như thế nào. Gọi là “chồng mẹ” thì

nghe kỳ quá, còn gọi là “Hachirô”.

thì suông sẽ quá; cuối cùng cô chọn “ông Kuwata”.

– Ông Kuwata có khỏe không mẹ?

Ikuyo chau mày và trả lời một cách kỳ quặc:

– Tao không biết gì cả! Cái lão ấy chẳng bệnh tật gì, kể cả cảm cúm, sổ mũi, nhức đầu.

– Yasuko vừa mới ở đây mẹ ạ.

– ...

– Mẹ có biết không?

– Tao có nghe nói.

Tomoko rất ngạc nhiên trước thái độ dửng dưng của mẹ. Cô quyết định là không nói gì thêm về Yasuko nữa.

– Mẹ, thế ông Kuwata có biết mẹ đang ở đây không?

– Tao bỏ đi mà không nói gì với lão ta cả, nhưng lão cũng biết là tao không còn chỗ nào khác nữa.

– Mẹ cãi lộn với ông Kuwata à?

Nghe tới đây Ikuyo liền đứng bật dậy và đi lại gần con gái.

– Tomoko, tao muốn mày nghe kỹ những gì tao sắp nói với mày như những lời trời trăng của tao.

Những lời trời trăng của bà? Tomoko không tin ở tai mình nữa.

– Sao?

– Khi tao qua đời, tao muốn di hài của tao sẽ được để cạnh di hài của cha mày.

- Mẹ nói lảng nhãng gì vậy?
- Tao muốn được chôn cất trong hầm mộ của nhà Tazawa.
- Ý kiến này của Ikuyo thật quá vô lễ đối với gia tiên khiến Tomoko đứng lặng thính hồi lâu. Định thần lại, cô ngồi dịch sát vào mẹ và nghiêm nghị nói:
- Mẹ, mẹ hãy nghe con. Mẹ là vợ của Hachirô Kuwata. Mẹ đã kết hôn với ông ta đúng theo luật pháp. Vậy thì điều gì khiến mẹ nói lên những ý nghĩ đáng bị trời trừng phạt đó? Với Hachirô, mẹ có thiếu thốn gì đâu?
- Cho dù tao có nói với mày, thì mày cũng chẳng hiểu được đâu.
- Thôi, mẹ im đi. Xin mẹ nhớ cho rằng mẹ kết hôn với ông ta rồi về sống với ông ở Osaka theo ý muốn của mẹ, vậy thì khi mẹ qua đời, mẹ sẽ được chôn cất trong hầm mộ của nhà Kuwata, chấm hết.
- Nhưng Seikichi là cha mày?
- Mẹ đã cạn tài ráo máng với cha con rồi cơ mà. Từ ngày cha qua đời đến giờ, mẹ đã ăn nằm với bao nhiêu người đàn ông rồi? Mẹ thật là táo tợn, dám nói lên điều đó vào lúc này. Mẹ có biết là xử sự như vậy đối với Hachirô là nhẫn tâm không?
- Mày không hiểu đâu.
- Mẹ không giải thích cho con thì làm sao con hiểu được? Tại sao mẹ lại bỏ Osaka? Hachirô đã làm gì mẹ?
- Ông ấy không làm điều gì hại đến tao cả. Ông ta quán xuyến

mọi việc, về con cái, về cửa hiệu, làm hùng hực suốt ngày không chút nghỉ ngơi!

– Mẹ có ý định bỏ ông ta à?

– Đâu có. Vả lại nếu tao muốn chia tay với ông ấy thì ông cũng chẳng đồng ý đâu.

– Nhưng mẹ muốn bỏ ông ta phải không? Mẹ cứ nói toạc ra đi.

– Ủ tao muốn đấy, nếu mày chấp thuận cho tao ở đây.

– Con không đồng ý.

Tomoko cảm thấy nhẹ nhõm sau khi nói thẳng ra được điều đó.

– Mẹ, mẹ phải trở lại Osaka ngay, con sẽ đi mua vé cho mẹ.

– Sao? Tao cốt đến đây là để thăm mày cơ mà! Ít ra thì mày cũng giữ tao lại vài ba ngày chứ.

– Không cần thiết đâu.

– Tao van mày, Tomoko ...

– Con không đồng ý! Mẹ sẽ đi chuyến tàu sáng.

– Tomoko, mẹ chỉ còn có mình con trên đời này, con là người duy nhất mà mẹ có thể trông cậy được, thế mà con lại nỡ lòng nào nói với mẹ độc ác như vậy. Trời ơi là trời, sao tôi lại đau khổ thế này!

– Thôi thì mẹ cứ ở lại vài hôm.

Độ ba ngày sau khi Ikuyo trở về Tôkyô thì Hachirô xuất hiện.

Hình như ông ta ra đi vội vã nên không mang theo hành lý gì cả.

Râu ông lởm chồm, tóc dài và bù xù trông như một người hoang

đã.

Tomoko đến chào ông và thăm nghĩ với ngoại hình ông như thế này Ikuyo có chê ông thì cũng chẳng có gì là lạ cả.

– Chào cô chủ, trông cô chẳng thay đổi gì.

– Mẹ cháu quấy nhiễu chú nhiều quá với tính khí đồng bóng của bà, có phải không ạ?

– Không, không đâu, lỗi tại tôi. Bà chủ nổi giận là phải. Tôi đến đây để đưa bà về. Mong cô nói giúp cho tôi một lời.

Tomoko không tin vào đôi tai mình nữa, lẽ nào chú ấy vẫn gọi mẹ em là “bà chủ” sau chừng ấy năm lấy nhau?

– Chú Hachirô, chính vì chú xử sự như vậy cho nên bà ấy mới được thể hách dịch với chú đấy. Khi bà ta trái chứng trái nết thì chú cũng phải ăn miếng trả miếng, đổ mặt tía tai lên chứ.

– Nếu tôi mà nổi cáu lên thì sẽ xảy ra biết bao nhiêu là điều phiền toái. Thôi thì đành phải xin lỗi bà ta để được yên cái thân già. Một sự nhịn là chín sự lành, cô ạ.

Thực là một cặp vợ chồng kỳ quái! Giữa họ không có quan hệ vợ chồng mà là quan hệ chủ tớ như xưa kia. Ôi sao mà buồn vậy, một cái buồn vô danh!

Tomoko nghĩ rằng họ sẽ ở lại đây vài ba ngày vì Hachirô vừa phải đi một quãng đường dài, nhưng ngay ngày hôm sau, ông đã vội vã ra về cùng với vợ.

Bà Ikuyo chia tay con gái mà không chút bịn rịn nhớ thương.

Còn Tomoko thì có cảm nghĩ là mọi sự quan tâm của cô dành cho họ đều là vô ích cả. Cô gần như là hối hận đã lén lút giúi vào tay mẹ mười yên lúc chia tay.

Mẹ vừa đi khỏi thì Tomoko nhận được thư vay tiền của Yasuko. Thư không nói rõ cần bao nhiêu tiền, cần tiền để làm gì cũng không nói rõ là mượn hay xin.

Nhưng Tomoko cũng gửi cho em ba mươi yên.

Tháng mười hai trôi qua nhanh. Tomoko đang tất bật chuẩn bị cho lễ đón mừng năm mới thì thành linh cô đầy tớ gái chạy vào, mặt mày tái mét báo tin:

- Thừa cô, chiến tranh bùng nổ!
- Mà nói gì?
- Chiến tranh! Radio loan báo là tướng Tojo vừa tuyên chiến với Mỹ, Anh.

Tomoko liền mở máy thu thanh, âm vang một khúc quân hành.

Không còn nghi ngờ gì nữa, chiến tranh đã bùng nổ!

Ít lâu sau, viên thư ký của Nôzawa đến thăm cô ở Hanaya và trao cho cô một kỷ vật của ông Nôzawa theo lệnh của bà vợ góa, một chiếc áo vải sồi mà sinh thời ông rất thích, cùng với một tập giấy bạc cuộn trong vải lụa. Tomoko lấy chiếc áo và từ chối lấy tiền.

Nhưng viên thư ký năn nỉ:

- Xin bà nhận cho. Chúng tôi không dám làm trái lệnh bà Nôzawa.

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 17

*Rừng Phong Ai Nhuộm Đỏ Tươi
Phải Chẳng Nước Mắt Của Người Biệt Ly
Tây Sương Ký.*

Hanaya đã trở thành nơi tiệc tùng của các sĩ quan quân đội và các công binh xưởng. Không khí kín đáo, ấm cúng của khách sạn ngày xưa nay đã hoàn toàn biến mất.

Họ vừa hát cùng cô, vừa vỗ tay và hò hét om sòm.

Một sự suy đồi ghê gớm. Nhưng có lẽ những con người đó đã nốc, nốc đến say khướt như vậy để quên đi mọi chuyện.

– Thừa cô!

Một người ở gái mang đến chai Saké và ghé sát vào tai cô thì thầm:

– Cô có khách ạ, bà lớn ở Osaka.

Ồ không, sao lại là bà ta nữa, Tomoko nghĩ, không đủ can đảm để đứng dậy ngay.

Bây giờ trong cả nước, quần áo và đồ ăn, thức uống rất khan hiếm, cho nên hàng tháng, ít nhất là một lần, bà Ikuyo đi Tôkyô “thăm con gái”. Rõ ràng là nhà Kuwata đang trong cơn túng thiếu và bà không thể tiếp tục sống ở đó được nữa. Ở Hanaya người ta đã cố gắng vượt mọi khó khăn và giữ được mức sống khá cao khiến bà bỗng nhiên nhớ tới nó.

Nhưng Tomoko không chịu đựng được nữa những tính khí đồng bóng của mẹ. Cô lặng lẽ kéo tấm vách ngăn và ngán ngẩm nhìn thấy bà đang cởi bỏ chiếc quần nông dân ông phồng.

– Tomoko, mẹ lại đến quấy rầy con một lần nữa đây! Bà tuyên bố với một giọng rất tự nhiên.

– Đi đường vất vả lắm phải không mẹ? Tomoko chỉ hỏi mà không chào mẹ, cốt là để che dấu sự ngạc nhiên của mình.

– À phải, vất vả lắm. Hành khách đông như nêm, khiến mẹ không có chỗ mà ngồi, phải đứng suốt từ Osaka đến Tôkyô.

Không có ai nhường chỗ cho mẹ cả, mẹ đã phải nói là mẹ đã sắp sáu mươi rồi, nhưng chẳng ai tin!

Tomoko không thể không mỉm cười về chuyện đi cực kỳ gian khổ của mẹ, trong khi đó thì Ikuyo lại vừa nói vừa cười vui vẻ, mặt tươi rói, và tự hào là không ai tin bà lại nhiều tuổi đến thế.

– Mẹ ắt là mệt lắm. Mẹ muốn nằm giường thì để con cho kê một cái ở đây nhà phụ còn bỏ trống.

– Chẳng cần đâu, riêng chuyện đi đến được Tôkyô là mọi chuyện mệt nhọc của mẹ đã bay biến hết! Mẹ nghĩ rằng khí hậu ở Osaka không hợp với mẹ.

– Hợp hay không thì mẹ đã biết rõ Osaka khi mẹ lấy Hachirô và đã đến sống ở đó, có phải không nào? Tomoko nói và đứng phắt dậy trước mặt bà, tựa như em cố ý ngăn cản mẹ mình đừng dấn thêm bước nữa trong phòng.

Nhưng Ikuyo không để gì bị bắt bẻ, bà vung tay, và vừa cười vừa thốt lên:

– Cái lão ấy thật là một thằng ngốc, đòi thuê nhà ai lại lấy một mụ già như tao!

Tomoko lại ngồi xuống và ngẩng đầu về phía Ikuyo:

– Mẹ đến đây có việc gì thế?

– Sao, tao đến đây để làm gì à? Mày thực là khô khan với mẹ mày. Dù thế nào đi nữa thì mày cũng rất vững vàng, xoay chuyển được cả một cơ ngơi to lớn vào cái thời buổi này, hoan hô!

Nói đoạn, bà kéo ra từ chiếc túi du lịch những chiếc giày vải trắng và một chiếc áo vét có cùng hoa văn với chiếc kimono, và thế là bà đã biến thành một bà luống tuổi lịch sự, duyên dáng tựa như không hề có chiến tranh.

– Xin lỗi đã để bà phải chờ lâu, một người ở gái đi vào với chiếc khay để đầy thức ăn, đồ uống. Thật là thịnh soạn.

– Cảm ơn, cảm ơn, có vẻ ngon quá! Ikuyo reo lên và vội lấy đôi đũa.

Có lẽ bà đã báo dọn cơm cho bà khi mới đặt chân vào nhà, nếu không thì làm sao có được cơm nhanh thế? Tomoko hết chịu nổi sự bần tiện của mẹ mình.

Bà nheo mắt ngắm nghía khúc cá thu rán màu nâu ở đầu đôi đũa, rồi lại nhai ngấu nghiến, những chiếc răng giả lại kéo kẹt vang lên.

– Không đến nỗi tồi, không tồi!

– Mẹ!

– Dễ có đến hằng bao nhiêu năm nay tao chưa được ăn cơm gạo trắng.

– Mẹ!

Ikuyo cũng ngẩng đầu lên nhìn con gái.

– Sao?

– Mẹ đến Tôkyô có việc gì vậy?

– Ô, ở đó thật là kỳ cục.

– Ai kỳ cục?

– Tất cả các cửa hiệu đồng hồ đều bị trưng dụng vào công binh xưởng, và đức ông chồng của tao ngày nào cũng mặc đồng phục đến nhà máy. Nếu tao mà ở lại đó thì thật là kỳ.

- Đất nước đang có chiếc tranh, sao lại bảo là kỳ cục?
 - Rồi đến tối, ông ta trở về nhà mệt lử, và thế là muốn hay không, tao cũng phải làm cơm.
 - Đó là chuyện bình thường, phải không nào?
 - Ở đó chẳng có cơm, cả đến bột mì cũng không, vậy thì thử hỏi mày làm như thế nào để có ăn?
 - Ở Osaka, mẹ có thể về tận Wakayama để mua thực phẩm, làm được quá đi chứ, sao lại không? Thịnh thoảng con cũng phải quàng túi vào lưng và đi về các nông thôn, đến tận Nerima để mua thực phẩm.
 - Nhưng Tomoko, tao sắp sửa sáu mươi rồi!
- Tomoko không nói nữa. Thật là khó tranh cãi với một người mẹ luôn luôn đưa ra chiêu bài tuổi tác để biện hộ cho thói muốn ăn mà chẳng muốn làm của mình.
- Mày thuê người trông nom vườn tược đấy à?
 - Vào thời buổi này ai còn lo đến chuyện làm vườn? Họ đang đào hầm phòng không đấy!
 - Ở nhà máy, nơi ông lão nhà tao làm việc, họ cũng xây hầm sâu dưới đất.
- Liên từ “ông lão nhà tao” làm chối tai Tomoko.
- Ông Kuwata có khỏe mạnh không ạ? Cô lễ phép hỏi, cốt để bà nhận ra cách bà gọi chồng vừa rồi là kém tế nhị.
 - Lão ấy chẳng bao giờ ốm đau cả, nhưng lại là đồ vô tích sự!

Tao bây giờ sống như một bà góa. Mà hiểu ý tao nói rồi chứ? Tomoko đứng lặng vì quá ngạc nhiên khi thấy mẹ cười sảng sặc và đoán chắc với cô rằng chồng bà lâu nay không còn sờ mó gì đến bà nữa, và cuộc sống hiện tại của bà ở Osaka thật là “vô vị”. Tomoko nay đã bốn hai, cái tuổi mà người phụ nữ luôn lo sợ, soi gương hằng ngày và bỗng nhiên giật mình thấy các vết nhăn trên mặt mình ngày một hằn sâu. Tuy nhiên, dù cô không có chút kinh nghiệm gì về cuộc sống lứa đôi, nhưng cô không tin rằng quan hệ vợ chồng chỉ là quan hệ nhục dục.

Theo phong tục Nhật Bản, Tomoko cho làm một cái vườn truyền thống, và để bảo đảm cho hoa nở khắp bốn mùa, cô đã trồng nhiều loại cây con:

đỗ quyên, lệ quyên, táo tây lùn, trà hoa, mộc tê, đó là chưa kể rất nhiều cây anh đào nở hoa vào mùa xuân, những cây anh đào cổ thụ gợi nhớ phong cảnh của cố đô Kyoto trồng ở phía bên các đồi nhỏ nhân tạo; từ khách sạn, người ta có thể nhìn thấy chúng vào mùa hoa nở rộ. Còn bây giờ thì chưa có cây nào ra hoa, nhưng giữa các cây con cành lá sum sê, và sau cái màu xanh thẫm của các cây thông, từ các phong màu hồng điều tỏa rực ánh sáng long lanh.

– Ô, các lá phong đẹp quá!

Tomoko cũng có nhận xét như thế. Ikuyo thốt lên vì nỗi nhớ quê nhà, nhớ một thế giới mà ở đó người ta có thì giờ ngồi chiêm

ngưỡng những màu sắc mùa thu. Và kỳ lạ thay, nhận xét này của Ikuyo đã bỗng nhiên làm tiêu tan mọi tức tối của Tomoko đối với mẹ, tựa như nó có năng lực quyến rũ và làm dịu con tim nóng bỏng.

– Vâng, đúng thế, các lá phong đẹp thật mẹ ạ. Trong vườn hoa truyền thống của Nhật, người ta luôn luôn trồng ở phía tây những cây mà lá sẽ có màu đỏ khi sang thu, gọi là “cây của mặt trời lặn”, nhưng có lẽ trong suốt hai năm qua, kể từ ngày xây dựng Hanaya, chưa bao giờ Tomoko ngắm nghía những chiếc lá màu hồng điều đó cảm động như hôm nay. Những chiếc lá phong lộng lẫy với muôn vàn tia sáng tựa như đã hút hết những ánh hồng của đằng tây. Cảnh đẹp huy hoàng đã làm cho Tomoko ngây ngất hồi lâu.

Những bông hoa mùa xuân có vẻ đẹp riêng nhưng chúng thiếu nỗi buồn xao xuyến lòng người của các chiếc lá thu màu hồng điều. Ngay cả các cây mẫu đơn đang độ ra hoa, với vẻ duyên dáng thẹn thùng và càng lộng lẫy với thời gian cũng không có được sự táo bạo của những lá đỏ mùa thu. Trong khi Tomoko mãi ngắm vườn hoa và thả mình vào những nghĩ suy đó thì các tia sáng ở tận chân trời biến mất rất nhanh, đánh dấu sự ngắn ngủi của mùa thu ấy. Những màu sắc trắng lợt của lá phong nhạt đi rõ rệt, và hoàng hôn lướt nhẹ trên vườn cây. Thiếu ánh sáng, các lá chuyển sang màu xám thê lương.

Những giấc ngủ đã giết chết sắc đẹp của mẹ cô cũng như đêm tối đã viết chết những lá đỏ tỏa sáng trong vườn lúc hoàng hôn.

“Một lần nữa ta lại phải giữ mẹ ở lại” Tomoko than thở.

Cuối cùng rồi Ikuyo cũng thức giấc. Bà ngáp dài.

– Mẹ có thể nghỉ lại đây cho đến khi nào Hachirô đến đón mẹ về Osaka. Nào, mẹ đi ngủ kéo khuya rồi.

– Tomoko, mẹ tự hỏi lần này cái lão ấy có đến không?

Từ ngày quân đội Mỹ đổ bộ lên Saipan, quân đội Nhật từng “bách chiến bách thắng”, nay liên tiếp thất bại, và đất nước của mặt trời mọc đã cất lên những tiếng kêu hấp hối đầu tiên. Người dân Tôkyô đã bắt đầu phải chịu cảnh tang tóc của chiến tranh: Kinh đô thiếu trầm trọng lương thực và quần áo, ngay đến Hanaya cũng không thoát được nạn đói.

Ikuyo không thể chịu đựng được hơn nữa những khó khăn trong tiếp tế của Osaka, nay có vẻ thỏa mãn lắm với việc ăn uống ở Hanaya nhờ vào những thức ăn thừa của khách, và sau ít hôm, bà đã hết bản khoản là không nhận được tin tức gì của chồng.

Mười ngày sau khi Ikuyo đến Tôkyô, những trận giội bom của không quân Mỹ bắt đầu và tăng dần từng ngày. Hàm trú ẩn trong vườn trở thành trung tâm trú ẩn của những người ở Hanaya và khách vắng lai.

Không còn ai thích ăn uống, chè chén nữa, kể cả rượu cũng không thể làm say lòng người. Người nào cũng có cái nhìn vô

vọng và sợ hãi như đọc thấy các chữ “thất vọng” viết trong không trung.

Tất cả các còi báo động loạt rú lên xa, gần, lạnh lạnh, trầm mặc, rùng rợn.

– Mẹ, bây giờ không phải là lúc mẹ đếm những chiếc kimono của mẹ! Nếu mẹ không yên tâm thì cứ để luôn chúng ở trong hầm.

– Ấy chết, hầm ẩm thấp lắm, sẽ hỏng hết áo!

– Thế mẹ định mang xuống hầm rồi hết báo động lại mang lên à?

– Mẹ không còn cách nào khác nữa.

– Như vậy thì mẹ gây khó khăn cho mọi người mỗi lần xuống hầm, kể cả mẹ nữa. Nếu mà mẹ không xuống hầm kịp và xảy ra chuyện không hay cho mẹ thì con, con sẽ bị quở là đứa con ...

Tomoko định nói là “đứa con bất hiếu” nhưng lại thôi. Những từ này làm cô sợ khiếp vía.

Các máy bay B29 tiếp tục ném bom cháy. Trời Tôkyô về đêm thường xuyên rực lửa, nhiều hôm báo động suốt cả đêm, và ngay cả Ikuyo rồi cũng phải nhìn trực diện thực tế rùng rợn. Ngao ngán, bà luôn hỏi con gái, trong lúc đợi chờ còi báo hiệu:

– Tomoko, may có tin là chúng ta sẽ thoát được không?

Tomoko không thể khẳng định được điều đó với mẹ, cô chỉ lặng thinh nắm chặt bàn tay của mẹ để thay cho câu trả lời.

Mẹ ơi, con không biết là chúng ta có thoát được không, nhưng

mẹ thấy đấy, giờ đây chỉ còn lại có mẹ con ta ở trên đời này. Cả mẹ lẫn con đều không có người đàn ông nào. Có lẽ là chúng ta sẽ bị chết cháy trong hầm này, và khi hầm trú ản sẽ là mồ chôn chúng ta ... Khi còn sống mẹ con ta thường hay xung khắc với nhau, không thương yêu nhau, không thân mật, không dịu dàng với nhau như lẽ thường tình, nhưng chết mà tay trong tay có lẽ là cách kết liễu đời mình hay nhất đối với chúng ta, những người bạn đời, gắn bó với nhau bởi cùng chung huyết thống. Mẹ à, có lẽ mẹ con ta chỉ giải quyết được mối bất hòa bằng cái chết mà thôi.

– Tomoko, mày có tin là chúng ta rồi sẽ thoát được không?

Ikuyo dồn dập hỏi con gái, run rẩy vì sợ hãi, còn Tomoko thì không trả lời mẹ mà tiếp tục thì thầm từ đáy lòng mình về tình cảm đối với mẹ.

– Cái lão ấy sao mà khờ thế không biết?

– ...

– Lão không biết ta sợ đến chừng nào cơ chứ. Tại sao Hachirô lại không đến tìm ta nhỉ? Lẽ ra ta cứ ở Ôsaka, thế mà lại hay ít ra thì cũng không sợ bằng ở đây.

Tomoko tỉnh mộng, tựa như vừa bị gội một gáo nước lạnh.

– Này, Tomoko, hay là tao đánh điện về cho lão ta?

– Mẹ muốn thì mẹ cứ làm đi.

Năm mới lạng lẽ trôi qua, và ngày mùng chín tháng ba, khi các

chòi liễu chưa kịp nở thì diễn ra một trận tấn công quyết định vào kinh đô Tôkyô bằng không quân. Từ nửa đêm đến rạng sáng, các khu phố Ginza, Tsukiji, Nihombashi, rồi toàn bộ miền thấp của kinh đô chìm đắm trong một biển lửa khổng lồ, và sóng biển đã nhận chìm hoàn toàn khách sạn Hanaya.

– Rời bỏ các hầm trú ẩn ngay! Chạy nhanh về phía biển, dọc theo sông Tsukizi! Ông chủ khách sạn bên cạnh hét to, và các bà láng giềng rầm rập vâng lời, ào chạy dọc theo bờ sông. Tomoko nắm chặt tay mẹ chạy nhanh theo đám đông. Cô không kịp mang theo gì ngoài cái túi đựng đồ cấp cứu. Ngoái cổ lại phía sau, cô nhìn thấy Hanaya bốc cháy. Quá khứ cần cù lao động của ta đang cháy, đang biến thành tro bụi!

– Mẹ ơi, mọi thứ đều biến hết, con chẳng còn gì nữa cả! Trắng tay. Lại trắng tay như khi rời bỏ quê hương!

Không đáp lại lời kêu van của con, Ikuyo lẳng lẽ xốc lại kimono.

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 18

CẶN TÀU RÁO MÁNG

Chiến tranh kết thúc ...

Hầm phòng không nay dùng làm chỗ ở tạm cho Tomoko.

Tomoko đang nấu cơm với một nhúm gạo và bằng một cái nồi méo mó vừa được lôi ra khỏi đám gạch vụn của nhà bếp, đầu óc hoàn toàn trống rỗng.

– Mẹ!

Ikuyo ngừng đầu lên.

– Mẹ làm gì đó?

– Tao gọi đầu.

– Mẹ đã rửa chén bát chưa?

– Chưa. À này, tao vừa tìm được những cái thìa bằng sứ.

– Ở đâu?

– Dưới đồng đĩa bát vỡ nát trong nhà bếp. Có lẽ mày đã quên chôn cất các chén bát Trung Quốc, và tao đã nhặt được ba cái

thìa còn nguyên vẹn.

– Thật là khó tin, bằng sứ mà lại không nứt mẻ gì! Tomoko vừa phần khởi nói vừa đưa tay ra cầm lấy những cái thìa.

– Con đã đào bới đồng đồ nát đó, tuy nhiên ...

Đã lâu lắm rồi. Nay cô mới cảm thấy lòng lâng lâng. Cô tiếp tục nói huyền thuyên. Từ hôm cô bắt đầu đào bới để moi lên vài ba cái bát bằng sứ trắng lần lượt được lấy lên từ lòng đất.

Đó là tất cả những gì còn sót lại từ ba nghìn mét vuông đất.

Không còn lại một tí gì của Hanaya, và không ai biết được là ngày mai điều gì sẽ đến với chúng ta, nhưng với đất và chén bát, ta sẽ làm lại cuộc đời. Đây không phải là lần đầu mà chỉ trong một đêm cô đã mất hết tất cả những gì cô có. Cô nhớ như in cái ngày ấy của năm 1923, ngày mà quán Hana Tsukawa bị sụp đổ trong trận động đất mạnh. Và bây giờ đến lượt Hanaya.

– Mẹ thấy đấy, nước Nhật đã bại trận và bị người Mỹ chiếm đóng, nhưng người Nhật chúng ta, bằng cách này cách khác, vẫn sẽ tồn tại. Khách sạn của con đã bị cháy thành tro bụi nhưng toàn Tôkyô cũng bị cháy, và người ta sẽ còn gặp muôn ngàn khó khăn trong một thời gian nữa, nhưng cho dù là không có gì, người ta cũng không thể sống được mà không ăn ... Con tự hỏi là có nên mở một quán ăn nhỏ hay không. Con thì tin chắc là nó sẽ ngày một khá lên. Ngay ngày mai, mẹ trông nhà cho con để con đi tìm nơi mua lương thực, thực phẩm.

Tomoko đang say sưa xây dựng kế hoạch làm ăn thì bỗng dưng cô nhận ra là từ nãy giờ mẹ không nghe cô nói mà chỉ nhìn vào khoảng không.

– Mẹ!

Ikuyo giật mình ngẩng đầu lên và nhìn con với đôi mắt nhòa vì ánh nắng.

– Có chuyện gì thế mẹ?

– Tomoko, mẹ tự hỏi là lúc này Hachirô đang làm gì. Đến bây giờ thì ắt lão ta đã biết là Tôkyô đã bị bom đạn Mỹ tàn phá tan tành, thế mà cũng chẳng biên thư hỏi thăm tao.

Tomoko rùng mình ớn lạnh.

Vậy là trong lúc cô đang tràn đầy hy vọng là sẽ hồi sinh và tâm sự với mẹ về những kế hoạch tương lai, vào lúc cô vừa quyết định là sẽ vùng dậy bằng chính sức mình, không cần đến sự giúp đỡ của đàn ông thì mẹ cô lại chỉ bận tâm về bản thân và trách móc ông chồng.

– Này Tomoko, có chuyện gì xảy ra với lão ấy nhỉ? Ở Osaka cũng có các công binh xưởng và binh lính, vậy thì chắc hẳn là ở đó cũng bị chiến tranh tàn phá, thế mà ông ta cũng chẳng hề đến Tôkyô thăm tao lấy một lần nào.

– Úi chà, vào thời buổi này ai mà còn có thì giờ rảnh rỗi để quan tâm đến mẹ và sức khỏe của mẹ?

Tomoko khắc nhổ rồi đứng dậy bỏ đi, lòng đầy ác cảm với người

mẹ chỉ lo gội đầu, chải tóc và hỏi chồng nay ở đâu, làm gì, tại sao ông ta lại không đến ...

Ikuyo không nắm bắt được tâm trạng của con gái trong lúc này, vẫn lè nhè bước theo cô:

– Trước đây, mỗi lần tao đi Tôkyô là lão vội vã thu xếp mọi việc để đến đây tìm tao, đúng thế không nào? Ấy vậy mà nay, biết tin Hanaya bị thiêu hủy, lão cũng chẳng vác mặt đến, và bây giờ đã là tháng ba, tư, năm, sáu, sáu tháng rồi!

– Mẹ hãy nghe con nói này. Nước Nhật bại trận đang rối như canh hẹ; một đất nước bách chiến bách thắng thế mà vừa bị đại bại, bởi vậy chẳng có gì phải ngạc nhiên nếu như giao thông giữa Osaka và Tôkyô bị gián đoạn.

– Nhưng chiến tranh đã kết thúc được một tháng nay rồi. Có lẽ lão Hachirô nghĩ tao muốn sống trọn đời trong cái hang chuột này chăng?

– Con rất đau lòng để mẹ phải sống trong cái hang chuột này, mẹ ạ.

Cô cảm thấy mẹ quá ngây ngô. Dưới cái nóng như thiêu như đốt, khi mà ai nấy đều bận túi bụi cho một mục tiêu duy nhất là sống, thì việc ông già đó có đến tìm bà hay không có gì là quan trọng! Hàm trú ẩn có lẽ là một ổ chuột, nhưng mọi thứ ở trong đó đều vô cùng quý báu, sẽ rất cần cho hai mẹ con, như những cái chén mà sáng nay họ vừa đào lên được. Trong khi họ không có ai,

không có lấy một người đàn ông nào ở bên cạnh để giúp đỡ, thì một ổ chuột cũng là một chỗ trú thân quý báu rồi.

– Nếu mẹ quá lo lắng như vậy thì mẹ cứ đi Osaka để xem có chuyện gì xảy ra ở đấy không.

Hoảng hốt, Ikuyo vừa thì thào vừa nhìn con gái với đôi mắt mất hết cả thần sắc:

– Tao đi à?

– Vâng, – Đi một mình à?

– Mẹ không thích cái “ổ chuột” này, có phải thế không nào? Mẹ không thích sống với con ư? Vậy thì tại sao mẹ lại không muốn trở về đó? Con không giữ mẹ đâu. Dù sao đi nữa thì mẹ cũng là vợ của Hachirô Kuwata, phải không?

– Tomoko!

Ikuyo nhăn mặt và nói với giọng van lơn:

– Tao không phải vợ của lão.

– Mẹ nói gì mà kỳ quặc vậy?

– Tao không yêu lão.

– Vậy thì tại sao mẹ lại lo ông ta đã bỏ mẹ?

– Điều đó không làm cho tao sốt ruột. Tao chỉ muốn biết là lão đã chết chưa.

– ...

– Này Tomoko, nếu đúng như vậy thì tao chỉ còn có mày là chỗ dựa trên đời này nữa mà thôi.

Đừng nói độc ác với mẹ. Mẹ xin lỗi là đã nói đến cái ổ chuột, như thế là không đúng. Hãy giữ mẹ ở lại đây, cho dù là mẹ có làm con thêm khó khăn.

Con đồng ý nhé.

Tomoko giận dữ nhìn mẹ nói trắng trợn nói là bà không yêu ông Hachirô và không còn là vợ của ông ấy nữa! Còn tôi, cô tự nói với mình, thì không con lần không chồng để có nơi nương tựa, tôi chỉ có cách là trông chờ vào chính mình mà thôi.

Ngay chiều hôm đó và đến tận lúc hoàng hôn, Tomoko cố gắng viết thư gửi cho Hachirô Kuwata ở Osaka.

Chúng tôi tuyệt nhiên không nhận được tin tức gì của chú. Nhà của tôi đã bị cháy trụi, nước Nhật đã thua trận. Nỗi kinh hoàng của những đợt giới bom giờ đây như một cơn ác mộng. Chúng tôi sống trong một hầm trú ẩn, và mẹ thì luôn luôn chỉ nghĩ về chú. Bà rất sốt ruột vì từ mùa xuân đến nay chẳng có tin tức gì về chú. Tôi nghĩ là không nên yêu cầu chú làm việc này sau biết bao nhiêu là điều phiền toái mà mẹ tôi đã gây cho chú. Nhưng chúng tôi không thể chịu đựng thêm được nữa cuộc sống trong hầm và đã suy nghĩ kỹ về kế hoạch xây dựng lại cơ ngơi đã bị tàn phá, nhưng sự có mặt của ...

Viết đến đây, Tomoko đắn đo mãi, cuối cùng cô mới hoàn tất được bức thư bằng câu “nếu chú vẫn bình yên vô sự thì xin chú cho tôi biết chú có định đón vợ chú về Osaka không.”.

Cho lá thư vào phong bì, cô sực nhớ tới Yasuko.

Hay lắm, Tomoko quyết định. Cô sẽ không thể nào thực hiện ý đồ của mình nếu cô còn phải chăm sóc một mẹ già sáu mươi với tính khí đồng bóng, đến nhấc ngón tay lên để lao động cũng không xong. Mùa hè thì còn tạm được, chứ với cái rét đầu mùa thì người già lão làm sao mà chịu đựng được cuộc sống chui rúc trong cái hầm này? Cả Yasuko lẫn người tình của nó đều không thể cư mang được Ikuyo. Chỉ có cách là Tomoko trợ cấp cho chúng nó một số tiền để chúng nhận bà đến ở chung một thời gian.

– Tomoko, mày biên thư cho ai đấy?

– Con không viết được, cô vừa trả lời mẹ vừa xé bức thư cô đang viết dở dang. Con đi đây một lát mẹ ạ.

– Mày đi đâu?

– Con vừa nảy ra một ý.

– Gì?

– Con sẽ về hơi muộn, nhưng thế nào con cũng sẽ về, mẹ cứ yên tâm, đừng lo sợ.

– Nhưng mày đi đâu mới được chứ? Tao không dám ở một mình trong hầm vào ban đêm đâu!

Tomoko không trả lời mẹ. Cô lặng lẽ mặc quần phồng, vai đeo túi cứu thương và kiên quyết ra đi. Cô đi nhanh qua cầu Mêmara, lần theo đại lộ Ginza.

Tôkyô vẫn chưa có tàu điện và xe buýt. Cô nện mạnh đôi guốc gỗ xuống đường.

Phố xá đổ nát. Đây đó có những phụ nữ mặc váy. Tôkyô đã thay đổi nhiều từ khi kết thúc chiến tranh. Cô nhận thấy dân chúng xanh xao vàng vọt, áo quần xác xơ. Nhìn qua cửa sổ tàu hỏa toàn là đổ nát, điêu tàn, cây cối như đeo khăn tang, nhưng có một cái gì đó đã thay đổi. Một màu xanh rực rỡ hiện ra giữa các rặng cây cháy đen. Thiên nhiên, dân chúng, tất cả cũng như Tomoko đều có vẻ sẵn sàng sống lại.

Cô xuống ga Nakano. Cô nghĩ rằng nhà của Yasuko và cái gã tự xưng là Maejima chắc là được bom đạn buông tha, chứ không thì chắc chắn là Yasuko đã đến thăm bà chị rồi. Trong thời kỳ chiến tranh ác liệt, hai đứa đã nhiều lần đến thăm Hanaya để được những bữa ăn no nê, và bà chị đã luôn cho họ tiền hoặc thức ăn, đồ uống.

Maejima bị sung vào nhà máy sản xuất vũ khí và ít ra thì cũng đã có công ăn việc làm, nhưng bây giờ thì nhà máy đã đóng cửa cho nên chắc nó cũng túng thiếu, Tomoko nghĩ như vậy. Còn Yasuko cũng lười biếng như mẹ nó, lại không có chút tài năng gì nên thất nghiệp là cái chắc.

– Có ai trong nhà không? Tomoko vừa cao giọng hỏi vừa đi vào nhà. Cái đầu tiên mà cô nhìn thấy là ba đôi giày ống bằng da nâu mà cô từng thấy trong chiến tranh, những đôi giày của quân đội

Mỹ! Thế nghĩa là sao? Yasuko và gã kia đã làm gì trong căn nhà này?

Yasuko trông thấy chị ở lối vào nhà nhưng không thềm chào hỏi.

Tomoko đành phải lên tiếng trước:

– Chào em, em khỏe chứ?

– Vâng.

– Chị mừng là nhà em còn nguyên vẹn. Maejima thế nào?

– Anh ấy đi vắng.

– Còn em, bây giờ em làm gì?

– Em giặt thuê.

– Chị vào được chứ?

– Mời chị vào.

– Nhìn thấy những đôi giày ở cửa, chị nghĩ là có lính Mỹ ở đây.

Yasuko phá cười lên, hãnh diện:

– Những đôi giày đó đều là của Maejima cả, mỗi ngày anh ta đi một đôi.

– Thế ư? Trông em và hấn có vẻ phát đạt nhỉ.

Yasuko trở lại với hai chén nước chè nâu:

– Mời chị.

– Cảm ơn em.

Tomoko đón lấy chén nước nhấm nháp. Cô cảm thấy ngay một vị khác hẳn vị chè Nhật. Đúng là chè Anh.

– A, thật là chuyện hiếm! Đã nhiều năm nay chị không được

uống thứ chè này. Vị ngon quá. Chè ngoại nhập phải không?

– Hình như là chè Lipton.

Ngây ngất trước vị chè, Tomoko tiếp tục tự hỏi mình về những hoạt động của Maejima. Trước chiến tranh hẳn chỉ là một khách hàng ngẫu nhiên của Hanaya, hẳn đến đây chỉ để ăn uống và chẳng làm gì. Rồi hẳn chung sống với Yasuko. Khi cần một số tiền lớn thì chúng lại cầu cứu đến cô. Sau chiến tranh việc cả vợ lẫn chồng không ai nghĩ đến chuyện đến thăm ân nhân của mình để chia buồn về chuyện khách sạn Hanaya bị thiêu cháy hoàn toàn đủ để chứng tỏ chúng thật là vừa đôi phải lứa. Tomoko nấu cả ruột trước thái độ bạc bẽo của cô em gái.

– Chồng em bây giờ làm gì?

– Em cũng không biết nữa ...

Nhìn mắt em, Tomoko biết chắc là nó không nói dối.

– Em biết không, Yasuko, mẹ đã về sống với chị mấy hôm nay rồi, và hiện giờ mẹ đang ở đó, trong căn hầm.

– Thế ạ?

Yasuko không chút ngạc nhiên và cũng không hỏi gì thêm.

– Chị không có ý định ăn không ngồi rồi mãi trong căn hầm bởi vậy chị nhờ em trông nom, chăm sóc giúp chị một thời gian để chị có thể bắt tay ngay vào công việc. Chính vì lẽ đó mà hôm nay chị đến gặp em ...

– ...

– Giờ đây chị không còn có nhiều tiền như trước đây, nhưng chị không yêu cầu em phải cưu mang mẹ. Vả lại cũng chỉ một thời gian ngắn thôi mà.

– Hễ có được một mái nhà là chị sẽ đến đón mẹ về. Được không Yasuko?

– Tại sao chị không đưa bà ta về Osaka?

– Chị chắc là chú Hachirô sẽ không chấp nhận; chưa bao giờ mẹ xử sự với ông như một người vợ. Ông ấy đã không đến tìm mẹ chứng tỏ là ông không muốn sống với bà ấy nữa.

– Đối với em, bà ta cũng chẳng bao giờ cũng xử sự như một người mẹ cả, chị Tomoko ạ.

– Phải, chị biết. Đối với chị cũng vậy, nhưng cha mẹ là cha mẹ.

– ...

– Chúng ta không thể bỏ mặc mẹ già trên sáu mươi sống trong một cái hầm phòng không được! Bây giờ còn là mùa nắng ấm, chứ đến khi trời trở rét, hoặc mưa dầm thì khổ vô cùng tận.

– Kẻ nào đã gieo gió thì sẽ gặt bão.

Miệng há hốc vì ngạc nhiên, Tomoko nghe những lời đó mà náo cả lòng. Lời nói từ cái miệng xinh đẹp mới độc ác làm sao, giống hệt như miệng của mẹ nó!

– Vậy theo em thì nên làm thế nào? Cho dù là bà ta chưa bao giờ xử sự với em như một người mẹ thì cái từ “mẹ” vẫn tồn tại cơ mà! Em và chị, chúng ta đều là những đứa con của mẹ, chúng ta

có cùng dòng máu của mẹ, chúng ta không thể bỏ mặc mẹ như vậy được.

– ...

– Chị biết là em không có chút tình cảm nào đối với mẹ. Vì vậy chị xin em để mẹ ở với em chỉ một năm thôi. Chị sẽ đưa em tiền để em chi vào ăn uống của mẹ.

– ...

– Chị tin là em sẽ không từ chối lời đề nghị của chị. Nếu một người hoàn toàn xa lạ mà rơi vào cảnh ngộ như mẹ thì em cũng không nỡ nào từ chối cơ mà. Đồng ý chứ?

– Em chẳng biết nữa, em phải hỏi ý kiến của Maejima đã.

– Máy giờ thì chú ấy về?

– Tùy lúc. Có hôm anh về rất muộn. Hôm nay, ăn sáng xong là anh ấy đi ngay ...

– Nhưng chiều nào Maejima cũng về chứ?

– Vâng.

– Nếu vậy thì chị đợi.

Tomoko nhất quyết ở lại và chỉ ra về khi nào cô có được sự đồng ý của Maejima. Cô không thể bắt tay vào công việc chừng nào cô chưa tìm được giải pháp về mẹ.

Yasuko ngồi nguyên tại chỗ và lặng thinh. Quan sát bộ mặt phụng phịu trông nghiêng của nó, Tomoko thầm công nhận là nó giống mẹ như đúc.

Khoảng tám giờ tối thì Maejima về. Gã mở cửa rầm rầm, miệng hét to “hello” làm Tomoko phải sững sốt, quên cả chào nó.

– A bà chị vợ! Lâu lắm rồi nhỉ, bây giờ chị ở đâu? Hanaya đã cháy trụi phải không? Hôm nọ tôi đi xe Jeep đến quận Ginza cũng bị tàn phá tan tành.

Tomoko lạnh nhạt đáp lại:

– Còn chú thì trông có vẻ phát tài lắm. Xin chúc mừng.

Áo quần, bộ dạng và cách nói năng thô lỗ của Maejima chỉ làm cô thêm ngạc nhiên và hoảng sợ.

– Phải mà, chiến tranh đã kết thúc, bây giờ người ta đã được sống tự do, đúng không? Quân đội chiếm đóng đảm bảo sự tự do cho người Nhật, nhờ vậy mà tôi cũng trở nên thịnh vượng. Nào, Yasuko, mang bia lại đây! Tôi muốn cụng ly với chị. Đưa cả sôcôla nữa, và mở hộp mứt tây nhé! Còn cô, cô có thể uống coca với chúng tôi. Đúng rồi, coca cola mà tôi cất dưới giường ấy.

Khuya lắm Tomoko mới về. Một mình đi trong đêm thanh vắng, trên các đường phố bị bom đạn chiến tranh tàn phá tan hoang là điều không hay đối với một phụ nữ, nhưng sự khó chịu về lời lẽ huênh hoang của Maejima làm cô quên cả nỗi sợ hãi. Maejima đã từ chối thẳng thừng đề nghị của cô.

– “Bà con! – Gã nói một cách khinh bỉ.- Nhưng thưa bà chị vợ, bà con, gia đình, tất cả những chuyện này đều đã lỗi thời rồi! Giờ

đây người ta đang sống trong chế độ dân chủ. Vậy thì xin bà hãy thôi, đừng có quan tâm gì đến mẹ bà cả. Chúng tôi không chịu trách nhiệm về điều gì đã xảy ra với bà ta. Từ nay trở đi là thời đại của chủ nghĩa cá nhân! Bà là bà, tôi là tôi, Yasuko là Yasuko, mỗi người phải tự gìn giữ lấy hạnh phúc của chính mình. Mẹ của chị phải tự lo lấy cái thân xác của bà. Hãy bỏ mặc cho bà ta gục ngã! Chị vừa nói là sẽ mở một quán ăn, phải không? Tôi có thể cung cấp cho chị mọi thứ lương thực, thực phẩm mà chị muốn. Ê Yasuko, mang sugar đến đây! Sugar nghĩa là đường. Và xin bà chị nhớ cho rằng bây giờ người ta sống theo Anh quốc. Chị, chị hãy nhìn đường này, loại đường thượng hạng đấy. Ten pounds! Mười bảng Anh, và tôi để lại cho chị với giá ba trăm yên đấy, nhưng chị đã giúp đỡ chúng tôi nhiều, tôi bán cho chị theo giá mua thôi. Chị thấy thế nào?”.

Cơn giận tràn ngập lòng Tomoko khi cô qua cầu Mihara. Bất lực và giận dữ, nước mắt đầy tròng khi cô về đến trước cửa hầm. Cô cảm thấy sục sôi với đứa em gái đã dám nói là mẹ chưa bao giờ làm được gì cho nó. Cô rất phẫn uất khi nghe thằng em rể khuyên cô không nên chăm sóc mẹ, mà bỏ mặc mẹ cho số phận. Thật là cặn tàu ráo máng! Để trả thù chúng, cô quyết tâm chăm sóc mẹ và khôi phục lại nghề kinh doanh khách sạn phát đạt như Hanaya. Cô sẽ xoay trở thực phẩm ở chợ đen và bước đầu khai trương một tiệm ăn nhỏ.

Một lát sau, khi đã trấn tĩnh, cô mở cửa hòm và nhẹ nhàng đi vào. Cô nín thở và giồng tai trong khoảng trống âm u. Cô nhớ lại mẹ đã dõi nhìn cô ra đi, tựa như tận đáy lòng mẹ đã van xin cô đừng bỏ mẹ lại một mình.

“Mẹ ơi, con đã về. Yasuko, con gái của mẹ đã từ chối đón mẹ về ở với nó.

Vậy là bây giờ mẹ chỉ còn lại đứa con duy nhất là con. Và con cũng chẳng còn em gái nữa. Chúng ta cần phải chung sống với nhau. Chúng ta sẽ ra khỏi cái ổ chuột này, con sẽ xây một cái nhà tuyệt đẹp trên mảnh đất này. Con mong mẹ chia sẻ cùng con những khó khăn sẽ đè nặng lên đôi vai con và mẹ sẽ thấy là chúng ta cũng sẽ sung sướng trong tinh thần mẹ yêu con, con kính mẹ như bao cặp mẹ con bình thường khác”.

Cô thì thầm với mẹ rất lâu trong không gian tĩnh mịch và lần mò được chỗ nằm của bà. Ô kìa, tay mẹ ghi chặt cái gì vậy? Dưới ánh trăng mờ nhạt cô phát hiện ra đó là một phong thư. Cô liền nhẹ nhàng gỡ tay mẹ ra và cầm lấy phong thư đi ra ngoài. Đó là thư Hachirô xin lỗi đã không cho bà biết tin tức gì về ông.

Lửa tình rực cháy trong lòng con người đã ngũ tuần ấy. Điều này đã làm vui lòng Ikuyo. Xem xong thư bà ngủ một giấc ngon lành trong sự chờ đợi một ngày mai tươi sáng.

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 19

*Người Biết Nhìn Về Tương Lai
Sẽ Không Hối Hận Về Quá Khứ.
Shakespaere*

Tomoko khẩn khoản nói với người làm vườn là cô muốn có một cái vườn bốn mùa hoa nở, phù hợp với tên gọi của quán ăn:

Hanaya có nghĩa là “nhà hoa”.

Chẳng bao lâu sau, vào những ngày đầu xuân, khách hàng đã đổ xô đến Hanaya để thưởng ngoạn vườn hoa tỏa hương thơm ngát. Trên khắp nước Nhật, các đầu óc còn đầy rẫy những cuộc thăng trầm của chiến tranh cần được bồi dưỡng bởi vẻ đẹp của những vườn hoa nở rộ. Nhờ thế mà Hanaya nhanh chóng trở thành một địa điểm nổi tiếng chỉ sau một năm kết thúc chiến tranh.

Ngày nào cũng vậy, vào lúc rạng đông, Tomoko đích thân đi mua cá khi các thuyền vừa cập bến. Lúc đầu chỉ có cô và anh đầu bếp điều hành khách sạn, cô vừa là chủ, vừa là tớ, lại vừa là người gác cổng.

Thế giới của các cây liễu và những bông hoa đã nhanh tìm lại được sự phồn vinh xưa kia. Bà Tarômaru, chủ cũ của Tomoko đã nhiều lần đến mời mọc cô về lại với nghề kỹ nữ và hứa sẽ trả lương hậu hĩ. Cô đã có một thoáng xiêu lòng nhưng đã kịp thời quyết định sẽ tiếp tục làm ăn một mình.

Bá tước Konami đã ra đi, đi rất xa. Shuichi Nôzawa cũng vậy, và lần đầu tiên trong đời Tomoko đã lao vào cuộc sống bằng chính mồ hôi nước mắt của mình. Gò má cô dô ra, mắt cô trũng xuống, hai vai sưng tấy, các đốt ngón tay đau nhức ban đêm và biến dạng ban ngày. Hananoya đứng vững được là do cô hoạt động miệt mài, không chút nghỉ ngơi. Khách rầm rập kéo đến. Đồng tiền quay vòng và Tomoko không còn thất nghiệp nữa.

Hananoya không ngừng phát triển, tiếng tăm ngày một lẫy lừng và đã trở thành một trong những địa điểm hiện tại ở Tôkyô.

Giờ đây nhớ lại những năm tháng vừa qua mà cô không khỏi rùng mình:

sự lạnh nhạt của cô em ruột và cậu em rể đối với số phận của mẹ, thiên tai và chiến tranh đã tàn phá tan tành nhà cửa và của cải của cô, tro tro giữa đồng tro tàn với hai bàn tay trắng, mẹ thì đã

cao chạy xa bay khỏi cuộc sống khó khăn trong căn hầm tối tăm ngột ngạt, em cùng mẹ khác cha thì trốn biệt từ ngày chồng nó kiếm được khá nhiều tiền của.

Nghĩ tới đây bỗng Tomoko nhớ lại ba năm trước, khi Hachirô đột ngột xuất hiện ở cửa hầm. Ông ấy nắm lấy bàn tay Ikuyo và khóc sụt sùi, còn bà thì ngay lập tức than vãn và trách móc chồng mà không một lời cảm ơn ông đã đến tìm bà.

Ngày hôm sau hai ông bà từ biệt Tomoko để về Osaka, tay trong tay, như một người lính Mỹ đi với cô con gái.

Nhưng rồi những năm tháng khó khăn đó cũng qua nhanh như một giấc mộng. A, quá khứ đã qua mà không còn trở lại nữa!

Để chuyển hướng suy nghĩ, Tomoko gọi người làm đi mua một tờ nhật báo và mở ra xem. Bỗng hai bàn tay cô run lên bần bật.

Một dòng tin ngắn làm cô chú ý:

Đại tá Fumitake Ezaki bị kết án tử hình!

Ngày 12 tháng này tòa án Yokohama đã kết án bốn người có dính líu đến vụ giết hại phi hành đoàn chiếc B.29 ở quận XX thành phố Tôkyô.

Đại tá Fumitake Ezaki thuộc quân đội đồn trú quận XX, liên đội XX của quân khu miền Đông:

tử hình treo cổ.

Trung tá Sadao Kawamoto liên đội XX:

tử hình treo cổ.

Tiểu đoàn phó Tomio Harada, liên đội XX:

tù chung thân.

Thượng sĩ Saburo Somoi, liên đội XX:

hai năm khổ sai.

Cái từ “Tử hình treo cổ” cũng như tên họ của Fumitake Ezaki cứ to dần một cách dễ sợ. Fumitake Ezaki, một cái tên mà lâu nay cô không nghĩ tới. Khi thấy lại cái tên đó, những kỷ niệm êm ái pha lẫn đắng cay của thời son trẻ đã làm cho cô quặn đau. Một sự thôi thúc đột ngột bảo cô phải đến Yokohama. Nhưng rồi cô sức nhớ ra phiên tòa đã kết thúc hôm qua, và như vậy có thể là Ezaki đã bị treo cổ rồi.

Rạng sáng ngày hôm sau, cô rời Hananoya để đến phòng giải ngũ ở Ichigawa.

Cô lau mồ hôi ướt đầm với những cử chỉ mạnh mẽ khi đứng trước mặt ông Murata, nhân viên của cơ quan công ích:

– Tôi cần gặp ông Ezaki mà tôi được biết qua báo chí bị kết án tử hình.

– Ezaki ...Ezaki ... đại tá Fumitake Ezaki đúng thế không?

Ông nhân viên bỏ đi một lúc và trở lại với một chồng hồ sơ dày cộm. Trong những chuồng ngựa cũ, trần thấp, không khí oi bức, ngột ngạt đến rùng rợn.

Người ta chen chúc nhau, phần lớn cũng như cô, đến đây để xin được gặp phạm nhân chiến tranh. Tất cả đều có bộ mặt tái xanh

và phờ phạc, áo quần nhếch nhác. Họ đều đang vô vọng tìm cách để được gặp người thân ...

– Phiên tòa đã mở hôm mười hai, và gia đình đã được thông báo rồi.

– Mãi đến hôm qua tôi mới được xem tin trong báo. Ông Ezaki vẫn còn sống chứ ạ?

Murata vừa trả lời vừa nhìn cô chăm chăm:

– Các phán quyết của tòa án không bao giờ được thi hành ngay sau khi tuyên án. Thời gian gần đây cũng phải một năm trước khi có sự chuẩn y của tướng Mac Arthur.

– Sự chuẩn y? Thế trong khi chờ đợi thì có thể khiếu nại được không?

– Không. Mọi quyết định đều do chính quyền Mỹ, người Nhật không có quyền chống án. Thế cô là người nhà?

– Không, chỉ là một người bạn cũ thôi.

– Chính quyền trại giam tù nhân chiến tranh ở Sugamo hạn chế cuộc thăm viếng những người đã có án hoặc chờ xử, mỗi tháng một lần, và mỗi lần chỉ có một người được thăm. Đối với trường hợp đại tá Ezaki thì ngoài vợ ông ta ra còn có ba người con và bố của ông, vị chỉ là năm.

– Có thể cho tôi đi chung với họ được không?

– Không được. Chúng tôi không được phép giải quyết quá năm người.

Tomoko thất vọng.

– Có cách nào khác để được gặp ông ta không?

– Rất tiếc là không, trừ khi cô thương lượng với gia đình ông ấy.

Mắt Tomoko đầm lệ, nhưng không phải chỉ có mình cô khóc.

– Ông Murata, tôi van ông. Hãy giúp tôi! Tôi tha thiết được gặp ông ấy.

– Cô hãy nói thật đi, cô và đại tá Ezaki là thế nào với nhau?

– Đó là một người bạn ... cũ ngày xưa. Tôi van ông hãy giúp tôi.

Nếu không thì chẳng bao giờ tôi còn được gặp ông ấy nữa!

– Cô có muốn biết địa chỉ của gia đình ông ấy không? Trong chiến tranh họ đã sơ tán về quê ở tỉnh Akita. Hôm nay chưa ấn định ngày thăm viếng của họ, nhưng chắc chắn là họ sẽ đến vì là lần thăm đầu tiên sau phiên tòa xét xử.

– Cô có muốn được báo cho biết khi gia đình đến đây không?

– ...

– Hay là chúng tôi điền tên cô vào danh sách những người trong gia đình nếu có một trong số năm người chính thức vắng mặt.

Trong trường hợp này, chúng tôi sẽ báo sớm cho cô biết.

Một thành viên của gia đình ... Tomoko ngẩng đầu lên, nước mắt giàn giụa.

– Ôi, cảm ơn ông! Xin ông làm như vậy cho. Vậy thì ... bao giờ tôi được đến thăm ông ấy!

Murata không trả lời cô mà chỉ hỏi cộc lốc:

– Tên và địa chỉ?

– Tomoko Sunaga.

– Tôi sẽ báo cho cô khi có một chỗ trống. Nói đoạn ông hất đầu chào cô.

Đã hai chục năm nay không gặp lại người đó. Anh ta đã từ bỏ cô để kết duyên với một người thuộc dòng dõi quý tộc, môn đăng hộ đối. Và từ dạo ấy anh chưa bao giờ tỏ ra hối tiếc. Vậy thì tại sao cô còn muốn gặp lại anh, người đã chà đạp lên những mộng ước tuổi thanh xuân của cô? Tại sao cô lại cảm thấy tha thiết được gặp lại con người đó? Trong suốt hai mươi năm ấy, cái tin duy nhất mà cô nhận được là tin báo về cuộc hôn nhân của anh! Cho đến bây giờ chính cô cũng chẳng khi nào mong muốn được gặp lại anh ta. Và con người mà cô đã hầu như quên bằng đó nay lại đột ngột xuất hiện.

Trở về nhà, trong những ngày tiếp theo Tomoko vẫn nghĩ về anh. Cho đến giữa tháng năm, cô vẫn chưa nhận được tin tức gì từ cơ quan giải ngũ. Sốt ruột quá! Năm đó vườn nhà cô nở đầy hoa trắng. Tomoko luôn ngắm nhìn cái màu tang tóc đó mà lòng quặn đau vì cô nhìn thấy ở màu đó một điềm gở. Cây cỏ cũng đeo tang!

Ngay cả ban đêm Tomoko cũng nằm mơ thấy những bông hoa trắng nở rộ.

Trước đây do làm việc nhiều nên giấc ngủ của cô thường nặng

nề và không mộng mị gì, nhưng từ khi cô được tin về Ezaki thì hầu như đêm nào các giấc mơ cũng đến trong giấc ngủ của Tomoko và khi tỉnh dậy cô nhận ra mình đang mỉm cười! Cô mỉm cười với những kỷ niệm thời son trẻ của mình.

– Ở cái tuổi của ta! Bốn sáu cái xuân xanh mà lại còn có những giấc mơ đẹp như vậy sao?

Tomoko bối rối lo âu khi thấy kinh nguyệt của cô thưa dần và chất nữ biến dần cùng với chúng. Cô nóng lòng muốn gặp lại Ezaki có phải vì cô cần một người đàn ông trên giường mình? Không phải thế, cô tự nhủ để xua đuổi ý kiến đó. Ezaki chỉ là một tù nhân đang chờ giờ hành quyết. Khó mà gặp lại được anh. Cô không thể hy vọng một ngày nào đó lại được anh ôm ghì âu yếm. Không phải vì sinh lý mà ta khao khát được gặp lại anh ấy. Vậy thì tại sao, tại sao cơ chứ? Cô tiếp tục chất vấn con tim câm lặng.

Nhưng cô muốn gặp Ezaki, cô không thể từ bỏ được ý muốn này và nảy ra ý kiến là sẽ đến Ichigaya một lần nữa. Bằng bất cứ giá nào cô cũng phải đi gặp Murata!

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 20

TUYỆT TÌNH, ĐOẠN NGHĨA

Vào mùa thu năm ấy Ikuyo đột ngột xuất hiện ở Hananoya.

– Mẹ

– Ở đây có nhiều hoa đỏ nhỉ. Đẹp quá!

Tomoko đến gần mẹ và lơ đãng ngắm nhìn vườn hoa. Cô không đủ can đảm để hỏi mẹ đến đây có việc gì, có phải là mẹ vừa cãi cọ với chú Hachirô, và định lưu lại đây bao nhiêu ngày. Cô đang bận tâm về cuộc hội kiến vừa rồi với ông Murata.

Murata lúng túng không biết làm sao để tổng khứ người đàn bà sáu tháng qua đã đến gặp ông ít nhất là mười ngày một lần và cứ ba ngày lại gọi điện thoại cho ông. Nhưng ông không thể đuổi thẳng thừng Tomoko vì mỗi lần cô đến gặp ông lại mang đến cho ông và các đồng sự cơ man nào là hộp thức ăn thượng hạng. Dần dà rồi Murata cũng loáng thoáng nhận ra được vì sao cô lại tha thiết muốn gặp Ezaki và rồi càng ngày ông càng thương hại bà

chủ quán Hananoya.

Vừa ngắm nghía các cây địa du và thu hải đường, Tomoko vừa nhớ lại là sáu tháng qua cô như bị quỳ ám, không lúc nào không nhớ tới Ezaki. Mặc dù vậy, nhà hàng vẫn nườm nượp khách. Mọi chuyện ở đây đều tốt đẹp, nhờ thế mà Tomoko vẫn yên tâm ngày nào cũng đến các chùa chiền cầu xin cho Ezaki được bình yên vô sự. Nhưng chính trong khi mải mê nhìn các cây thu hải đường mà cô đã trở lại với chính mình. Cô đột ngột tự nhủ là anh ấy, Fumitake Ezaki, đã kiên quyết từ bỏ cô gái tội nghiệp mà mong muốn duy nhất là được kết hôn với anh, đã đứng đưng với cô và hầu như đã quên cô trong lần cuối cùng họ gặp lại nhau. Mình thì cứ chạy đến còn anh ta thì cứ xa dần, như thế đâu có được. Tình yêu là phải hai chiều chứ?

Nghĩ như vậy trong tâm trạng mệt mỏi sau lần gặp vừa rồi với Murata, Tomoko cảm thấy chán nản vô cùng.

– Mẹ ơi ... cô kêu lên như thể muốn ôm chầm lấy mẹ. Cô đã trở lại đưa con bé bỏng ngày xưa, muốn tìm chỗ để dựa để chống chọi với buồn phiền.

– Tomoko ...

Ikuyo có vẻ như cũng có điều gì bức bối muốn tâm sự với con gái, cho nên ít phút sau, lần đầu tiên, họ ngồi đối diện nhau trên chiếu và nhìn nhau chờ đợi.

– Mẹ, anh Ezaki đã bị kết án treo cổ, anh ấy hiện bị giam ở

Sugamo vì tội ác chiến tranh. Sáu tháng nay con thường đến sở giải ngũ để thử gặp anh ấy nhưng không được. Mẹ, mẹ hãy nói đi, con có thể làm được gì, con có thể làm được gì? Đó là những lời mà cô muốn hét lên cho mẹ nghe, nhưng lòng cô cũng quá buồn phiền khiến cô không nói được nên lời.

Ikuyo hoàn toàn vô cảm trước tâm trạng của con gái bà, cứ nói năng huyên thuyên.

– Mẹ rất vui mừng khi nhận được tấm vải crep để may kimono. Thật là tốt khi biết nghĩ đến mẹ! Nghĩ đến mẹ vào thời buổi khó khăn này ... a, mẹ thường nói, cái con Tomoko đúng là con của ta, chúng ta có chung một dòng máu. Và thế là bỗng dưng mẹ rất muốn gặp lại con, mẹ không còn kiên nhẫn để chờ đợi nữa!

Nhưng tất nhiên là Hachirô đã can ngăn. Ồ không, không, lão nói với mẹ là đừng có đi Tôkyô, nhưng mẹ đã nói dối lão là mẹ chỉ đi để biết con có khỏe mạnh không, và thế là mẹ đã ở đây!

– Nói dối ...?

– Đúng. Đây, con có muốn sống với mẹ như trước không hả?

– Mẹ muốn nói là mẹ đã bỏ Hachirô?

– Lão nói là sẽ đến đây tìm mẹ, nhưng tao trả lời với lão là chẳng cần đâu.

– Mẹ nói thế có nghĩa là sao?

– Mẹ đã chán ngấy cái cảnh sống chung với một con người hoàn toàn xa lạ.

– Sao, một người hoàn toàn xa lạ? Nhưng người đó là chồng mẹ, phải không nào?

– A, đã lâu lắm rồi chúng tao chỉ là những người xa lạ đối với nhau thôi, mà nghe rõ chưa?

Tomoko thôi không tiếp tục hỏi mẹ nữa. Cô đã hiểu rõ điều mẹ muốn nói.

Nhưng cô bàng hoàng trước cái logic đặc biệt ấy, mà theo đó, vợ chồng trở thành người xa lạ đối với nhau chỉ vì quan hệ tình dục của họ ngày một thưa thớt.

So sánh với cách suy nghĩ của mẹ, cô cảm thấy mình có những suy nghĩ thật cao thượng, đã tìm đủ mọi cách để cứu sống một người mà hai mươi năm nay cô chưa được gặp lại. So sánh với cuộc đời bản thiêu của mẹ, cô cảm thấy cuộc đời mình thật trong sáng.

– Này, Tomoko, mẹ chỉ có mỗi mình con trên đời này là có cùng huyết thống với mẹ. Người duy nhất còn lại bên mẹ là con.

– Mẹ quên Yasuko rồi. Con không phải là con gái duy nhất –

Tomoko nói toạc ra.

Yasuko không cùng cha với con.

– Thế thì đã sao? Rõ ràng nó là con của mẹ, không còn nghi ngờ gì nữa. Vậy mẹ nên tìm đến chúng nó ở Nakano, bây giờ chúng cũng khâm khá lắm. Tại sao mẹ không bảo chúng nó đón mẹ đến ở với chúng?

– Đừng có buồn bực con. Đã ba năm rồi chúng ta không gặp nhau, Ikuyo nói, giọng van nài.

– Đúng, ba năm nay mẹ đã bỏ chạy vì không muốn sống trong cái ổ chuột; ba năm nay mẹ không gửi cho con một lá thư nào, thế mà mẹ lại cứ bảo là mẹ của con ư? Con không thể một mình nuôi dưỡng mẹ suốt cả đời, cho nên mẹ hãy đến với Yasuko!

– Nhưng Yasuko không phải là con của Sheikichi; tao không ưa gì nó.

– Mẹ nói gì mà kỳ quặc vậy?

– Tao đã có lần nói với mày là tao muốn khi tao qua đời, thì hài tao sẽ được chôn cùng với bố mày. Tao là mẹ mày, còn Yasuko thì chỉ là người dung nước lã đối với tao.

Tomoko không còn thì giờ để ngồi tranh cãi, trách móc mẹ.

Khách hàng đã kéo đến, cô phải ra tiếp họ.

Hoàng hôn buông dần, cửa ra vào của khách sạn trở nên náo nhiệt.

Khi Tomoko đứng dậy để đi ra thì mẹ cô gục nằm trên chiếu, hai tay giơ ra phía trước như muốn níu kéo con gái lại. Dáng điệu đầy kịch tính đó làm cho Tomoko thêm khó chịu, nhưng nó cố giữ bình tĩnh và nói với mẹ, giọng khinh bỉ:

– Con đồng ý, mẹ có thể ở lại đây!

Sự có mặt của Ikuyo càng ngày càng làm cho Tomoko thêm khó chịu. Nhà lại không được rộng rãi như hồi trước, cho nên cô khó

có thể sống biệt lập đối với mẹ dưới cùng mái nhà. Sáng và chiều cô buộc phải cứ thường xuyên giáp mặt với bà, tình hình này đã nhanh chóng làm cô hết chịu nổi.

Ngày nào cô cũng ra đi để thực hiện những cuộc hành hương. Nhưng mục đích của những chuyến đi này không chỉ để nguyện cầu sự bình yên cho người yêu cũ, mà còn là một dịp để cô được ra khỏi nhà và thanh thoi đi trên các đường phố. Cứ ở nhà mãi rồi sẽ có lúc cô không giữ được bình tĩnh, và sự hiện diện của Ikuyo sẽ trở thành một cực hình đối với cô.

Một tháng sau, vào thời kỳ hoa tử đinh hương thơm ngát vườn cây, Tomoko vừa đi lễ chùa về thì chị người ở chạy đến báo cho cô là từ sáng sớm có bốn, năm lần điện thoại gọi từ sở giải ngũ. Tomoko biến sắc mặt và chạy đến bên điện thoại.

– Alô, cho tôi nói chuyện với ông Murata ở bộ phận điều tra tư pháp.

Giọng trầm của Murata vang lên trong ống nghe?

– A, cô Sunaga, danh sách những người đến thăm đại tá Ezaki khuyết một người. Cô cấp tốc đến ngay. Chậm tý nữa là cô ở lại đây. Tôi đợi cô trong vòng nửa giờ. Nhanh lên!

– Vâng, tôi đi ngay.

Cô không còn thì giờ để thay kimono, xỏ vội đôi giày vải là cô chạy nhanh ra ga Yurakuchô.

Khi đến trước sở giải ngũ, cô trông thấy một chiếc xe cam nhông

đỗ ở đây khoảng hai mươi người ngồi trong. Murata luôn nhìn đồng hồ, và thở phào nhẹ nhõm khi nhìn thấy cô:

– A, cô lên xe nhanh cho. Chúng ta đi thôi!

Xe lăn bánh ngay và phóng nhanh trên đường đá gồ ghề. Thần kinh căng thẳng bị sốc mạnh, các hành khách không trò chuyện gì. Rất yên lặng, một sự yên lặng rùng rợn ngoại trừ tiếng la hét của bọn trẻ mỗi khi xe đi qua những ổ gà to.

Những đứa bé ... có lẽ con cái của Ezaki cũng có mặt ở đây. Cô cố nhìn mặt chúng xem có cháu nào giống Ezaki không, nhưng vô vọng. Cô lại để ý quan sát ba người đàn bà trên ba mươi tuổi để xem ai có thể là vợ Ezaki. Rồi cô lại chăm chú nhìn những người đàn ông trạc sáu mươi tuổi có dáng dấp của một cựu chiến binh. Nhưng có gần mười người thì làm sao mà tìm được cha của Ezaki?

Cô sẽ chào ông ta như thế nào đây? Liệu ông ta có ngăn cản không cho cô gặp con ông không? Nghĩ đến đây, Tomoko cảm thấy ớn lạnh. Và cô sẽ nói gì với vợ của Ezaki? Và khi các con của anh ngơ ngác nhìn cô thì liệu cô có còn đủ bình tĩnh để mỉm cười với chúng không? Trong sáu tháng vừa qua cô nghĩ nhiều về Ezaki, nhưng không một lần nào cô nghĩ đến vợ con anh.

Trung tâm giam giữ những tội nhân do lính Mỹ gác. Xe cam nhông vừa đỗ trước cổng liền bị các binh sĩ Mỹ bận quân phục chiến đấu đến vây quanh.

Trong số ba người phụ nữ đi cùng Tomoko thì có hai người mặc quần bông nông dân, còn người thứ ba thì mặc kimono. Tất cả các hành khách đi hàng một theo sau Murata. Người lớn mặt đờ đẫn, lặng lẽ bước đi, có lẽ vì quá căng thẳng, còn bọn trẻ, sốt ruột muốn gặp được cha bắt đầu chuyện trò, bàn tay nắm chặt lấy tay mẹ. Tomoko bất chợt nghe chúng nói với nhau:

– Anh ơi, có phải là chúng ta không được nói là ông nội đã chết rồi?

– Không, nhất là em, đừng có nói như vậy đấy.

– Nhưng nói thì có sao? Bây giờ thì ông nội đã được chôn cất rồi.

– Ngốc quá. Nếu người ta đã nói với em như vậy thì em đừng có nói, thế thôi.

– Mẹ ơi, sao lại không được nói như vậy?

Tomoko nín thở và ngẩng đầu lên. Có ba đứa bé, và mẹ chúng là người đàn bà mặc kimono bằng vải sồi màu nâu, loại tốt, với hoa văn lỗi thời.

– Vì không được làm cha buồn phiền.

– Đúng rồi, chúng ta sẽ nói với cha là tháng này ông nội không đến được vì nội hơi bị bệnh.

– Để mẹ nói với cha điều đó, còn các con, các con sẽ nói như thường lệ về việc học tập của mình ở trường, và những chuyện đại loại như vậy.

– Đồng ý với mẹ đây. Út cưng rồi chứ.

Đứa con cả có vẻ thông minh. Nó có những nét giống cha, đôi mắt đẹp và sáng như đôi mắt của Ezaki.

Tomoko lòng quặn đau, tự hỏi là mình phải làm gì đây. Cô chưa bao giờ nghĩ rằng thiếu một suất trong danh sách người nhà của Ezaki là do cái chết của cha anh. Vợ của Ezaki trông trẻ hơn và to lớn hơn Tomoko, và trông xinh đẹp hơn cô nhiều. Khuôn mặt hình trái xoan và đôi mắt khiến Tomoko cảm thấy mình kém xa người phụ nữ đó.

Cô đã nghĩ đến chuyện bỏ ra về. Tim cô nhức nhối đến khó thở. Đi xen lẫn vào bốn người đó chỉ để được nhìn thấy Ezaki, thật là kỳ quặc, cô lăm bắm và lưỡng lự giữa ở lại và bỏ đi.

Nhưng giọng nói của Murata đột ngột vang lên trong phòng đợi khiến cô không kịp sắp xếp lại cho mạch lạc những suy nghĩ của mình:

– Gia đình đại tá Ezaki!

Vợ con của Ezaki đứng dậy ngay. Tomoko ngập ngừng đi theo họ. Bà vợ của Ezaki không một lần ngoảnh đầu lại, nhưng thằng út đã có lúc ngược cặp mắt đẹp, thơ ngây và ngạc nhiên nhìn Tomoko. Cô định dừng lại, nhưng rồi vẫn tiếp tục bước theo họ.

– Ba! Thằng út kêu to.

– A, cảm ơn em và các con đã đến. Chắc là khủng khiếp lắm khi tháng nào cũng bị lắc lư trong toa tàu nhỉ! Anh chắc là em và các

con không có chỗ ngồi suốt cả dọc đường.

Fumitake không thay đổi gì trong hai mươi năm qua:

vẫn khuôn mặt đầy đặn, cái cằm cao nhẵn, làn da hơi rám nắng và không đến nỗi gầy như cô nghĩ.

Anh trò chuyện với các con một cách thân mật, rồi nhận ra sự hiện diện của Tomoko và thoáng ngạc nhiên, tựa như anh đang tự hỏi mình người đó là ai vậy, rồi anh quay sang phía vợ:

– Thế bố đâu?

Như vậy là anh đã cùng một lúc biết về sự vắng mặt của cha mình và người phục nữ thế chỗ cha là ai, nhưng vợ anh, cho đến bây giờ vẫn không hay biết gì về sự có mặt của Tomoko, trả lời lúng túng:

– Cha hơi mệt, hôm nay muốn nghỉ ngơi cho lại sức.

Ezaki nhíu lông mày và gặng hỏi:

– Cha ốm ư?

– Đâu có, đi tàu đến tận Tôkyô đã khiến cha hơi mệt thôi, nhất là cha lại vừa mới khỏi cúm. Cha gửi lời thăm anh. Còn anh, anh có được mạnh khỏe không?

– Ô, cũng tạm tạm. Hình như ở ngoài vẫn thực hiện chế độ cung cấp lương thực phẩm theo tem phiếu? Ở đây thì toàn là đồ nhập, ăn tốt lắm. Thịnh thoảng anh lại nảy ra ý muốn chia sẻ với các con những thứ này!

Trong lúc trò chuyện với các con, Ezaki lại đưa mắt nhìn về phía

Tomoko, mỗi lúc thêm một lo lắng, rồi đưa mắt nhìn vợ như muốn hỏi điều gì. Và khi vợ anh ngoái cổ ra sau thì Tomoko liền cúi đầu chào anh ở phía bên kia lưới sắt.

– Chào anh, đã lâu lắm rồi chúng ta chưa gặp lại nhau.

Ezaki chăm chú nhìn Tomoko, nhưng có vẻ như là không nhận ra được cô.

Điều này cũng chẳng có gì là lạ vì cô đã thay đổi nhiều so với thời cô còn trẻ và thanh lịch.

Tomoko nhắc lại mà trái tim rộn ràng như lúc bình minh của mỗi tình đầu:

– Nhà Hanaya ở Tsukiji, anh còn nhớ nữa không? Em là Tomoko đây mà ...

Lòng cô quặn đau khi nói lên những lời ấy, và cô không thể nào nói tiếp được, đành đứng nhìn anh đăm đúi và vô vọng. A! anh lấp bấp vừa như nhận ra cô và trợn tròn hai mắt, ngơ ngác.

Vừa lúc ấy có tiếng xích sắt lạnh canh. Một bàn tay đầy lông màu râu ngô vỗ mạnh lên vai Ezaki và cho anh biết là mười phút thăm viếng đã hết.

Ezaki cảm động đưa mắt nhìn vợ con và nói vội trước khi đi khuất:

– Em hãy giữ gìn sức khỏe. Các con ngoan và học tốt nhé.

Vợ và con anh lặng lẽ ra về. Thăng Út nói với anh nó:

– Anh thấy không, em chẳng nói gì đến nội cả.

– Đúng, ba không hay biết gì hết.

Nghe chúng nói với nhau, Tomoko sững sờ đứng lặng. Vẻ mặt ngạc nhiên với đôi mắt mở to của Ezaki tựa như đã in đậm trong trái tim nhức nhối và tê buốt của cô. Người đàn ông đã chia tay với cô cách hai mươi năm nay lại nhìn thấy cô bên cạnh vợ mình khiến anh sững sốt là phải. Tomoko lại càng cảm thấy chua xót là anh đã không nói với cô lấy một lời.

– Xin lỗi bà, hồi nãy tôi đã thất lễ với bà, tôi là vợ của đại tá Ezaki.

Người phụ nữ mặc kimono vải sồi đến gần Tomoko và lễ phép cúi đầu chào.

Tomoko đã trở lại bình tĩnh.

– Chính tôi mới xử sự thiếu tế nhị, đã sơ ý không đến chào bà, mong bà thứ lỗi cho. Tôi là chủ khách sạn Tsukiji. Hồi trước chiến tranh, chúng tôi đã có vinh dự được ông nhà thường xuyên đến với tư cách là khách hàng. Vừa qua, tình cờ tôi được biết ông bị cầm tù ở Sugano, tôi muốn biếu ông ấy một ít thực phẩm của nhà hàng, nhưng cuối cùng rồi không được phép. Ông Murata có gọi điện đề nghị tôi đến thay chỗ của một người trong gia đình bà, và thế là tôi vội vã đến đây. Tôi thực sự xin lỗi bà về sự đường đột của tôi ...

Bản thân Tomoko cũng không hiểu tại sao lúc này cô lại ăn nói lưu loát đến như vậy. Và trong lúc cô đang thao thao bất tuyệt về

những chuyện chẳng đâu vào đâu, vô vị và hời hợt thì bà Ezaki đã đột ngột ngắt lời cô một cách thô bạo:

– Cha chồng tôi đã qua đời.

– Tôi cũng đoán ra như vậy qua chuyện trò của các cháu. Tôi xin có lời chia buồn với gia quyến. Nhân tiện đây tôi muốn mời bà và các cháu quá bộ đến nhà hàng chúng tôi nghỉ ngơi trong khi chờ tàu. Tôi sẽ rất vui mừng nếu được tặng quà các cháu những gì chúng muốn.

– Chúng tôi sẽ đi ngay chuyến tàu đêm.

Giọng bà không lạnh lùng cũng không hình thức, nhưng Tomoko cảm thấy là mình không nên tiếp tục nói năng một cách thân mật như vậy nữa.

Cuộc thăm viếng trong ngày đã kết thúc sau chưa đầy một tiếng đồng hồ.

Các gia đình lại lên xe để đi Ichigaza. Trên đường về, không ai trò chuyện, kể cả lũ trẻ, tựa như chúng đang mải mê nghĩ lại những gì chúng vừa được chứng kiến.

Khi xe đỗ trước sở giải ngũ, mọi người vội vã tản mác.

– Tôi xin cảm ơn ... Tomoko nói và cúi đầu chào nhiều lần để nói lên lòng biết ơn của mình đối với ông Murata.

– Vừa rồi cô có nói được gì với ông ấy không?

– Có.

– Tốt lắm, Murata nói ngắn gọn.

Tomoko đảo mắt nhìn xung quanh, nhưng bà Ezaki cùng các con đã biến đâu mất. Cô chạy vội ra ga Ichigaya và chẳng mấy chốc đã đuổi kịp họ.

– Bà, bà!

Vợ Ezaki nắm tay thẳng Út từ từ quay đầu lại khi nghe tiếng ai gọi mình, và nói khi nhận ra Tomoko:

– Cảm ơn bà đã quan tâm đến chúng tôi.

Bà lễ phép cúi đầu rồi quay gót tiếp tục đi.

Tomoko đứng sững tại chỗ. Chắc chắn là bà ta đã đoán ra lai lịch và quan hệ của cô với Ezaki. Nét mặt tao nhã, phong thái quý tộc, mọi thứ ở bà ta đều làm Tomoko khó chịu. Bà đã lịch thiệp xua đuổi người tình cũ của chồng để tránh bị xúc phạm. Tomoko hối tiếc. Cô có linh tính là mình bị đuổi khéo, vậy thì có sao ta lại cứ chạy theo bà? Fumitake không nhận ra được cô ngay, và khi nhận ra rồi thì mặt anh thoáng có chút ngạc nhiên. Chỉ có thể thôi. Tomoko chạnh lòng và hối tiếc đã chạy theo vợ anh.

Cô bị choáng mạnh. Tim cô đau nhói. Bụng dưới của cô vốn dĩ thường đau âm ỉ, nay bỗng đau quặn, kèm theo ói mửa. Cô tự hỏi đây có phải là những triệu chứng có mang không, nhưng rồi cô tự trách mình là đã quá ngốc nghếch:

nghĩ đến chuyện có mang ở tuổi cô bây giờ, lại không có quan hệ tình dục với đàn ông? Và cô tiếp tục rảo bước.

Khi cô về đến Hananoya, cơn đau đớn khó chịu đã gia tăng tột

độ. Tim đập mạnh, bụng dưới đau ghê gớm. Cô mệt lả chưa từng thấy. Cô không còn sức để trả lời chị người ở vừa chạy đến. Cô kéo lê đôi chân về phòng mình và gặp Ikuyo vừa ở nhà bếp ra, vẻ hồ hởi.

– A, con đã về! Mà biết không, Hachirô vừa mới đến! Bà kiêu hãnh báo tin với giọng vui vẻ của một bé gái.

Hachirô ngồi trong phòng, lưng cúi gập, tiêu tụy, tựa như toàn bộ sức lực sống của ông đã bị Ikuyo hút hết.

– Thưa cô, đã lâu lắm tôi không được gặp lại cô! Tôi vui mừng thấy cô làm ăn rất phát đạt. Cảm ơn cô đã có nhã ý mời chúng tôi ...

– Ông cứ yên tâm, Hachirô, Ikuyo nhanh nhẩu tiếp lời ông. Ông rồi cũng sẽ được ở lại đây, phải thế không Tomoko? Ở đây thì tốt hơn, ngàn lần tốt hơn là cứ sống leo lắt ở cái tiệm đồng hồ.

Nghe mẹ nói như vậy, cô nén cơn đau thắt bụng, Tomoko quát lên:

– Ông bà ra khỏi đây ngay! Trở về Osaka ngay lập tức! Có ai trên thế gian này dám cru mang ông bà? Đi đi! Đi ngay đi! Cô thét lên, điên cuồng, giận dữ, rồi bất thành linh đồ sụp trên chiếu, quặn đau.

– Trời ơi, nó trắng bệch ra kìa!

– Đi gọi bác sĩ ngay!

Hai ông bà nhìn nhau, hoảng sợ, và phỏng đoán là cô bị bệnh.

Nhưng Tomoko biết quá rõ là mình không ngã bệnh. Những chất bày tiết ra pha lẫn máu cuồn cuộn chảy giữa hai đùi cô. Bản chất nữ tính đang mất đi của cô bùng lên qua những cơn co giật cuối cùng. Toàn bộ máu và các chất trong cơ thể cô có lúc tưởng chừng như đã đông lại chung quanh lồng ngực, và giờ đây đã chảy từ dạ con đến bụng dưới của cô. Tomoko cảm thấy vừa đau đớn vừa vui mừng tột độ. Bác sĩ vừa được mời đến đã chẩn đoán đây là những rối loạn của thời kỳ mãn kinh, và cô biết rằng đối với những phụ nữ vô sinh thì những rối loạn như vậy thường đến sớm hơn.

Hãy đánh tôi đi, đánh nữa đi! Đánh mạnh vào, mạnh hơn nữa vào! Vừa đau quặn, Tomoko ý được rằng chính người đàn bà trong cô đã lên cơn điên đó, và tại sao cô lại vùng vẫy như thế.

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 21

ĐIỀM BÁO PHÚC CỦA HOA THỤY HƯƠNG

Ngồi trong phòng làm việc của Murata, Tomoko kinh hoàng nhìn ông.

– Xử hôm nào vậy? Tomoko hỏi, môi run run.

– Hôm mười ba. Vào rạng sáng mười ba, và mãi đến ngày mười lăm chúng tôi mới nhận được tin. Chúng tôi đã thông báo ngay cho các gia đình nhưng viết giấy báo cho cô thì khó quá, mà nói qua điện thoại cũng không được. Tôi rất khổ tâm.

– Tôi có linh tính rằng sẽ chẳng bao giờ còn được gặp lại anh ấy nữa. Cô thì thăm.

Sức khỏe bị sút kém và bệnh thiếu máu đã buộc cô phải nằm liệt giường liệt chiếu và hể sức khỏe khá lên là cô bò đến bàn điện thoại để hỏi thăm ông Murata ngày đi sắp tới. Nhưng chỉ cần nhớ lại thái độ của bà Ezaki đối với cô là cô nghĩ ngay rằng mình sẽ chẳng bao giờ còn được đi thăm anh ấy nữa. Vậy thì tại sao cô

lại không ngăn cản bàn tay mình với tới ống nghe để ở đầu giường và gọi rất nhiều lần đến Sở Giải Ngũ? Mỗi lần cô bấm các chữ số thì những ngón tay của cô lại run lên vì hồi hộp và thất vọng, tựa như cô đã sợ hãi khi thấy đời phụ nữ của mình đương tàn lụi dần.

Đôi vợ chồng định cư ở Hananoya mau lẹ như trở bàn tay.

Hachirô làm gác cổng, và sau một tháng họ cảm thấy như là ở nhà họ. Ikuyo không giúp con được gì, chỉ la cà ở nhà bếp rồi lại đến bàn thu tiền, quây phá chán thì lại lang thang ngoài phố.

Hoàn toàn không để ý gì đến sự bức bối của Tomoko, bà đến ngồi ở đầu giường con gái và ba hoa đến hàng giờ.

– Mẹ đừng nói nữa, con không thích đâu. Con muốn được yên, xin mẹ đừng phá giấc ngủ của con và đừng vào phòng con làm mất trật tự nữa.

– Nhưng chính mày cũng không chịu nằm yên, cứ gọi điện thoại hoài.

Tomoko nghe nói mà tức lộn cả ruột. Đôi lúc, cô giả vờ ném vào mặt bà chén nước chè hoặc lọ thuốc ở đầu giường. Những lúc như thế này, cô lại tự hỏi mình đang lên cơn điên phải không, trong khi ấy thì Ikuyo lắm bầm một câu gì đó.

– Mẹ nói lí nhí gì vậy?

– Tao nói về chuyện kinh nguyệt của mày và của tao! Mày tắt kinh sớm quá đấy. Tao thì quá năm mươi tuổi vẫn còn. Ở thời

mãn kinh tao chẳng có đau đớn gì.

– Vì con không phải là con của mẹ, đó, lý do là như vậy. Con không giống mẹ cả về thể xác lẫn tính tình.

Trong những lúc căng thẳng như thế này, điều an ủi duy nhất của cô là ngắm hoa trong vườn. Mặc cho ngoài trời giá lạnh, Tomoko mở toan cửa sổ và sung sướng ngắm nhìn sự đổi thay của mùa đông đang tàn và những nụ hoa đầu tiên của mùa xuân đang đến.

Ngày hôm đó cây thụy hương bắt đầu nở hoa. Tomoko ngây ngất đứng nhìn những bông hoa kín đáo báo hiệu mùa xuân đã đến.

Đây là lần đầu tiên cô thấy hoa thụy hương nở. Bác làm vườn thấy cô có vẻ thích hoa này mới ngưng tay làm và đi đến bên cây:

– Người ta nói rằng cây thụy hương nở hoa là dấu hiệu báo tin ta sắp gặp người yêu.

Mãi đến khuya cô mới đi ngủ, bên tai vẫn còn vang vọng câu nói của bác làm vườn:

“Hoa thụy hương là một điềm lành cho tình yêu”.

Sáng hôm sau cô tỉnh dậy, lòng rạo rực sinh khí và tin rằng lần này thế nào cô cũng được gặp Ezaki. Đầu cô đã hết choáng váng.

Lại hy vọng!

Rời khỏi phòng, cô chạm trán với Ikuyo.

– Ôi, con đẹp quá! Con đi đâu đấy?

Nhìn thấy mẹ, Tomoko linh cảm là sẽ gặp chuyện không hay.

– Mùa xuân đã đến rồi mẹ ạ!

Nói xong, cô vội vã đi đến Sở Giải ngũ, lòng vẫn tin vào điềm báo phúc của hoa thủy hương. Nhưng hoa đã nhầm to!

– Ông ấy vĩnh viễn ra đi rồi!

Tomoko kinh hoàng thốt lên:

– Thế là hết!

Và cô ngất xỉu trước cửa ra vào.

Ezaki mất vào ngày mười ba tháng này, mười ngày trước đây ...

Cô cố nhớ lại xem vào ngày đó, ở Hananoya có xảy ra chuyện gì đặc biệt không. Không!

Mọi ngày đều phẳng lặng trôi qua. Vậy là cả khi linh hồn rời khỏi thể xác, Ezaki đều không hề nghĩ đến cô!

– Thế ... việc chôn cất? ...

– Chúng tôi đã báo cho các gia đình là bản án đã được thi hành, nhưng không có sự giao trả thi hài.

– Thế còn thi hài? Gia đình cũng không được nhận sao?

– Gia đình người quá cố có van nài chúng tôi cho họ biết, nhưng điều này ở ngoài quyền hạn của chúng tôi.

Ông Murata nói, mắt không nhìn Tomoko mà tập trung vào một điểm trong không gian.

– Có một số người bị hành hình rồi mới được nhìn nhận là vô tội.

Rất nhiều sai lầm, nhưng chúng tôi hoàn toàn bất lực.

- Thế đại tá Ezaki chết thật rồi?
- Đó là điều duy nhất mà chúng tôi tin chắc. Một tu sĩ đã được chứng kiến những khoảnh khắc cuối cùng của ông ấy và sẽ nói lại với gia đình, trong chừng mực những điều mà tu sĩ có thể nói được.
- Ông ấy có nghĩ rằng một ngày nào đó tôi có thể nhận được di hài của đại tá, dấu tôi không thuộc gia đình ông ấy?
- Chúng tôi sẽ tiếp tục công việc tìm kiếm để biết thi hài của ông ta ra làm sao, đó là tất cả những gì tôi có thể trả lời cho cô được. Murata nhấn mạnh các từ và có vẻ như muốn kết thúc buổi nói chuyện.
- Tomoko lặng lẽ ra về, mang trên đôi vai mảnh khảnh tất cả sức nặng mệt nhọc của thời kỳ dưỡng bệnh. Khi trông thấy cô chủ trở về mặt buồn rười rượi, những người giúp việc được nghe mang máng về quan hệ xưa kia của cô với đại tá Ezaki, đã tề nhị bỏ đi, nhằm để cho những giọt nước mắt của cô chủ được tự nhiên tuôn trào và làm dịu bớt nỗi nhớ thương vô vàn người thiên cổ.
- Mẹ!
- Gì!
- Mẹ có còn nhớ Ezaki không?
- Ezaki ... à, có chứ, mày đã có những lúc phát điên lên vì nó chứ gì?

– Anh ấy đã bị hành hình rồi.

Ikuyo ngừng tay một lát rồi lại tiếp tục may, giả vờ như không nghe thấy gì.

Cử chỉ này của bà đã khiến cô cảm kích.

– Mẹ!

– Gì?

– Mẹ may cái gì thế?

– Một chiếc áo vét không có ống tay.

– Cho ai?

Tomoko thấy hối tiếc cho câu hỏi ngớ ngẩn vừa rồi.

– Mẹ may cho con đấy.

Tomoko chợt nhớ ra là lễ mừng thọ sáu mươi của mẹ đã qua ba hay bốn năm rồi. Cô hối tiếc là đã không nghĩ đến chuyện ngày mừng mẹ được lên lão.

– Mẹ ơi, khi nào mẹ may xong áo, con sẽ bảo bác hàng vải đưa đến một súc lụa để may cho mẹ một chiếc kimono.

– Cảm ơn con.

Không khí mùa xuân khô và nhẹ. Tomoko đi ra vườn, đến chỗ để các thanh gỗ nhỏ để thờ cúng mà cô đã mang về từ các chùa ở Tôkyô trong những lần đến đây cầu xin cho Fumitake Ezaki được tai qua nạn khỏi. Cô chụm những thanh gỗ lại, bật diêm nhen lửa rồi đến ngồi xỏm dưới bóng cây thuy hương. Phải bật đến hai, ba que thì diêm mới chịu cháy.

Tomoko buồn bã nhìn các que diêm không chịu bén lửa và nghĩ rằng chúng cũng giống như đời cô, gian nan, vất vả. Nhìn ngọn lửa xanh, đỏ dần dần biến các thanh gỗ thành tro, cô có cảm tưởng như mình đang đốt các bức thư tình.

Một đồng tro tàn, đó là tất cả những gì còn lại của người cô yêu! Cô cảm thấy cái giá lạnh của trời đất thấm vào da thịt, nhưng cô vẫn ngồi bất động, tay cầm cành thụy hương vẽ trong đồng tro tàn những chữ FUMITAKE EZAKI. Cô viết, viết nữa, viết mãi cho đến khi chúng được khắc sâu vào đất.

– Tomoko! Tomoko!

Những tiếng gọi của mẹ đã làm cô bừng tỉnh. Cô vội vàng dùng hai tay xóa sạch tên người đã khuất.

– Tomoko! Có chuyện gì vậy? Ikuyo hỏi con từ cửa sổ phòng.

– Chẳng có gì đâu ạ.

– Con thấy chiếc áo gi-lê này thế nào?

Ikuyo vui vẻ hỏi, quên khuấy đi mất là con gái bà vừa được tin về cái chết của người yêu quý!

– Đẹp lắm, Tomoko trả lời, giọng yếu ớt.

Và cô đưa mắt chăm chú nhìn mẹ đương riu rít như một đứa trẻ thơ.

Trong đời mẹ, mẹ cũng không gặp may với những người đàn ông. Mẹ đã có nhiều đời chồng nhưng đều không may mắn. Mỗi đến lúc này Tomoko mới thực sự cảm thấy gần gũi mẹ mình.

– Mẹ ơi, mẹ có biết năm nay con bao nhiêu tuổi không?
– Bốn sáu hay bốn bảy gì đó. Mà còn trẻ chán, lại là chủ khách sạn Hananoya tiếng tăm lừng lẫy thì kiếm được một tấm chồng có gì là khó. Nhưng chớ có lấy một người tồi tàn như chồng tao ...

Tomoko rất khó chịu khi nghe những lời đó của mẹ. Và không đợi mẹ nói hết câu, cô đưa tay hắt tung ấm nước sôi ở trên lò sưởi.

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 22

LÀM NHÀ KHÔNG ĐÚNG HƯỚNG NHỮNG NGƯỜI THÂN PHẢI THỂ MẠNG

Hananoya lại một lần nữa mở rộng mặt bằng. Bước vào năm 28 của thời đại Showa (1953), ở Tôkyô nhiều công trình mọc nhanh như nấm. Tòa nhà Maru trước ga Tôkyô đã được phục hồi, và cao ốc Shinmaru với lối kiến trúc táo bạo đã cuốn hút biết bao người đến xem, tượng trưng cho đà phát triển mới của một nước Nhật hiện đại. Nếu ta vượt qua cầu Mihara và nhìn về phía ánh sáng chói lọi của Ginza thì chúng ta không thể tin được rằng

nước Nhật đã trải qua một cuộc chiến tranh vô cùng tàn khốc chỉ cách đây chừng tám năm thôi.

Ikuyo đã gần bảy mươi nhưng ngày nào cũng đi dạo chơi và luôn vui mừng nhận thấy sự trẻ hóa từng ngày của thủ đô. Mỗi tháng Tomoko đưa cho mẹ một ít tiền tiêu vặt, nhờ vậy mà bà mặc sức tiêu xài hoang phí.

Do sống chung với mẹ, cuối cùng rồi Tomoko cũng không bức mình về sự có mặt của bà và cũng chẳng buồn để ý đến giờ bà dạo phố hoặc những lần bà đi chơi về muộn.

Tốc, tốc; tốc-tốc-tốc. Tiếng búa rộn ràng tiếp tục vang lên. Nghe tiếng búa nện, biểu tượng của sự phồn vinh của cô, Tomoko có cảm tưởng là cô chưa bao giờ thực sự bị đau khổ. Cô không nghĩ ngợi gì nữa về sự không may mắn của mình với cánh mày râu.

Ở hoàn cảnh cô hiện nay, đắm mình trong kỷ niệm đau buồn là không thích hợp. Cô cần phải làm việc, làm việc miệt mài nếu cô không muốn đổ kênh như con quay khi ngừng chuyển động.

Hàng ngày cô phải ra công trường để theo dõi tiến độ của thi công. Cô đương thả mình trong những suy tư, tình cảm vui mừng, hãnh diện trước những tiến bộ của công việc thì bỗng cô đầy tớ đến báo là có ông mua bán đồ cổ đến thăm.

– Chà, lâu lắm mới được ông đến thăm.

– Hôm nay tôi đến đây trước là để thăm cô, sau là để giới thiệu cho cô một mặt hàng rất hiếm, một thứ đồ cổ.

Nói xong ông cẩn thận cởi dây buộc, lột giấy bọc, lần lượt gỡ hết các lớp bông chần. Cuối cùng thì vật lạ đã lộ ra.

Tomoko ngạc nhiên kêu lên:

Một bức tượng Phật nhỏ bằng gỗ!

– Thưa cô, bức tượng cổ này là của một gia đình quý tộc đang lâm vào cảnh túng bần, gia đình bá tước Kônami ạ.

– Ông đặt giá bao nhiêu?

– Với bất cứ ai tôi cũng lấy giá hai triệu yên, nhưng nếu cô muốn mua với giá đó thì tôi vui lòng để cô mua trước.

Tiền khách ra về, Tomoko trở lại lặng lẽ ngắm nhìn pho tượng cổ và tự hỏi phải chăng linh hồn của bá tước Kônami đã nhập vào pho tượng Phật để mãi mãi sống bên cô?

Tomoko đứng dậy, hai tay chấp lại và nhìn pho tượng cổ, đầu óc trống rỗng.

Chỉ có bản đồng ca của các côn trùng trong vườn là lọt vào tai cô. Có lẽ đây là lúc duy nhất mà cô cảm thấy tâm hồn thanh thản giữa cái không gian náo nhiệt của công trình mở rộng khách sạn Hananoya.

Những lúc cô đơn, cô đã làm việc cật lực, tính khí đồng bóng của mẹ đã làm cô bức bối, rồi bản án tử hình của Ezaki đã làm cô điên loạn, và cô chỉ tìm thấy niềm vui trong lao động hăng say mà thôi. Đầu óc cô đã dành trọn cho công trình xây dựng. Các công việc phải tiến hành liên tục từ sáng sớm tinh mơ đến quá

trưa. Chiều và tối không làm gì là thời điểm khách đến ăn nhậu, không được làm ồn ào. Bởi vậy mà Tomoko cứ phải luôn chạy ra công trường mỗi khi có chút thì giờ rỗi rãi. Hôm ấy cô vừa đến công trường được một lúc thì những cơn đau thắt bụng lại xuất hiện. Cô đau như thế này từ những ngày đầu khởi công xây dựng, tính ra là đã được hai tháng nay, nhưng cô không còn thì giờ nữa đâu nữa để quan tâm đến sức khỏe.

– A, đẹp quá! Tomoko kêu lên khi đến xem phòng tắm vừa hoàn thành xong, theo ý kiến của cô. Ai sẽ là người đầu tiên tắm ở đây nhỉ. Cô thì thầm tự hỏi và hít thở căng lồng ngực mùi gỗ mới.

Nhưng bất thành linh cô lao đảo và va đầu vào bồn tắm và đổ sập trên nền nhà. Khi cô hồi tỉnh lại thì mới hay là mình đang nằm trên giường ở bệnh viện Seiroka. Thoạt tiên cô nhận ra ông bác sĩ và cô y tá mặc áo choàng trắng, rồi cô đầy tớ của Hananoya và ông Hachirô Kuwata.

Cô cảm thấy đau khắp cả mình mẩy, đầu trống rỗng, người nóng hừng hực.

– Bà tỉnh rồi? Bác sĩ hỏi.

Tomoko gật đầu. Có lẽ cô bị sốt rét nặng vì thấy uể oải và đau nhói ở cột sống.

– Chắc là bà bị tổn thương đường ruột. Nhưng muốn chắc chắn thì phải mổ ngay.

Tomoko khẽ gật đầu. Và sau đó cô chẳng còn hay biết gì nữa,

chỉ nghe các cô y tá đếm một, hai, ba, bốn, năm ...

Khi các bác sĩ phanh bụng cô ra thì không khí trong phòng mổ trở nên căng thẳng:

khối u đã vỡ. Mổ ngay là cực kỳ cần thiết.

Một cô y tá lao ra ngoài và hỏi to:

– Bệnh nhân có ai là người nhà không? Ca mổ rất khó, có khả năng xảy ra điều tồi tệ nhất!

Mặt Hachirô biến sắc.

– Phải gọi bà Ikuyo, ông vừa nói vừa chạy đi.

– Cũng nên đi báo cho Yasuko biết, u già nói với bác Hachirô khi bác vừa quay gót.

U già xưa kia được Tomoko đào tạo, rất trung thành đối với cô. Bà không chịu rời khỏi cửa phòng mổ chừng nào mà cô chủ còn trong vòng nguy hiểm.

Ngày đêm u luôn bên cạnh cô. Khi mê man, nhìn u cô cứ tưởng là mẹ, bà Ikuyo, đến chăm sóc cô nhưng sao bà lại ăn mặc tồi tàn thế.

Thỉnh thoảng Tomoko lại còn có cảm tưởng như trông thấy một đứa bé trai đứng cạnh bà Ikuyo và đương nhìn cô. A, chính nó, cô mê sảng nói, tim đập mạnh, chính nó, đứa bé của tôi ở nhà Kanô. Nhưng nếu đúng là nó đến thăm ta thì như vậy có nghĩa là cái chết của ta đã cận kề?

Thế rồi dần dần tâm trí cô trở lại bình thường. Người đàn bà mà

cô trông thấy ở đầu giường không phải là mẹ mà là Yasuko.

Tomoko rất cảm động khi biết Yasuko đã chạy ngay đến bệnh viện khi được tin chị đi cấp cứu bệnh viện.

Dù sao thì chúng ta cũng đúng là chị em ruột thịt!

Khoảng mười ngày sau khi mổ, Tomoko đã bình phục hoàn toàn.

– Chú Hachirô, tôi rất khổ tâm là đã làm phiền chú nhiều. Lần này tôi đã làm cả nhà phải vất vả.

– Không đâu, tôi nói thực tình mà. Cô bị bệnh mà chúng tôi không ai hay biết gì. Chúng tôi đã không làm tròn bổn phận.

– Chú Hachirô! Tại sao mẹ không đến? Bà ấy chưa đến đây lần nào cả. Chú có thấy như thế là quá lắm không? Bà ấy không ngừng gây cho tôi nhiều phiền muộn, và bây giờ, trong lúc tôi nằm bệnh viện thì bà vẫn tỉnh bơ!

– Mong cô tha lỗi vì tôi chưa cho cô biết là bà ấy đang ốm và ...

– Sao?

– Ô, không trầm trọng như cô đâu, chỉ cảm cúm xoàng và đau dây thần kinh.

Ở tuổi bà ta, cô biết đấy ...

– Nhưng ngày tôi ngã bệnh thì mẹ tôi vẫn khỏe cơ mà? Chú Hachirô! Chú nói thật với tôi đi.

Tomoko nhìn thẳng vào bác, và chỉ thấy một khuôn mặt dờ dẩn, thất thần.

Trong cái mặt nhăn nheo của bác, cặp mắt sợ sệt, bồn chồn, luôn

đảo qua đảo lại. Trông bác thì biết ngay bác là người không biết nói dối, nhưng điều bí mật lại vừa được phô ra.

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 23

**CÂY MUỐN LẶNG MÀ GIÓ CHẲNG DỪNG
MUỐN NUÔI CHA MẸ MÀ TRỜI CHẲNG CHO**

Ngày đầu năm 1954, Tomoko nhăm nháp tô cháo gạo tẻ truyền thống của năm mới. Cô vừa được tin mẹ qua đời. Cô không còn lòng dạ nào nữa để ăn những chiếc bánh ngọt mềm dịu từ Hananoya đưa đến.

Cuối tháng hai thì cô mới được ra viện. Hôm qua tuyết rơi nhiều. Cô trùm kín chăn, và khi bước xuống xe, anh đầu bếp đứng đón ở cổng liền chạy đến, ôm xóc cô lên và bế cô vào tận nhà. Cô bực bội đẩy anh ra, lông mày nhíu lại.

– Bây giờ tôi đã bình phục rồi, sẽ tốt thôi, tốt thôi, đừng lo lắng quá!

Bước vào phòng mình, Tomoko đưa mắt dò dẫn nhìn bàn thờ bằng gỗ bạch đàn trên có pho tượng nhỏ đặt ở giữa, hai bên là những thanh tang, phía trước là hai bọc trắng, có lẽ là những đồ cúng, cô nghĩ thầm.

Mọi người đã tề tựu đông đủ, đứng thành hàng chặt ních trong phòng để chào mừng cô chủ trở về, khỏe mạnh.

– Xin chúc mừng cô đã ra viện.

– Xin đa tạ. Tôi cảm ơn các bác và các anh chị đã làm việc rất tốt trong thời gian tôi vắng mặt. Nhà hàng vẫn tiếp tục hoạt động được như trước cũng là nhờ các bác, các anh chị đã làm việc chăm chỉ và có hiệu quả. Xin cảm ơn, cảm ơn nhiều.

Và cô trao ngay cho mỗi người một phong bì đựng năm trăm yên, trừ anh đầu bếp thì được nhiều hơn. Sau nghi lễ, Tomoko đi cảm ơn các kỹ nữ và khách hàng. Cô nhắc thấy Yasuko trong đám đầy tớ nhưng cô không nói gì. Từ hôm người ta đến tìm em ở Nakano, Yasuko đã trở về Hananoya ở, mang theo đứa con trai lên bảy, như không có chuyện gì xảy ra ở đây. Maejima vắng mặt trong buổi lễ tang bà Ikuyo, và hình ảnh Yasuko ăn mặc tiêu tụy khi đến bệnh viện khiến Tomoko hiểu rằng em mình đã bị chôn bỏ.

Trước cái chết đột ngột của Ikuyo, Hachirô như người mất hồn; còn Yasuko thì xưa nay vốn vụng về, không biết xử sự ra làm sao. Cuối cùng u già phải đứng ra tổ chức tang lễ rất đơn giản.

Bà Ikuyo đã qua đời một cách lặng lẽ, không làm phiền hà gì cho con gái, và giờ đây bà chỉ còn là một nắm tro tang đựng trong một bình sứ nhỏ, tựa như bà muốn, bằng cái chết của mình, chuộc lại mọi khổ đau mà bà đã gây ra cho con gái trong suốt cả

đời mình.

Mẹ và con, chúng ta đều có cùng dòng máu, Tomoko thăm thì với bình tro, hai tay chấp lại. Nếu con mà biết được tin mẹ chết thì không bao giờ con lại để mẹ từ giả cõi đời với một lễ chia tay đơn giản như thế. Con sẽ tổ chức cho mẹ một lễ tang cực kỳ to để mọi người phải ngạc nhiên, một lễ tang tương xứng với mẹ của bà chủ Hananoya.

Khói trắng và thơm bay lên từ những cây hương màu xám làm Tomoko nhớ lại hương thơm tỏa từ áo kimono của mẹ

Nước mắt cô tuôn trào, tựa như khói hương đã ngấm sâu vào mắt, lặng lẽ, âm thầm mà không bật ra tiếng khóc.

– Cô ...

Một giọng nói dè dặt, sợ sệt cất lên sau lưng cô.

– Lỗi tại tôi, xin tha lỗi cho.

Tomoko quay người lại nhìn Hachirô. Trông thấy cô giàn giụa nước mắt, ông liền chạy đến phủ phục dưới chân cô và rụt rè xin lỗi.

– Không, chú Hachirô, chú không có lỗi gì trong cái chết của mẹ tôi. Đó là định mệnh ...

Không biết nói gì thêm nữa, Tomoko đành im lặng. Trong thâm tâm, cô muốn nói lên lòng biết ơn chú Hachirô đã chịu đựng cho đến cùng tính khí đồng bóng của mẹ mình.

– Thừa cô!

Giọng của Hachirô bỗng trở nên rần rỏ.

– Tôi nghĩ rằng đã đến lúc tôi phải trở về Osaka, và hôm nay tôi đến để từ biệt cô.

– Chú nói gì thế, chú Hachirô? Chú là chồng của mẹ tôi. Nếu chú đồng ý thì tôi sẽ rất sung sướng được mời chú ở lại đây mãi mãi. Tôi không có ý định để chú làm gác cổng suốt đời.

– Không đâu, thưa cô. Tôi đã quá lạm dụng lòng tốt của cô. Ở Osaka tôi còn nhà cửa và con cái; tôi cần phải về đó, còn bây giờ không còn bà nhà nữa nên tôi chẳng có lý do gì ở lại đây. Tôi xin phép cô cho tôi mang lọ tro tang của bà về ...

– Tro tang của mẹ tôi?

– Vâng, ngay từ đầu tôi đã có ý định đó, bởi vậy tôi đã đề nghị người ta cho tro vào hai bình. Lúc còn sống, bà nhà vẫn luôn luôn nói với tôi là nếu như bà lâm chung thì tôi chỉ được giữ có một nửa tro tang của bà ...

– Mẹ tôi đã nói như vậy ư? Rõ ràng là bà ấy vẫn còn đồng bóng cho đến lúc chết.

– Đúng vậy đấy ạ. Nhưng dù sao thì tôi cũng chẳng hối tiếc gì. Tôi đã có một cuộc sống đúng với ước mơ thời trai trẻ của tôi, và tôi cảm thấy rất mãn nguyện.

Cô rất tốt với tôi, còn tôi thì chẳng ra gì ...

Bác Hachirô vừa nói vừa thở mạnh, giọng đầy nước mắt.

Bây giờ thì Tomoko đã hiểu vì sao lại có hai bình tro tang để trên

bàn thờ.

Cô cầm lấy một bình đưa cho bố dượng:

– Mẹ tôi là vợ của chú nên đồng thời là thành viên của gia đình Kuwata, bởi vậy tro tang của bà đưa về gia đình chú là lẽ dĩ nhiên.

– Nhưng bà nhà vẫn luôn nói rằng một nửa là của cô. Đến lúc này Tomoko mới nhìn thấy chiếc phong bì màu xám đặt dưới bình tro mà cô vừa cầm lên. Cô ngập ngừng cầm lấy chiếc phong bì và buồn bã tiễn chân bác Hachirô ra đường cái. Khi bác Hachirô đã đi khuất, Tomoko lấy bức thư ra và đọc:

Hài cốt của năm mươi bốn binh sĩ Nhật bị kết án tử hình ở Sugamo đã được mai táng sau lễ cầu siêu cho linh hồn họ được yên nghỉ ở nơi hỏa táng của Yokohama. Xác họ vừa được khai quật lên và tro của họ sẽ được phân phối cho gia đình những người quá cố.

Kỳ họp tới của phòng giải ngũ sẽ diễn ra vào ngày hai mươi lăm tháng mười hai, lúc mười ba giờ tại chùa Gokokuji, Tôkyô. Hôm ấy, tại đây sẽ tổ chức lễ tưởng niệm cầu xin cho vong linh của họ được yên nghỉ tháng mười hai 1953 Kameijiro Fujiwara, quản trị trưởng.

Tomoko nặng nề ngồi xuống chiếu trải trước bàn thờ và ngược nhìn pho tượng nhỏ, tay vẫn mân mê lá thư. Một nỗi buồn xé gan, xé ngực làm cô bật lên một tiếng rên rỉ thê lương.

Cái khoảng trống bên cạnh bình tro tang của mẹ là chỗ của Fumitake Ezaki!

Ý nghĩ này đã đột ngột lóe lên trong đầu óc cô. Tomoko liền vỗ lấy ống nghe và gọi cho ông Murata.

– Về việc phân chia tro ... tro của đại tá Ezaki ... ông có nghĩ rằng ... tôi có thể được nhận một phần không?

– Này, cô nghe tôi nói đây, về việc đó thì khó có thể nói đầy đủ qua điện thoại, ông Murata dẫn mạnh từng tiếng.

– Có phải đã quá muộn không?

– Đâu có, thật ra thì vẫn còn tro để phân phát, và không hẳn là chỉ dành cho các gia đình, mà tất cả những ai muốn nhận, chẳng hạn các nhà tu hành muốn làm lễ cầu siêu cho linh hồn người quá cố được yên tĩnh, tóm lại là tất cả mọi người đều có thể nhận được tro tang, tuy nhiên ...

Hình như có điều gì đó đã khiến ông không nói tiếp được.

– Chắc là gia đình ông Ezaki đã từ chối không cho tôi một phần tro của ông ấy? Họ có ác cảm với tôi phải không?

– Không, không, tuyệt đối không. Thật là khó nói ... chúng tôi không ...

không có tro từng phạm nhân, tất cả họ đều bị thiêu chung.

– ...

– Chúng tôi đã giải thích điều này trong cuộc họp ở Gokokuji trước hơn ba trăm người. Chúng tôi có thể khẳng định được

trong đồng tro chung này có tro của những phạm nhân nào vì chúng tôi biết ngày giờ họ bị hành hình. Bởi vậy chúng tôi đoán chắc với cô là trong đồng tro này có tro của đại tá Ezaki.

Tomoko nghe nói mà rung mình hoảng sợ. Cô có cảm tưởng như đang nghe tiếng xương bị đốt cháy đen và tro rơi lả chả xuống hồ vang dội vào tai. Cô nghe thấy chúng va vào nhau làm tung lên cuộn cuộn những cột khói trắng.

– Cô Sunaga, cô còn ở đầu dây không?

– Vâng, tôi đây, Tomoko nói một cách nặng nhọc, tôi muốn được nhận một ít tro tang, nhưng hiện giờ tôi còn yếu lắm, không thể đi lại được, tôi có thể cử một người khác đến nhận được không ạ?

– Được, được. Cô chỉ cần cho người đến lò thiêu Yokohama, mang theo bức thư của Ủy ban trợ giúp các gia đình. Lò thiêu cách nhà ga Hobogaya khoảng năm trăm mét, ở bên trái, cô sẽ gặp ông Kato ở đó. Tôi sẽ gọi điện thoại báo trước cho Ủy ban. Trong vườn, suốt từ trưa đến giờ tuyết rơi liên tục phủ trắng cả các cây con và bồn hoa. Tomoko tiếc là không có một cảnh hoa nào để dâng lễ trước bình tro của Ezaki. Cô đành chỉ thắp nến và đốt nhang. Mùi thơm phảng phất quanh cô trước bàn thờ lâm râm cầu nguyện.

– Dì ơi!

Tiếng gọi của đứa cháu nhỏ kéo cô về với thực tại.

- Có chuyện gì không, cháu yêu của dì. Cháu không ngủ à?
- Cháu còn muốn chơi nữa cơ.
- Khuya rồi, cháu phải đi ngủ thôi. Giờ này không phải là giờ của trẻ con chơi.
- Ừ hự, cháu chưa ngủ đâu.

Nó gật đầu mà không phản ứng nhưng cũng không ra khỏi phòng. Nó ngồi xõm trong một góc, hai tay ôm lấy đầu gối, trông như một đứa bé khốn khổ. Nó không giống Maejima lẫn Yasuko với cái mắt và đôi môi phồng như môi con gái. Những người làm công trong nhà hàng Hananoya có nhận xét là nó giống dì hơn là nó giống cha mẹ nó.

Cái tên Joji mà Maejima đặt cho nó phát âm gần giống với tên Mỹ “George”.

đề sùng bái bọn Mỹ. Tomoko chúa ghét cái thói nịnh bợ người nước ngoài nên đã gọi cháu là Tsune.

- Cháu chưa ngủ à?
- Có ạ!

Câu trả lời thẳng thắn và ngây thơ nói với một giọng ngái ngủ làm Tomoko thích thú.

- Nếu cháu buồn ngủ thì về phòng cháu đi. Giường cháu đã được chuẩn bị chưa?
- Vâng ạ, cháu luôn luôn chuẩn bị lấy giường của cháu cả giường của mẹ cháu nữa.

– Cháu ngoan lắm. Hôm nay cháu cũng đã chuẩn bị giường rồi?

– Nhưng mà ...

– Sao?

– Trước đây còn có ông Hachirô, nhưng bây giờ thì chỉ có mình cháu.

– Cháu buồn à?

Tsune hai tay vẫn ôm lấy đầu gối, không ngẩng đầu lên. Yasuko làm việc ở nhà bếp và đi ngủ rất muộn, sau khi nhà hàng đã đóng cửa. Khi cô về đến phòng mình thì Tsune đã ngủ rồi.

Dạo còn ở Nakano, Tsune có một cuộc sống hồn nhiên vô tư với nhiều bạn bè để chơi đùa, điều này đã giúp nó quên đi đã làm nó quên đi sự bất hòa xảy ra thường xuyên giữa cha mẹ nó. Nhưng từ khi gia đình dọn đến Hananoya ở khu phố buôn bán giàu có của Tsukiji thì trẻ con không có chỗ vui chơi, giải trí. Cô đơn đẽ nặng lên đứa bé mới bảy tuổi mà tối nào cũng phải chuẩn bị giường chiếu cho mẹ và cho nó rồi ngồi thức đợi mẹ nó đi làm về. Bởi vậy nó đã quyết định sang phòng dì Tomoko mà nó chưa quen biết lắm.

– Cháu lại đây với dì nào, Tsune. Cháu để chân dưới chiếc lò sưởi của dì cho ấm trong khi chờ mẹ cháu xong việc trở về nhé. Cháu có muốn ăn bánh bích quy mặn không?

– ...

– Hay là cháu ăn bích quy ngọt nhé?

– ...

Tomoko mở hộp bánh lấy ra mấy chiếc đưa cho Joji, nó chìa tay ra nhận và ăn ngấu nghiến. Cô pha chè và nhìn gương mặt ngây thơ xinh xinh của đứa cháu mà lòng thấy dậy lên một cảm giác thanh bình, hạnh phúc.

– Tsune ơi!

– ...

– Cháu có thể đến đây tùy thích. Dì có nhiều thì giờ rảnh rồi, chẳng phải làm gì ngoài việc nghỉ ngơi an dưỡng.

– ...

– Cháu thích gì nào? Cháu muốn gì thì cứ nói, dì sẽ mua cho cháu.

Sự im lặng rụt rè dễ thương của đứa bé sau mỗi lần cô hỏi đã làm cho Tomoko thích thú.

Cô thường nói, sống là để thấy những người khác quanh ta chết. Mỗi người sinh ra từ một người mẹ, sống rồi chết, người nào cũng vậy, chỉ có thời gian sống là khác nhau. Sống có nghĩa là vĩnh biệt những người thân, là nhìn thấy họ biến mất trong cái chết.

Hay sống phải chăng là che chở những ai đã lớn lên quanh ta? Cô đột ngột tự dấn lòng mình. Trong khi đó thì tiếng răng gặm bánh yếu dần, và Tsune đã thiêu thiêu ngủ, đầu gục trên bàn, tay còn cầm chiếc bánh ăn dở.

Nhìn thấy cái tư thế ngủ thơ ngây đó thì ai lại nghĩ đến sự cáo chung của đời mình, có ai lại nghĩ rằng một ngày nào đó rồi ta cũng sẽ vĩnh viễn ra đi?

Tomoko tắt lò sưởi, tắt đèn rồi nằm xuống bên cạnh cháu.

“Ta đã đau khổ khi phải nói những lời vĩnh biệt với người thân”, cô thì thầm tự nói với mình. “Bây giờ thì ta sẽ sống để nhìn thấy đứa bé này lớn lên. Thân thể của Tsune êm dịu hơn, ấm áp hơn bất cứ người đàn ông nào mà ta từng chung chăn, chung gối. Và với nó ta sẽ không bao giờ bị phản bội; giữa hai bà cháu sẽ chỉ có tình yêu mà thôi.”.

Đêm hôm đó, lần đầu tiên kể từ ngày ra viện, Tomoko đã có được một giấc ngủ thanh bình, ngon lành.

Sáng hôm sau, Tsune thức dậy, đưa hai tay lên dụi mắt, ngơ ngác nhìn dì bên lều cất tiếng cười mừng rỡ, còn Tomoko thì đang ngây ngất tận hưởng những giây phút hạnh phúc vô biên không chờ mà đến.

– Tsune, chúc cháu một buổi sáng tốt lành!

Rồi Tomoko cất tiếng cười ran với tất cả sức mình để ngăn những giọt nước mắt tuôn trào.

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

Chương 24

*Về Thăm Quê Hương
Thì Phải Mặc Áo Gấm
(Tục Ngữ Nhật)*

Tomoko đã làm đúng vậy. Nhưng tại sao ở làng cô, người ta lại đón tiếp bà chủ giàu sang mặc chiếc áo kimono bằng vải sồi thượng hạng, và các ngón tay đeo đầy kim cương một cách hồ hững, dè dặt?

Cô thuê một phòng nhỏ trong quán Nhật ở Wakayama và một chiếc xe to đi về tận nhà mà cô ở từ thời thơ ấu. Xe bon bon chạy, làm tung lên những đám bụi trắng mù trời. Chuyến xe về thăm nhà lần này của Tomoko đã gây xôn xao trong dân làng Nishinosho, chủ yếu là những người tá điền cũ. Trước cổng nhà

đã tụ tập những đám đông người hiếu kỳ, già, trẻ, nam, nữ, đông nhất là trẻ con.

Sau những lời giải thích và kiên trì của Tomoko, cuối cùng thì người em họ của cô cũng hiểu lõm bõm được ít nhiều.

– A, đúng rồi! Em nhớ ra rồi, dạo động đất ở Tôkyô ấy mà! Hai bà đẹp mã ở thành phố về đây lánh nạn sáu tháng; a, vậy để chị là bà má hồi ấy đây nhỉ?

– Không phải, tôi là người con.

– A, đúng rồi, hồi đó chị thường hát ở trong vườn, giọng hay đáo để, phải không? Thế bà chị muốn gì nào?

– Chú có thể cho tôi biết nhà của gia đình Tazawa ở đâu không? Mẹ tôi là con dâu của nhà Tazawa.

Tazawa? Em không biết cái tên này, chị có nhớ nhầm không?

– Không, tôi nhớ rõ mà, ông Sheikichi Tazawa. Làm sao mà tôi quên được tên của cha tôi.

– Khoan, khoan. Để em đi hỏi bà già bên cạnh. Cụ thuộc vanh vách từng gia đình trong làng.

Nói đoạn anh chạy vội đi và trở lại ngay sau đó.

– Có phải là Kosaka, gia đình của ông trưởng thôn không?

– Không, ông Kosaka là chồng thứ hai của mẹ tôi, còn tôi là con gái của Tazawa. Tôi nhờ chú hỏi lại cụ một lần nữa xem. Nếu chú đồng ý thì tôi sẽ đi cùng.

Họ đi gặp bà già, da nhăn nheo từ đầu đến chân, sống trong ngôi

nhà hẻo lánh, quanh hiu, nền nhà bằng đất nện, mái ngói. Bà nhìn Tomoko với đôi mắt ti hí, vàng vọt, đầy nhử rồi hỏi:

– Cô là con gái của Ikuyo?

– Vâng ạ.

– Ikuyo, nó là đứa con gái đẹp nhất Nishinosho đấy, và anh con trai trưởng thôn đã yêu nó đến phát điên lên. Thằng chồng đã đưa con vợ nó về Tôkyô, và rồi đã bỏ vợ để về đây ở. Nhưng trời đã trừng phạt nó. Nó đã chết vì lao phổi.

Con gái của chúng nó đã bỏ đây để đến ở với mẹ nó ở Tôkyô.

Vậy chính cô là đứa con gái đó?

– Không phải ạ. Nó là Yasuko, em cháu. Còn cháu là con gái của Tazawa.

– Hử, sao?

– Tazawa ạ.

– A, phải rồi, Tazawa ở làng Umehara! Bà vừa kêu lên vừa cười.

Nó ở làng bên, chúng gặp nhau trong buổi lễ thần chiến tranh Hachiman ở Kinomoto. Con trai của nhà Tazawa ở Umehara, phải rồi. Nó là một thanh niên điển trai, thực thề, và con gái nhà Sunaga ở Nishinosho là cô gái đẹp nhất làng. Người làng bàn tán nhiều về đám cưới của chúng, vì cả hai đều là con một cả.

Tomoko vừa nghe câu chuyện dài dòng của bà lão vừa gật gù.

Những điều bà nói nhìn chung là bổ ích. Cô hỏi tuổi bà và được biết bà sắp bước sang tuổi tám mươi thì cô cảm thấy hãnh diện là

mẹ mình đã mặc dầu đã ngoài bảy mươi mà trông còn rất trẻ, đẹp, chưa mang dấu ấn của cái già với những nếp nhăn nheo ở các khóe mắt.

Cuối cùng rồi câu chuyện dài này cũng kết thúc và Tomoko cũng hỏi được địa chỉ nhà Tazawa và lên xe, mồ hôi nhễ nhại. Trên đường đi Umehara, qua cửa xe, Tomoko nhìn thấy những bông lúa vàng óng rợn sóng, và đây đó bóng dáng những người đàn bà đang gặt hái, mặc kimono vải với những hoa văn nhỏ và đội mũ trắng điển hình của vùng này.

Khi đến trước cửa nhà Tazawa ở Umehara, Tomoko trông thấy hai vợ chồng già đứng trước cổng nhìn bà với vẻ ngờ vực. Cả khi bà đặt trên thềm nhà gói quà bà mang từ Tôkyô, họ vẫn tiếp tục nhìn bà với con mắt xoi mói, lạnh lùng và từ chối lời thỉnh cầu của bà.

- Cô mang bình tro tang này thật là phiền cho chúng tôi quá.
- Khi còn sống, mẹ cháu đã từng mong muốn được chôn cất cạnh người chồng đầu của bà, còn cháu thì muốn nhân dịp này được xá lỵ trước mộ của cha cháu.
- Mẹ bà đã tái hôn ngay sau cái chết của chồng, cho nên người ta không thể xem bà còn thuộc gia đình Tazawa. Tục ngữ có câu “Người vợ đức độ không lấy hai đời chồng”. Thật là không hay tí nào khi một người đã ra khỏi gia đình Tazawa lại muốn tro của mình được để trong hòm mộ của gia đình. Cả cô nữa, cô

cũng không mang họ Tazawa phải không? Cô đã trở thành người thừa tự của nhà Sunaga phải không? Vậy thì cô hãy đi đi cho khuất mắt chúng tôi! Tôi không biết cô đang làm gì ở Tôkyô, nhưng cô về lại một nhà mà cô không hề đặt chân đến để nói rằng cô muốn thăm viếng mộ của cha cô thì bác không thể trả lời cô rằng “Tốt quá, cháu đến đi, bác sẽ chỉ đường cho cháu!”.

Bà chủ nhà hàng Hananoya, một cơ sở nổi tiếng ở Tôkyô, không chịu đựng được cung cách cư xử như vậy. Bà lặng lẽ rời bỏ nơi chôn nhau cắt rốn của mình mà lòng nặng trĩu và cũng chẳng chào hai ông bà già. Bà đã lên xe và bác lái vừa bước lên ca bin thì các cụ già nhà Tazawa chạy vội chạy vàng đến, tay ôm các gói quà của Tomoko biểu họ, và kêu toáng lên:

– Này, cô hãy nhận lại các gói quà, chúng tôi không có lý do gì mà nhận cả!

Tomoko mở cửa xe và chững chạc bước ra. Bà không còn giữ được thái độ nhã nhặn của một người nhờ giúp đỡ, bình thản nhận lại ba gói quà và vút mạnh lên cánh cổng nhà Tazawa. Ít phút sau cô đã ngồi trên xe và nói với bác lái:

– Bác cho xe chạy nhanh lên. Chúng ta trở lại Wakayama.

Mẹ, con không thực hiện được ước mong của mẹ, nhưng chẳng sao mẹ ạ.

Nghĩ cho cùng thì con cũng sẽ chẳng có đất để chôn hài cốt của con khi con qua đời. Mẹ yên nghỉ trên bàn thờ của con là được

lắm rồi, mẹ có thể nghỉ ngơi thanh thản ở đây cho đến khi con tìm được một chỗ để đặt bình tro của mẹ mà không phải cần phải cúi đầu trước bất kỳ ai. Con cũng thấy là đã có ý nghĩ kỳ quặc đến tưởng niệm trước mộ một người cha mà đến mặt con cũng không nhớ ra!

Mùa thu năm ấy trời khô ráo, hứa hẹn một mùa gặt bội thu.

Nhưng Tomoko vẫn chưa nguôi cơn giận.

Một giờ sau ô tô dừng lại trước khách sạn Okamoto. Trong số khách hàng quen thuộc của Hananoya có một vị dân biểu người tỉnh Wakayama, và bà chủ khách sạn Okamoto đã đến thăm cơ sở của Tomoko cùng vị dân biểu đó. Bởi vậy cho nên bà mới chọn khách sạn này để dừng chân và nghỉ ngơi. Ở đây bà được đón tiếp rất nồng nhiệt với tư cách là chủ của nhà hàng Hananoya nổi tiếng.

Bà được bố trí ở hai phòng tầng trên cùng, cửa sổ trông ra biển và vịnh Wakayama.

– Phong cảnh mới đẹp làm sao, Tomoko thì thâm và nheo nheo đôi mắt.

Biển rộng bao la với màu xanh da trời và tiếng sóng lao xao đã xóa dần sự bức dọc và làm dịu lòng bà.

Tomoko đứng bên cửa sổ ngắm trời, ngắm biển cho đến lúc hoàng hôn buông xuống. Bà lắng tai nghe tiếng sóng vỗ vào bờ bất tận. Bỗng bà quay lại nhìn bình tro tang và thì thầm:

– Mẹ ơi, Tsune bây giờ đang học trường Lyxê, nhanh quá mẹ nhỉ.

Vài năm trước đây, nhân dịp Yasuko đi bước nữa, Tomoko đã chính thức nhận Tsune làm con nuôi và đổi tên cháu là Tsuneharu. Cả Yasuko và Tsuneharu đều không phản đối việc này. Từ lâu Tsune đã tỏ ra yêu quý dì hơn mẹ nó. Nó không giấu giếm sự bất bình khi biết mẹ nó có quan hệ mật thiết với anh đầu bếp trẻ của khách sạn và sắp tổ chức lễ cưới. Còn Tomoko thì hiểu quá rõ tình cảm của hai mẹ con Yasuko.

– Nó là cháu ngoại của mẹ, và bây giờ nó đã trở thành con của con. Mai sau dù mộ chúng ta ở đâu, nó cũng sẽ đến đó chăm sóc và đặt ở đây những bông hoa tươi thắm, đốt lên những nén hương thơm ngát. Mẹ biết không, nó dễ thương lắm mẹ ạ, Tomoko thì thậm, mắt không rời bình tro của mẹ.

– Xin lỗi bà là đã không đến chào bà ngay được, mong bà thông cảm cho, tôi bận việc quá. Đã lâu lắm chúng ta không gặp nhau. Xin cảm ơn bà đã ghé lại đây. Chuyến về thăm quê nhà của bà tốt đẹp chứ ạ?

Đó là bà chủ khách sạn Okamoto, vừa đi vào vừa nói oang oang với giọng của vùng Wakayama. Khách sạn nổi tiếng cả vùng. Bà có vẻ như rất phấn khởi khi được đón tiếp một bà khách như Tomoko.

– Nghe tin bà sẽ đến chơi, tôi rất vui mừng. Cả hai chúng ta đều

là những phụ nữ thành đạt bằng chính công sức của mình! Người ta đã kể nhiều cho tôi về bà, và bây giờ tôi muốn được trò chuyện một cách thân tình và cởi mở.

Rượu Saké và đồ nhắm được mang tới.

Tiếng sóng biển đã làm dịu cơn giận của bà, nhưng Tomoko cũng sẵn sàng mở rượu để quên nỗi thất vọng của mình trong lần về thăm quê này.

Hai người đàn bà ngót nghét sáu mươi cùng nâng ly, tuy nhiên ý muốn dùng Saké để làm vui bầu không khí không đạt lắm như họ tưởng. Sau vài ly rượu, Tomoko lại cảm thấy bại hoại, chán chường hơn. Bà chủ Okamoto thì có vẻ buồn rầu một cách kỳ lạ. Có lẽ đã xảy ra điều gì không hay cho bà vì bà bắt đầu than vãn mỗi lúc một kịch liệt.

– Người ta đã bàn tán nhiều về hai chúng ta. Họ nói với nhau rằng chúng ta đã có một cuộc sống đầy cam go, nhưng mức độ khó khăn thì có khác nhau; bà thì đã rời bỏ quê hương để đến Tôkyô sinh sống, còn tôi thì đã trầy trật trụ lại ở cái xó xỉnh này, nhưng cuối cùng rồi cũng không thể ra đi được vì phải một thân một mình vật lộn với biết bao là khó khăn.

Bà chủ Okamoto vừa nói vừa uống hết ly này đến ly khác.

– Người ta đã hỏi tôi tại sao tôi vẫn tiếp tục kinh doanh khi mà với một cơ ngơi to lớn tôi có thể dừng lại được rồi, và khi người ta hỏi tôi như vậy thì tôi lại tự nhủ mình thật là ngu ngốc vì có ai

đâu để mà trao quyền thừa kế gia tài kếch xù của mình?

– Thế bà không có con ư? Tomoko dè dặt hỏi.

– Không. Các bác sĩ cho tôi biết là tôi sẽ chẳng bao giờ có con.

Thế còn bà, bà không đến nỗi bất hạnh như tôi chứ?

– Vâng ạ, Tomoko trả lời và không dả động gì đến chuyện

Tsuneharu là con nuôi, vì bà đã xem nó như con đẻ của mình cho nên đã gặt đầu một cách tự nhiên và đầy vẻ tự hào của một người mẹ.

Bà chủ Okatomo nhìn Tomoko có vẻ ngạc nhiên, rồi bà òa khóc.

Bà than thở giọng đầy nước mắt:

– Tôi thèm được như bà quá! Là một người phụ nữ, tôi lại không có cái hạnh phúc đó!

Bà ta say đến mức ấy ư? Tomoko tự hỏi với một thoáng ngờ vực, rồi với trực giác do nghề nghiệp đem lại, bà đoán là bà ấy vừa bị choáng mạnh vì chuyện không có con.

Bà chủ nhà hàng Okamoto muốn tâm sự với Tomoko về những nỗi đau khổ của đời mình. Bà vừa kể lễ vừa nốc rượu Saké để nhận chìm phiền muộn.

– Tôi không gặp may với đàn ông. Có lẽ tôi đã bị một ngôi sao xấu chiếu mệnh. Tôi đã khước từ tất cả những chuyện ái ân chăn gối từ lâu và tôi đã nhận một thằng con nuôi. Ôi, tôi đã nuôi nấng nó như một ông hoàng con, tôi đã tiêu biết bao nhiêu là tiền của để lo cho nó ăn học. Tôi đã gửi nó lên Tôkyô khi nó được vào

đại học. Nó là lẽ sống của tôi. Và tôi đã sung sướng mà thốt lên rằng cuối cùng rồi mình cũng đã có một đứa con, nó sẽ lo lắng đến việc dâng hoa, thắp hương trên mộ tôi khi tôi qua đời.

Bà ngừng nói và nuốt tiếp một ngụm Saké.

– A, lũ trẻ, chúng nó thoát thai từ bụng ta trong đau đớn thì mới đích thực là con của ta. Vì thằng con mà tôi chăm sóc như chăm sóc con người của tôi, thằng con mà cuộc sống của nó là lẽ sống duy nhất của tôi, thằng con đó đã phản bội lòng tin cậy của tôi! Khi nó tốt nghiệp đại học, nó và vợ đã đến đây gặp tôi, và đã nói với tôi:

“Má, bây giờ má phải nghỉ việc thôi, sẽ có người thay chỗ của má”, ôi tôi tức quá, hét lên:

“Con vợ của mày, tao không ưa đâu, tao không nhường chỗ của tao cho nó đâu!” Tôi đã trả lời nó như vậy và thế là nó bỏ đi Tôkyô, không nói gì với tôi nữa. Ít lâu sau nó nhắn tôi gửi tiền trợ cấp cho nó như trước, và tôi đã thương tình mà thỏa mãn yêu cầu của nó. Nhưng khi người ta nói lại với tôi là nó đi đâu cũng huênh hoang “Hể bà già mà chết thì khách sạn Okatomo sẽ thuộc về nó. Chỉ còn là vấn đề thời gian nữa mà thôi!” thì tôi đã nổi xung và hủy bỏ ngay các giấy tờ về con nuôi, trả nó cho cha mẹ đẻ nó.

Trước tình hình đó, nó khôn khéo đến xin lỗi tôi:

“Con xin lỗi má, con sẽ làm bất cứ điều gì má bảo”. Nhưng tôi tự

nhủ là nó giả vờ xin lỗi để được thừa hưởng cái gia tài kếch xù của tôi, điều này làm tôi càng thêm tức giận và tôi đã thẳng thừng tống khứ nó ra khỏi nhà. Tất cả cuộc đời tôi là thế đấy, bà ạ.

Đúng như Tomoko thăm nghĩ, sự việc này vừa mới xảy ra. Khi kể xong câu chuyện, bà chủ bật lên một tiếng thở dài não ruột trước khi kết luận:

– Xin bà hãy tin tôi, người ta không thể trông chờ được gì ở những đứa con không phải do mình đứt ruột đẻ ra. Ôi, tôi thèm khát được như bà, mong muốn được như bà ...

Bà ngược cặp mắt đẹp nhìn Tomoko, rồi lại buồn bã cup mắt xuống và kết thúc lời nói trong tiếng thì thầm.

Tomoko định nói với người đàn bà đang thèm khát muốn được như bà rằng Tsuneharu của bà cũng chỉ là một đứa con nuôi, nhưng bà chủ Okatomo đã không để cho bà nói chen vào, và lại chính bà cũng không đủ can đảm lấy ngay cuộc đời của mình để thử an ủi một người đàn bà đã khẳng định rằng ta không thể trông chờ được gì ở một đứa con không phải do ta đứt ruột đẻ ra. Tomoko lặng lẽ đưa ly rượu lên môi, quay người lại nhìn chiếc bình đựng tro tang và lắng nghe tiếng sóng lao xao từ xa rồi lại gần.

Hoàng hôn buông xuống và đêm khuya dần.

Hết

Ariyoshi Sawako

Hương Và Hoa

PHỤ TRƯỞNG

Để hiểu rõ hơn những nhân vật chính trong cuốn truyện này, chúng tôi xin dẫn ra đây những giải thích về một số từ Nhật Bản còn xa lạ với nhiều bạn đọc Việt Nam như: geisha, maiko, “chị cả”, tayu, obi, Ikebana, kimono, ...

Geisha: có người dịch là kỹ nữ, cung nữ, vũ nữ, là phụ nữ giúp vui, là bồ bịch, hoặc vợ lẽ ... Nhưng dù là gì đi nữa thì trước tiên, theo truyền thống Nhật Bản, đó là nghệ sĩ. Bởi vì trong từ geisha, gei là nghệ thuật, và sha là người.

Một geisha phải giỏi múa hát, phải biết chơi đàn shamisen (đàn tam huyền), biết chuốc rượu saké, cười và nói chuyện có duyên, và phải là một gái đẹp, một vẻ đẹp quý phái, đến từ bên trong.

Một geisha phải làm việc rất nhiều mới đủ tiền để mua sắm lược, trâm cài đầu, phấn son cho cái vẻ đẹp ngoài cao sang đó, trong khi lương tối thiểu của họ chỉ có 50.000 yên một giờ. Khách

hàng tìm đến vui vầy với geisha thường là những người có học thức và rủng rỉnh tiền bạc, vì chi phí cho một tối có cô phục vụ lên đến hàng ngàn đô la. Đứng trên đôi guốc cao 15 cm bằng gỗ trầm hương đen nặng đến 2 kg và với bộ tóc giả 2 kg trên đầu, Hanakido, một siêu geisha 24 tuổi làm việc theo cuộc gọi, không bảo hiểm, không nghỉ hè, nhưng lại được độc lập. Geisha có thể có người bảo hộ, đỡ đầu, nuôi cô, mua nhà cho cô, lấy cô làm vợ lẽ, và có quyền phá trình cô.

Nghề geisha đang bị mai một dần nhưng nó vẫn giữ nguyên giá trị văn hóa và truyền thống của nó. Tại cố đô Kyoto vẫn còn trường đào tạo geisha. Người học nghề geisha gọi là maiko (mai là khiêu vũ, ko khiêu vũ).

Các maiko vào trường lúc 15 tuổi và trở thành geisha lúc 20. Các maiko không được tô son môi trên vì nhà trường cho làm như thế là kiêu kỳ. Từ năm học thứ hai họ mới được tô điểm cả hai môi. Người ta phân biệt một maiko với một geisha nhờ mái tóc thật của họ, trong khi các geisha thì mang tóc giả.

Maiko đi ngủ với mái tóc đó, kê đầu trên gối cứng và cứ 5 ngày thì phải lại làm tóc, mỗi lần làm hơn một giờ. Trong các trường đào tạo geisha, người ta dạy cho các maiko múa, hát, sáo, đàn luth, trà đạo, nghệ thuật cắm hoa (Ikebana), văn hóa tổng quát. Mỗi ngày 5 giờ, thời gian còn lại họ sẽ học với người đỡ đầu là oka, thường thường là một geisha đã về hưu. Bà oka sẽ dạy cho

họ làm thế nào để trở thành một cô gái đẹp.

Một ngày của maiko bắt đầu lúc 9 giờ sáng, sau việc vệ sinh cá nhân và mặc quần áo. Cứ nhìn bộ kimono thì ta cũng thấy ngay là việc mặc bộ trang phục đó không đơn giản tí nào. Các học viên ăn trưa vào lúc 12h30 và sau đó là khoảng thời gian rảnh rỗi để tản bộ dạo quanh Kuoto cho thiên hạ ngắm. Sau những giờ tự do, các maiko phải trở lại trường lúc 15h để dự giờ trang điểm kéo dài khoảng 45 phút. Các em học sinh búi được mái tóc đẹp và giữ nó y nguyên trong 8 ngày, trong suốt cả thời gian này phải nằm ngủ thẳng lưng, đầu kê trên gối rất cứng độn đầy vỏ và cành mạch ba góc nhằm giữ cho đầu được thẳng và mát. Đến 17 giờ, ông “otochi” (thầy giáo) sẽ đến dạy các em những kỹ thuật mặc bộ trang phục kimono truyền thống. Đến 18 giờ, các maiko sẵn sàng để tiếp khách làng chơi. Trung bình các em phải chạy 3 “sô” mỗi tối cho đến tận 1 giờ sáng. Công việc của các cô trong những lần gặp gỡ này là phục vụ trà, rượu saké, nói chuyện, múa hát, ... theo yêu cầu của khách. Giá cả mỗi “sô” thay đổi tùy theo kinh nghiệm và sự nổi tiếng của các maiko. Khi trở thành geisha, các maiko có thể rời trường để tự lập.

Nói đến geisha, maiko là phải nói đến kimono thật là phức tạp khi phải lột 12 lớp áo kimono của cô gái Nhật. Tại sao cách “ướp xác bằng vải” như vậy, với obi (dây thắt lưng), một dải dài từ 3 đến 4m (phụ nữ càng lớn tuổi, lượng dây obi càng giảm đi) thắt

vào và gỡ ra thật khó khăn vẫn còn tồn tại cho đến ngày nay?

Nhà văn Tanizaki đã viết:

“Tổ tiên chúng tôi coi người phụ nữ như một sinh vật không thể tách rời bóng tối, và cố làm cho người phụ nữ chìm đắm hoàn toàn trong bóng tối. Vì vậy mới có tay áo, đuôi áo thật dài che kín tay, chân để làm cho phần duy nhất thấy được, tức là đầu và cổ nổi bật lên”.

Thật ra áo kimono xuất xứ từ Triều Tiên và từ kimono chỉ xuất hiện vào thế kỷ XIX.

Áo kimono mùa hè lót vải, mùa đông lót bông, vạt áo trái xếp lên vạt áo phải, có cổ áo tháo ra được. Bí quyết của sự sang trọng của kimono là ở chỗ ghép màu vào viền áo, tất cả được nịt lại ở eo bằng obi, một dải dài được thêu toàn bộ. Ngày trước obi cột lại phía trước, ngày nay cột ở phía sau. Để thắt dây obi, cần phải có kim cài để giữ chặt, gối đệm và dây nịt phụ.

Người Nhật có thường mặc áo ki không? Giới phụ nữ Kyoto thường mặc áo ki. Các bà lớn tuổi rất chuộng ki, nhưng thường người ta chỉ mặc nhân dịp những buổi lễ chính thức, đám cưới, tết, buổi tiệc sang trọng, tiệc trà, hoặc khi biểu diễn võ thuật.

Ngày tết (gọi là gantan) mọi người Nhật đều mặc ki đến nhà thờ.

Ngày 15 của đầu tháng đầu trong năm, các cô gái đến tuổi trưởng thành (20 tuổi) cũng mặc ki. Ngày 5 tháng 5, những đứa trẻ mừng sinh nhật thứ 3, 5, thứ 7 đều mặc ki. Ngày 7 tháng 7, thanh

niên thường mặc Yukata (áo ki đơn giản bằng vải bông).
Mặc ki cho đúng không phải là chuyện đơn giản.